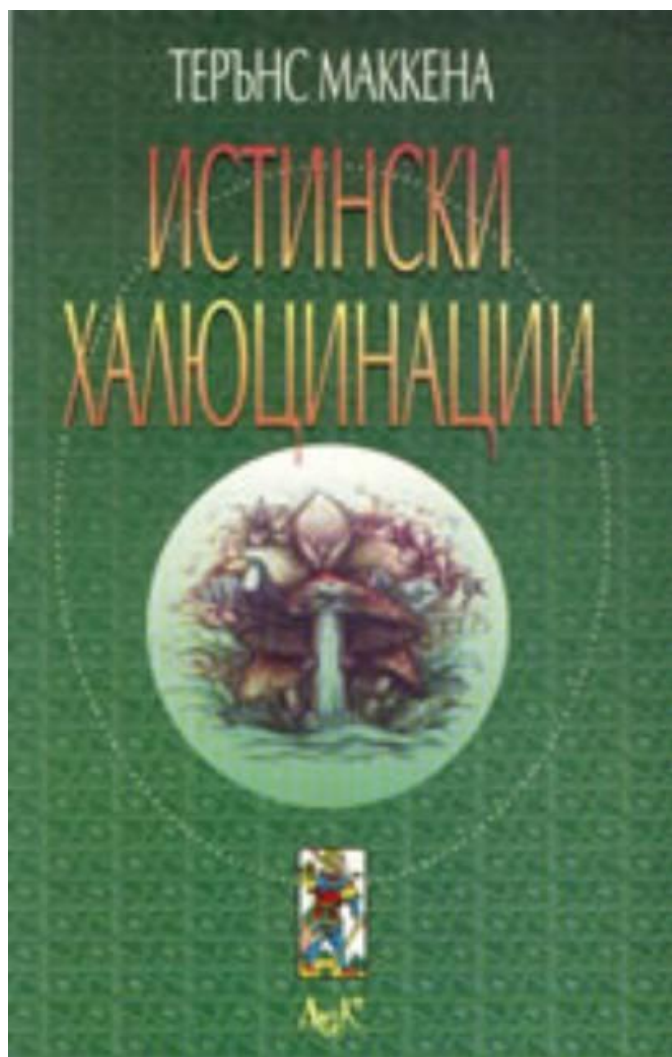

Истински халюцинации Терънс Маккена

Б

еше в началото на 80-те години, в института Изълън - бях поканен да участвам в една конференция за шаманизма, - когато си дадох сметка, че моят типично ирландски темперамент се е превърнал в същински турбодвигател след многогодишната употреба на псилоцибни гъби. Посвещавайки се на псилоцибина и експеримента в Ла Чорера, който е и темата на настоящата книга, аз бях еволюирал в нещо като рупор на възплътения Логос. Можех да изнасям речи пред малки аудитории с буквално възпламеняващ ефект, и то на някои специфични трансцендентални теми, каквито ще срещате често по тези страници.

По време на изпълнението самите тиради ми се струваха доста прозаични, но когато ги прослушвах на запис, можех да видя откъде се взима този ентузиазъм у слушателите. Сякаш някой изключваше моята ординерна и, бих казал, скучновата самоличност и вместо нея заговаряше нечий друг глас - енергичен, убедителен, разбираем, - глас, който се стремеше да запознае другите със силата и необятните възможности на психеделичните измерения.

Десетки, а вече може би над сто от моите разговори и лекции бяха записани, разпространени (понякога пиратски), раздадени на приятели и пуснати по малки ъндърграунд радиостанции. Започнах да си изкарвам прехраната като лектор и инструктор в различни фитнесцентрове. Бях открит от прословутия Рой от Холивуд, чиито нощни радиопредавания ме превърнаха в малка звезда на ъндърграунда, поне сред страдащите от безсъние жители на Лос Анджелис. Така или иначе се превърнах в местна знаменитост, и то само като разказвах за случилото се в Ла Чорера.

С течение на времето мълвата за моя статут на пламенен бунтар и видна фигура в ъндърграунда стигна дори до големите остъклени офиси на Пето авеню в сърцето на Готам

Сити. Издатели, за които дори не допусках, че могат да ми отделят от скъпоценното си време, внезапно се заинтересуваха от моята работа. Да се надяваме, че когато тази книга се озове в ръцете ви, тя, както и нейните предшественички, вече ще са разпространили нашир и надлъж тези странни идеи и ще са направили живота ми по-приятен, а някои други - и по-богати.

Във всичко това обаче се крие един странен парадокс: в момента моите идеи са в публичното пространство и за тях се провежда своеобразен неформален плебисцит. Ако се разпространят, популяризират и започнат да функционират като катализатори на социални промени, то тогава надеждата ми, че може да имат по-специална съдба, ще се оправдае. Но от друга страна, ако славата им се окаже мимолетна и след това потънат в забвение, моето дело и идеи ще бъдат възприети като още една причудлива багра в калейдоскопа на нашата сюрреална и параноична култура. Нямам представа докъде могат да ни отведат тези идеи. Но едно мога да кажа със сигурност - с няколко публикувани книги зад гърба си вече нямам право да твърдя, че гласът ми не е бил чул. Очевидно публиката е тази, която ще реши дали този феномен е изживял времето си, или пътят му тепърва започва.

Споменавам всичко това не за да ви занимавам с такива маловажни детайли като личните ми усилия да изхраня семейството си, а именно защото моята кариера в момента е единственото и най-добро доказателство, че в Ла Чорера може би се е случило нещо изключително, нещо с историческо значение. Защото онези словоохотливи гъбки, които се срещат там, са изтъкали цял мит и ни предлагат едно свое много конкретно пророчество за спасяването на планетата, а именно глобалната промяна на съзнанието. Бяха ми обещали всичко онова, което се случи в моя живот през последните двадесет години, но обещаха и много повече за бъдещето. Ако прочетете книгата, ще станете част от същата тази приказка. Caveat lector.

ГЛАВА I

ЗОВЪТ НА ТАЙНАТА

В която са представени главните действащи лица, включително и една гъба, както и техните специфични интереси. Призовава се амазонската джунгла и се спускаме по една от нейните реки.

О

т хиляди години насам виденията, предизвикани от халюциногенните гъби, са били обект на възжеления и почит като истинско религиозно тайнство. През последните двадесет и повече години съм отделил немалко време, за да опиша и разгадая това тайнство. Бдително охранявана от Ангели, хаотично украсени със скъпоценни камъни - както казва Рилке, „Всеки ангел е ужасен“, при това едновременно сакрален и профанен, - гъбата бе заела огромно място в моя живот, което, надявам се, ще си извоюва в някой бъдещ момент от човешката история. Реших да подходя към моята история със средствата на литературата. Едно живо тайнство може да приеме всякакви форми - то е господар на мястото и пространството, времето и духа, - но тъй като се стремях към по-опростена форма, за да го изразя, реших, че е най-добре да следвам традицията: т. е. да напиша хронологично изложение на тази история, която е вярна и същевременно невероятна.

В началото на февруари 1971 г., заедно е моя брат и още неколцина приятели прекосихме Южна Колумбия на път за Амазония, която бе целта на нашата експедиция. Маршрутът ни включваше и Флоренция, главен град на департамента Какета. Тук спряхме за няколко дни, за да изчакаме самолета, който щеше да ни свали на определения пункт на бреговете на Рио Путумайо, реката, чиято необятна шир служи за граница между Колумбия и нейните две южни съседки, Еквадор и Перу.

Денят, в който щяхме да отпътуваме, бе особено горещ и ние се измъкнахме от потискащата теснотия на хотела, намиращ се близо до шумния пазар и автогарата. Излязохме от града и продължихме още около миля на югозапад. През развълнуваните треви на пасищата прозираха топлите води на Рио Хача. След като поплувахме в реката и проучихме дълбоките подмоли, издълбани от топлото течение в черното й ба- залтово корито, се отправихме по обратния път през същите ливади. Някой, който познаваше много по-добре от мене особеностите на гъбата *Stropharia cubensis*, посочи един особено голям екземпляр, щръкнал самотно сред купчинка изсъхнал кравешки тор. Къде импулсивно, къде по съвета на моите спътници изядох цялата гъба. Това ми отне само миг, след което отново потеглихме, уморени от плуването. По южния ръб на Андите, в чиито поли се намира Флоренция, се плъзгаше валмото на тропическа буря и се насочваше към нас.

Повървахме още четвърт час, почти без да продумаме. Наведох глава и се загледах като хипнотизиран във върховете на кубинките си, които разсичаха с равномерни движения тревата. За да се отърся от летаргията, поспрях за миг и се протегнах, обгръщайки с поглед хоризонта. И тогава онова усещане за необятността на небесната шир, което сега неизменно асоциирам с псилоцибина, се стовари за първи път върху мен. Помолих приятелите ми да ме изчакат и приседнах тежко на земята. Сякаш някакъв безмълвен гръм разтърси въздуха пред мене. Околните неща изведнъж се сдобиха с ново присъствие и значение. Това усещане ме заля и отшумя като вълна точно в мига, когато над главите ни изригна първият пристъп на бурята, оставяйки ни мокри до кости, фантастичното усещане, че някакво друго измерение или пласт на съществуването се е пресякло с ясения тропически ден, трая само някакви си минути. Неуловимо, но мощно, то не можеше да се сравни с нищо от онова, което бях преживял дотогава.

Криво-ляво се добрахме до някаква сушинка. Не споменах нито дума за онзи разтегнат и причудливо сияен миг, който предшестваше нашето паническо отстъпление. Давах си сметка, че преживяването ми се дължеше на гъбата, но не исках да се разсейвам с мисли за него, тъй като бяхме

тръгнали по диря- та на къде-къде по-едър дивеч. Канехме се да навлезем дълбоко в джунглата, за да издири халюциногени от съвсем различен сорт: растения, съдържащи орално активната дрога диметилтриптами (или ДМТ) и психеделичната отвара аяуаска. Открай време тези растения се свързват с телепатичните способности и всевъзможни други паранормални феномени. Въпреки това начините на тяхната употреба, която е характерна само за амазонските джунгли, досега не бяха цялостно проучвани.

Щом се опомних, реших да отложам анализа на преживяването с гъбата за някой друг път. Хора, отдавна живеещи в Колумбия, ме уверяваха, че златистокачулатата *Strophana* вирее единствено в изпражненията на зебу, а не бе особено трудно да се досетя, че в дебрите на джунглата - където съвсем скоро щях да се озова - едва ли можех да очаквам говеда и пасища. Прокуждайки мисълта за гъбата от съзнанието си, аз се подготвих за трудностите, които неминуемо щяха да съпътстват спускането ни по Рио Путумайо към нашата крайна цел - една отдалечена мисия, наречена Ла Чорера.

Може би ще попитате защо една скитническа тайфа като нашата е трябвало да идва тъкмо в тази огромна сауна, наречена Колумбийска Амазония? Компанията ни се състоеше от петима души, обвързани от приятелството, необузданото въображение, наивитета и общата страст към пътешествия и екзотични преживявания. Ив, нашата преводачка, а отскоро и моя любима, бе единственият член на групата, която се познаваше съвсем отскоро с останалите. Бе американка като всички нас, но бе живяла няколко години в Южна Америка и бе пътувала из Далечния изток (където веднъж се бях разминал с нея на летището в Катманду в един много неприятен и за двамата ни момент, но това е друга история). Наскоро бе сложила край на една дългогодишна връзка.

Останала сама и без други по-благоприятни перспективи, тя бе попаднала в нашата група. В момента, в който стигнахме до Ла Чорера, нашата връзка не бе направила и три седмици. Другите трима в групата бяха моят брат Денис, най-младият и най-малко пътувалият от всички нас, Ванеса, моя стара позната от експерименталния колеж в Бъркли, която бе следвала антропология и фотография и бе любителка на

самотните пътешествия, и Дейв, също мой стар познат, гей медитатор, майстор на керамиката и бродирането на дънки и, подобно на Ванеса, нюйоркчанин.

Четири месеца преди навлизането ни във влажния ад на Путумайо с моя брат бяхме претърпели загубата на майка ни. Преди това три години бях бродил из Индия и Индонезия. После бях работил като учител в английския завод в Токио и когато това ми писна, избягах в Канада. Във Ванкувър старата ни тайфа се събра отново и решихме да предприемем тази експедиция, за да проучим из основи психеделичното преживяване.

Нарочно не давам подробности за който и да било от нас. Може би бяхме недоучени, но със сигурност добре подготвени. Никой не бе на повече от двадесет и пет години. Бяха ни събрали политическите вълнения, които бяха най-характерният белег на годините, прекарани в Бъркли. Бяхме бегълци от едно общество, което смятахме, че е отровено от собствената си себеомраза и вътрешни противоречия. Бяхме преценили всички идеологеми и накрая решихме да заложим цялата миза на психеделичното преживяване като най-краткия път до милениума, на който нашето политическо кредо ни бе приучило да се уповаваме. Нямахме никаква представа какво трябва да очакваме от Амазония, но се бяхме постарали да съберем цялата достъпна етноботаническа информация. Тези данни ни подсказваха къде трябва да дирим самите халюциногени, но не и какво ще стане, когато ги открием.

Мислел съм и за това, доколко сме били подготвени за онова, което ни предстоеше. Често нашите тълкувания на събитията не се съгласуваха - нещо обичайно сред силни индивидуалности или свидетели на необичайни явления. Изобщо бяхме сложни характери. Но пък иначе нямаше да правим онова, което правехме.

Макар и само двадесет и четири годишен, аз можех да се похваля с близо десетгодишен опит в неща, които повечето хора биха възприели, меко казано, като причудливи. Моят интерес към дрогите, магията и най-непонятните отрасли на естествознанието и богословието ме превръщаха по-скоро в нещо като ексцентричен флорентински принц, но не и в стандартното американско хлапе, растящо в сърцето на

Съединените щати в края на 50-те години. Денис споделяше изцяло моите интереси, за огромно отчаяние на нашите конвенционални и претрепващи се от работа родители. По някаква причина бяхме чудаци още от самото начало, предопределени за невъобразимо странна орис...

Чета сега едно писмо, което Денис ми изпрати единадесет месеца преди нашата експедиция. Виждам, че още тогава той е имал съвсем ясна представа за онова, което можеше да ни се случи. Та ето какво ми писа, докато бях в Тайван през 1970 г.:

Колкото до централната цел в шаманизма и идеята, че постигането ѝ може да означава физическа смърт - наистина потискаща мисъл, - би ми било интересно да чуя как гледаш на тази възможност и защо. Не съм мислил за нея като за смърт, макар и да ми е хрумвало, че тя би могла да ни предостави, в качеството ни на живи хора, достъп до онзи проход, през който мъртвите минават всеки ден. Възприемам го като някаква хиперпространствена астрална проекция, която дава възможност на хипер-органа, т. е. съзнанието, моментално да се прояви в която и да било точка на време-пространствената матрица или във всички точки едновременно.

От писмата му ставаше ясно, че въображението му изобщо не е атрофирало, докато е завършвал гимназия в нашето малко колорадско градче. Стриктната диета от научна фантастика бе превърнала това въображение в едно наистина забавно зрелище, само гдето се чудех доколко е сериозен...

Всъщност един НЛО е тъкмо този хиперпространствен мобилен психичен въртоп и пътешествието може спокойно да включва и контакт с някаква раса от хиперпространствени обитатели. Вероятно срещата ще е от типа „летящ урок“: нагледен инструктаж за използването на трансдименсионалния камък, как се навигира в хиперпространството и може би един начален курс по космическа екология.

Просто се бореше, както впрочем и аз, да разгадае онези приказни психични пейзажи, разкривани от диметилтриптамина или ДМТ. Още от първата ни среща - в шеметната и сюрреална атмосфера на Бъркли в самия разгар на Лятото на любовта - ДМТ се бе превърнал в нашето най-съществено

тайнство и най-ефикасното средство за продължаването на Търсенето.

Запазването на физическата форма при такива обстоятелства явно ще е по-скоро въпрос на избор, отколкото необходимост, но може да се окаже и абсолютно маловажно, тъй като в хипер-пространствената мрежа всички съществуващи физически явления ще бъдат открити. Бих казал, че в това начинание времето не е от значение, като изключим факта, че културната смърт на онези племена, които търсим, се приближава с все по-шеметна скорост.

Но в случая далеч не ставаше дума само за волни фантазии, базирани на халюциногени от типа на ДМТ. Самият ни оперативен подход към тайните на халюциногенното измерение също се базираше на ДМТ. Получи се така, защото от всички психоактивни съставки, които познавахме, действието на съдържащите ДМТ халюциногени, макар и доста кратко, изглеждаше най-интензивно. Употребата на ДМТ не е нещо обичайно, дори сред психонавтите на вътрешната вселена и затова трябва да се каже някоя и друга дума за него. В чисто синтетичния си вид това е една кристалинена паста или прахец, който се пуши в стъклена лула без нищо друго. След няколко вдишвания започва и стремителната увертюра към самото преживяване, протичаща за петнадесет секунди. Халюциногенното преживяване, което тя отключва, трае от три до седем минути и определено може да се каже, че е нещо крайно специфично. Толкова е необичайно и интензивно, че дори най-отявлените aficionados на халюциногените обикновено го подминават. А е най-стандартният и най-разпространен натурален халюциноген, при това е базата, ако не и целият компонент на повечето халюциногени, използвани от племената в тропическа Южна Америка. В природата, като продукт на метаболизма на растенията, ДМТ никога не достига такива концентрации, в каквито идва от лабораториите. Затова пък южноамериканските шамани, които се настройват по най-различни начини за неговия ефект, са открили същите нива на трансцендираща реалността интензивност, които се постигат с чист ДМТ. Неговата необичайност и мощ толкова превъзхождат тези на останалите халюциногени, че предполагат - поне за нашия малък кръг - максимална

ексфолиация, т. е. най-радикалното и най-колоритно „разкриване“ на халюциногенното измерение, което би могло да се постигне без сериозен риск за психосоматичния интегритет.

Ето защо решихме, че нашето феноменологично описание на халюциногенното измерение трябва да започне с локализирането на въпросния силен туземен халюциноген, съдържащ ДМТ, и след това да пристъпим открито и непредубедено към изследването на онези шаманистични състояния, до които той осигурява достъп. За целта изръскахме наличната литература за триптаминовите дроги от горното течение на Амазонка и научихме, че аяуаска или яге, т. е. отварата от *Banisteriopsis caapi* с примеси на ДМТ, е позната в един много широк ареал, както и още няколко прахове за смъркане съдържащи ДМТ, но че има само един халюциноген на ДМТ-основа, чиято употреба е строго ограничена.

Укуе (Oo-ko-o-he) се прави от смолата на някои дървета, спадащи към един подвид на *Myristecaceus* - *Virola*, смесена с пепелта на други растения, след което се омесва на топчета и се поглъща. Онова, което звучеше особено ефектно в описанието на церемониите, свързани с това визионерско растение, бе, че племето уитото от Горна Амазонка, което единствено знае тайната на приготвянето му, има обичай да се обръща към „малките хора“ и да черпи знание от тях.

Тези „малки хора“ са единственото свързващо звено между контакта с извънземни цивилизации и по-традиционните (макар и не по-малко необичайни) деяния на всевъзможните горски духове и привидения. Разпространената в цял свят представа за „малките хора“, „джуджетата“ и т. н., е обстойно разгледана в *The Fairy Faith in Celtic Countries* на У. Е. Еванс-Уенц, една новаторска студия върху келтския фолклор, оказала влияние не само на изследователя на НЛО Жак Вале, но и на самите нас. Самото споменаване на „джуджета“ събуждаше у мене ред асоциации, тъй като по време на моите експерименти със синтетичен ДМТ в Бъркли винаш оставах с впечатлението, че изригвам в някакво пространство, населено от жизнерадостни, елфични и непрестанно променящи облика си механични твари. Обкръжаваха ме десетки от тези добронамерени фрактални създания, изглеждащи като кръжащи фабержиански яйца, и се опитвах да ме учат на

изгубения език на истинската поезия. Сякаш ми дърдореха във видима и петоизмерна форма - за Екстатичната Прародина, доколкото можех да преценя от емоционалното въздействие на тази гномска гмеж. Около мене клокочеха криволичещи реки с огледална повърхност, в които се сливаха всевъзможни смиели. Или поне това ми се случи на няколко пъти...

Именно заради тази трансформация въпросните преживявания бяха толкова запомнящи се и специфични. Под влиянието на ДМТ словото се превръщаше от нещо, което се чува, в нещо визуално. Синтаксисът категорично ставаше видим. В стремежа си да онагледя тази представа съм принуден да се позова на онази чудесна сцена във версията на Уолт Дисни на Алиса в Страната на чудесата, в която Алиса се среща с онази синя гъсеница, която пуши от наргиле, седнала върху гъба.

- Коя си ти? - пита гъсеницата, избълвайки въпроса си в облак дим, който се издига над главата ѝ.

Винаги е съществувало подозрението, че има някакъв психеделичен елемент в тази викторианска приказка за непрестанно преобразяващата се Страна на чудесата. В ръцете на аниматорите на Дисни тази синестезираща смесица от сетивни възприятия е хиперболизирана и става експлицитна и буквална. Онова, което гъсеницата възнамерява да комуникира, не се чува, а се вижда, реещо се в околното пространство, един визуален език, чийто носител е същият този напълно стандартен дим от наргилето, с който гъсеницата разполага в изобилни количества.

Горното съвсем не означава, че ДМТ следва да се възприема като някакъв стимулатор за „вътрешни , психични анимации. Той просто не е това. Чувството, което навява срещата с ДМТ, е смразяващо необичайно. За да го изтърпи, човек

трябва непрестанно да пренаписва категориите, с които борави собственото му съзнание. Понякога ме питат дали ДМТ е опасен. Точният отговор е, че той е опасен само ако се чувстваш застрашен от възможността да умреш от... изумление. Толкова огромна е вълната от възхита, която съпровожда разсейването на границата между нашия свят и онзи другия неподозиран континуум, към който тя се

устремява, бидейки сама по себе си някакъв своеобразен екстаз...

Чувството, че се намираш буквално в някакво друго измерение, което тези чудати ДМТ-преживявания провокират, изигра решаваща роля за нашето решение да се съсредоточим върху триптаминовите халюциногени. След като изчетохме всичко за психоактивните триптамини, стигнахме накрая и до творчеството на този пионер в областта на етнобо- таниката, Ричард Еванс Шултс. фактът, че е преподавател в арвард, е позволил на този човек да посвети живота си на издирването и каталогизирането на психоактивните растения в света. Статията му Вирола като един орално приеман халюциноген се оказа повратна точка в нашите търсения. Бяхме направо поразени от неговото описание на употребата на смолата на дърветата *Virola theidora* като орално активна ДМТ- дрога, както и от факта, че въпросната употреба се ограничава в рамките на един много малък географски ареал. Шултс звучеше наистина вдъхновяващо, когато описваше укуе:

За пълното разбиране на този интересен халюциноген ще са необходими допълнителни изследвания в родината на тези индианци... Интересът към този новооткрит халюциноген не произтича само от сферата на антропологията и етноботаниката. Той е съвсем пряко свързан с някои конкретни фармакологични проблеми и когато съпоставим тази орална дрога с някои други растения с психотомиметични свойства, възникват проблеми, към които трябва да подходим още сега и, ако е възможно, да им дадем токсикологично обяснение.

Въз основа на тази статия решихме да зарежем изследванията си - и нашите кариери - и да се отправим сами към Амазония и околностите на Ла Чорера, за да издирим укуе. Искахме да разберем дали титанично странните измерения, с които се бяхме сблъскали по време на ДМТ-трансозите, не са дори още по-достъпни с помощта на онези растителни комбинации с ДМТ, създадени от амазонските шамани.

Именно за същите шамански тайнства си мислех, когато изяхох онази *Stropharia* в пасището край Флоренция. Нямах търпение да издиря това екзотично укуе на племето уитото, за което науката не споменаваше почти нищо. Едва ли ми е

минавало през ум, че скоро след пристигането ни в Ла Чорера издирването на укуе чисто и просто ще бъде забравено. Уитотският халюциноген бе напълно засенчен от псилоцибните гъби, които, както установихме, растяха там в изобилни количества, а също и от странната сила, която сякаш извираше от потъналите в мъгли изумрудено зелени пасища, по които ги срещяхме...

Това, че Ла Чорера е място, по-различно от всички останали, ми хрумна още щом пристигнахме в Пуерто Легисамо, откъдето щяхме да предприемем нашето пътешествие по Рио Путумайо. Дотам можеше да се стигне само със самолет, тъй като през околната джунгла не бяха прокарани никакви пътища. Това е най-досадното и потискащо южноамериканско речно пристанище, което можете да си представите. Уилям Бъроуз, който е минал оттук по време на своите издирвания на аяуаска през 50-те години, го описва като градче, преживяло „потоп“. Мога да ви уверя, че през 1971 г. то не се бе променило особено.

Тъкмо се настанихме в хотела след ритуалната регистрация на чужденците, извършвана в граничните райони на Колумбия, когато мощната собственичка ни съобщи, че наблизо живеел някакъв наш сънародник. Стори ни се невероятно, че американец би могъл да живее в подобно затънтено място. А когато разбрахме от ла сеньора, че този човек - ел сеньор Браун - е много възрастен и на всичкото отгоре черен, загадката стана още по-интригуваща. Много-много не му мислих, ама тутакси тръгнах натам, пламнал от любопитство. Придружаваше ме един от трътлестите синове на хотелиер-ката. Той пък едва изчака да прекрачим прага на хотела, за да ме уведоми, че въпросната особа е *mal y bizarro*, след което добави:

— *Elsenor Brown es un sanguinero.*

Какво, убиец?! Значи бяхме тръгнали на гости на някакъв главорез, така ли?! Нещо не ми звучеше особено убедително. Задоволих се само да измърморя:

— *Un sanguinero, dice?*

От всичко това ставаше ясно едно, а именно че споменът за каучуковата треска, пламнала по тези земи в началото на XX в., бе все още жив - мъчителен спомен за по-старите и

страховита легенда за по-младите индианци. В района на Ла Чорера популацията наутито е била систематически намалявана. Ако през 1905 г. те са били четиридесет хиляди, през 1970 г. броят им бе едва пет хиляди. Просто не можех да си представя, че човекът, с който щях да се срещна, е имал някаква реална връзка с тези далечни събития. Реших, че става дума за някоя местна „мутра“, за която се разказват най-не-вероятни измислици.

Скоро стигнахме до паянтова и невзрачна къщурка с малко дворче, скрито зад висока дървена ограда. Моят спътник почука на вратата и за всеки случай се провикна. След малко ни отвори някакъв младеж, който изглеждаше досущ като него. Ескортът ми се оттегли и портата се захлопна зад гърба ми. Една огромна свиня се валяше непринудено в най-разкалния участък на двора. Малко по-нататък се виждаше веранда с три стъпала. На верандата седеше някакъв много възрастен, мършав и сбръчкан негър, който се усмихваше и ми махаше с ръка. Аха, значи това бил прословутият Джон Браун... Човек не среща всеки ден живи легенди, но ако знаех малко повече за тази особа, пред която се изправях в момента, най-вероятно щях да бъда изпълнен с много по-голям респект и удивление.

— Да - рече той. - Американец съм. И, да ме вземат мътните, аз съм адски стар, на деведесе и три. Така си е, синко, моята история е бая дългича, ще знаеш...

И пусна един такъв стържещ смях. Имах чувството, че по сламения покрив се разлазиха тарантули.

Син на роби, Джон Браун бе напуснал Америка през 1885 г., за да не се завърне никога в родината си. Първо отскочил до Барбадос, после до Франция, станал моряк на търговски кораб и плавал до Аден и Бомбай. Някъде през 1910-а се озовал в Перу, в град Икитос. Там се хванал за десетник на работници в прословутата компания на клана Арана, основната сила, която стояла зад безмилостната експлоатация на индианците и масовото им избиване в Амазония по време на каучуковата треска.

Та този ден прекарах няколко часа с ел сеньор Браун. Беше невероятно - човек от плът и кръв, земен и същевременно някак нереален, от тези, за които се казва, че са станали част от историята. Навремето бил прислужник на сър Томас Уифън, капитан от 14-ти хусарски полк, британски авантюрист, който изследвал района на Ла Чорера през 1912 г. Браун, впрочем описан в книгата на въпросния Уифън, *Explorations of Upper Amazon*, днес библиографска рядкост, бил последният човек, който видял френския изследовател

Йожен Робю-шон, изчезнал безследно по Рио Какуета през 1913 г.

— Да, беше се оженил за уитотка и си имаше един огромен черен пес, който нивга не се отделяше от него - подхвърли весело Браун.

Джон Браун говореше езика на уитото. По едно време също живял с някаква уитотка, „е, за няколко там години“. Познаваше на пръсти местата, към които се бяхме отправили. Никога не бе чувал за укуе, но с аяуска определено си бе имал вземане даване. За пръв път я пробвал през 1915 г., и то в Ла Чорера. Може да се каже, че неговият разказ ни вдъхнови още повече да продължим към нашата цел.

Чак когато се върнах от Амазония, научих, че това е същият Джон Браун, който навремето дал показания пред британските власти за зверствата на каучуковите барони по Пу-тумайо. Първо се свързал с Роджър Кейзмънт, тогавашния британски консул в Рио де Жанейро, който пристигнал през юли 1910 г. в Перу, за да разследва случая. Малцина си спомнят - с толкова ужаси е изпълнена историята на XX в., - че много преди Гуерника и Аушвиц тъкмо Горна Амазония е послужила като опитно поле, на което са били репетираны многобройните актове на масово унищожение на човешки същества, така типични за нашата епоха. Британските банки се споразумяват с клана Арана и други частни предприемачи и финансират всичките тези ужаси, мъчения и кланета, за да бъдат заставени индианците от джунглата да работят в каучуковите плантации. Същият Джон Браун след това отива с Кейзмънт в Лондон, за да даде отново показания, този път пред Върховния комисариат.

През следващите два дни отново разговарях с него, докато течаха приготовленията за нашето пътешествие по реката. Бях впечатлен от неговата искреност и проникателност, както и от начина, по който Роджър Кейзмънт и един почти забравен свят - известен ми само от един кратък пасаж в Джеймс-Джойсовия Улис - оживяваше пред мене по време на дългите и разхвърляни беседи на верандата.

Говори ми дълго и обстойно за Ла Чорера. Не бил ходил там от 1935 г., но съвсем скоро щях да се уверя, че тя си е досущ такава, каквато ми я описа. Възникналият по време на каучуковата треска град на брега на езерото вече не съществуваше, но още можеха да се видят подземията, в които били държани индианските роби - с ръждясали железни халки, прикрепени към влажни базалтови скали. Нямаше го и прословутия клан Арана, а и Перу отдавна се бе отказало от своите претенции за тази колумбийска област. Но

някогашната Ла Чорера сякаш още витаеше във въздуха. Стоеше си и старата троча, или пътят на събирачите на каучук, по който по-късно извървахме сто и десетте километра, разделящи Ла Чорера от Рио Путумайо. През 1911 г. над двадесет хиляди индианци плащат с живота си, за да бъде прокаран този път през джунглата. На онези, които отказвали да работят, им отсичали с мачете части от петите и седалищата. И защо? За да може още през 1915 г. един единствен автомобил - само какво сюрреално високомерие, хюбрис, типичен за техноколо-ниализма! - да измине цялото трасе. С други думи, пътуване от никъде за никъде...

Докато вървах по този злокобен и безлюден път, имах чувството, че чувам сподавяни гласове и звън на окови. Не бих казал, че разхвърляните монолози на Джон Браун ме подготвиха за цялата тази нелепост. На сутринта, в която нашата лодка щеше да ни поведе надолу по Путумайо, минахме пак край дома му. Кожата и очите му блестяха. Той бе Пазителят на входа, Церберът на онзи подземен свят, който започваше след Пуерто Легуисамо, и много добре знаеше това. Пред него се чувствах като хлапак. И това го знаеше.

- Е, хайде, бебчовци, чао.

А така се сбогува с нас. Не бих казал, че преливаше от емоции.

ГЛАВА II

В ДЯВОЛСКИЯ РАЙ

В която са представени Соло Дарк и Ив, както и миналото на всеки участник в нашата експедиция, философски размисли по време на едно протяжно-лениво плаване по Рио Путумайо.

М

ай споменах, че сме били петима. Тук ви дължа едно малко уточнение: бяхме петима, когато пристигнахме в Ла Чорера, но на тръгване от Пуерто Легуисамо си бяхме шестима. Ив и аз живеехме заедно, доколкото биха могли да го осъществят двама души, които всяка вечер с още четирима други слизат от претоварената лодка и окачват хамаците си по околните дървета. Да не говорим, че с нас бе и той. Соло Дарк.

Трябва да ви обясня някои работи за него. Той участваше в един доста необичаен религиозен хепънинг, който протичаше в Южна Америка и какъвто не бях срещал дори и в Индия. Наричаха го Новия Йерусалим. Членовете на сектата, предимно американци, които се хранеха основно с плодове, бяха започнали да пристигнат тук след 1962 или 1963 г., с намерението да живеят заедно, т. е. да се заяждат помежду си, да се мразят и да плетат интриги. Освен това комуникираха с някакви твари, които наричаха „Същества на Светлината“. За целта използваха онези дъсчициуи-я или още спиритични планшети. Бяха си сътворили цяла митология на тема реинкарнация. Според тях всеки човек се явяваше реинкарнация на някой друг.

Един се смяташе за превъплъщения Распутин, друг пък, който бе избягал от някакъв кришнарски ашрам и се гиздеше с бели роби и бели гумени ботуши, твърдеше, че е последната реинкарнация на Ервин Ромел, немския маршал от Втората световна война. Водач на цялата група бе Соло, един такъв вдъхновен и с огнен взор. Именно той бе спътникът в живота на Ив в продължение на цели четири години.

Едва ли е нужно да казвам, че Соло бе доста странен тип. С тези бездънно сини очи и дълги разчорлени коси представляваше наистина впечатляваща гледка. Бе убеден, че се е превъплъщавал поред в няколко видни исторически особи: Христос, Хитлер, Луцифер. Впрочем диапазонът на тези му изяви бе депресиращ, но и някак предвидим.

Аз самият се намирах пред сложна дилема, тъй като собствените ми категории все още не бяха стриктно формулирани. Бях прекарал последните три години най-вече като отшелник, посветил се на изучаването на мъртви азиатски езици, както и самотен ентомолог, изследващ навиците на ципокрилите в най-затътените краища на Индонезия. По тази причина не бях запознат с тенденциите, които бяха започнали да се открояват сред моите по-екзотични връстници след ерата Чарлс Менсън. Затова си казвах: „Няма страшно, всичко това ще мине. Та нали всички ние сме просто едни готини безгрижни хипари?“ Май бях прекарал прекалено дълго време в Азия. Във всеки случай скоро стигнах до извода, че сред ентусиастите на Новия Йерусалим има и някои доста странни субекти, които друг човек много трудно би изтразял.

Ако Соло не одобряваше нещо, което правиш, той просто започваше да гледа отнесено и след малко обявяваше, че току-що му е било разкрито свише (разбирай, от Съществата на Светлината), че ти не бива примерно да белиш плодовете с метален нож. Явно тези тайнствени сили контролираха всеки миг от битието. Соло пътешестваше с цяла менажерия: кучета, котки, маймуни (имаше си една маймунка, за която смяташе, че е превъплътеният Христос). Настояваше те също да бъдат на вегетарианска диета, в резултат на което животинките линееха и боледуваха. Докато се влачеха унило наоколо, той ми ги сочеше и обясняваше:

— Ето това е Буда, това е Христос, а онова там е Хитлер...

Не бих го нарекъл налудност. Това би било почти комплимент. Но едно бе ясно - в главата на Соло цареше огромна бъркотия.

Та ето защо бяхме шестима, когато тръгнахме от Пуерто Легуисамо: Ванеса, Дейв, Ив, Денис и моя милост. И, разбира се, Соло. Шест откачалки.

Тази шесторка се бе събрала за първи път в новогодишната нощ, т. е. преди около два месеца. Тогава Соло и Ив все още бяха гаджета и нямаха никакво намерение да тръгват с нас. Срещата ни стана в едно забутано колумбийско градче, Сан Аугустине. Сега ми струва, че е било преди векове. След някой и друг ден Ванеса, Дейв и аз заминахме за Богота. През следващите дни Ив и Соло започнали да си устройват шумни скандали. Апогеят на последния рунд бил, когато Соло блъснал Ив от коня ѝ и тя цопнала в една огромна кална локва, и то пред неколцина свидетели. Това преляло чашата и тя го напуснала. Ето че се появи в Богота, в същия онзи апартамент, за който двамата със Соло ни бяха казали, че можем и ние да използваме. Та през двете седмици, през които трябваше да съберем необходимата екипировка за експедицията, ние с Ив, така да се каже, се сближихме и тя се присъедини към нашата четворка. Яркото слънце над Андите грееше в оберлихта на нашия „пансион“ и се разливаше в ослепителни и сложно преплетени лъчи... просто нямаше как да не се сближим с Ив. Е, не бих казал, че цареше всеобща идилия. На Ванеса например, с която навремето бяхме гаджета, това сигурно ѝ причиняваше болка. Изобщо се озовахме в истински лабиринт от чувства, най-често противоречиви.

— Виж какво - рекох аз на Ванеса. - Харесвам тази жена, а освен това тя говори испански.

Това бе най-добрият ми аргумент, който апелираше към разума.

— Ама ти какво? - продължих в същия дух. - Да не би да мислиш, че можем да извървим толкова път в Амазония, без да познаваме местния език? Сериозно? Хайде, моля ти се! Напротив, много хубаво стана, че Ив ще дойде с нас.

Накрая Ванеса се съгласи. Междувременно ситуацията още повече се усложни. Дейв, който изобщо не подозираше какво се е случило между мен и Ив и не знаеше, че тя се е отказала да пътува за Перу, бе поканил Соло да се включи в експедицията. По време на нашата първа среща в Сан Аугустине той бил много впечатлен от факта, че Соло познава колумбийските дебри, затова му изпратил телеграма да ни чака във Флоренция, за да продължим заедно към Амазония. Страхотно! Когато се измъкнахме от раздрънканото самолетче

на колумбийските авиолинии и стъпихме на летището във Флоренция, бяхме Дейв, Ванеса, Ив, Денис и аз, ако не броим Лхаса, кученцето на Ив, и още половин тон екипировка, която трябваше да бъде транспортирана по Путумайо. А на летището ни чакаше не друг, а Соло, който си мислеше, че жената, с която бе живял четири години, е заминала за Перу, заедно с реинкарнацията на маршал Ромел, натъкмена с обичайната си бяла роба и също така бели ботушки. Когато истината изплува наяве, последва една доста разтърсваща сцена край оградата на летището.

Щом стигнахме в града, Ив и аз си взехме отделна стая в хотела, като оставихме Соло да се оправя сам. Явно никоя от страните не бе склонна да прояви великодушие, затова не ми оставаше нищо друго, освен да се надявам, че Соло все някога ще приеме факта, че животът на Ив е поел в ново направление и просто ще си хване пътя. Не горях от желание да се срещам отново с него. Мислете си, каквото щете, но аз не съм човек, който обича да се кара, затова реших поне засега да не се опитвам да разреша така създалата се ситуация.

Само че Соло взе, че цъфна в нашата стая. Поговорихме си за това-онова. Обясни ни, че трябвало да изслуша всички гледни точки, след което реши да сложи край на спора:

Е, хубаво. Като гледам, аз май нямам какво да правя тук. Ще хвана следващия самолет за Богота.

„И слава Богу!“, рекох си аз.

После се оттегли в стаята си и... влезе в контакт със Съществата. След два часа се появи отново и ни заяви следното:

— Без мен няма да го намерите.

Под „него“ разбираше укуе.

— Вие изобщо не познавате джунглата. А аз съм живял там.

След огромни терзания се съгласих с предложението му. Следващата ни спирка бе Пуерто Легуисамо. Сега си имахме и Соло в комплект с куче, котка и маймуна. Носеше роба и жезъл, накичен с пъстроцветни фахас, едни такива ръчно изплетени шнуrowe. Изглеждаше озлобен и също така смешен.

Знаех, че корабите минават доста нередовно край Пуерто Легуисамо и че трябва да се заредим е търпение, защото можехме да чакаме и цели две седмици. Хотелът бе малък, но

за сметка на това храната - ужасна. Мислех си, че скоро ще си писнем един на друг и накрая Соло ще се махне. Той пък изпитваше небивало удоволствие да издебне Ив в някой ъгъл и да провежда с нея дълги и тягостни разговори. Това вече започваше да тежи на всички ни.

Но нещата съвсем не се развиха така, както предполагах. Оказа се, че само след два дни надолу по реката щяло да отплава корабче със звучното име фабиолита. Всичките ми планове рухнаха, а и трябваше да доплатим още сто песос за билети. Когато дойде и определеният ден, още в ранни зори бяхме струпали на брега всичко: животни, камери, Идзин, мрежи за пеперуди, формалдехид, бележници, Бдение над финеган (1 бр.), препарати срещу насекоми, хлорпикрин, мрежи за комари, хамаци, бинокли, касетофони, гранули, фастъчено масло... и марихуана. Плюс всичко останало, което човек трябва да вземе, ако иска да пътува в Амазония. Когато се качихме на борда на малкото товарно корабче, Ернито, капитанът, ни обясни, че за койки ще ни служат кашоните с бутилирана газирана вода, разноцветни ликьори и анилинови бои. Каза също, че пътуването можело да трае шест, но можело да трае и дванайсет дни, „зависи от бизнеса“. Джон Браун дойде да ни изпрати. Дори извади една огромна бяла носна кърпа и я размаха във въздуха. След което бавно се стопи в далечината. Пуерто Легуисамо също изчезна и около нас останаха само зелените брегове, облаците комари и папагали и кафявите води на реката. Това щеше да бъде нашият свят...

Устремихме се мощно, но бавно, към средата на кафявата река, блеснала под безкрайния небосвод и огромното слънце. Прекрасен миг - сторил си всичко по силите си, за да реализираш някакво пътешествие, и ето че най-сетне потегляш, освободен от отговорности, защото бремето вече лежи върху плещите на някой пилот или инженер, лоцман или космически център. Не просто напускаш своя досегашен свят, а скъсваш с него и не знаеш какво те очаква. Чувство, добре познато на пътниците в презокеански самолети, които обаче едва ли му обръщат особено внимание в онази стерилна обстановка. А колко по-силно се усеща тук, когато си обкръжен от купища чирози и местно бутилирана сода, отровена с пъстроцветни бои...

Разчистих си малко пространство, колкото да седна по турски, и си свих един джойнт от килото „Санта Марта Голд“, тази превъзходна марихуана, която бяхме прибавили към провизиите по време на едномесечния ни престой в Богота. Водите на реката се точеха по същия начин като дима, който вдишвах. Струйката на дима, течението на реката, потокът на времето. „Всичко тече“, бе казал един любим гръцки мислител. Наричали Хераклит плачещия философ, защото словата му звучали песимистично. Защо пък „плачещ“? Аз харесвам това, което казва, и то съвсем не ме отчайва. Никога не съм тълкувал панта рей в смисъл, че няма нищо трайно, а по-скоро като западния вариант на идеята за дао. И ето ни тук, следващи течението на Путумайо. Колко прекрасно е да седиш и да пушиш - отново в тропиците, отново на светло, далеч от мрачните селения на смъртта. Далеч зад тебе е животът в Канада с нейното извънредно положение, току под носа на обзетата от войнствена лудост Америка. Смъртта на мама и съвпадналата с нея загуба на всички мои книги и картини, които бяха събрани, грижливо опаковани и изпратени обратно на съхранение, за да изгорят в един от онези стихийни пожари, които периодически опустошават хълмовете на Бъркли. Рак и Огън. Огън и Рак. Далеч от тези ужасни неща, където пластмасови къщички от „Монополи“ се претъркулват в пукнатините, зейнали в оживял психичен пейзаж.

А преди това Токио: извънземната атмосфера, преструвките, че се включваш пълноценно в работния цикъл. Колко безчовечен ставаш, когато попадаш дори и за малко в безчовечна ситуация, колко? Нощите по влаковете. Задушните зали на школите по английски език в Акихабара. Токио те принуждава да харчиш, а единственият начин да се измъкнеш от него е да спестяваш.

Замислих се за онези десет месеца на все по-задълбочаващо се отчуждение, започнало след заминаването ми от тропическа Азия, когато, подобно на опашка на комета, преследваща собствената си звезда, профучах през Хонгконг, Тайпе, Токио и Ванкувър, за да се озова над изтормозената от войната Америка и след това в безпрогледния мрак на други, нови и окаяно бедни тропически страни. Полетът Ванкувър - Мексико Сити премина

и над моята майка, заспала за своя първи зимен сън в гроба. После над Албукърк - само светлинките, маркиращи магистралните отсечки в среднощната празнота на пустинята. Все по-близо и по-близо до онова, което тогава бе просто една идея: Амазония.

Тук, на тази река, миналото вече може да стане нещо статично и да бъде разнищено докрай, да се разгадаят всички тези взаимно пресичащи се причинно-следствени връзки. Влиянията, явни и неявни, формирали миналото; странствания; смяна на религията - себеоткритието превръща всеки от нас в един отделен микрокосмос в грандиозната схема на историята. Инерцията на интроспекцията води към спомени, за- щото само чрез припомняне миналото може да бъде пресъздадено и разбрано. В самия факт на преживяването и сътворяването на настоящето всички ние сме активната страна. Но когато попадаме на бели петна - в онези редки моменти на сензорна депривация, когато преживяването на настоящето играе минимална роля, като при дълъг полет със самолет или в някое протяжно-лениво самовглъбено пътешествие на крилата на дрогата, - тогава паметта е свободна да говори и да призовава пейзажите на нашите възжелания в онези мигове, които сега са минало.

Сега, когато вече съм излязъл от рамките на този сюжет, сега, когато той вече е минало, преживяното не ме притеснява така, както тогава. Сега то се подрежда по различен начин. Трябвало е да мине време, за да възкръсне то в спомена и да предложи съответната поука. Предстоят ни поне още пет дни плаване по реката - без всякакви задължения, предоставящи пълна свобода на съзнанието да броди и съзерцава.

И ето че от тази необятна река, чиито брегове са просто далечни тъмнозелени линии, разделящи небето от водата, току пред очите ни изплуват две всеобхватни категории: познато и непознато. Непознатото е навсякъде и това ни кара да правим прибързани аналогии в общите ни разговори: Путумайо е като Свещения Ганг... Джунглата напомня за Амбон... Небето прилича на онова над Серенгети и т. н. Илюзията, че разбираш, далеч не е най-удачният начин да се ориентираш в нова обстановка. В тази игра непознатото не се разделя със своите тайни - Путумайо изобщо не се превръща

в Ганг. Непознатото трябва да стане познато само по себе си, преди да бъде правилно разбрано.

Познатите неща тук са хората, дошли е мене. Те са, тъй да се каже, известни величини, защото са ми познати още от миналото. Доколкото бъдещето остава някаква константа като миналото, и те ще останат познати. Това определено не е Ню Йорк, Боулдър или Бъркли, тъй че не е лесно да се абстрахираш от околната среда и да проумееш как е най-добре да действаш, без да губиш *savoirfaire*. Готината естетика на Чужденеца: „Кой, аз ли? О, аз не съм оттук, а само минавам.“ Именно поради познатостта си тези хора се превръщат във въображението ми в прозорци, отворени към миналото.

Денис, разбира се! Все още никой друг не е крачил толкова дълго редом с мене. Не е нужно да споменавам за споделените гени. Началото на нашата връзка се губи в онова минало на първичното, безсловесно чувство. Израснахме под един и същ покрив, споделяхме еднакви ограничения и еднакви свободи, докато аз не напуснах дома ни на шестнадесет години. Но връзката с Денис остана все така тясна.

Преди две години и половина, вече превалящ двадесет и втората си година, се намирах в трюма на британския лайнер Каранджа - слаб, изпаднал почти в делириум, съсипан от сипаница, сърцебиене и дизентерия. Осемдневното пътуване от Порт Виктория, Сейшелските острови, до Бомбай струваше тогава, през 1968-а, тридесет и пет долара. Макар и болен, няхах друг избор, освен да пътувам в най-долната класа, иначе с моите оскъдни финанси нямаше да се добера до никъде. Леглото ми представляваше метална койка, която се вдигаше и сваляше. Общи тоалетни. Бумтежът на машините. Навсякъде се плискаше мръсна вода. В трюма пътуваха още хиляда и петстотин индуси, прогонени от Уганда - тамошното правителство провеждаше политика на африканизация. През цялата нощ жените се изреждаха и в двете посоки край койката ми на път за тоалетните, като шляпаха във вонящата трюмна вода. Щеше да е непоносимо, ако не беше хашишът. И опиумът. Бяха все женици от средната класа и аз с моите „успокоителни“ им служех като нагледен пример за деградация и морално разложение, който те не пропускаха да

изтъкнат по най-фарисейски начин на децата си, изкудкудаквайки своите нескончаеми тиради за негативните явления в лицето на хипитата и живота изобщо.

И това продължаваше непрестанно. Една нощ се събудих разлюлян от треска. Въздухът бе подгизнал от миризмата на манджи, къри, изпражнения и машинно масло. Добрах се до откритата палуба на кърмата. Нощта бе гореща, а миризмата на къри се усещаше дори и тук. Седнах и опрях гърба си на един метален сандък, пълен с разни противопожарни средства. Треската сякаш поотмина и изпитах огромно облекчение. Най-скорошното минало, онези романтични разочарования на Сейшелите и в Йерусалим, сякаш отпусна своята хватка. Вече разполагах със свободно пространство, в което можех да се обърна към бъдещето и да го предопределя. Съвсем спонтанно ми хрумна мисълта, че ще замина е Денис в Южна Америка. Дори тогава го знаех със сигурност.

И е течение на времето то наистина стана. Разбира се, не веднага, трябваше още доста да поскитам на Изток, но в крайна сметка през януари 1971 г. пророчеството стана реалност за всички ни. Реката, джунглата и небето ни поеха в обятията си и ни понесоха към Ла Чорера. Това корабче едва ли можеше да се сравнява с Каранджа, но мъничкият му дизелов двигател звучеше като все по-далечен отзвук на огромното машинно сърце на лайнера. Да, първият беше Денис. Дойде със своите патинирани спомени за общото ни детство в малкото колорадско градче. И ето го тук, както винаги до мен; две мушици, замръзнали в кехлибарения слитък на спомена за летни излети и сънни следобеди.

Другите ли? Все различни истории.

С Ванеса се изиявявахме заедно като студенти радикали в Бъркли от 1965 до 1967 г. Тя беше от Ню Йорк - Ийст Сайд. Бащата - изтъкнат хирург, по-голямата сестра - практикуващ психоаналитик, майка, която канеше на чай съпругите на посланиците в ООН. Ванеса първо посещавала частни училища, после родителите ѝ, явно в желанието си да демонстрират либерален шик, я подкрепиха в решението ѝ да следва в Бъркли, който си е държавен университет. Тя е интелигентна, с известни варварски отклонения в своята общо

взето свенлива сексуалност. Огромните ѝ кафяви очи не могат да скрият котешката жестокост и непоклатимото чувство за хумор. Вече споменах, че бяхме в Експерименталния колеж в Бъркли, но през есента на 1968-а аз заминах за Ню Йорк, за да се опитам да продам изтерзания ръкопис, плод на моето само-наложено усамотение на Сейшелските острови, откъдето се бях върнал само преди няколко месеца. Това бе една разпиляна, незряла, силно повлияна от Маклуън диатриба, за щастие, мъртвородена. Но в оная сложна есен взех тази творба и хванах самолета за Ню Йорк, където не познавах никой друг освен Ванеса.

Тя ме измъкна от нощния приют на 43-та улица, където бях подирил убежище, и ме убеди да се преместя в хотел „Олдън“ до Централ Парк, който майка ѝ бе избрала за мен. Та значи три години преди сегашното ни речно плаване към сърцето на комисария Амасонас настъпи и онзи потресен миг, в който аз и Ванеса седнахме в градината на един ресторант близо до фонтана в Централ Парк. Тя си поръча „Дюбоне“, а аз - „Лоуенбрау“. В очите на бедния учен и революционер (каквто си въобразявах, че съм) сцената изглеждаше наситена с елегантност, като производствените разходи бяха определено по-високи, отколкото обикновено можех да си позволя. По някое време разговорът се завъртя около моя брат, тогава едва 18-годишен, когото Ванеса никога не бе виждала.

— Според мене Денис е наистина някакъв гений. Както и да е, аз съм брат и страшно му се възхищавам, тъй като е израснал пред очите ми.

— И той има идея, за която смяташ, че крие голям потенциал, така ли?

— Най-меко казано. Мен ако питаш, той направо е хванал ангела на Гносиса за гушата и е тръшнал клетия звяр на тепиха. Тази негова идея, че някои халюциногени действат, когато ти пасват на ДНК-то, е просто потресаваща. И в нея има нещо вярно, което не мога да отрека. Политическата революция става все по-измислена, тъй че няма какво да ѝ се надяваме. При това положение най-интересната неправдоподобност в нашия живот е ДМТ. Какво, не си ли съгласна?

— С много-много уговорки.

— С много-много уговорки, защото изводът, на който тя навежда, звучи прекалено крайно. Най-вече защото би трябвало да спрем да се размотаваме, ами да се хванем с разгадаването на мистерията, наречена ДНК. Знаеш много добре, че са ти достатъчни десет минути да се позанаимаеш с т. нар. западна цивилизация, за да видиш, че... Няма какво да говорим... Някак си е обидно, защото ако тази идея бъде правилно разбрана, може - поне аз така мисля де - да се окаже от огромно значение за тази историческа криза, която засяга всички нас...

— Окей. Да кажем, че си взимам думите назад. Добре, а след това?

— Ами не знам точно... Какво ще кажеш за едно пътешествие до Амазония? Само там растат тези психеделични растения - те са ендемити. Пък и там, Бога ми, всеки ще разполага с предостатъчно възможности за усамотение...

— Сигурно. Аз обаче се опитвам да се включа в едни разкопки, които ще бъдат догодина в пустинята Гибсън, Австралия.

— Ясно. То и аз имам един ангажимент в Азия след няколко месеца, трябва да оправя оная работа с хашиша, а не се знае колко време ще отнеме... Не, това пътуване до Амазония остава за в бъдеще, ако изобщо стане де. Но ти хубаво си помисли по този въпрос. А, има и нещо друго!

Тук той сниши тайнствено глас - Ванеса започна да разиграва един от коронните си номера, радиописесата.

— Именно. И това другото са летящите чинии. Знам, че звучи тъпо, но тези неща са свързани. Е, всичко е още много хипотетично. Слава Богу, това сега няма значение, но ДМТ е свързан по някакъв начин с цялата психична страна на идеята за НЛО. Имам предвид от юнгианска гледна точка. Знам, че тук нагазваме в дълбоки води. Това е само догадка, но много ярка.

Виж, Дейв беше друга работа. Наричахме го „детето-цвете“. Беше очарователно предизвикателен, една парадоксална смесица от простодушие и прозорливост. Ако продаваха па- лячовки костюми на битака, той щеше пръв да се нагизди с такъв. В родословното му дърво блестеше един полски граф, посланик в двора на кралица Елизабет Велика

и приятел на моя личен кумир, д-р Джон Дий. С Дейв се видяхме за първи път през лятото на 1967 г. в Бъркли. Дватама се опитвахме да хванем стоп на ъгъла между Ашби и Телеграф и когато една добра душа се смили и ни качи, успяхме да се запознаем, докато преминавахме моста за Сан Франциско. В Бъркли Дейв си докарваше някой и друг лев, като продаваше Бъркли

Барб, както и всичко останало, което човек би продавал, когато разполага с предостатъчно свободно време. Оттогава насам бе успял да изкара пълния курс на нюйоркската комуна, която идеализираше, и на университета в Сиракюз, откъдето се бе сдобил с диплома по етноботаника. От писмата, които си разменяхме, докато бях в Бенарес, ставаше ясно, че той- все повече се навива да участва в амазонското приключение. В джунглите и планините на Южна Америка го очакваше един свят, който се оказа много по-омагьосващ, отколкото очакваше. И до ден днешен не се е върнал от онова наше първо пътешествие.

Трябваше обаче да минат близо две години, за да пристъпим към реализацията на нашия проект. В края на август 1969 г. съдбата пожела така, че от контрабандист на хашиш се превърнах в беглец, тъй като една от пратките ми по маршрута Бомбай-Еспън попадна в ръцете на американските митничари. Набързо минах в нелегалност и пребродих цяла Югоизточна Азия (където се нагледах на руини) и Индонезия (където пък събирах пеперуди). След това заминах за Япония. Дали това ме сдоби с по-богат опит от останалите е твърде съмнително. Но дори и новият ми статус на издирван престъпник не укроти моята страст към Амазония. Все така мечтаех да стъпя в зеленото царство на Хората на лианата.

След това Ванеса, Дейв и аз се събрахме отново във Виктория, Британска Колумбия. Там живяхме три месеца в една облицована с дъски къща, която наехме от семейство сикхи. Зубрехме научни статии, пишехме писма и поддържахме най- редовна кореспонденция с Денис, който бе още в Колорадо. Така постепенно се натрупваше информация за този почти митичен свят, който никой от нас не бе виждал.

Докато бяхме в Канада, почина майка ми след дълга и изтощителна борба с рака. Тя бе положена във вечното си

жилище и ето че Ванкувър Айланд, обвит в снежни виелици, изчезна в илюминаторите с такава скорост, сякаш някой пренастройваше телескоп. Най-сетне нашето пътешествие започна: една по една отпадаха бариерите пред входа на възделения магически свят, докато не настъпи и този протяжно-ленив миг, нашият първи ден на реката. Ето и извадка от моя дневник:

6 февруари 1971

Най-сетне срязахме пъпната си връв с цивилизацията. Тази сутрин, под неясните небеса, типични за Амазония през сухия сезон, ние най-сетне тръгнахме надолу по реката. Част сме от флотилията на доставчици на бензин и безалкохолни напитки, които пътуват за Ла Чорера и със сигурност ще ни закарат чак до Ел Енканто на Рио Игара-Парана. Движейки се към абсолютния център в географията на тайнственото, аз както винаги размишлявам над смисъла на това наистина странно търсене. Трудно ми е да определя естеството на моите очаквания, всичко е толкова интензивно. Вече отпадат почти всички съмнения, че ако продължаваме все така напред, ще бъдем достойно удовлетворени. От сума ти време издирваме това нещо и ни е толкова трудно да го разберем... Всички догадки относно това какви ще бъдем или какво ще правим, когато това пътуване приключи, се базират подсъзнателно на предположението, че самото преживяване едва ли ще ни повлияе - предположение, несъмнено измамно, но човек трудно може да си представи негова алтернатива.

По-късно:

Два часа след като напуснахме Пуерто Легисамо, силният насрещен вятър ни принуди да спрем край перуанския бряг и да изчакаме по-спокойни времена. Намираме се в Пуерто Наран-ха. Но то не е отбелязано в атласа „Кодаци“. По-нататъшният маршрут вече е ясен от само себе си. Да следваш течението означава постоянно да лъкатушиш от една страна на друга, обикновено близо до брега. Сушата е обрасла с джунгла, напомняща Централен Серам или крайбрежието на Амбон - гъста и сплетена като окосмяването на венерин хълм. Монотонното барабанене на двигателя се слива с гукането на гълъби (част от нашия товар). Подобно на свещения Ганг, кафявите и гладки води на

Путумайо скоро потичат във всичките ни сънища и мечти. Соло ме гледа втренчено.

Познатото остава зад нас. Реката е широка. Загадката на настоящето се крие в странността на това място. Гладката водна повърхност. Петдневното спускане по Рио Путумайо ще ни отведе до устието на Рио Кара-Парана. Там се намира мисията Сан Рафаел. Ще търсим д-р Алфредо Гусман, споменат в една статия във връзка с автентичен образец на укуе, за което всъщност сме тръгнали. Гусман е антрополог. Работил е сред уитото, които живеят малко по-нагоре от Сан Рафаел в едно селце, носещо омайното име Сан Хосе дел Енканто. Самото селце е разположено в началото на стария път на събирачите на каучук, който минава през джунглата и стига до Ла Чорера. Гусман може да ни помогне и в друго отношение - да намерим носачи. От доста време очакваме срещата с тази личност.

Дотогава ограниченият свят на търговския кораб фабиолита ще е и наш. Мисията му се състои в това да продава обувки от изкуствена кожа, консервирани храни и рибарска корда в гроздовете наколни жилища, които срещаме по няколко пъти на ден. Приближаваме, връзваме се и докато *jefe* урежда *своите negocios с colonistas*, аз грабвам сака за пеперуди и поемам към джунглата с надеждата, че ще избегна ухапванията на мухите, бръмчащи на рояци около пристана.

Понякога провеждаме дълги и полемични беседи, в които всеки участва и дори се вживява. Понякога се възцарява мълчание, траещо с часове, през които всеки си гледа кефа, като зяпа как брегът се плъзга пред очите му или просто потъва в някаква полудрямка.

7 февруари 1971

Неделя. Снощи пристигнахме на някакво безименно място и за пръв път, откакто сме в Амазония, опънахме мрежите против комари и хамаците. В осем сутринта сме отново в реката, надупчена от дъжда под оловносивото небе. Нашето приближаване към Тайната е изпъстрено с безброй нюанси. Въздухът е наситен с кислород, а ухапванията, които долитат от околната, оплетена от лиани джунгла, се менят с честотата и изяцността на соната. До края на деня -

кратки спирания за полицейски проверки, както и за някои още по-усамотени рибарски селища. Сутринта, след като плавахме около четиридесет минути, минахме край една плитка вдлъбнатина на глиневия бряг (в перуанската част на реката). Там се бяха събрали хиляди папагали край един солен извор. Мощният крясък, изтръгващ се от многогласния им хор, и блясково зелените им телца, разсичащи въздуха, подсилваха впечатлението, че преминаваме през някакъв воден, женствен свят. Спираме точно срещу солника и част от нашия екипаж нагазва във водата с намерението да улови някой и друг папагал за попълване на вече и без това внушителната менажерия на кораба. Освен нашата собствена майmunка, нечовешката популация на този ковчег на глупците наброява две кучета, три маймуни, котенце, данта, петел, прасе и цял кафез с гълъби. Довечера е пълнолунието, а утре ще пристигнем в Ел Енканто. Там, стига всичко да върви по набелязания план, ще се срещнем с д-р Гусман. Вътрешните дразги също изплуваха на повърхността. Ванеса и Соло, които имат много малко общо помежду си, се държат като първи приятели. Защо? Защото се спречках с Ванеса ли? Нещата изобщо не вървят на добре. Денис е много спокоен. Дейв се притеснява как ще си намираме храна; той си е хроничен притеснител. И наивен. Явно си е мислил, че е достатъчно само да си изуе обувките, да иде при червенокожия брат и да му каже, че иска да научи тайните на джунглата. А въпросният червенокож брат естествено казва: „Нямаш проблеми, нич, тръгвай с мен да ти покажа тайните.“ Сега, когато се изправи очи в очи с амазонската джунгла, изглежда малко стъписан. Животните на Соло цопват в реката поне по веднъж на час. Капитанът откровено ни мрази, защото всеки път трябва да спираме, за да измъкнем някой подгизнал майmunяк от водата.

Тази нощ лагерувахме на перуанския бряг. Когато се стъмни, насядахме около огъня. Разговорът се завъртя около предстоящото пълно лунно затъмнение. Чудехме се каква ще е съдбата на екипажа на „Аполо 14“, който тази нощ се връщаше от същата тази луна. Това бяха последните новини, които бяхме научили преди потеглянето от Пуерто Легуисамо.

Някъде посред нощ се събудих в хамака си и след като се заслушах в нощния хор на насекомите, нахлузих кубинките си

и безшумно поех по стръмния склон на хълма, в чието подножие бе нашият бивак. Отгоре се откриваше гледка към реката. Виждаше се и пътят, по който бяхме пристигнали в избледняващата светлина на късния следобед. Сега всичко се бе преобразило. Джунглата мълчеше като омагьосана, луната бе оранжевочервена. Затъмнението течеше с пълна пара.

Сцената и усещането определено излъчваха „другост“. Запокитени наред тази безбрежна джунгла, прорязана от реки, най-големите, които бях виждал през живота си, ние явно ставахме свидетели на появата на някакви странни измерения, сблъсъка на извънземни геометрии, чиито повелители бяха невидими, но и неподозирани от човечеството. На няколко мили оттук, от един замръзнал в небето облак се изливаше дъжд; околната растителност излъчваше смолисточерно сияние, изпъстрено тук-там с оранжеви искрици.

В този момент аз естествено не знаех, че затъмнението, което ме бе измъкнало от хамака и превърнало в единствен зрител на тази приказна сцена, само след някой и друг час щеше да причини свличането на милиони тонове скали в разседа Сан Андреас, Южна Калифорния. В чудовищния мегаполис Лос Анджелис щеше да настъпи хаос. Ако го знаех, лесно можех да си представя какво щеше да се случи, нещо, напомнящо сцени от черна комедия: под ярките светлини на прожекторите се щурат паникьосани граждани с изблещени очи и разчорлени коси, кашлят от прахоляка и се окайват истерично пред телевизионните камери. Но аз не знаех нищо за света отвъд джунглата и реката, затова се върнах в хамака си необичайно ободрен и въодушевен - този приказан миг сякаш предвещаващо нещо велико.

ГЛАВА III

ПО ЕДИН ПРИЗРАЧЕН ПЪТ

В която се срещаме с един много особен антрополог и неговата съпруга, разделяме се със Соло Дарк и поемаме към нашата цел, мисията Ла Чорера.

П

ризори на другия ден нашият кораб напусна широките магистрални води на Путумайо и зави по Рио Кара-Парана, за да измине последните няколко мили до Сан Рафаел, където щеше да ни остави. Кара-Парана много по-точно се вписваше в представата ми за река в джунглата. В най-широката си част достига само неколкостотин фута, а по бреговете ѝ е избуяла пищна растителност, която се спуска във водата. Тя се извива по толкова непредсказуем начин, че рядко можем да видим повече от половин миля пред себе си. Когато утрото преваляше, стигнахме до един нисък скалист нос, на който се издигаше бял пилон и няколко постройки с покриви от гофрирана ламарина, истинско разточителство в тази страна на покрити със слама наколни жилища.

Това беше мисията Сан Рафаел. Бяхме посрещнати по подобаващия начин, макар и без особен ентузиазъм, от падре Мигел. Беше слаб, кастилец, с дълбоко вкопани очи и едва забележим тремор, следствие от изкараната преди години малария. В Амазония бе от тридесетина години. По изражението на лицето му не можеше да се разбере какво си мисли за нас. Беше се нагледал на всякакви антрополози, ботаници и авантюристи, но усетих, че дългите ни коси и нехайни маниери го посмутиха. Стана още по-неспокоен, когато го попитах за д-р Гусман. Лицето на стария свещеник тутакси пом- рачня. Явно бях попаднал на болно място. Все пак предложи да ни откара до разклона за Сан Хосе дел Енканто.

— Да, д-р Гусман е там. Мина оттук само преди три седмици. Доколкото разбрах, той е решил да възобнови езико- ведските си изследвания. С него е и жена му. - Тук погледът му стана строг. — Можете да бъдете сигурни, че ще го намерите.

Обядът ни бе поднесен от La Madre, както е прието да наричат старшите монахини в тези мисии. Докато се хранехме, Ив попита свещеника, но много предпазливо, за Ла Чорера. Да, потвърди той, пътуването с цялата екипировка щяло да отнеме поне пет дни. Както и предполагахме, щеше да се наложи да наемем носачи. Падре Мигел каза, че можем да потърсим помощ в Ел Енканто, но сега бил ловният сезон и мъжете едва ли ще горят от желание да зарежат лова, за да ходят в Ла Чорера. Тъй като бяхме решили да не се претоварваме за последната отсечка от нашата одисея, след обяда сортирахме още веднъж екипировката си. Макар и неохотно, трябваше да се разделим с повечето книги. Ботано-фармакологичният архив бе сведен само до най-съществените статии. Извадихме също излишните камери и стъклениците за насекоми. Всичко това бе натъпкано в един сандък и оставено на съхранение при свещеника до нашето завръщане. Лхаса, кученцето на Ив, пък бе оставено на грижите на La Madre. Възторгът, който тя прояви към животинчето, бе възможност, която не биваше да се пропуска.

Когато прочистването приключи, натоварихме олекналия си багаж на мощната моторница на падрето - невероятен лукс в един свят, в който стандартното транспортно средство бе кануто. След няколко минути вече порехме кафявите води на реката, движещия център на огромна пенеста вълна, издаващ невъобразим шум. На руля свещеникът изглеждаше къде-къде по-човечен и спокоен. Расото му плющеше на вятъра, а в развяната му брада блещукаха ситни капчици. След четиридесет минути бясно препускане изминахме разстояние, което кануто би преодоляло за цял ден. Изведнъж падрето зави под прав ъгъл и се насочи право към една дълга пясъчна ивица. Моторът млъкна буквално в последния миг и се плъзнахме леко на пясъка. Мястото изглеждаше също толкова необитаемо, както всяко друго, край което бяхме преминали досега, но свещеникът се изкачи на брега и ни посочи една широка пътека, над която бяха надвиснали диви лози и

лиани. До селото оставаше още половин миля, обясни ни той, дока- то струпвахме багажа си на пясъка.

— Сигурен съм, че ще ви посрещнат добре - провикна се свещеникът от реката, докато завърташе обратно малката моторница. После изчезна от погледа ни. Дълго след като бе изорал една пенлива бразда в реката и шумът от мотора бе заглъхнал, стъклената повърхност на реката още потръпваше и се плискаше в брега като последен отзвук от необичайното съприкосновение.

Тишина. След което пронизителната звукова вълна на насекомите се спусна като завеса над целия район. После отново настъпи тишина. Наоколо имаше джунгла, река, небе и нищо повече. Отсега нататък трябваше да се оправяме сами. В този миг всички си давахме сметка за това, както си стояхме на пясъчната ивица край една река, която по нищо не се различаваше от стотици други в джунглата.

Бяхме загубили представа за времето, но това не можеше да трае вечно. Трябваше да намерим селото и по някакъв начин да уредим пренасянето на багажа от реката дотам. А това трябваше да стане преди свечеряване, тъй че сега не бе моментът за никакви по-мощабни планове. Кой знае защо, никой не пожела да остане при багажа, затова го потулихме набързо в околните храсти и поехме по пътеката. Ванеса си взе фотоапаратите, а аз - сгъваемият сак за пеперуди, направен от фибростъкло.

Пътеката бе широка и по нея се вървеше лесно. Очевидно бе поддържана. Докато се отдалечавахме от реката, растителността постепенно оредяваше. В един момент се озовахме на гола ерозирана земя. Почвата бе червеникава латеритна глина, а където бе изложена на слънцето, се бе спекла и напукала на остъроръби кубични късове. След около половин час изкачихме дългия полегат склон на едно възвишение, от чието било видяхме купчина колиби, накацали по пясъка сред рядка палмова горичка. Погледите ни моментално бяха привлечени от една по-особена постройка, която се издигаше точно наред селцето и нямаше нищо общо с околните, издигнати на колове и увенчани със сламени покриви колиби. Докато наблюдавахме откритата се гледка, ние самите бяхме обект на наблюдение. Започнаха да се мяркат хора, дочуха се и виковете. След малко селото

заприлича на разбунен мравуняк. Хората се щураха във всички посоки. Попитахме първия, който ни приближи, за д-р Гусман, след което се отправихме към необичайната къща, eskortирани от група подхилкващи се и шушукащи си индианци.

Постройката бе направена от палмови листа, изкусно вплетени в дълги дъгообразни пръти. Нямаше прозорци и отдалеч напомняше смътно комат черен хляб. Всички се съгласихме, че това ще да е майока, традиционният тип постройки, патент на племето уитото.

Вътре, в хамака, окачен на два опушени кола, се бе разположил лично д-р Алфредо Гусман. Лицето му бе неестествено изпито, очите - тъмни и хлътнали, ръцете мършави, изобщо един жив скелет. Не стана, но ни направи знак да седнем на земята. Едва когато седнах, видях зад хамака, в най-тъмния ъгъл на майоката една закръглена бяла жена, която май чистеше боб в каменна туземна делва. Щом всички се разположихме, тя погледна насам. Имаше сини очи, както и зъби.

— Жена ми споделя моите професионални интереси - обади се д-р Гусман, обръщайки се явно към всички нас.

— Това е чудесно. Така сигурно се работи по-лесно - предположи Ванеса.

— Да.

След лаконичния отговор последва дълга невъзмутима пауза.

Реших да подхожда директно към темата.

— Докторе, молим за извинение, че нарушаваме вашето уединение, както и местната социална среда. Даваме си сметка, че едва ли желаете да ви безпокоят, когато работите. Всъщност ние искаме час по-скоро да тръгнем за Ла Чорера и се надяваме, че ще ни помогнете да си намерим носачи. Освен това тук сме дошли със специална цел. Имам предвид виоловите халюциногени, за които сте съобщили на Шултес.

Разбира се, това е само резюмето. Всъщност речта ми бе доста по-дълга и далеч не толкова директна. Разговаряхме около двадесетина минути. В крайна сметка разбрахме, че Гусман ще ни помогне да наемем носачи, но за целта трябвало да изчакаме няколко дни. Наред с това разбрахме също, че е пламенен структуралист, марксист и мъжки шовинист,

неговата привързаност към уитото граничи с маниякалност, а колегите му в Богота го смятат за побъркан. Колкото до откриването наукуе, беше крайно скептичен. Каза ни, че то било тайна на мъжете в племето, която вече била почти напълно забравена. Когато дискусиата приключи, нашата малка група и десетина местни се върнахме на брега и пренесохме багажи ни в една изоставена колиба в края на сецето.

Щом се настанихме, Аннализе Гусман се появи с поднос, на който димяха чашки с кафе, и си побъбри с нас. За разлика от съпруга си, изглеждаше по-скоро въодушевена, отколкото раздразнена от присъствието ни. От думите ѝ можеше да се сглоби следният сюжет. Навремето записала антропология в Лондонския икономически университет, след което заминала специализация в Колумбия и там попаднала на своя доста по-възрастен и безстрастен мъж, който се изявявал на сходно поприще. Сега водела скитнически живот, редувайки раздирания от амбиции и интриги свят на университета в Богота с това затънтено селце в селвата. Явно доста я притесняваше пристрастеността на съпруга ѝ към коката.

Като всички мъже уитото, Гусман бе истински ентузиаст на тема кока и бе станал доста параноичен покрай постоянното дъвчене. Всяка сутрин виждахме, че брадичката му е изцапана с кока. Тъй като в това племе държат жените изкъсо, Алфредо казал на Аннализе, че ако иска да се интегрира в местната общност, трябва да влезе в ролята на уитотка. Това означавало да стрива корени на юка с камък, а също и да приготвя кока, чиято употреба впрочем не е разрешена на жените. През това време мъжете се излежават в хамаците и слушат транзисторите си. Жените живеят с кучетата и децата под къщите. В къщите могат да живеят само мъже. Щом стане пет следобед, натирват всички жени, заедно с кучетата и децата, към местата им за спане. Мъжете се оттеглят в дългата съвещателна колиба, за да си разказват разни истории и да дъвчат кока до четири и половина сутринта. За най-висша форма на хумор минава пръдната. Владее я в хиляди варианти, които всички се смятат за изключително смешни.

Ето с тези хора живяхме рамо до рамо, в една не дотам комфортна обстановка, до утрото на 18 февруари. Трябваше

да мине близо седмица, за да уговорим две момчета да зарежат временно лова и ни помогнат да пренесем екипировката и провизиите до Ла Чорера.

Но пък бяхме благодарни за тази пауза, тъй като пътуването с фабиолита се оказа доста изморително. Прекарах тези дни, като събирах насекоми или пък пишех и размишлявах в моя хамак. Много рядко виждахме д-р Гусман. Той се отнасяше към нас със същата скрита неприязън, която демонстрираха и останалите мъже в общността. Не всички обаче бяха толкова дискретни - винаги се намираха по няколко уитоти от всички възрасти, които педантично следяха всяка наша крачка. Веднъж, обзет от някакво странно настроение, д-р Гусман ни помоли следното: ако ни питат какви сме, що сме, да казваме, че сме братя и сестри. Тази молба бе посрещната със съвсем резонно удивление. Явно бяхме станали обект на особен интерес от страна на местните, щом техният най-достовверен източник на информация за околния свят се стараеше да ги убеди, че членове на една толкова разнородна компания като нашата могат да бъдат единствено роднини. Но това бе само една от особеностите на добрия стар доктор.

Един горещ следобед се разхождах сам в гората и събирах насекоми. Зад едно огромно дърво се натъкнах на Гусман, който се бе вторачил абсолютно неподвижен във водите на един поток, стискайки харпун за риби. Прибрахме се заедно в селото, като пътем ме запозна със своите житейски възгледи.

— Навсякъде дебнат опасности. Никога не плувай сам в реката. Под повърхността ѝ се крият огромни твари. Например анакондите. Реките гъмжат от тях. Змиите са навсякъде. Това да не го забравяте, когато тръгнете за Ла Чорера. Джунглата не прощава грешките.

Бях прекарал няколко месеца в индонезийските джунгли, а тук, в Амазония, всеки божи ден, откакто бе започнало пътешествието до Сан Хосе дел Енканто, бях събирал насекоми. Имах вече някаква своя представа за рисковете в джунглата и тя не бе чак толкова мрачна като тази на възбудено жестикулиращата фигура, която припряно крачеше до мен. Явно бяхме извадили лош късмет, като попаднахме в тази доста специфична ситуация. Гусман управляваше жена си с желязна ръка. Той живееше в някакъв кошмарен свят,

възникнал покрай пристрастеността му към коката. Жена му не бе имала възможност да говори с никакви Anglos, откакто бе пристигнала в джунглата. Тя естествено се чудеше какво става. Не ѝ бе разрешено да дъвче кока, а съпругът ѝ все повече се държеше като типичен уитотски sameц.

Станаха и няколко странни инцидента, които изправиха всички на нокти. Някъде наблизко убиха бушмастър, най-отровната змия по тези краища, след което я разнасяха из цялото село. Инциденти ли? По-скоро лоши предзнаменования. Една сутрин установихме за своя изненада, че някаква огромна тарантула, най-голямата, която бях виждал досега, е прекосила цялото село, за да се намърда точно в нашите вещи. Дали пък някой не я беше пуснал нарочно?

Две нощи преди да напуснем селото, едно дърво край нашата колиба пламна като факел. Това определено не бе акт на дружелюбност, затова решихме да ускорим приготовленията около заминаването си. Но нямаше как да тръгнем без носачи, а такива можехме да наемем, когато мъжете се върнеха от ловната си експедиция.

От Гусман не научихме почти нищо. За укус се изказа в следния дух:

— Я не ме занимавайте с глупости! Няма да го намерите, и толкова. Тези хора дори не разбират испански, а само уитотски. Преди половин век са избили петдесет хиляди от тях. Това не ви ли говори нещо? Няма никакви причини да ви харесват, а тази дрога я държат под най-строга тайна. Какво ще правите там? По-добре си вървете, докато още не е късно.

Но все някакви сведения даде, колкото и да бяха оскъдни. Научихме например, че рецептата на укуе винаги съдържа и пепел от други дървета, към която се прибавя смола, съдържаща ДМТ. Досещахме се, че в тези допълнителни съставки се крие и обяснението за неговия орален прием - в противен случай ДМТ ще бъде неутрализиран от ензимите в дебелото черво. Денис си бе наумил, че трябва да направим точна научна идентификация на всички тези „тайни активатори“. В идеалния случай щяхме да бъдем първите, успели да съберат една добра колекция от тези растения. Или поне така се надявахме. Това щеше да бъде нашият скромнен принос към амазонската етноботаника.

Най-накрая, на 18-ти потеглихме - ние шестимата в компанията на двама уитотски тийнейджъри. Старейшината, el capitan, излезе да ни пожелае приятен път. Даже д-р Гусман се усмихваше, несъмнено очарован от факта, че селото най-сетне щеше да се завърне към обичайния си начин на живот, след като бе завършило едноседмичното посещение на делегация от глобалното електронно село.

Но едва ли някой е бил по-доволен от това, че се махаме от селото, от мене самия. Още щом стъпихме на пътеката, или троча, усетих, че настроението ми се вдига. В края на краищата всички досадни препятствия бяха останали зад нас. Оставаше само Соло... Реших, че вместо да се правя на Уолтър Мити, е най-добре да го направя на пух и прах. Отношенията вътре в групата ставаха прекалено обтегнати. Соло все кроеше разни номера. Настояваше да върви най-отпред. Взимаше аванс, след което подостряше разни съчки и ги забиваше по земята в някакви особени форми, един вид фетиши.

Докато траеше плаването ни до Ел Енканто, почти през цялото време пушехме трева. Соло просто присядаше някъде и ме фиксираше в продължение на часове. Накрая взех да си мисля, че този човек май се кани да ме убие, пък и най-вероятно бе напълно превъртял. Но колкото и нелепо да изглеждаше, явно ми бе писано именно това - да изгоня едно психя- сало бивше гадже, което някакси бе успяло да се присъедини към тази експедиция.

Ситуацията не бе лишена и от комизъм. Сетих се за Гордън Уосън, изследователя на псилоцибните гъби. Когато се отправил заедно със своята съпруга на второто си пътешествие до Хуатла де Хименес, едно селце в пущинаците на Масатекан, Мексико, към тях се присъединил и един таен агент на ЦРУ. Психеделичната история щеше да бъде съвсем различна, ако Уосън своевременно бе разконспирирал този несръчен опит за „сътрудничество“. Тогава нямаше да се стигне и до онази абсурдна претенция на ЦРУ, че псилоцибинът трябвало да остане само техен „прерогатив“. Добре, че Алберт Хофман, швейцарският фармаколог и създател на ЛСД, бе побързал да публикува молекулярната структура на псилоцибина, с което бе предизвикал късо съединение в тази грандиозна верига от злокобни фантазми.

Замислих се за повратните точки изобщо. Припомних си една реплика на Джон Уейн: „Мъжът трябва да прави това, което трябва да прави един мъж.“

При тази мисъл реших да не губя повече време, затова спрях на пътеката и обявих на всеослушание, че Соло е най-досадният глупак в света. С други думи, камъкът цопна наред блатото. В следващия миг вече бяхме готови да се нахвърлим с юмруци един върху друг. Ванеса се разпищя и се втурна да ни разтървава. Носачите уитоти замръзнаха на място с отворени уста. Схватката приключи без победител, но привечер Соло реши да си тръгне. Нямаше пари, а на всичкото отгоре страдаше ужасно от зъбобол. Просто нямаше никаква причина да остане с нас. Стресът от изолацията и лошата храна би докарал до ръба и напълно нормален човек, а аз бях дълбоко убеден, че Соло се е побъркал и е способен на всичко. За да притъпи болката от абсцеса, дъвчеше кока, но това не помагаше. Той се нуждаеше от медицински грижи.

Същата вечер дойде при мен и ми обясни, че нямал пари да се прибере по реката. Предложи ми цяло кило трева от личните си запаси. Реших да използвам намалението и му връчих сто долара. Когато разтурихме бивака на следващото утро, той вече си беше отишъл.

Наоколо бе джунглата, а пред нас - Тайната. След напускането на Соло замразих за неопределен срок авоарите си, развях високо сака за пеперуди и се почувствах като Ван Веен, приапичния герой от Набоковия любовен роман Ада. В края на краищата не всеки ден можеш да изпиташ удовлетворението от това, че си преодолял съперник, нали така? Особено пък съперник, който съвсем искрено вярва, че той е и Иисус Христос, и Хитлер.

Настроението бе като на бирен фест, когато отново поехме към Ла Чорера под осукания с лиани балдахин на все по-пищната амазонска джунгла. От време на време по някоя искрящосиня морфо, пеперуда с размерите на чиния, литваше плахо от широките листа, надвиснали над пътеката. Изхвърчаше право нагоре като сапфирена мълния, която тутакси се стопяваше в небесата. Докато крачехме чевръсто напред, мислите ми се върнаха към Набоков и онези сякаш пророчески стихове от Бледен огън, написани от неговия герой, апокрифния американски поет Джон Шейд:

... тази чудосия дъгичката - когато в ясна вие над планината, тъй странен, дивен, чист опалов облак в рамка се намята с дъждовните одежди на дъгата, която вдън земя сценично светка - нали живеем в театрална клетка!'

Тази нощ бивакувахме под един сламен навес с табела, от която разбрахме, че сме изминали двадесет и пет километра през деня. Похапнахме си добре - сирене и консервирано месо нестроне, и на сутринта отново поехме по пътя, над който се виеха струйки омара. Денят премина в усилен труд. Приложихме нов метод за пренасянето на най-тежките товари - редувахме се да ги носим по два часа, след което почивахме по един. Истинско физическо изпитание. Мисля, че всеки вече усещаше ефекта на „феномена“, нещо като далечен отзвук от нашите експериментални закачки със законите на физиката, които тепърва ни очакваха. Но това просто не може да се докаже. Спряхме да ядем. Жените ни уведомиха, че ще си спестим закуската и обяда, за да печелим време. Решението си беше тяхно, тъй като те отговаряха за готвенето, а в интерес на истината, беше си голяма врътня да накладеш огън в подгизналата от влага джунгла.

Ставахме в четири и половина сутринта, пиехме кафе, след което извървявахме двадесет и пет километра до три и половина следобед. Жива съсипия. Трочата ту се изкачваше, ту се спускаше надолу. Понякога стигахме до някоя рекичка, на която нямаше мост, и се чудехме как да я прекосим. Да не говорим, че през цялото време се притеснявахме носачите да не задигнат нещо или да ни зарежат. Въпреки постоянното напрежение тези дни си бяха едно истинско гмурване в необятната и вибрираща джунгла, която прекосяхме. Целия втори ден се опитвахме да спрем изтичането на енергията ни. Накрая стигнахме до един навес, подобен на онзи, който ни бе подслонил предишната нощ. Издигаше се на малък хълм, точно след грубо скованото мостче, описващо дъга над потока. Щом се стъмни, насядахме около огъня, пушихме и си бъбрехме, предвкусвайки бъдещите приключения, които засега можехме само да усетим, но не и да си представим. Двата уитоти взеха провизиите си, съхранявани в пакети от палмови листа, и се оттеглиха да вечерят - приятелски настроени, но дистанцирани.

Следобеда на четвъртия ден носачите видимо се развълнуваха, защото всеки момент щяхме да пристигнем в Ла Чорера. По време на една от почивките Ванеса посочи дъгата, която бе надвиснала над пътеката, по която вървахме. Последваха неизбежните в такива случаи шеги и закачки; нарамихме товарите си и забързахме напред. След няколко минути се озовахме в млада горичка, след което излязохме на широко разчистено за пасище пространство. Отсреща се виждаше сградата на мисията. Докато вървахме през пасището, излезе един индианец да ни посрещне. Започнахме да му говорим със запъване на испански, после той бързо-бързо заговори нещо на уитотски с нашите носачи и изчезна в посоката, от която бе дошъл. Прекосихме някаква морава, оградена с високи тараби, после през нещо като вътрешен двор, използван може би за игрище. На стените бяха изрисувани с темперни бои карикатурни елфи със щръкнали ушички. Накрая стигнахме до задната врата на една по-солидна дървена постройка, където явно живееше свещеникът. Появи се един огромен мъжага, брадат и трмав като мечок, със засукани ръкави. Питър Устинов ряпа да яде! Личеше си, че е веселяк по душа, но май не се зарадва особено, като ни видя. Защо ли тези хора винаги се стягаха така? Може би не обичаха антрополозите? Но ние общо взето бяхме ботаници. Както и да е, приеха ни гостоприемно и коректно. Повече не ни трябваше, затова окачихме хамаците си в празната къща за гости, която ни показаха. Всички изпитвахме облекчение, че най-сетне пристигнахме там, закъдето бяхме тръгнали.

ГЛАВА IV

ДА СИ НА ЛАГЕР ПРЕД ПРАГА.
ПЪРВИ ЗАПОЗНАНСТВА С ГЪБИТЕ И
ШАМАНИТЕ НА ЛА ЧОРЕРА

В

по-голямата си част Амазония е образувана от алувиални наноси от Андите, но случаят с Ла Чорера е друг. Тук водите на Рио Игара-Парана се стесняват и рукуват през един процеп. Реката ускорява шеметно ход, след което се стича по скален праг. Получава се не точно водопад, а по-скоро бързей или чоро¹, къдено речните води бурно се изливат в едно доста обширно езеро.

Ла Чорера си е райско местенце. Вървиш, вървиш, докато не капнеш от умора, и хоп, току изневиделица се озоваваш там. Идилия... Например няма никакви жилещи или хапещи насекоми. Привечер над пасището се спуска мъгла и се получава една затрогващо пасторална картина. В нея са мисията, обвитото в изпарения езеро зад нея, околната джунгла и - за моя огромна изненада - стадо бели крави.

Още в деня на пристигането ни, точно в края на пасището, разчистено от испанските монаси, грижещи се за Ла Чорера от момента на основаването ѝ през 20-те години, аз вече прехвърлях от ръка в ръка няколко прекрасни посестрими на същата онази гъба, която изяхох край Флоренция. Имаше ги с цели дузини. След като ги огледа внимателно, брат ми официално обяви, че са представители на вида *Stropharia cubensis*, който бяхме срещали и преди, т. е. една от най-големите, най-силни и със сигурност най-разпространени псилоцибни гъби, известни на науката.

Ами сега? Нямахме никаква представа как трябва да дозираме псилоцибина. Изтънялата ни наркологична документация съдържаеше данни само за цъфтящи растения, но не и за гъби. Напрегнахме колективно паметта си и си спомнихме, че в оаксакските псилоцибни ритуали, описани от

Гордън Уосън в Лайф, гъбите се консумират винаги по две, и то по няколко такива чифта наведнъж. Решихме още същата вечер всеки от нас да изяде по шест. Онова, което съм вписал в дневника си на другата сутрин, е достатъчно красноречиво:

23 февруари 1971

Дали пък наистина не сме разположили лагера си пред прага на едно друго измерение? Вчера следобед Дейв откри *Stropharia cubensis* в мочурливото пасище зад къщата, в която окачихме хамаците си. За половин час с него събрахме тридесетина чудесни псилоцибни гъби. Всички изяхдохме по шест и прекарахме нощта в необичайно богат, жив, но и някак изплъзващ се „трип“. След странните светлини в пасището и дискусията за нашия проект оставам с чувството, че с този пробив в местната психеделична флора сме осъществили гигантска крачка напред към по-задълбоченото ѝ опознаване. Многолика и добронамерена, комплексна като мескалин и интензивна като ЛСД, гъбата ни учи как да живеем, по същия начин, както и пейотът. Доколкото ми е известно, към този вид гъби не предявява претенции нито една племенна култура в света. С други думи, попаднали сме на неутрална територия в триптаминовото измерение, което всъщност е обектът на нашите изследвания. С помощта на този „неинституционализиран“ учител човек получава достъп до света на елфите химици. Само по себе си преживяването е деликатно, но може да достигне дълбините и широтата на същинското психеделично преживяване. Но е безкрайно променливо и затова трудно определимо. С Денис съпоставихме фрагментарните описания на виденията си и регистрирахме определено сходство в съдържанието, което подсказваше или за телепатична връзка, или за нещо като симултантно възприятие на един и същ невидим пейзаж. На финалния стадий преживяването бе съпроводено от силно главоболие, което обаче скоро отшумя. Не се стигна и до онази отпадналост и изтощение, които често се получават при растителни дроги от типа на пейота и татула.

Тази гъба е трансдименсионален проход, който елфите ги е домър-зяло да затворят и са оставили леко открехнат, за да влезе всеки, който би могъл да намери ключа и най-вече желае да използва тази сила -

силата на видението, - за да изследва целия този специфичен и естествено зараждащ се психоактивен комплекс. Съкращаваме дистанцията с онова най-фундаментално събитие, с което би могла да се сблъска планетарната екология. Припламването на искрицата живот в мрачното лоно на материята.

Та такива бяха впечатленията ми след първото странстване в селенията на виденията, подвластни на тази гъба.

Въпросните „странни светлини в пасището“ се нуждаят от по-пространно обяснение, тъй като този феномен вероятно бе свързан донякъде и с онова, което последва. Трябва да бе изминал час, откакто изяхохме гъбите, и се бяхме разположили удобно, за да се насладим на богатото меню от колоритни и реещи се зад притворените ни клепачи видения, когато някой реши да подхване дискусия.

Сигурно е бил Дейв или брат ми Денис. О, Денис, Денис! Та той каза, че сега сме се издрусали не къде да е, а в самите селения на Тайната, затова вместо да се свираме в колибата, най-добре било да сме излезли навън в нощта и в топлата гальовна мъгла над пасището. Ама не всички, а да сме изпратили делегация. Хубаво, но кои да са делегатите? Та Денис предложи Дейв и моя милост, определяйки ни съответно като „най-малкия“ и „най-големия“ скептик в групата. Ванеса възрази срещу моята кандидатура именно защото съм бил „най-скептично“ настроен и вместо мен предложи Денис. Аз пък с охота се съгласих, тъй като хич не ми се нагазваше във влажното пасище, а и с присъщия си скептицизъм не бях особено уверен в трансценденталния потенциал на подобна разходка.

И ето че те излязоха, за да обявят първо на висок глас, че в падналата над земята мъгла се крие огромна мощ, а след една абсурдно кратка и театрална пауза подвикнаха, че са видели наблизко някаква разливаща се и потрепваща светлина. Проучването им продължи. Продължиха и подвикванията, но постепенно се разрешиха. Поне едно бе ясно: светлината продължаваше да се лее и мъждука. Реших, че е крайно време да се намеси някоя по-трезва натура, след което се прежалих и излязох в лепкавата влага на нощта. Проврях се внимателно под бодливата тел, с която бе оградено пасището. Имах чувството, че шляпам в гореща

каша, толкова гъсти са изпаренията в Амазония. Щом се присъединих към Денис и Дейв, установих, че описанието им е далеч по-адекватно, отколкото очаквах. Наистина имаше някаква бледа светлинка по земята, само на няколко ярда от нас. И тя сякаш се отдръпваше, щом някой тръгнеше към нея.

Извървахме около тридесетина метра, с кратки прекъсвания, в същата посока. Изведнъж, все така обвити в гъстата потръпваща мъгла, се почувствахме страшно далеч от нашите спътници в къщата.

— Абе то можем да проследим тая светлина - обади се някой, - но я по-добре да не се отдалечаваме много, че ще вземем да се загубим. Все пак не познаваме местността.

Това бе Денис, който предложи да се приберем, но ние се бяхме заинатили. От време на време светлинката замръзваше за миг над земята, само на двадесетина крачки пред нас, но щом се приближавахме, отново се изплъзваше с плавни подскоци. Опитвахме се да я догоним, но без успех. Десетина минути преследвахме тази мъждукащо-скоклива светлина, но накрая преценихме, че е най-добре да се откажем. Когато си тръгнахме, ми се стори, че някакъв силует прорязва светлината, все едно някой обикаляше около накладен огън.

Временно изоставих мисълта за НЛО и си припомних серията злокобни произшествия, които предшестваха раздялата ни с д-р Гусман и неговото опитно поле в Сан Хосе дел Енканто. Дали това не бе шаман, танцуващ около малък огън? И имаше ли то нещо общо с нас? Тази случка така и остана неразгадана, но странната фееричност, която я характеризираше, сякаш загатваше за онова, което тепърва ни очакваше.

Записаното в дневника е показателно. Описвах случката като получаване на „достъп до света на елфите химици“, наричах гъбата „трансдименсионален проход“ и я свързвах с преобразяването на живота на планетата. Тези думи разкриваха един много по-млад, по-наивен и по-поетично настроен дял на моята самоличност - по-интуитивен, който без много да се церемони, възвестява и такива помпозно звучащи нелепици като „извлечената по халюциногенен начин гностична Истина“...

Всъщност оттогава насам моите идеи много малко са се променили. Просто по онова време няхах търпение да се

убеда в правотата им с нагледна демонстрация. И я получих. Бях променен, а явно тъкмо това исках - да бъда променен. Сега, след две десетилетия размисли над преживяното, все още мога да различа в тези свои най-ранни опити много от мотивите, които упорито се повтаряха през годините и си оставаха забулени в мистерия. Същата вечер, в един определен момент, двамата с Денис като че ли виждахме и описвахме едни и същи вътрешни видения. През годините това се повтори на няколко пъти, и то винаги с псилоцибин. Чудото остана.

Около тези ранни опити с гъби в Ла Чорера витаеше аурата на одухотвореното и странното, идеята, че гъбата в известен смисъл е нещо повече от растителен халюциноген и дори от класическия помощник на шамана. В мен започна да се прокрадва мисълта, че тя всъщност е разумно същество - и то извънземно, - което по време на транс е в състояние да комуникира своята самоличност като някакво чуждо присъствие в насочените навътре възприятия на наблюдателя.

През дните, които последваха първия експеримент с гъби, животът на брат ми и моят се преобрази по един потресаващо необичаен начин. Едва след като Жак Вале написа Невидимият колеж (*The Invisible College*, 1975), в която споменава, че абсурдът присъства като неизменен елемент във всяка ситуация, в която се осъществява контакт с извънземното, аз събрах смелост да преосмисля събитията в Ла Чорера и да се опитам да съставя техния общ модел. През годините бях разказвал за отделни моменти от нашата история, но пред никого не бях разкривал цялата невероятна структура, защото си давах съвсем ясна сметка, че той просто би се усъмнил в нашето психично състояние по време на тези експерименти.

Всеки разказ за контакти с извънземни сам по себе си звучи невероятно, а на всичкото отгоре в нашия случай централна роля играеха халюциногенните гъби, с които експериментирахме. Самият факт, че сме се занимавали с подобни неща, бе достатъчен и най-предпазливият намек за извънземни да прозвучи повече от подозрително, особено за онези, които не си падат по халюциногени. Наистина колко хора щяха да пропуснат възможността да обяснят „появата на НЛО“ с това, че сме били друсани?... Но не това бе

единственият проблем. Събитията в Ла Чорера породиха доста спорове, а впоследствие и известно охлаждане между самите участници. Бяха предложени няколко обяснения за случилото се, базирани на данни, които не ни бяха достъпни или пък се оказаха неубедителни при последвалите интерпретации. Онова, което някои от нас възприемаха като метаморфоза с трансцендентални елементи, други тълкуваха като изблик на натрапчиви фантазии.

Бяхме зле подготвени за събитията, което буквално ни върхлитаха. Започнахме като неизкусени зрители на нещо - не знаехме какво - и тъй като срещите ни с този феномен продължиха дълго, успяхме да различим някои от неговите аспекти. Чувствам се удовлетворен от това, че методът, описан в тази книга, общо взето е изключително ефикасен за провокирането на този тип явления, които аз наричам „контакт с извънземни“. (Но също така може да бъде и извънредно опасен, тъй че да не вземете да го пробвате вкъщи, ей!)

И така, първият експериментален „трип“ със Stropharia в Ла Чорера бе проведен на 22 февруари 1971 г., т. е. малко повече от двадесет четири часа след пристигането ни в мисията и предшестващия го четиридневен поход през джунглата. Онова, което съм записал в дневника си, показва съвсем ясно, че съм бил направо омагьосан. В продължение на седмици това бе последното нещо, за което би ми се искало да пиша. По цели дни не можех да си намеря място от радост. Знаех само, че гъбата е най-добрият халюциноген, който съм опитвал през живота си, и че в нея кипи някакъв много особен живот, нещо, с което със сигурност не се бях сблъсквал дотогава. Тя като че ли открехваше врати, за които си бях мислил, че ще останат завинаги залостени пред мен поради склонността ми към анализ и реализъм.

Дотогава никога не бях опитвал псилоцибин и бях изумен от контраста между него и ЛСД, което явно бе по-ефикасно в чисто психоаналитичен и субективен план. Затова пък гъбите изглеждаха изпълнени с някаква жизнерадостна феерична енергия, поради която визионерският транс в случая бе далеч по-привлекателен. Но тогава изобщо не предполагах с каква мощ разполагат силите, съгъстващи се като облаци над нашата малка експедиция. В главата ми се въртеше само

едно: колко хубаво е, че тези гъби са тук. Дори да не откриехме укуе или аяуаска, те винаги щяха да са ни подръка, а и сами по себе си бяха твърде интересни.

Планът ни беше следният: да прекараме тук два-три месеца, като постепенно опознаваме ботаническата и социалната среда на уитотите, които водеха своя традиционен начин на живот в едно селце на четиринадесет километра оттук, по трасето Ла Чорера-Рио Игара-Парана. Знаехме, че укуе е табу, така че нямаше за къде да бързаме. Целият ден след първия ни експеримент с гъби бе отделен за проверка на екипировката и най-вече за почивка в каситата, която падре Хосе Мария, монахът капуцин, любезно ни бе предоставил за подслон. Същия следобед набрахме още гъби и ги изсушихме край огнището.

Решихме вечерта пак да ги изпробваме. Счуках ги на прах, от който всички си взеха. Получило се бе нещо превъзходно, с лек шоколадов привкус, и по общо мнение това бе истински успех. Бях преизпълнен с въодушевление, всичко ми харесваше и не преставах да се възхищавам на невероятно прекрасното място, на което бяхме попаднали.

Но сега преживяването бе съвсем различно. Бяхме изтощени от снощния „трип“ и докато чакахме самото издрусване, насядали край огъня, Ванеса и Денис нещо се заядоха. На него явно му бе писнало от нейните изпълнения, затова ѝ каза: „Виж какво, ти си абсолютен шемет и сега ще ти кажа защо“, след което се впусна в обстоен мърмолог¹, в който изля цялата мъка, насъбрала се в душата му.

На другия ден отмаряхме, събирахме буболечки и растения, поизпрахме това-онова и си побъбрихме с двама францисканци, посветили живота си на мисионерството. Чрез тях пуснахме мълвата, че търсим хора, които познават местните билки. И други такива.

Още същия следобед в нашата касита цъфна един млад уитото, на име Базилио. Бе подочул от монасите за нашите научни интереси и предложи да ни заведе при своя баща, който бил виден местен шаман. Базилио мъдро бе предположил, че няма да останем равнодушни и към аяуаската, най-известния и общо взето най-достъпен халюциноген в региона.

Виж, с укуе нещата се оказаха доста по-комплицирани. Някъде около месец преди идването ни в Ла Чорера бе станало убийство - всъщност не едно, а няколко - и Гусман

твърдеше, че всички те били свързани сукуе. Според мълвата един шаман убил двама-трима свои събрата, като намазал най-горното стъпало на някаква си там дървена стълба със смола, съдържаща ДМТ. Щом жертвата се хванела за въпросното стъпало, ДМТ прониквал през пръстите в организма ѝ, от което ѝ се завивало свят и тя падала от стълбата и си счупвала врата. Шаманът, чийто брат бил убит по този начин, си отмъстил, като предизвикал нещастен случай. Жената, дъщерята и внучката на предполагаемия убиец плавали в кану малко преди бързея (чоро), но кой знае защо този път не успели да се доберат до брега. Течението ги отвлякло и преобърнало лодката им. Всички бяха убедени, че са станали жертва на магия. Само съпругата успяла да се спаси. Така или иначе, моментът не бе подходящ да отваряме дума за укуе.

Базилио твърдеше, че аяуаска имало на един ден път оттук по реката, в бащината му майока (т. е. дом). Кануто му бе малко, така че можеше да вземе само двама от нас. След кратка консултация решихме това да са Ив и моя милост. Без да губим време, тръгнахме начаса към реката. За всеки случай взех и кутията за филми, сега пълна с гъбен прах.

Денят бе спокоен, небето — синьо, и т. н. Навсякъде цареше покой и бездънна тишина. Имах чувството, че долавям диханието на земята. Ако това ми настроение бе траяло само един ден, щеше да се превърне просто в приятен спомен, но сега, когато знам какво последва, съзирам в този ден на дълбоко удовлетворение и почти буколически покой първите признаци на онзи порой, който щеше да ме запрати във въртопа на невъобразими, титанични страсти...

Привечер стигнахме в селото на Базилио. Новите ни уитотски познати се оказаха доста по-гостоприемни от съплеменниците си в Сан Хосе дел Енканто. Показаха ни цял шубрак от култивирана аяуаска, като ни връчиха и един вързоп с набрана и нарязана лиана, та да си приготвяме сами отварата. Базилио ни описа и единственото си съприкосновение с аяуаска - преди няколко години заболял от странна треска и пил от отварата заедно с баща си. Обясни ни, че аяуаската трябва да се накисне в студена вода, нещо необичайно за регион, в който кипналата вода винаги играе съществена роля в приготвянето на подобни отвари. След като настърганата аяуаска престои едно денонощие във вода, получената настойка се сдобива с халюциногенни свойства. По думите му осенилото го видение било изпълнено с много „огради“, които трябвало да преодолее. Имал чувството, че лети. Бащата пък бил видял, че „лошият въздух“, от който

линеел неговият син, идвал откъм мисията, а тя по принцип се ползвала с репутацията на злокобно място. След въпросното паметно преживяване Базилио оздравял и, както сам ни заяви, вече гледал колкото се може по-рядко да се вясва в мисията. Всичко това бе много интересно. За първи път попадохме в "полеви узловия", а и чутото се съгласуваше с данните, с които разполагахме за аяуска и свързаните с нея обичаи и вярвания.

Вечерта окачихме хамаците си в една колиба близо до главната майока. Сънувах оградите и пасището зад мисията. При зори Базилио тръгна с нас, за да ни изпрати дотам. Сама по себе си новата ни придобивка, колекцията от *Banisteriopsis saari*, бе достатъчен повод за гордост, но аз отново бях обзет от онова въодушевление с безмерни дълбини.

— Странно - измърморих на себе си, докато слизах от лодката, а отсреща сред полюшващите се палми се белеше сгр дата на мисията. - Много, много странно...

I

Нанасяме се в нов дом, а Денис преживява нещо необичайно, което разделя групата ни.

Щ

ом се прибрахме, научихме, че докато ни е нямало, най-сетне дошли отдавна чаканите professores, т. е. учители, които щяха да преподават в училището към мисията. Докарал ги един лоцман, прословутият Джордж Цаликас, който служеше за свръзка между Ла Чорера и външния свят и веднъж в месеца донасяше пощата. Всичко това означаваше, че трябва да си потърсим нова квартира, тъй като бяхме отседнали в къщата, отредена за въпросните professores. Свещеникът ни предложи временно да използваме онази изоставена наколна колиба, щръкнала на едно хълмче под мисията, независимо че бе доста далеч от езерото, образувано от чоро. Та затова се настанихме в тази съборетина, която моментално кръстихме „Къщата на могилата“. Смятахме да живеем тук, докато не се преместим някъде в близката джунгла, във всеки случай по-надалеч от малко потискащата атмосфера на мисията. Първата утрин мързелувахме, като си предавахме от ръка на ръка един джойнт и крояхме планове за следващото местене.

От разговорите си с брат Луис, едно белобрадо изкопаемо, което бе другият официален представител на Църквата, освен падре Хосе Мария, Дейв и Ванеса бяха научили, че имало един доста солиден уитотски дом, който бил необитаем и се намирал точно на пътя до селцето, с което свързвахме надеждите си за откриване на укуе. Обикновено стоял празен, но сега в него били отседнали хората, които довели децата си в мисията за началото на учебната година. За уитото било обичайна практика да поверяват децата си на грижите на падретата най-малкото за половин година. Тези своеобразни събори в мисията за началото и края на учебната година били кулминационни точки в местния обществен живот и чудесен

повод за провеждането на футболни мачове и вечеринки (bailles), защото, наред с всичко останало, уитото са страстни почитатели на танците. Бяхме точно в разгара на поредния футболно-танцувален сезон, но само след няколко дни всички родители щяха да се изнесат, а в джунглата щеше да се освободи една изключително подходяща квартира. Дейв, Денис и Ванеса вече бяха направили оглед на място и бяха стигнали до извода, че тя е идеална с оглед на събирането на насекоми и растения, но най-вече защото е в самата джунгла.

Пренесохме багажа си в Къщата на могилата, окачихме и хамаците си. Колибката бе доста порутена, но поне на първо време щеше да ни свърши работа. После, сякаш по даден знак, вкупом се втурнахме към пасището зад мисията. Намери гъби! Това бе мисълта, която се въртеше в главата на всеки. Привечер се прибрахме в колибата и всеки носеше по пет-шест грижливо подбрани екземпляра. Изядохме ги и когато вечерният „трип“ взе да се задълбочава, изпафкахме за капак по някой и друг джойнт с прясна *Banisteriopsis saari* (Аяуаска). На вкус бе прекрасна и ухаеше почти като благовоние. Всеки получи възможността да се наслаждава на серия от синергезирани и дискретни халюцинации на забавен каданс, които тутакси нарекохме „овощната телевизия“.

Всяка експлозия на образи траеше петнадесетина минути и отшумяваше, след което приемахме поредната ударна доза дим от саарі. Кумулативният ефект се запазваше в продължение на два-три часа. Повторихме същата процедура няколко пъти и оживено я коментирахме като пример за онези интригуващи видения, които са осенявали - за голямо тяхно удивление — всички по-вещи шамани още в епохата на късния палеолит.

С напредването на нощта дискусията се завъртя около възможността да бъдат нарушени обичайните физически закони. По повод така наречените шаманистични феномени се очертаха две противоположни гледни точки. Едната можеше да се определи като тази на психолога, а другата - като наивно-реалистична. Подчертан бе интересът към „обсидиановата“ пот, за която бяхме чували, че избивала по кожата на аяуаскери и улеснявала преодоляването на привичните темпорални параметри. Самата идея за някаква холограмна алхимична субстанция — нещо като

самозараждащо се флуидно кристално кълбо - ми се стори странна, но по своему убедителна. Въпросът доколко подобни неща са възможни или не се оказа доста по-сложен, отколкото изглеждаше на пръв поглед. За какво всъщност ставаше дума? Дали не бе нещо, което ние, съвременните хора, все още не сме научили за по-финото естество на реалността и за целта ни е необходима по-фина настройка на досегашния ни поглед към обективния свят, или пък истината бе съвсем друга - че почти нищо не сме разбрали и пропускаме най-същественото в сегашната ситуация? В един момент се улових, че развивам следната теза: реалността се изгражда от езика и ние по някакъв начин трябва да се измъкнем от културалния затвор на езика, ако искаме да се изправим очи в очи е онази реалност, която се намира отвъд привидността. „Така де, ако ще се целиш, цели се в онова зад маската!“ И прочее в същия дълбокомислен дух.

В резултат на всичко това се изля сума ти реторика. Ив, Денис и аз се превърнахме в страстни защитници на тази гледна точка. Ванеса и Дейв пък настояваха за психологическо-редукционисткия подход към необичайните явления. Те твърдяха, че всички тези феномени трябвало да се разглеждат в контекста на фантазията, самозалъгването и взимането на желаното за действително. Тоест онова, което ни се явявало по време на халюцинации, изобщо не се случвало в реалния свят; ставало дума просто за психични феномени. После зарязоха идеологемите и, без много да се церемонят, определиха нашия ентузиазъм като наивен и обесивен. Ние обаче възроптахме: по този начин те чисто и просто пренебрегват реалната мощ на несъзнаваното, а ако продължават да се придържат към тези бихейвиористки и материалистични клишета, в най-скоро време ги очакват големи изненади. Ама много големи! И прочее в същия дух.

Животът в една експедиция предполага огромен стрес и все по-задълбочаващи се различия. Напрежението се бе трупащо от седмици и само чакаше сгоден миг, за да избие на повърхността. Но аз съм убеден, че дори и тогава истинската му причина бе именно усещането, че в тези експерименти с гъбите се крие нещо, което бе особено притегателно за всеки от нас или най-малкото ни предупреждаваше за нагряващата криза, по време на която трябваше да решим дали да

задълбочим изследванията си на онова измерение, чието естество все още не можехме точно да определим или веднъж завинаги да се откажем от подобни начинания.

Всяка среща с гъбата бе изключително поучителна и ни навеждаше на най-неочаквани изводи. Ние тримата бяхме готови да се превърнем в алхимични деца, да захвърлим дрехите и да се гмурнем в този извор на мъдростта, за да опознаем вътрешните измерения на интересувания ни обект. Наречете го вечния фаустов стремеж към познанието, наречете го обсеция, но такава бе нашата позиция. За мене това бе преди всичко едно естествено продължение на нашата научна програма, която ни бе довела в Ла Чорера. За Ванеса и Дейв обаче самата реалност на измерението, което изследвахме, или по-скоро нашата все по-нарастващата увереност, че то по някакъв начин е измерение, чиито елементи не са само от психологическо естество, представляваше истинска заплаха. Та ето как ние, група приятели, споделящи общ набор от символи и напълно изолирани от останалия свят, се борехме отчаяно с един епистомологичен проблем, от чието евентуално разрешение май зависеше и нашето психично здраве.

Накратко, Дейв и Ванеса се отдръпнаха от нас. Отдръпнаха се от тези възбудени и умозрителни разговори, в които се прокрадваше внушението, че е напълно възможно да бъдем обсебени от невидими сили. Нямаше караници, нито пък сцени, просто след тази нощ се установи едно безмълвно и взаимно споразумение, а именно че всички ние се намираме на кръстопът. Някои от нас бяха убедени, че трябва да се гмурнем още по-дълбоко в понятийните системи на псилоцибния транс, докато другите бяха стъписани от тази внезапно зейнала бездна пред тях и предпочитаха да останат само странични наблюдатели. Съчетанието от схлупена наколна колиба и все по-ярката поляризация в подходите ни вдъхнови Ванеса да задълбочи шахматните си контакти с местните блюстителите на реда — разбирай, трима млади колумбийци, изтерзани от носталгия по своите домове в далечните Анди. След няколко ожесточени схватки, проведени в задушевна обстановка, тя получи и едно свръхизкусително предложение, което решаваше нашия проблем с пренаселеността - двамата с Дейв ги поканиха да

се нанесат в една необитаема колиба край реката, която поне формално се намираше под юрисдикцията на гореспоменатите полицаи. По-късно тази колиба на брега на Ла Чорера щеше да се окаже и мястото на моя личен сблъсък с Другото. Ванеса и Дейв откачиха хамаците си и тихо се изнизиха надолу по хълма към новия „крайбрежен дом“. Раздялата бе дружеска. Ако не друго, сега щели да прекарват повече време във водата, подхвърли през смях Ванеса.

Течеше шестият ден от нашето пребиваване в Ла Чорера. Бяхме взимали гъби три пъти. Бяхме здрави, отпочинали и доволни от себе си, че сме стигнали толкова далеч и в такава добра форма. Имаше колкото щеш насекоми и растения, с които да попълваме колекциите си, както и цяло езеро под чорото, в което да плуваме. Моята нова връзка с Ив изглеждаше обещаваща, а и от този момент потръгна наистина добре. Топлото слънце в бездънните лазурни небеса ни унасяше като приспивен напев. Впрочем подобна „несъзнаваемост“ май е задължително условие за промяната. А на някакво дълбоко и невидимо ниво назряваха събития...

Щом си тръгнаха нашите двама приятели, Денис, Ив и аз се излегнахме в хамаците си и потънахме в размисли, докато сред жегата и цвъртенето на насекомите утрото бавно се изтърколи и настъпи пладне. Вече бях престанал да водя дневника. Мястото на грижливо водените записки бе заето от продължителни състояния на унес, омайни и лъстиви, първите бледи признаци на моя все по-задълбочаващ се контакт с Другото, макар че тогава изобщо не си давах сметка за това. Над нас се спусна поредната топла нощ и ние заспахме дълго и непробудно. Когато утринната омара се разсея, разцъфна и новият ден, безукорно красив, сякаш бе първият ден над Земята, каквито въпреки бяха и всички други дни в тази чудесна обител, сгушена в обятията на джунглата. Всеки ден ни се струваше като алхимичен бисер, роден от отминалата топла звездна нощ.

Използвахме деня, за да изследваме онзи край на езерото, който се намираше току под чорото. Поради рязкото стесняване на Рио Игара-Парана и внезапния и страховит изблик на сила и шеметна скорост чорото само по себе си бе достатъчно впечатляващо. Но езерото, където изливаше

водите си, не бе просто басейн, в който бързеите укротяваха своя бяг.

Това бе и сцената на някаква праисторическа геологична катастрофа, разтърсила нявга базалтовия пласт в земните недра, вследствие на което бе зейнала огромна пропаст и хиляди скални късове, големи колкото къщи, се бяха изсипали по северния бряг на езерото. Мисията стърчеше точно на върха на тази базалтова могила и се явяваше най-високата точка в околността.

Повървахме по брега на реката, след което се спуснахме по стръмнината към чорото, докато тя не стана почти отвесна и бе невъзможно да продължим. Но и от това разстояние земята тръпнеше под нозете ни от пулсиращите вибрации на милионите тонове вода, спускащи се със стремителни скокове по скалните зидове на чорото. Виждаха се някакви странни, вкопчени в земята растения, които явно се чувстваха като у дома си в тази доста бурна среда сред шибаните от водните пръски пясъци и гръмотевичния шум. Усещането, че си само една нищожна твар сред тези гърчещи се камънаци, в непосредствена близост до енергията на бързеите, бе фантастично, но и стъписващо. Изпитах значително облекчение, когато педя по педя се изкатерихме обратно по стръмнината и поехме през ливадите и пасищата, които мисията бе успяла да изтръгне през последните петдесетина години от джунглата - разбира се, с безплатния труд на своите уитотски енориаши.

Щом стъпихме на устойчива почва, макар и все още в аурата на чорото, седнахме да отдохнем. Точно тук, откъдето се откриваше гледка към цялата околност, мисията бе съградила още навремето малко гробище. Това бе шестоъгълен парцел, зад чиято грубовата ограда се виждаха двадесетина гроба, повечето очевидно на деца. Ерозията си бе казала своето. Отдолу бе избил латеритен слой в цялата си неприлично алена голота. Над мястото, дори и в този чудесен слънчев ден, витаеше някаква безутешна самота. Почивката свърши и ние побързахме да се махнем от това странно съчетание между пустош, самота и далечния тътен на беснеещи води.

Разходката и съприкосновението е толкова много слънце и скали ни тласнаха сякаш инстинктивно към непоклатимата

стена на джунглата, извисяваща се край пасищата зад мисията. Широки пясъчни пътеки водеха към поселищата на уитото, бора имуинане, тоест „туземният компонент“ на комисария Амасонас. Останалото бяха няколко мисии, полицейски участъци плюс разни неопределими субекти - най-вече търговци, - в чиято категория попадахме и ние.

Поразходихме се по една от пътеките, огледахме бъдещия ни дом и установихме, че той все още е зает. На връщане минахме през пасищата, над които се вихреше пищен залез, и набрахме още гъби, достатъчни за нас тримата, може би по двадесет на калпак.

По време на този воаяж из пасищата забелязах за първи път - или по-скоро го споменах на глас за първи път, - че всичко е невероятно красиво и ми е толкова добре, че имам чувството, че съм попаднал в някакъв филм или нещо подобно, във всеки случай не и в реалния живот. Дори небето се разливаше по необичаен начин, сякаш го виждах през обектив „рибешко око“, изобщо всичко изглеждаше някак кинематично преувеличено. Какво беше пък това? Дали не бе леко изкривяване на пространствените възприятия, дължащо се на все по-големите натрупвания на психотици в моя организъм? Той спокойно може да предизвика подобни симптоми. Имах чувството, че съм пораснал поне три метра, нещо като Супермен или по-скоро като Алиса, която с всяко хапване от гъбата ставаше ту по-висока, ту по-ниска. Странна работа, но пък много приятна.

Когато се прибрахме в нашето наколно жилище, накладохме огън и си сварихме ориз за една по-лека вечеря. Дъждът се лееше безспирно. След вечеря попушихме и дълго-дълго чакахме Ванеса и Дейв, като си мислехме, че те може и да ни посетят. Накрая запръска здравата и се вмъкнахме в колибата, където всеки изяде по цял наръч гъби. Въздействието на Stropharia бързо достигна кулминацията си и халюцинациите бяха много живи, но въпреки по-голямата доза след около час преживяването вече не се различаваше особено от предишните ни „трипове“. Отърсихме се от бляновете и кротко си побъбрихме на тема реакции.

Денис се оплака, че нещо блокирал и не успял да осъществи по-дълбока връзка, защото се загрижил за баща ни в Колорадо, как е, що е и дали е получил последните писма,

които му пратихме, преди да отплаваме по Путумайо. Изглеждаше меланхоличен - халюциногенът май бе подсилител носталгията му или поне така реших аз. Постарах се да го освободя от притесненията му и си поговорихме още няколко минути в мрака. Каза например, че „трипът“ му се състоял от много неща, съчетани с разливаща се вътрешна топлина и някакво странно, почти безшумно „бучене“, което, по неговите думи, му помогнало да прозре същността на феномени от типа на глосолалията, които аз самият бях изпитвал с помощта на ДМТ и му разказвал навремето. Помолих го да имитира звуците, които бе чул, но той явно си бе наумил, че това е невъзможно. Докато си говорехме, пороят понамаля и по едно време дочухме слабия звук на транзистор, носен от някой, който бе използвал стихването на бурята, за да се поразтъпче по пътеката, минаваща на няколко фута от нашата колиба. Разговорът ни секна и се заслушахме в звука на малкото радио, докато той постепенно отслабна.

Онова, което последва, не бе нищо друго, а същински обрат в събитията, който ни изпрати в един друг свят. Докато звукът на транзистора се отдалечаваеше, Денис успя да възпроизведе - в продължение на няколко секунди - едно силно и рязко бучене, досущ като от машина, като същевременно тялото му се вцепени. След кратка пауза той се впусна в серия драматични въпроси от типа на: „Абе какво стана сега? и далеч по-знаменателното: „Ама аз изобщо не исках да се превърна в гигантско насекомо!“

Явно бе доста същисан от случилото се и с Ив се опитахме да го успокоим. Онова, което на нас двамата се бе сторило просто един странен звук, бе имало съвсем различен ефект върху човека, който го бе възпроизвел. За мен реакцията му бе разбираема, защото бях преживявал подобни неща с ДМТ, нещо като мисловна глосолалия, която ми се струваше самото възплъщение на смисъла, но когато се опитвах да я възпроизведа на глас, на околните звучеше просто като нечленоразделен брътвеж.

Денис каза още, че в звука имало огромна енергия и че я усетил като физическа сила или нещо от сорта. Дискутирахме няколко минути по този проблем, след което Денис реши, че иска да пробва отново същия ефект. Точно това и направи, но

за много по-кратко време, след което съобщи, че пак усетил прилив на огромно количество енергия, която обаче останала неизразходвана. По думите му имал чувството, че щял да се отдели от земята, ако насочел гласа си надолу. Почудихме се дали пък наистина някой не може да възпроизведе звук със синергиен ефект върху метаболизиращите дроги. Денис твърдеше, че заклинателните напеви например можели да ускорят метаболизма при някои дроги. Според Денис вътрешното му усещане било такова, сякаш се е сдобил с „нещо като шаманска сила“.

Той закрачи възбудено нагоре-надолу, като си говореше на глас как му се искало сега да дойде отнякъде Ванеса с нейния скептицизъм, който тутакси щял да рухне пред неговото неоспоримо доказателство за това, че с нас действително се случва нещо необичайно. Аз пък му казах, че Ванеса най-много да си помисли, че става дума за комбинация от специфичен звук и халюциноген, към който тя самата изпитва все по-силни подозрение.

В един момент Денис толкова се разпали, че ни изкара от колибата. Застанахме там и се завзирахме в непрогледния мрак. Денис разсъждаваше на глас как трябвало веднага да намерим Ванеса и Дейв, че да обсъдим с тях случилото се. Накрая на Ив ѝ писна и с общи усилия го убедихме да се приберем в колибата, а дискусиата да отложим за утре.

Щом влязохме, направихме още един опит да формулираме онова, което ставаше с нас. Разбирах, че слисването на Ив си е напълно обяснимо - та нали моят собствен опит с визионерския и лингвистичен потенциал на ДМТ ме бяха накарали да проуча въпроса с халюциногените и тяхното място в природата. Беше невероятно да видиш как всичко онова, в което си вярвал по отношение на реалността, се променя под въздействието на тези растителни метаболити. Възбудата си бе напълно нормална реакция на подобно разтърсващо, дори плашещо преживяване.

С брат ми винаги сме били близки, особено след смъртта на майка ни, но имаше някои неща, които бях преживял, до- като странствах из Азия и още не бях споделил с него. Затова, в стремежа си да успокоя ситуацията, а и да докажа универсалността на този тип преживявания, ми хрумна да разкажа една история.

■

ГЛАВА VI

КАТМАНДУ ИЛИ КРАТКА ИНТЕРЛЮДИЯ

В която една ретроспекция, включваща тантристките ексцеси в свърталищата на хипарска Азия, обяснява необичайните явления в Ла Чорера.

Д

ве години преди описваните събития и по-точно през пролетта и лятото на 1969-а, аз бях в Непал, където изучавах тибетския език. Вълната от интерес към будизма тепърва започваше, така че тези от нас, които се интересуваха от тибетска култура, бяха малка, но сплотена група. Мотивите ми да се захвана с тибетския обаче бяха доста по-различни от тези на останалите, които изучаваха същия език в Непал. Общо взето, те се интересуваха от отделни аспекти на махаянската мисъл, докато за мене далеч по-вълнуваща бе една традиция, датираща отпреди VII в. и навлизането на будизма в Тибет.

Въпросната местна предбудистка религия на Тибет е била вид шаманизъм, тясно свързан с мотивите и космологията на класическия шаманизъм в Сибир. Този народен шаманизъм, наричан *бьон*, продължава да се практикува и до днес в планинските райони на Непал, граничещи с Тибет. Неговите последователи общо взето се ползват с презрението на будистката общност - смятат ги за еретици или най-малкото за лумпени.

Моят интерес към бьон и тези, които го практикуват, т. нар. бьонпо, се пробуди покрай слабостта ми към тибетската живопис. Нещо типично за нея е, че най-фантастичните, екстравагантни и свирепи персонажи са извлечени именно от този предбудистки субстрат на народното въображение. Ужасяващите многоръки и многоглави пазители на будисткото учение, наричани дхаржапали, с техните ореоли от пламъци и светлина, са автохтонни бьонски божества, чиято връзка с по-късно появилата се будистка религия се крепи само на

могъщи заклинания и ритуали, осигуряващи лоялността на тези могъщи демони.

На мен ми се струваше, че въпросната шаманска традиция, породила такива хиперболизирани и фантастични изображения, би трябвало през даден период да е познавала някое халюциногенно растение. Знае се например, че шаманистичният транс в Сибир се постига с помощта на мухоморката (*Amanita muscaria*), а Гордън Уосън има чудесно изследване за използването на същата гъба във ведическа Индия. Тъй като Тибет, грубо казано, се намира между тези два ареала, е логично да се предположи, че преди идването на будизма халюциногените са били част от местната шаманска традиция.

Amanita muscaria бе само едно от няколкото предположения за това кой би могъл да е халюциногенът, използван в древен Тибет. Друг такъв кандидат бе *Pegamum harmala* от семейство *Zygophallaceae*. Подобно на *Banisteria saarp*, това растение съдържа бетакарболиновия алкалоид хармалин, и то в значителни количества, а най-вероятно самото то си е халюциноген. Едно е сигурно - в комбинация е някое съдържащо ДМТ растение, а за тази слава претендират няколко представители на индийската флора, то би трябвало да произведе мощен халюциноген, чийто химически състав едва ли ще се различава съществено от амазонийската аяуаска¹.

Моят интерес към тибетската живопис и халюциногенния шаманизъм ме отведоха чак в Непал. Бях научил, че в самия Непал и край Симла в Индия имало лагери за тибетски бежанци, чието население почти изцяло се състояло от бьонпо, тъй като те били нежелани в лагерите, където живеели бежанците-будисти. Искях да разбера директно от тези бьонпо дали не са съхранили и до днес познанията, които - може би - са имали навремето за халюциногените. С цялата си наивност се надявах да докажа моята хипотеза за влиянието на растителните халюциногени върху тибетската живопис, след което да напиша и монография.

Да, но щом пристигнах в Азия, стана ясно, че съм си поставил прекалено амбициозна задача, която изискваше огромни усилия. Тук нещата се оказаха доста по-сложни. За осъществяването на подобен проект бе необходимо да

отдадеш целия си живот! Естествено, скоро се убедих, че не мога да предприема нищо без познания по тибетски, затова зарязах научните си хипотези и реших да се посветя изцяло на изучаването на този език - дотолкова, доколкото можех да го науча в рамките на онези няколко месеца, които обстоятелствата ми позволяваха да прекарам в Непал.

За целта се изнесох от Катманду, за да бъда по-далеч от светските удоволствия, които градът предлагаше: пушалните за хашиш и карнавалната суетня на международната общност от скитници, контрабандисти и авантюристи, чувстващи се тук като у дома си. Преместих се в Буданат, малко селце, основано от незапомнени времена, което се намираше на няколко мили източно от Катманду и напоследък бе залято с тибетски бежанци от Лхаса, т. е. хора, говорещи лхаския диалект, който се използва по целите Хималаи. Жителите на селцето бяха будисти и аз се уговорих с местните монаси да ми дават уроци, разбира се, без да ги уведомявам за интереса ми към бьонпо. Потърсих си квартира и така се запознах с Ден Бадо, тукашни- я мелничар, който по народност бе невари, една от основните етнически групи в Непал. Той се съгласи да ми даде стая на третия етаж на своя богаташки дом, чиято фасада гледаше към разкаляната главна улица на Буданат. Уговорих се с едно местно девойче да ми носи всеки ден прясна вода и общо взето се настаних доста удобно. Варосах кирпичените стени на стаята си, поръчах си огромна мрежа срещу комари от пазара в Катманду, а после наредих книгите си в едно малко тибетско писалище. След като приключих с тези ангажменти, се заех да изграждам имиджа си на млад пътешественик и учен.

Моят учител се наричаше Таши Гялцен Лама. Беше един много мил и много мъдър гелугпа. Въпреки преклонната си възраст пристигаше всяка сутрин точно в седем за нашия двучасов урок. Бях като малко дете: започнахме с писане на ченгелчета и буквите от азбуката. Всяка сутрин, щом ламата си тръгнеше, аз оставах още няколко часа в стаята, за да преговоря наученото, след което през остатъка от деня бях напълно свободен. Разглеждах кралското светилище малко пб на изток от Буданат, както и индуистките гхати за кремация край Пашупатинат. Запознах се и с няколко западняци, които живееха в околността.

Сред тях бе и една английска двойка на моята възраст. Самочувствието им бе направо изумително. Той бе слаб и рус, с орлов нос и едни такива свойски маниери, типичен продукт на британската образователна система. Беше едно нахакано градско чедо до мозъка на костите си, но затова пък ексцентричен и често в приповдигнато състояние на духа. Тя пък бе дребничка и болезнено мършава, както се казва, „кожа и кости“, или поне така я определих за себе си. Беше червенокоса, темпераментна и цинична, и, подобно на спътника си, притежаваше остроумие, режещо като бръснач.

Семействата и на двамата се бяха отказали от тях и сега блудните чедата бяха просто скитащи хипита, ама то тогава всички бяхме такива. Отношенията им бяха доста странни - бяха дошли заедно от Англия, но идиличната атмосфера на селски Непал се бе оказала прекомерно изпитание за крехката им връзка. Сега живееха отделно, той в единия край на Буданат, а тя - сама - в другия. Срещаха се просто така, да се „видят и чуят“ или пък да си опънат взаимно нервите.

По някаква необяснима причина в това затънтено селце те успяха да ме омагьосат напълно. Независимо дали бяха сами или заедно, винаги намирах оправдание да се откъсна от научните си занимания и да прекарвам времето си с тях. Много скоро вече бяхме първи приятели. Естествено, обсъждахме и моя проект, тъй като в него ставаше дума за халюциногени, а те се интересуваха от такива неща, още повече, че имаха богат опит с ЛСД от своя лондонски период. Установихме също, че имаме общи познати в Индия и че всички обичаме романите на Томас Харди. Истинска идилия!

Методът, който тогава си бях разработил, за да проверя реалността на шаманското измерение, се състоеше в следното: да пуша ДМТ в кулминационния момент на някой „трип“ с ЛСД. Правех го всеки път, когато взимах ЛСД, но в интерес на истината това ставаше от дъжд на вятър. Така получавах възможност да проникна в триптаминовото измерение за малко по-продължителен период. Когато наближи лятното слънцестоене на 1969-а, започнах да кроя планове за още едно такова преживяване.

Възнамерявах да взема ЛСД през нощта на самото слънцестоене и после да седя до зазоряване на покрива, пушейки хашиш и съзерцавайки звездите. Споделих плана си

с моите двама английски приятели, които изразиха желание да се присъединят към мене. Това ме устройваше чудесно, но имаше един малък проблем - тук трудно щеше да се намери нужното количество качествено ЛСД. Собствените ми скромни запаси бяха пристигнали в Катманду, предвидливо скрити във вътрешността на една керамична гъба, изпратена по пощата от Аспен.

Почти на шега им предложих като заместител семената на хималайския татул, *Datura metel*. Въпросното растение е едногодишен храст и източник на няколко тропанови алкалоиди: скопаламин, хилосциамин и други такива, все съставки, които предизвикват псевдохалюциногенен ефект. Те създават усещането за полет или че ти се явяват някакви неясни и убягващи видения, но това става винаги в сфера, в която е трудно да установиш контрол, а също и да възстановиш след това спомена за самото преживяване. В Непал семената на *Datura metel* се използват от т. нар. садху (бродещи аскети и святи хора), така че употребата им не е нещо непознато в региона. Въпреки това съветът ми си бе чисто формален поради пословичното вироглавие на татула, бил той и хималайски. За моя изненада приятелите ми се съгласиха, че това е нещо, което наистина им се ще да направят, тъй че се уговорихме да дойдат у дома в шест следобед на определения ден, за да проведем заедно експеримента.

Когато настъпи и дългоочакваната вечер, аз занесох одеалата и лулите си на покрива на къщата. Оттам се виждаше като на длан цялото селце с величествената ступа, т. е. коничен храм с очите на Буда, изписани на върха му със златни листенца. Горните позлатени нива на ступата в момента бяха покрити със скеле - правеха й ремонт, тъй като преди няколко месеца я беше ударил гръм. Бялата каменна сграда на ступата никак не се връзваше с кирпичените къщурки на Буданат, стоеше малко като порцеланов съд сред грънци. В далечината се извисяваше многохилядната снага на Анапурна. От селото до подножието ѝ се простираше смарагдова черга от ниви и ливади.

Удари шест часът, но моите приятели не се появиха. Стана седем и още ги нямаше. Какво пък, нямаше да ги чакам цяла вечер я, затова взех таблетката „Ориндж съншайн“, която

кътах от толкова време, и седнах да изчакам ефекта ѝ. Ето че след десет минути цъфнаха и те. Вече усещах, че се отнасям, затова безмълвно им показах двете купчинки татулово семе, които бях приготвил за тях. Те ги свалиха в моята стая, където ги чукаха в хаванче и ги разтвориха в някакъв чай. Когато се върнаха на покрива, аз вече се реех в психичния космос.

Сякаш бяха минали часове. Когато се настаняха около мен, вече бях твърде далеч, за да ги забелязвам. Тя седна точно отсреща, а той малко по-встрани, в сянката, и засвири на флейтата си. Подадох им лула с хашиш. Луната се издигаше в целия си блясък в небесата. Изпаднах в серия от халюцинативни блянове, които продължаваха минути, но ми се струваше, че са траели колкото цял човешки живот. Когато изплувах от една особено продължителна омая, установих, че моят приятел бе спрял да свири и дори си бе тръгнал, оставяйки ме насаме с неговата дама.

Бях обещал и на двамата, че тази вечер ще им дам да опитат ДМТ. Пред мен бяха стъклената лула и едно оранжево късче ДМТ, подобно на пластелин. С бавни и плавни движения, като насън, натъпках лулата и ѝ я подадох. Горещ, някъде много далече, светеха звездите, ярки и искрящи, и сякаш се взираха в нас. Тя направи две дълбоки вдишвания, предостатъчни за крехкото ѝ телосложение, след което ми върна лулата. На свой ред дръпнах четири яки гълтока, като на четвъртия път задържах дима, докато не усетих, че целият изтръпвам. Това си бе солидна доза и моментално изпитах усещането, че попадам в безвъздушно пространство. Счу ми се някакъв писклив вопъл, както и шум от разкъсван целофан, докато се превръщах в свръхзвук в оргазмичен таласъм, което впрочем става с всеки, изпаднал в ДМТ-екстаз. Обкръжаваха ме елфи-роботи и безкрайни ориенталски арки, на които би завидяла и една Бибиена. Наоколо силата вреше и кипеше в своите безбройни проявления, непривични и изумително красиви.

В момента, когато при нормални обстоятелства виденията щяха да се разсеят, предварителната доза ЛСД си каза своето, придавайки ми допълнителна мощ, с което ме издигна на по-високо ниво. Беснеещите пълчища елфи-роботи се стопиха и от тях остана само далечен вой. Внезапно открих, че летя на

стотици мили над Земята в компанията на сребристи дискове. Не можех да определя колко са. Бях като хипнотизиран от гледката, която се разкриваше отдолу. Явно се движех на юг, по полярната орбита, и в момента бях над Сибир. Отсреща виждах великата Шанска равнина и масивите на Хималаите, издигащи се пред жълто-червената пустош на Индия. До изгрева на слънцето оставаха около два часа. Земята нарастваше на тласъци пред очите ми, сякаш си играех с настройката на телескоп. Излязох от орбита и започнах да пикирам над една кръгла вдлъбнатина, долината на Катманду. В следващия миг долината се стрелна срещу ми и изпълни цялото ми ползрение. Явно се бях понесъл към нея с огромна скорост. Различих индуисткия храм и къщите на Катманду. Малко по на запад бе храмът Сваямбхунат, а в отсрещния край, на няколко мили на изток - белоснежната ступа в Буданат. След това ползрението ми се запълни от самия Буданат, превърнал се в мандала от къщи и улички, подобни на концентрични кръгове. Между стотината покриви открих и този на моята къща. В следващия миг се врязах в собственото си тяло и се озовах отново на покрива, а жената седеше срещу мене.

По една случайност тази вечер си бе облякла дълга вечерна рокля от сребрист сатен, явно семейна реликва, от онзи тип, който може да се изрови само в антиквариатите на Нотинг Хил Гейт. Залитнах напред и протегнах инстинктивно ръка. Стори ми се, че потъна в хладна бяла течност, която се оказва тъканта на роклята. До този момент никой от двамата ни не бе гледал на другия като на евентуално гадже. Връзката ни функционираше на съвсем различно ниво. Но сега всичко се получи съвсем спонтанно. Просто се хвърлихме в обятията си. Имах чувството, че преминавам през нея, и то в буквалния смисъл на думата. С един единствен жест тя смъкна роклята през главата си. Аз направих същото с ризата си, която се раздра в ръцете ми. Чух как копчетата отхвъркнаха и се изтърколиха по покрива. Някъде там звъннаха и очилата ми.

После се любихме. Или по-скоро имахме общо преживяване, което смътно напомняше и правене на любов, но само по себе си бе нещо друго. Дватама скимтахме и току подпявахме, обзети от глосолалията на ДМТ, търкаляхме се по покрива, а всичко наоколо бликаше в пулсиращи,

геометрични халюцинации. Тя бе преобразена. Има там разни думи, с които би могло да се опише онова, в което се превърна – чиста анима, Кали, Левкотейа, нещо еротично, но не и човешко, нещо свързано с биологичния вид, но не и с индивида, лъхащо на канибализъм, лудост, пустота и гибел. Сякаш се канеше да ме погълне.

Цялата реалност се разтърси. Това си бе чуване на границите на възможното. Всичко се превърна в оргазъм и видими, бушуващи океани от слова на елфи. После видях, че от мястото, където телата ни се сляха, бе избликнал поток – извираше от нея и се стичаше по мен, по покрива, изобщо навсякъде. Беше някаква обсидианова течност, тъмна и искряща, с цветове и светлинки, които играеха под повърхността ѝ. И след всичко онова, което се случи, след светкавичното озарение на ДМТ и космическите параметри на оргазма, това вече наистина ме разтърси до дъно. Що за течност бе това? Какво изобщо ставаше?! Загледах се в нея. Втренчих се в повърхността ѝ и съзрях отражението на собственото си съзнание. То пък откъде се появи? Транслингвистичен феномен? Нещо, изникнало от алхимичната бездна на хиперпространството, живо и излъчващо опалесцентно сияние? Или всичко се дължеше на шантавите обстоятелства, при които бе изпълнен самият сексуален акт? Отново се вгледах и ето че пред мене се появи ламата, дето ме учеше на тибетски, който в този миг трябваше кротко да спи някъде на около миля от тук. Да, в течността го съзрях. С него бе още един монах, когото никога не бях виждал. Дватамата гледаха в някакъв плосък съд с огледална повърхност. Изведнъж се сетих, че те всъщност ме наблюдаваха! Нищо не проумявах. Неволно отместих поглед от течността и от моята спътница – аурата ѝ просто преливаше от чуждост.

После си дадох сметка, че в продължение на няколко минути бяхме пели, подвиквали и надавали дивашки оргазмични крясъци не някъде другаде, а на моя покрив! Това означаваше, че всичко живо в Буданат се е събудило и е отворило прозорците си, за да разбере какво става. А какво ставаше?... Хрумна ми любимият израз на дядо ми: „Велики Боже, както рекъл кълвачът, когато ястребът го грабнал.“

Прозвуча ми толкова гротескно в създалата се ситуация, че припах в смях.

Мисълта, че ще ни открият, ме накара да се опомня. Трябваше да се разкараме колкото се може по-бързо оттук! И двамата бяхме чисто голи, а наоколо цареше пълен хаос, все неща, за които едва ли можехме да дадем задоволително обяснение. Тя се бе проснала възник и не бе в състояние да стане, затова я вдигнах на ръце и я пренесох първо по тясната стълба, после през натрупаните чували с грах, та чак до моята стая. Спомням си, че през цялото време повтарях на себе си и на нея: „Аз съм човешко същество. Аз съм човешко същество.“ Налагаше се да го сторя, защото в този момент хич не бях сигурен в тази констатация.

Спотаихме се в стаята и зачакахме. Постепенно осъзнахме, че по някакво чудо, не по-малко странно от всичко онова, което се случи, никой не се бе събудил и не бе отворил прозореца си, за да разбере какво става. Май никой не беше и чул! За да се поуспокоим, направих чай и през това време успях да възвърна съзнанието на моята спътничка. Тя бе в нещо като делириум и нищичко не си спомняше от онова, което се бе случило само преди минути на покрива. Впрочем това е типично за татула - след като си го взел, винаги е трудно и най-често невъзможно да си припомниш какви си ги вършил. Независимо че в случая ставаше дума за най-интимния акт, който би могъл да се осъществи между двама души, аз бях единственият свидетел, единственият, който помнеше нещо от случилото се...

Като си прехвърлях наум случилото се, пропълзях обратно на покрива и си намерих очилата. Не можех да повярвам, но те си бяха съвсем здрави, макар че бях готов да се закълна, че преди малко издрънчаха на счупено. Нямаше и помен от разните му обсидианови потоци, ектоплазмени израстъци и прочее тантристки щуротии. Както и да е, сложих си цайсите, събрах и дрехите, след което се завърнах на пръсти в моята стая, където дамата вече спеше. Попуших малко хашиш, след това се промуших под мрежата за комари и легнах до нея. Колкото и да бях възбуден, тутакси потънах в дълбок сън.

Нямах представа колко съм спал. Когато се събудих, имах чувството, че се измъквам от кладенец. Още бе тъмно. Но и нямаше никаква следа от моята приятелка. Разтревожих се не

на шега. Ако бе изпаднала в делириум, щеше да е опасно за нея да броди сама посред нощ в това затънтено селце. Скочих, намъкнах една джалаба и се втурнах да я издирвам. Не беше на покрива, нито в таванския килер с чувалите.

Намерих я чак на приземния етаж. Седеше на пръстения под и съзерцаваше отражението си върху лъскавия резервоар на мотоциклета, принадлежащ на зетя на моя хазяин. Все още страдаше от типичната за татула дезориентация и ѝ се привиждаха хора, които по понятни причини не можеха да бъдат тук.

— Ти не беше ли моят шивач? - попита ме няколко пъти тя, докато ѝ помагах да се добере до стаята ми. - Кажи де, ти не си ли моят шивач?

Щом се прибрахме, смъкнах джалабата и тогава се оказа, че под нея нося единствено онова, в което тя разпозна своите „килоти“, както сама благоволи да се изрази. Бяха ми твърде малки, а и никой от нас не може да обясни как са се озовали на мене. Този малък травеститски епизод бе най-неочакваният финал за нощ като тази, затова избухнах в неистов кикот. Както и да е, върнах „килотите“ и си легнахме - удивени, отрезвени, изморени и поразвеселени.

След този случай станахме още по-добри приятели. Но повече никога не се любихме - не това бяха отношенията, които устройвах и двамата ни. Впрочем тя не си спомняше нищо от случилото се. След някой и друг ден ѝ го разказах, по-точно изложих моята версия. Бе смаяна от изненада, но прие фактите. Но и аз самият не знаех какво точно се бе случило. Кръстих обсидиановата течност „обич“ - нещо повече от любов, но и по-малко, а може би нещо, което изобщо не бе любов, но във всички случаи бе някакъв освободен човешки потенциал, за който се знае твърде малко.

Та това бе историята, която разказах на Денис и Ив онази вечер в Ла Чорера, докато хамаците ни се люлееха на светлината на лампата, а дъждът барабанеше неспирно по тръстиковия покрив на колибата. Тъкмо този инцидент бе пробудил моя интерес към прословутите лилави флуиди, които, според някои сведения, избивали по кожата на шаманите под въздействието на аяуаска и е чиято помощ те врачували и изцелявали. Винаги, когато съм разказвал тази

история, основното ударение е падало върху течността. Същото изтъкнах и на Денис в онази мъглива нощ. Все пак спестих нещо и по-точно абсурдния финал, в който героят се пробужда и установява, че е обул нечии чужди гащи. Стори ми се адски прозаичен, а и като че ли нямаше връзка с основното послание. Всъщност още на никого не бях разказвал за този епизод, тъй като смятах, че е твърде личен. Споменавам го само защото този абсурден инцидент впоследствие се оказа в центъра на най-убедителния случай на телепатия, на който някога съм бил свидетел.

Глава VII

Лилавият флуид

В която Денис започва да избистря своя подход към алхимичното Деяние. Кратка дискусия на тема: „Възможно ли е един психофлуид да бъде транслингвистичен феномен?“

М

оят разказ свърши и всички потънахме в неколкочасов крепък сън. Призори с Ив се отправихме към няколкото скупчени колиби, които се намираха на брега на Рио Игара-Парана, на около километър преди чорото. Знаехме, че в тези обикновено празни жилища отседат уитото, когато довеждат децата си за началото на учебната година. Надявахме се да купим от тях малко яйца, папая или тикви, за да разнообразим обичайното си меню от кафяв ориз, юка и банани.

Намерихме само неколцина души, чиято единствена стока за продан бе един зеленикав плод с големината на грейпфрут и формата на сърце, пълен отвътре с мънички семенца с леко сладникав привкус, плуващи в пурпурен сироп. Тогава този плод бе все още неизвестен на науката. След няколко години Шултс щеше да го опише и да го кръсти *Masoumbea witotorum*. Предстояха ми още срещи с него. Беше страшно евтин и тъй като бяхме дошли с намерението са купим нещо, взехме, че похарчихме петнадесет песо и се сдобихме с близо двадесет кила от този куриозен плод. Независимо че през по-голямата част от нощта се бях гмуркал в халюциногенните океани на съзнанието, аз се чувствах бодър и преливащ от жизненост. Нарамих издутия костал, който съдържаше всичките ни покупки, и поехме с бодра крачка към мисията.

Цялата тази битова шетня ме забавляваше. Косталът не ми тежеше, изпитвах едва ли не удоволствие да го нося. Без да спираме и за миг, Ив и аз прекосихме територията на мисията и стигнахме до крайбрежната резиденция на Ванеса и Дейв, където бе планирана обща закуска. Когато тръгвахме на

пазар, Денис още спеше, но сега бе станал и явно веднага бе хукнал да буди Ванеса, че да ѝ разкаже за нашите преживелици през изминалата нощ. Когато влязохме и аз тръснах товара си на пода, той тъкмо ѝ описваше онова вътрешно бръмчене, както и чувството, че бил обсебен. Докато приготвяхме закуската, събитията от изминалата нощ бяха подложени на щателен анализ. Само че Ванеса и Дейв хич не се трогнаха от разказа на Денис, който възторжено им обясняваше как в него се била вляла някаква много специфична енергия. След като закусихме, казах на Денис, че, вместо да спори с хората за естеството на своето преживяване, е по-добре да се усамоти някъде и да запише онова, което мисли за странния звук, който бе възпроизвел. Той се вслуша в съвета ми и тутакси пое нагоре по хълма към нашата наколна хижа. Ето и какво написа:

28 февруари 1971 г.

Започвам да пиша с разбираемото нетърпение на човек, сблъскал се с необичаен феномен, който би могъл да се окаже творение на фантазията, но и непознат природен закон. В този случай задачата ми е крайно деликатна, тъй като трябва да опита феномена с възможно най-голяма акуратност. Тя се усложнява и от факта, че въпросното явление има отношение към самото средство за описание, т. е. езика. Да, твърдението ми звучи доста нелепо, но да се надяваме, че смисълът му ще стане по-ясен, след като бъде изложена и цялата теза.

Преди да продължа, нещо ми подсказва, че е хубаво да помисля над въпроса кой съм аз. Преди двадесет и четири часа мислех, че знам отговора, но сега това се оказва най-объркващият проблем, с който някога съм се сблъскавал. Въпросите, произтичащи от него, ще доведат до отговори, които ще ни позволят да разберам и използваме феномена, който толкова трудно се поддава на описание. Това може би са последните писмена от един тромав език, който едва ли някога ще използвам отново за описанието на каквото и да било. Тъй като феноменът започва там, където свършва езикът и където способността за концептуализиране плахо опипва почвата, но не открива подходящи думи, аз трябва да избягвам разграничението между обичайната

триада език-символ-метафора и реалността, към която се опитвам да я приложа.

Когато след време го прочетох, този пролог ми се стори едновременно помпозен и плашещ, но от думите на Денис струеше някаква спокойна увереност, която вдъхваше респект. Усещах как Логосът се бе борил с речника на най-новото му изразно средство. Той сякаш проникваше все по-дълбоко в смисъла на нещо, към което се бе устремил. Продължих да чета:

Тъй като всяко явление подлежи в една или друга степен на емпирично описание, същото би следвало да важи и за това. Става дума да контролираш телесната си алхимия по такъв начин, че да си в състояние да възпроизвеждаш специфични вокални и аудиални феномени: горното става възможно, когато някои биодинамични растителни алкалоиди, по-специално триптамини и МАО-инхибитори, проникват в тялото в определени и стриктно регулирани параметри, феноменът явно е възможен и само с триптамин, въпреки че МАО-инхибицията определено го стимулира, тъй като улеснява абсорбирането на триптамините. Сега явлението бе стимулирано от двама души, спадащи към непосредственото ми обкръжение: впрочем Терънс експериментира с гласови феномени от няколко години насам.

До миналата нощ, когато успях да предизвикам и да изпитам в продължение на няколко кратки мига тази звукова вълна - под въздействието на деветнадесет (19) гъби Stropharia, - Терънс бе единственият от моите познати, който твърдеше, че може да възпроизведе такъв звук. Както и да е, снощи, след като изядохме гъбите, се излегнахме в хамаците си и зачакахме ефекта; остро то усещане за интоксикация, което обикновено протича стремително по крайниците в началото на строфарийните видения, вече напълно бе отишумяло. То бе заменено, поне при мен, от горещ прилив на задоволство и общо благоразположение, което буквално ме изгаряше отвътре. Изпитвал съм подобни усещания и преди, както с гъби, така и с ДМТ. След това започнахме да си говорим за хора, намиращи се на далечно разстояние, и за това как бихме могли да установим контакт с тях с помощта на четвъртото измерение. Всъщност с подобни магически връзки се

занимава шаманизмът, така че темата не бе чак толкова необичайна. Но по време на разговора чух за първи път звука - безкрайно далечен и слаб. Звучеше някъде между ушите ми, а не извън мен, но колкото и невероятно да бе това, бе съвършено отчетлив, макар и на границата на слуховото възприятие. Приличаше ми на сигнал или по-скоро на далечен радиощум. В началото напомняше звън на камбанки, но постепенно се усили и се превърна в пращящ, буботец и пукащ електрически звук. Опитах се да го имитирам с моите гласни струни. Просто експериментирах с разни мучащи и бръмчащи гърлени звуци. Изведнъж звукът и гласът ми се сляха. Звукът вече бе моят собствен глас - издавах го аз, и то по такъв начин, че при нормални обстоятелства щях да пресипна. Звуковите вибрации внезапно бяха зачестили и сега се чуваха като бръмченето на гигантско насекомо.

Докато Денис описваше своето преживяване, ние се къпехме безгрижно в реката и перяхме под ясното и бездънно синьо амазонийско небе. От време на време хорът на цикадите се усилваше и се понасяше като вълна по топлата и блестяща повърхност на мудно разливащата се Рио Игара-Парана, за да премине накрая като електрически ток по земята, размекната от екваториалната жегата.

След някой и друг час Денис отново се появи и взе да се суети по брега. Явно търсеше мен. Завари ме да си пера маратонките, клекнал върху огромен плосък камък, който течението бе преобърнало и сега стърчеше на около фут над водата. Едно бе сигурно, че това бе най-удобното място за пране в околността. Освен това бе и вълшебно място, но вълшебството му щеше да се случи след две седмици. Както и да е, седнахме върху камъка и си поговорихме. Бяха изминали около шестнадесет часа от епизода със странния звук. Денис започна с това, че упражнението по писане му се отразило много добре.

Браво! И до какъв извод стигна?

— Да ти кажа, още не знам. Но ми хрумват толкова много идеи, че не свогвам да ги запиша.

— Идеи ли? И какви по-точно?

— Шантави. Примерно как да използваме това нещо, ефект или там каквото е. Интуицията ми подсказва, че то е свързано с психофлуидите, за които съобщава Майкъл Харнър в юлския

брой от 1969-а на Нейчъръл хистъри. Същите, дето ти се случили в Буданат. Ако си спомняш, Харнър казва, че аяуасеросите повръщали някаква магическа субстанция, въз основа на която врачували. Ей за това става дума - за транс-лингвистно явление, възпроизведено със собствения ти глас.

Та си поговорихме надлъж и нашир там, току до брега на реката, като обсъждахме всички възможни обяснения. Той настояваше, че моето преживяване в Непал имало връзка с един много странен феномен, срещаш се при хиварските шамани в Еквадор. След като взимали аяуаска, те, както впрочем и всички останали, вкусили от същата отвара, виждали някаква-субстанция, лилава или тъмносиня на цвят, която кипяла и изпускала мехури като най-нормална течност. Когато повръщаш, след като си взел аяуаска, тази течност изтичала от тялото ти, но също така избивала и по кожата, подобно като пот. Хиваро правели магиите си най-вече чрез тази твърде специфична „субстанция“. Но всичко това се държало в дълбока тайна. Според информаторите шаманът я изливал на земята пред тях и тогава те виждали в нея „други времена и други места“. Но пак според тях това изобщо не било нормална „течност“, тъй като била направена от „времепространство“ и по-скоро „мисли“ или пък била чиста халюцинация, намираща обективно изражение, но винаги под формата на „флуид“.

Харнър с неговите хиваро далеч не бе единственият, който съобщаваше за подобни неща. Още след първите етнографски изследвания в Амазония се разнасят слухове и непотвърдени данни за магически „екскременти“ и надарени с магическа сила психофизически обекти, породени от човешкото тяло с помощта на халюциногени и шамански напеви. Спомних си една алхимична истина: тайната се крие в утайките и изпражненията.

— Искаш да кажеш, че става дума за материя, излизаща обаче извън обичайните измерения и затова транслингвистична? Това ли искаш да кажеш? - попитах аз Денис.

— Да бе, нещо такова, каквото и да значи това. Божичко, какви ги плещя! Ама защо пък не? Знам, че звучи идиотски, но такава е знаковата система, с която сме свикнали да

боравим, и сега чрез нея се опитваме да разтълкуваме тези шамански магии, заради които всъщност сме тук. Не си ли спомняш „Моби Дик“? За това си на кораба, човече - за да гониш Белия кит по целия океан, та ако ще и вдън земя, докато не започне да храни черна кръв и не запляска с опашка по водата... Ей за това става дума!

Преходът към реториката на Мелвил бе не само неочакван, но и абсолютно нетипичен за него. Откъде го изрови пък това?!

— Добре, да кажем, че е така...

— Да, но ето ти и проблем: ако наистина става нещо необичайно, значи трябва да го наблюдаваме, за да разберем какво е то и да го сведем в рамките на някаква понятна координатна система. Със сигурност още не знаем какво е, но пък от, друга страна, знаем защо сме тук - най-общо казано, да изследваме шаманската магия, така че сега трябва да се заемем именно с този „ефект“ или каквото там е. Не ни остава нищо друго, освен да се надяваме, че знаем какво вършим и разполагаме с достатъчно данни, за да проникнем и до същността му. Прекалено сме изолирани, за да правим каквото и да било друго, а да го игнорираме би означавало да се откажем от една златна възможност.

— Да, за това си прав - рекох аз. - Дойдохме тук и тутакси попаднахме на нещо необичайно. И сега какво? Каним се да нагазим в непознати води. Просто ни споходи късметът на начинаещия или нещо от сорта. Един вид „Другото“ се оказа адски достъпно. Но това го прави гъбата или по-скоро гъбата в комбинация е аяуаска - знам ли, не е лесно да се каже със сигурност. Има още сума ти варианти. А и синхроничности.

— Точно така. Имам чувството, че съм пред прага на нещо страхотно. Трябва само да наблюдаваме отблизо тази наша активна фантазия и да се постареем да подкараме стадото към онова, което тепърва ще се случва. Добрият стар юнгиански метод, това е цялата работа.

— Тоест в идеалния случай всичко трябва внимателно да се отсее, за да остане само онова, което може да бъде подложено на някакъв тест.

Спомних си един епизод в Учението на дон Хуан, когато Мескалито, духът на пейота, вдига ръка и в разтворената му

длан Карлос Кастанеда съзира нещо, което му се е случило преди време в собствения му живот.

Ако този феномен има някаква емпирична стойност, то тогава може би трябва да говорим за наличието на някакъв много фин пласт от тази „проеекционно-сензитивна трансdimensionална ектоплазма“, в която се запечатва всичко случило се. И когато се вгледаш в него, се получава нещо като съвършен фийдбек. Той е огледало - не на твоето физическо отражение, а на онова, което всъщност си ти. Разбира се, всичко това лежи в сферата на умозрителното. Съществува ли изобщо тази субстанция? Или е просто халюцинация? Кой би повярвал в подобно нещо?

Денис бе убеден, че всичко е свързано със звука. Човек би могъл или да стабилизира тази субстанция, или да я накара да се появява, като прави нещо с гласа си. Бе някаква странна, изплъзваща се идея, защото човек би могъл да екстраполира въпросната субстанция до безкрайност - в случая нямаше значение какво представлява тя, по-важното бе, че е направена от същото вещество, от което се състои и самото въображение. Ако някой успееше да оформи тази субстанция в триизмерен план, тя би могла да бъде всичко, тъй като този лилав ектоплазмен психофлуид би трябвало да съществува единствено в четвъртото измерение. Можем да допуснем, че човек е способен да се вреже в другото измерение и този флуид ще започне да се изпарява през образувалия се процеп. Трепанация за дървени философи. Нещо като психичен лак. Денис говори много за това. Аз пък изпадناх във възторг. Рекох си, че идеите му са чудесни. Досещах се, че това ще е още една идея от триптаминовия океан, уловила се в нашите мрежи. Въпросът бе какво да правим с нея.

Сега, когато си спомням всичко това, след като научих толкова много през изминалите двадесетина години, ми е трудно да кажа в какво всъщност вярвахме в Ла Чорера или по-точно до какво ниво на развитие бяхме стигнали тогава. Онова, което изпитвахме, можеше да се нарече усещане за лекота и радост. Няколкото експеримента с гъби ни бяха довели до една кротка еуфория. Да, бяха щастливи времена. Въодушевяваше ни самата мисъл, че сме открили почти идеалните условия, при които може да се доберем до „Тайната“, както я наричахме тогава, имайки предвид целия спектър от

преживявания, с които се сблъскаш по време на триптаминовия екстаз. Те се превърнаха в компаса и кораба на нашето пътешествие: розово-огледалната топология на галактичните кошери на ди-метилтриптаминовото озарение, вътъкът на тези бръщолевения и формални изчисления, в които желанията се превръщаха в жребци и всеки трябваше да ги яхне. Не че не бяхме запознати с идеята за Другото, но само го бяхме зървали в онези кратки мигове на озареност и в неговите проявления като *lux natura*, духовното излъчване извън параметрите на органичната природа. Все още бяхме само поклонници на Богинята, но не и нейни възлюбени.

Мисля, че всеки от нашата експедиция живееше с чувството, че нещо се разкрива пред нас, че времето е замряло и ти проникваш все по-дълбоко в един все по-обширен свят от зеленина, изпълнен от странна и почти еротична жизненост и разпрострял се на хиляди мили наоколо. Джунглата като съзнание, светът, висящ в пространството като съзнание - тези образи на порядъка и смислената организация се стичаха от всички страни. О, колко мънички бяхме и колко малко знаехме, но затова пък се гордеехме безумно с него и се възприемахме едва ли не като представители на цялото човечество, изправили се пред нещо странно и Друго, нещо, което е било на границата на човешкия опит, откакто свят светува. В нашето начинание се вмесваше някакво гордо и феерично величие, още докато отминаваха първите ни дни в Ла Чорера...

Следващият ден, първи март, премина незабележимо. Денис се отдаде на дневника си. Аз събирах насекоми, а Ванеса снимаше в района на мисията. Вечерта се събрахме в наколното жилище, което ни служеше за щаб-квартира. Двата с Ив приседнахме и се загледахме към езерото, общувайки безмълвно помежду си и с реката.

Ив го забеляза първа. Езерото под чорото бе покрито с пяна от струите, леещи се стремително по тесния улей. Пяната се носеше по кафявите води и маркираше подводните течения в реката, докато тя се разширяваше в езеро и после пак се стесняваше, но от срещуположния му край. Точно там стана нещо, което я накара да възкликне от удивление. След като бе съзерцавала няколко минути водата, нещо изведнъж се бе променило по плавно леещата се, мраморна повърхност на

реката. Сякаш половината река спря да тече. Да, точно така, сякаш изведнъж се закова на място. Повърхността ѝ изглеждаше като замръзнала, а отсамната ѝ половина продължаваше да си тече както преди.

Извикахме начаса Денис и Ванеса и те се съгласиха, че ефекта наистина си го бива. Поразмотах се наоколо, като ги оставих да спорят за причината - часа, ъгъла, под който била падала светлината, оптическите илюзии и прочее в същия дух. Хич не ми се слушаха такива доводи. Всеки път, когато ги чувах, откривах в себе си някаква дълбока вътрешна увереност, че ситуацията се развива в посоката, в която трябва, и че всеки има дял в това, а и го върши добре.

Тази спокойна и проникателна резигнация бе нещо ново за мене, дължащо се може би на гъбите, но което се бе развило през онзи месец, прекаран в Колумбия, месец преди да се отправим на поход в джунглата. Преди няколко седмици щях да се включа в тези дискусии. Сега ги оставях да следват собствения си курс. Докато се разхождах, се оглеждах за място, където да седна - Денис ми бе предложил да прочета последното, което бе вписал в дневника си.

Снощи отново предизвиках същия феномен, след като изядох една гъба и пуших трева. Преживяването бе почти идентично с първото — надигаща се, пулсираща вълна от бръмчене, която много бързо се усилва и същевременно набира ударна мощ. Макар че този път възпроизведох по-продължително звука, тогава не се дължееше на въпросната ударна мощ. Сигурен съм, че съвсем скоро ще бъда в състояние да го правя без триптамин и каквито и да било други дроги. „Включването“ ми става все по- лесно и вече смятам, че мога да го осъществя, когато си поисквам. Опитът съвсем ясно показва, че триптамините инициират и стимулират подобни явления, но това може да стане и без триптамин, стига да схванеш същността им и да ги овладееш. Може да се каже, че установихме наличието на специфични гласови феномени при два различни субекта в сходни и контролирани условия. Сега трябва да се опитаме да разберем какво би могло да е самото явление. Това означава да продължим експериментите със звука и въз основа на техните резултати да изградим теории, които ще ни помогнат да разберем и хода на самите процеси. Терънс е експериментирал с тези звуци повече от всички

останали (в интерес на истината аз съм единственият друг, за когото знам) и е открил някои интересни неща.

Ето какви: обикновено невидимата синтактична мрежа, която едновременно скрепява езика и света, може да се сгъсти или да смени своя онтологичен статус, т. е. да стане видима. Очевидно има някакво паралелно психично измерение, в което всичко е изградено от субстанцията на визуалния език - една съседна вселена, населена от елфи, възпяващи самия факт, че съществуват, и подканящи всеки посетител да стори същото.

Той описва предизвиканото от ДМТ състояние, позволяващо по-продължителни изблици от тази вокална енергия, по следния начин: състояние, в което виждаш как нивата на звука стават все по-кондензирани и накрая се материализират в малки, гномоподобни и напомнящи машини създания, изградени от нещо като обсидианова пяна, която избликва от тялото, устата и половите органи, докато трае звукът. Тя е кипяща, фосфоресцираща и, общо взето, неописуема. Именно тук езиковите метафори стават безполезни, тъй като въпросният „материал“ на практика е от супралингвистично естество. Той е език, но не се състои от думи - език, който става и всъщност е нещата, които описва. Става дума за един по-съвършен архетипен Логос. Ние сме убедени, че посредством експериментирането с тези феномени - със или без помощта на дроги - ще стане възможно да разберем и използваме транслингвистичната субстанция, за да създаваме реалността, която си пожелаем, защото да кажеш нещо, каквото и да било, с този глас означава да накараш това нещо да се случи!

Макар че по онова време не бяхме никакви химици, ето че бяхме съумяли да превърнем въпросната „кондензация“ на духа в идеята за транслингвистична субстанция. Думата, обектът и самата познавателна способност се сливаха в най-добрите традиции на висшата тантристка йога. Моят брат бе обаян от откровението за някакво алхимично тайнство в най-традиционния смисъл на думата.

Подобно самонадеяно твърдение би прозвучало най-малкото нелепо, ако не бяха дългите ни и напрегнати размисли по темата. Нашите

изследвания в сферата на вътрешната алхимия, метаболизма на триптамина, естеството на мисълта, съзнанието, историята, магията, шаманизма, квантовата и релативистичната физика, метаморфозата при насекомите, алхимичните процеси и т. н., наред с чисто интуитивното разбиране на некаузалните и синхронични явления, предизвикани от *Stropharia*, ни позволява да направим и следната, може би не напълно лишена от основания догадка относно това какво би могъл да е този визуализиращ се звук. С въздействието си върху невралната матрица халюциногените могат да предизвикват промени в съзнанието в чисто темпорален план. Явно съзнанието може да търпи изменения също в три измерения. Когато си на триптамини, е възможно - при определени условия - да чуеш и вокализираш звук, който се мултиплицира в по-висше измерение и кондензира в транслингвистична субстанция, т. е. материята се възпроизвежда във времето по същия начин, както холограмата - във пространството. Субстанцията, чиято поява предизвикват въпросните звуци, е триптамин, метаболизиран от съзнанието в едно по-висше пространствено измерение. Това е хиперпространствена молекула, провеждаща своето пътешествие извън самата себе си в „този“ свят. Хиперпространственото естество на тази субстанция е такова, че всички материали, концепции, събития, думи, хора и идеи образуват едно хомогенно цяло чрез висшата алхимия на съзнанието.

Та това е същата онази мистериозна магическа флегма, легендата за която се е съхранила по бреговете на някои по-слабо изследвани притоци на Амазонка. По тези места се носят упорити слухове за някаква субстанция, която вещите шамани произвеждали от собственото си тяло. Тя им позволявала да изцеляват, врачуват и черпят информация от източници, по принцип недостъпни за нормалните сетива. Подобно на вълшебните огледала от приказките, тези магически флуиди отразявали събития, отдалечени и във времето, и в пространството. С други думи, нашата задача бе да създадем достоверния модел, по който би могъл да оперира този феномен, като се съобразяваме поне донякъде с познатите или хипотетични закони на физиката и химията. Което си бе истинско предизвикателство. А Денис продължаваше да разсъждава с пълна пара:

Възникват много въпроси относно феноменологията на тази времева холограма, играеща ролята на флуидна матрица. Според нас става дума за хиперпространствено метаболизиран триптамин, т. е. алхимичен феномен, който представя вярното съотношение между триптамина (съставка, почти вездесъща в органичната природа) и звука, произведен съзнателно с помощта на гласните струни. Именно съзнанието направлява този процес и действията му се изразяват в хармоничната настройка към един вътрешен аудиолингвистичен феномен, който на свой ред би могъл да се окаже електронен „резонанс“ на псилоцибната молекула. Когато звукът бива овладян чрез все по-съвършеното вокално наподобяване на въпросния вътрешен тон, се получава и хиперпространственият триптамин. Дали тази субстанция е нещо умозримо, каквато е и нашата идея? Дали е нещо реално като всяка нормална течност, примерно водата? Майкъл Харнър твърди, че еквадорските шамани от племето хиваро можели под влиянието на МАО-инхибитори (триптамини) в комбинация с *Banisteriopsis caapi* (аяуаска) да произвеждат някаква флуоресцентна течност, благодарение на която извършвали всички свои магии. Макар и недостъпна за нормалните сетива, тази течност ставала видима за всеки вкусил от отварата. Въпросната аяуаска често се асоциира с виолетови аури и тъмносини халюцинации. Това би могло да означава наличието на някаква термична плазма, вероятно видима само в ултравиолетовия спектър. Ако се окаже, че този феномен се вписва в категорията „психично“ и функционира по гореописания начин, естествено, с уговорката, че явлението няма отношение към привичното времепространство, то това ще означава и едно по-съвършено разбиране за онова свръхизмерение, което Юнг нарича колективно несъзнавано.

След двадесетте години, изминали оттогава, тези бележки ми се струват еднакво загадъчни и наивни. Идеята за метаморфоза, обхващаща и психичния, и материалния свят, не се поддава на интуитивно прозрение, а създава и не малко проблеми в чисто концептуален план, независимо че вярата, че зад този феномен - или по-скоро идеята за него - се крие и нещо реално, бе решаващият фактор, който ни накара да изследваме шаманизма в поречието на Амазонка. Когато тези

бележки ми попаднаха за първи път, се усъмних в прочетеното. Струваше ми се, че противоречи на здравия разум. В интерес на истината, дори не го разбирах. Сега, след толкова години, в които съм стремял да проумея събитията в Ла Чорера, написаното ми звучи изкусително близко, но и също така далечно, както тогава. Имахме теория, имаме и опит, затова решихме да ги свържем в рамките на един експеримент, чиито резултати щяха да изглеждат абсурдни, ако нямаше и някакво зрънце емпирична истина в чудатите идеи, родени през този период.

Същата вечер Ив, Денис и аз изпушихме заедно един джойнт „Сайта Мария Голд“ преди лягане. Навън вече се спускаше тиха и спокойна нощ, когато седнахме и започнахме ритуала. Ив подхвърли, че нощта е свършено ясна, и за момент всички се възряхме в разкрилата се галактика. Небето бе обсипано с милиони звезди. Пушихме в благоговейно мълчание. Изминаха може би пет минути, като и тримата се реехме в собствените си мисли. Този томителен унес бе прекъснат от Денис.

— Вижте само колко бързо се променят метеорологичните условия - обади се внезапно той. - Над земята започва да се образува мъгла.

Наистина бе така. Наоколо се разгръщаше гъста мъгла, стигаща до няколко фута над земята. Само след няколко мига, буквално пред очите ни, тя обхвана цялата околност. Бездънното и ясно небе изчезна. Да си призная, бях наистина изумен. Денис пръв предложи обяснение, което бе не по-малко слисващо от самото явление.

— Вероятно някаква нестабилност в атмосферното налягане, която запаленият джойнт изтласква зад критичния праг.

— Хайде бе! - усъмних се веднага аз. - Искаш да кажеш, че топлината от джойнта е достатъчна, за да се кондензира водата в мъгла? Един вид около нас протича нещо като верижна реакция, така ли? Я не занасяй!

— Говоря съвсем сериозно. Точно това става. И нещо повече: то не става току така, а си има и причина или по-скоро нещо, може би гъбата, го прави, за да ни даде пример. Да ни покаже, че малките нестабилности в една система могат да предизвикат големи общи колебания.

— Да бе, да бе, че какво друго?!

Все пак казаното ме поозадачи. Изобщо не допусках, че обяснението му е вярно, но още по-смущаващо бе това, че той явно бе убеден, че е казал нещо разумно. Тогава за първи път ми хрумна, че Денис се рее в психичния космос. Е, не използвах точно този психоаналитичен жаргон, но си казах, че май прекалено се вживява в някаква митопоетична реалност или, както го формулирах тогава, „от време на време откача“.

Междувременно мъглата бе станала непрогледна и всички се оттеглихме в спалните си покои, но не и преди Ив да съобщи, че докато сме мълчали, тя била имала халюцинации.

Както си седяла със затворени очи, видяла странно, елфоподобно създание, което търкаляло един сложен полиедър по земята. По думите ѝ всяка от страните на полиедъра изглеждала като прозорец към някакво място в друго време или може би друг свят.

— Камъкът! - изсумтях аз.

Можех да си представя какво всъщност бе видяла и това бе тъкмо lapisphilosophorum. философският камък! Бленуваната вековна цел на алхимици и херметици се бе явила в тази амазонийска нощ, приемайки образа на огромен и многоизмерен скъпоценен камък, притежание на някакъв си земен гном. Образът излъчваше дълбока и затрогваща мощ. Сякаш усещах духовните томления на някогашните алхимици, дребнави самохвалци и велики мечтатели, дирещи камъка в пепелта на своите пещи... Усещах и Златната верига от адепти, простираща се до дълбините на миналото. Opus Hermeticum! Този грандиозен проект, пред който бледнеят вековни империи, тъй като се състои именно в това - в изкуплението на цялото човечество чрез одухотворяването на материята. Дотогава не си бях представял по този начин загатката на Камъка, но като слушах описанието на Ив, в съзнанието ми изплува един образ, който и до днес неизменно ме следва, философският камък като хиперпространствен скъпоценен камък, превърнал се в НЛО. Човешката душа като звездолет. Универсалната панацея, явяваща се в края на времето, кога- то цялата човешка история се оказва просто ударната вълна, предизвикана от финалната актуализация на потенциала, скрит в човешката психика. Тези мисли и блянове

ми се струваха като първите симптоми за пробуждането на нещо необхватно и все още смътно доловимо, което тече от милиони години, нещо, което имаше връзка с човешката участ и завръщането на душата към нейния въжделен и скрит извор. Какво изобщо ставаше с нас?

Присъствието на необичайното бе почти физически осезаемо. Сякаш току пред нозете ни бушуваха мрачните океани на времето и пространството. Но навсякъде се открояваше и образът на увисналата в космоса Земя, за да внесе допълнителна емоционалност в ситуацията. А какво всъщност представляваше самата ситуация?... Полежах така в хамака си, тръпнещ от възбуда, след което заспах дълбоко и непробудно. Сънувах какво ли не, но на сутринта нямах никакъв друг спомен освен този за прозяващото се междузвездно пространство...

ГЛАВА VIII

НЕЩАТА СЕ ПОИЗЯСНЯВАТ

В която Денис разкрива своята стратегия за осъществяването на Великото деяние.

3

ората на 2 март 1971 г. в Ла Чорера бе кристално чиста и топла. Настъпваше дългоочакваният ден, в който Ив, Денис и аз щяхме да влезем във владение на къщата в селвата, която най-сетне се бе освободила. Ако не друго, тази сутрин бе изпълнена с много повече вълнения, отколкото при предишните ни и зачестили напоследък местения. През трите дни, последвали епизода с глосолалията на 27-и, Денис все разправяше колко огромна енергия се криела във „феномена“ и как трябвало да я използваме по-рационално. Ако ще се нанасяме в нов дом, да се нанасяме час по-скоро, но повече не бивало да се местим, тъй като по-добър изолатор от джунглата нямало да намерим.

Самото местене започна скоро след зазоряване, за да избегнем жегата през деня. Маршрутът, който трябваше да изминем с цялата си екипировка, включваше и пасищата, където не се бяхме вясвали след онзиденшния експеримент с гъбите. Навсякъде се виждаха златистите качулки на строфариите. Май нямаше пита кравешки тор, в която да не бе избуяла поне една от тях. Обещах си наум, че щом се нанесем в новия дом, първата ни работа ще е да похапнем от гъбките.

Въпреки умозрителните дебери, в които се бяхме впуснали напоследък, не бяхме забравили първоначалната си етноботаническа цел, т. е. издирването на мистериозното укуе. Напротив! Просто си имахме и непосредствена и тя бе да използваме аяуаската като MAO-инхибитор и разковниче на проблеми, както и да пробваме отварата от *Banisteriopsis saari*, която Ив и аз бяхме взели от Базилио преди няколко дни.

Случи се така, че през остатъка от деня двамата с Ив се занимавахме с разчистване на терена около новия ни дом, което ще рече, че вадохме коренища от пясъчливата почва. Струпахме ги на куп, за да се изсушат на слънцето, като идеята бе да накладем по-късно огън с тях, на който да сварим отварата от аяуаска. Дотук добре, но капнахме от умора. Наоколо всичко преливаше от енергия и светлина. Денис, който нещо се бе дистанцирал след преживяването с вътрешния звук и смесените реакции, с които го бяхме посрещнали, си взе тетрадката под мишница и отпраши по пътеката в джунглата, която водеше към уитотското селище на тринадесет километра оттук.

Върна се чак следобед, и то много въодушевен. Беше завършил уводните бележки към онова, което по-късно щяхме да наречем „Експериментът в Ла Чорера“. Това бе единственият писмен вариант на идеите, които ни осеняваха тогава, и в това си качество бе и единственото свидетелство от първа ръка за това как сме гледали на заниманията си.

Бележките естествено не представляват окончателния вариант на теориите, които градахме по въпроса, и в никакъв случай не бива да се възприемат буквално. Впрочем нашите идеи винаги са били в процес на непрестанно избистряне. Но затова пък колко завършена бе неговата визия и колко изпипани детайлите! Теорията, изложена в бележките на брат ми, си остава операционната база за разбирането на ефекта, постигнат при приключването на експеримента на 5-и март. Те представят в сбит вид нашата работа и в това отношение се оказаха много ефикасни. Ала те не са предвидени за малодушни читатели, тъй като следва да се тълкуват като алхимичен текст. Алхимията е тест за границите, в които се простира езикът, по същия начин, като е и тест за границите на материята. Алхимичният инструментариум оперира най-гладко във въображението. Виж, някой магьосник с охота би се позанимавал с тези алхимични бълнувания, които въпреки че му помогна да дешифрира в следващата глава. Останалите ми читатели могат просто от любопитство да прехвърлят тези страници, които, дори и да не бъде разгадан скритият им смисъл, предлагат поне един убийствено добър разказ.

2 март 1971 г.

Вчерашните допълнителни експерименти с психодоловимия и палаво извъртлив феномен повдигат някои интересни нови въпроси и разширяват познанията ни. Позволявам си да го нарека „палаво извъртлив“, защото личният ми опит, заедно с онова, което съм чувал, ме навежда на мисълта, че цялото това експериментиране с гласа води до пораждаването на специфично енергийно поле, което пък може да взриви привичното триизмерното пространство. Все още не знам дали полето е електромагнитно, но то като че ли огъва пространството по такъв начин, че последното се преобръща и наслагва върху себе си в рамките на едно по-висше измерение. Ето как става това:

Първо човек трябва да вземе достатъчно количество псилоцибин, за да бъде в състояние да чуе звука. Според нас въпросният звук е Електронно-въртеливия, резонанс (ЕВР) на псилоцибните алкалоиди в гъбата. Наличието на бързо метаболизиращи високоенергийни триптамини в аяуаската действа като антена, благодарение на която невралната матрица става чувствителна към въртеливата резонираща енергия на строфарийния псилоцибин. По принцип именно това позволява да бъде уловен сигналят. После пък този сигнал трябва да се усили с помощта на триптаминовата антена до възможно най-голяма мощност. След това чрез вокализирания звук тази енергия се вкарва в харминния комплекс на тялото, както и в гъбата, в която е била, и се изстудява до абсолютната нула - температурата, на която молекулярните вибрации престават чрез абсорбирането на псилоцибните ЕВР-пулсации.

Стига да бъде засечена тази ЕВР-вълна, ще е възможно да се усили притокът на енергията в нервната система чрез канализирането ѝ в харминния комплекс или, с други думи, да се имитира на глас псилоцибния ЕВР, като усиленият звук произвежда хармоничен тон с харминната метаболизация в мозъка и по този начин предизвиква харминен ЕВР. Тъй като харминният комплекс е малко по-надолу в същата биосинтетична мрежа, която превръща триптофана в псилоцибин, това ни позволява да разглеждаме тона, възпроизведен при ЕВР на псилоцибина, като хармоничен обертон на хармина и

обратното. Използването на хармонични обертонове позволява възпроизвеждането на тон, който обхваща една или повече октави, отразени в хармоничните гами над и под него. Това лесно може да се демонстрира на виолончело - примерно звучи един тон, да кажем, отворена „ла“-струна. Звукът е вълново трептене на въздушните молекули, причинено от струната, която след това действа като резонатор. Тонът се чува най-силно в ключа, в който първоначално е възпроизведен, но звучи и във всеки друг ключ на „ла“ в октавите над и под него. Може да се прекрати трептенето, като се докосва много леко струната на определени точки. Когато се прави това, се чуват обертоновете в по-високия и по-ниския регистър. Ако познава достатъчно добре теорията за хармоничните резонатори, човек може да определя кои обертонове ще резонират, като докосва струната на точно определени места.

Ако тези познания се приложат към молекулярния резонанс, той остава по принцип същият. Когато тонът от ЕВР на псилоцибина се чуе по триптаминовата антена, той ще произведе хармоничен тон в харминния комплекс, докато се метаболизира в системата, карайки по този начин ЕВР да резонира на по-високо ниво. Съгласно принципите на тоналната физика това автоматично ще прекрати първоначалния тон, т. е. псилоцибния ЕВР, и в резултат молекулата ще престане да трепти. Само че въпросният ЕВР-тон, който поддържа молекулярната кохерентност, се пренася за някаква микросекунда в обертоновия ЕВР на харминния комплекс. Това оставя временно лишения от електричество и свръхпроводим псилоцибин в ниско енергийно електромагнитно поле, породено от харминния ЕВР. По този начин той ще възвърне своя първоначален, но сега свръхпроводимо усилен ЕВР-сигнал, който пък завинаги ще го постави в свръхпроводимо състояние.

С развитието си това явление автоматично ще задейства инверсията на първоначалния процес. Псилоцибинът, зареден със свръхпроводимост от съзнанието, ще преустанови харминния резонанс в мозъка. Енергията на харминно-псилоцибния ЕВР ще бъде моментално абсорбирана в матрицата на гъбата. Това ще накара онези молекули, метаболизиращи в тялото и свързани с невралната ДНК, моментално да паднат на точката на абсолютната нула. Очевидно този харминно-псилоцибен ДНК-комплекс трябва незабавно да се откъсне от клетъчната матрица. Този момент е доста опасен, но си има начини да бъде овладяно положението. Ще установим, че въпросните

молекули се кондензират в телата ни, съпроводжани от определен звук. Този звук ще бъде хармоничният ЕВР-тон на този комплекс, усилен свръхпроводимо, изпратен и съответно замразен в свръхпроводимата матрица на гъбата. Зареденият със свръхпроводимост псилоцибин действа като антена, която засича усилените ЕВР- сигнали от комплекса и кондензира вибрационните сигнали в свръхпроводима матрица.

Сега вече можем да обобщим Деянието по следния начин:

Гъбата трябва да се вземе и чуе.

Аяуаската трябва да се вземе и зареди с обертоновия ЕВР на псилоцибина с помощта на силен, възпроизвеждан с гласните струни звук.

Електронно-въртеливият резонанс (ЕВР) на псилоцибина в гъбите ще бъде преустановен и той ще изпадне в свръхпроводимо състояние; една малка част от физическата материя на гъбата ще изчезне.

Зареденият със свръхпроводимост псилоцибин ще улови ЕВР- хармонията на аяуасковия комплекс и тази енергия ще бъде моментално и напълно абсорбирана от хиперпространствения триптаминов трегер. Тя ще се предаде на гъбата като гласен звук и ще се кондензира в псилоцибина като свързан комплекс от свръхпроводими харминно-псилоцибни ДНК.

Резултатът ще бъде една молекулярна смес от хиперпрост- ранствена и свръхпроводима материя, която приема и изпраща съобщения, предавани с мисълта, съхранява и попълва подобно на холограма информацията в невралните ДНК, и освен това зависи от свръхпроводимия хармин като енергиен източник и свръхпроводимата РНК като времева матрица. Тази смес ще бъде една жизнена и функционална част от мозъка на молекулярния „певец“, който я създава. Ще се състои от хиперпространствена материя, т. е. материя, която е била „преобърната“ през по-висшето измерение чрез процеса на преустановяване на нейния електрически заряд с хармонично трептене, изпращайки въпросното трептене в пространството (от свръхпроводимия предавател до свръхпроводимия приемник), и след това повторно го кондензира в свръхпроводим трегер (зареденият псилоцибин в гъбата), докато

харминно-псилоцибният ДНК- комплекс се кондензира в свръхпроводима молекула. А съгласно тази теория една молекула, явяваща се хиперпространствена материя, би останала стабилна достатъчно дълго, докато се намира в свръхпроводима конфигурация, може би дори завинаги, тъй като се подхранва от собствената си ЕВР-енергия. В такъв случай тя ще може да изпълнява команди чрез ендегенния триптаминев ЕВР (мислите) и ще се включи в нашата колективна ДНК. Освен това ще съдържа хармин като свръхпроводим предавател и енергиен източник.

Какво да кажа? Разказ за една шеметно възлитаща спирала! Никога не бях чувал братока да ги ръси такива. Доколкото схващам, той явно мислеше, а според мен идеята е много яка, че човешкото тяло е нещо като неразкрит музикален и научен инструмент, чийто потенциал лежи навсякъде около нас, както и в самите нас, за което обаче не си даваме сметка. Той просто казваше, че съзнанието - е помощта на волевия акт - може да използва пеещия глас, за да взаимодейства с мозъка, сякаш е цветен орган и холографска библиотека, взети заедно.

Денис посочваше пътя към една орфическа наука, където може да се постигне огромен прогрес благодарение единствено на вътрешното взаимодействие в тази тетрада: пеещият глас, мисълта, мозъкът и въображението. Само че това предполагаше нещо повече от някаква си там предизвикана от напеви колективна синестезия. Той казваше, че законите на акустиката и слаботоковите биоелектрически феномени, както и нашите тела, могат да бъдат манипулирани, за да се открият дверите пред експериментатора и той да изследва определени състояния на материята и сфери на физиката, в които основна роля играят свръхмощната енергия и ниските температури - нещо, което поне засега се смята, че е достояние само на онези изследователи, разполагащи и съответно напълно зависещи от своята свръх-модерна и мощна апаратура. Това показва защо силите на шамана, които той черпи от хилядолетния практически опит в областта на микрофизиката и биоелектрониката, толкова много превъзхождат нашите собствени способности. Дверите, които сякаш се разтваряха, бяха двери от историческо време, връщащи ни към някаква архаично съвършенство, днес почти напълно забравено.

Може би шаманистичните традиции на тази планета съхраняват онова знание, което използва човешкото тяло, мозък и ум като свой носител, оставяйки сегашното състояние на Изкуството, постигнато благодарение на т. нар. „научни методи“ в ролята на вечния втори. Всъщност това е една много стара идея - Питагоровата „песен на сирените“, - че

умът е много по-мощен от който и да било усилвател и по-чувствителен от всеки радиоприемник или най-големия телескоп. Той превъзхожда всеки компютър с възможността си да обработва информация. С други думи, човешкото тяло - органите, гласът, способността му да се движи и най-вече въображението - само по себе си е достатъчно като средство за изследване на всяко пространство, време или енергийно ниво във вселената. Именно това бе идеята, която Денис се бе заел да докаже, т. е. да покаже нагледно, че въпросният бродещ между различни измерения лещовиден носител („звездолет“), в който той бе убеден, би могъл да се извлече директно от собствената му ДНК и онези живи организми, които ни бяха подръка тук, в Амазония - гъбата и аяуаска.

ГЛАВА IX

БЕСЕДА ЗА ЛЕТАЩИТЕ ЧИНИИ

В която детайлите от канализирането на Възкръсналото тяло се репетираат поотделно и като цяло, а нашата теория е подложена на частичен тест.

Д

окато четях бележките на Денис, имах чувството, че темите на странното място, в което се бяхме озовали, започваха да се избистрят. Отново долавях нещо, което сякаш витаеше във въздуха - изпълнено с кротко всезнание, но наблюдаващо ни отблизо. Върнах се отначало и пак изчетох бележките, но не разполагах с никаква реална база, за да преценя прочетеното. Научните разсъждения на брат ми май живееха свой собствен живот. Той беше като един огромен, всезнаещ компютър.

Наредени в кръг около лагерния огън, изслушахме неговите обяснения за предстоящия експеримент. Явно бе много запален. Идеите се сипеха от него като спагети в италиански ресторант - хиляди слова за хиляди странни неща. По едно време каза:

— Знаете ли какво можем да направим?

След това тресна една тирада, която щеше да се превърне в централния догмат на Деянието. Нарече го хиперкарболоция. Според теорията му човек можел да използва пеещия глас и свръхпроводимостта (или пълното изчезване на електрическото съпротивление, обикновено възможно при температури на абсолютната нула), за да вкарва молекулите на психеделичните съставки в състояние на постоянна връзка с живата човешка ДНК.

Тирадата се пренесе към теорията на звука. Ако дръпнеш някоя струна, тя ще зазвучи в октавата, в която е ударена, но също и в октавите под и над нейния ключ. В случая има онова, което се нарича хармонични обертонове. Ако удариш акорд и след това го заглушиш с дланта си, пак можеш да

чуеш хармоничните обертонове - същият онзи феномен, който навремето омаял Питагор. Денис ни обясни, че човек можел да използва два звука, за да се заглушат взаимно, стига да са напълно еднакви.

Същият феномен, който произвеждал хармонични обертонове, можел да се използва, за да се спрат движенията на молекулите. На някои строго определени места, може би само на няколко хиляди ангстрьома оттук, човек можел да предизвика ниски температури по аудиопът. Молекулярното движение било вид вибрация и при наличието на подходящ аудио- импулс това движение щяло да престане. Тоест, когато молекулярното движение престане, молекулата достига температурата на абсолютната нула и по този начин става възможна свръхпроводимостта.

Та Денис бе убеден, че е открил начина да избие райските двери от пантите им с помощта на психоактивни съставки: псилоцибин, триптаминовия комплекс и бета-карболините, които се съдържат в аяуаската. Каза, че ако наблюдаваш трептенето на молекулите в бета-карболиновото семейство, ще откриеш, че ЕБР на тези молекули, който се предава от една на друга, представлява всъщност серия от хармонични обертонове. Това е интересно, защото психиатърът Клаудио Наранхо пише в *The Healing Journey*, че 50 % от неговите пациенти, които взимали хармин (бета-карболин, съдържащ се в аяуаската), чували някакво „бръмчене“ в главите си. То не се получавало при други психеделици - явно било свързано само с тези харминови съставки. Хиварските шамани от Еквадор също съобщавали за такъв звук. Та идеята на Денис бе, че когато аяуаската се метаболизира през невралната матрица в мозъка, се чува звук.

Обяснението на това явление далеч не е просто. ЕБР е феномен, свързан с молекулярната структура, в която високочестотна енергия се вкарва в молекулярната система и в нея се появяват ЕБР-сигнали. Но не всички съставки имат такава резонанция - за да прояви подобна активност, молекулата трябва да има пръстен, лишен от молекулярно бреме. При определени условия всички молекули с такъв пръстен ще резонират. Халюциногените, от които се интересувахме, имат такъв пръстен, както и ДНК, молекулата, играеща централна роля в генетичния механизъм на живота.

Когато тялото ти метаболизира алкалоидите в аяуаската, се осъществява връзка с триптаминовите метаболити в мозъка. Тогава се чува и звукът, характерен за това взаимодействие. А щом се чува, значи може и да се имитира. Тоест издаваш гласен звук. Обикновено на човек не му хрумва да свърже този звук със сигналите на ЕВР, действащи на микро- физично ниво. Ето тук Денис направи своя скок в самозаблудата - или просветлението, - тъй като започна да разправя, че можел да прави разни неща с този звук. Според него чрез вокализацията човек можел да излъчи усилен ЕВР-сигнал, т. е. един силен модулиран звук, който всъщност идвал от псилоцибина, метаболизиращ се в мозъка му. Възпроизвеждането на този звук щяло да предизвика серия от по-ниски и по-високи хармонични вибрации в останалите съставки, действащи в неговия мозък.

Е, от тази теоретична основа можело да започне и нашият полет в астрала. Ако човек има добра пространствена ориентация спрямо молекулата, към която насочва звука, то в такъв случай, щом спре да възпроизвежда звука, който чува, молекулата ще стане свръхпроводима, защото вибрирането ѝ е било преустановено. От милионите молекули, „улучени“ от звука, поне неколкостотци ще бъдат в правилната геометрична ориентация и тяхното движение ще спре почти мигновено. Така се появяват споменатите вече ниски температури, представляващи високочестотни енергии, свързващи отделните молекули. Една молекула, намираща се близко до абсолютната нула, ще се свърже с абсолютно всичко. Тя просто си пробива път в молекулярната структура.

Денис се постара да ни го обясни:

— Харминовата молекула, която е структурирана като малка камбанка, издава звънлив и бучащ звук. Ако веднага го преустановим и има неврални ДНК, действащи в мозъка, електрическата конфигурация на хармина е напълно равностойна на молекулярната конфигурация на аденина, една от базисните съставки на ДНК, и ще я замени. Връзката ще се осъществи в мозъка и когато това стане, звънтенето ще се активира. Тя е със същите размери като аденина, но е малко по-комплицирана. Има свободно резониращо звънтене.

Тук направи пауза и отново продължи мисълта си.

— И така, нормалният ЕВР на хармина е прост сигнал, но електронната конфигурация на ДНК е много, много сложна. Нещо като открита връзка. Когато харминът проникне там, ще престане да излъчва собствената си резонанция, защото ще бъде много тясно свързан със структурата на макромолекулата. Затова пък ще започне да излъчва електронния резонанс на ДНК. Това е цялата работа. Ако сте следвали стриктно инструкциите до този момент, останалото е лесно. ДНК - това сте всъщност вие. физическата форма е само сбор от разни там макрофизически кристали, образувани от гените, разбирате ли, те са продукт на ензимите, активирани и кодирани от ДНК. Както е известно, невралната ДНК не се метаболизира. Тя не изчезва. Плътта на телата ви се обновява през няколко години. Вашите скелети не са същите, които сте имали преди пет години, но виж, невралната ДНК прави изключение. Тя си е там през цялото време. Вие се появявате на белия свят с нея. Тя записва и служи като антена на паметта. Не само на нашата лична памет, но и на всяко същество или организъм, което има ДНК в себе си. Има си начин да осъществиш връзка с нея. Ето как откриваме дверите към Божественото вдъхновение. По този начин Уилям Блейк е разбирал Изкуплението. И това сега можем да го постигнем.

Ето как се прави. Един вид поставяте радио във вашата ДНК и този резонанс ще започне да изпълва вашата система, тъй като връзката ще е постоянна. Няма как да прекъсне. Тя ще ви обясни всичко - всичко, което може да се узнае в света на времето и пространството, тъй като съдържа вашите собствени записи, както и тези на всички останали. Всички сме свързани чрез тази магическа субстанция. Заради нея има живот и тя го кара да приема мириадите си форми. Всички ДНК са еднакви. Различна е само средата им. В зависимост от нея ще се свързвате с пеперуди, мастодонти, човешки същества. Каквото щете.

— Или поне така казваш ти - подметнах скептично аз. Но имах ясното чувство, че съм прозрял смисъла на онова, което казваше. Организмите са комплексни структури, които се появяват и стабилизират в течение на милиони години. Те се оформят в буквалния смисъл на думата от приливите и отливите на времето в един много по-широк план, отколкото

дадено същество може да преживее или да се съпостави. Организмите съхраняват в своята ембриология и морфология едно послание за структурата на необятната вселена. Мистиците винаги са твърждали това. Молекулярната биология като наследник на теорията за еволюцията явно го потвърждава. Дали пък животът не се явява стратегия за усилването на квантовата механична индетерминация до ниво, на което макрофизическата химическа система и съответно човешките същества могат да я усетят и разберат? Ако някой от нас успее да преобрази по фармакологичен път своята невроклетъчна алхимия, може би наистина ще се разкрият странни нови сфери на възприятието и познанието, прекрасни нови светове на въображението, основаващи се на новото съотношение на невротрансмитерите в непрестанно еволюиращите мозъци на човешките същества. Просто си рекох: „Кой съм аз, че да съдя?“

Бях заинтригуван от прецизността, с която развиваше тези идеи, но в момента просто не знаех какво да кажа. Той ме гледаше изпитателно и явно очакваше нещо повече. Да, вярвах в безграничните способности за самопреобразяване на човешкото съзнание и можех да приема наличието на паралелни светове и алтернативни измерения. Можех да си представя какви ли не научно-фантастични възможности, стига, разбира се, да не ме карат да присъствам лично на тяхното откриване. Но Денис говореше тъкмо за това. По някакъв начин се бяхме добрали или бяхме доведени до спусъковия механизъм, който щеше да задвижи едно преживяване, валидно за цялото човечество, и то щеше да преобрази онтологичната база на реалността така, че духът и материята навсякъде да станат едно цяло, за да отразяват съвършено човешката воля.

Кой би могъл дори да помисли за подобно нещо? Бяхме дошли в Ла Чорера, водени от вярата, че щом животът и съзнанието са възможни, то и загадките на вселената би следвало да са неизброими. И все пак имаше нещо - много пасивно, но постоянно присъстващо, което избистряше тези идеи в нашите умове. Нещо, за което си мислехме от няколко дни насам като за „Гъбата“...

Поговорихме повече от час за тези идеи и накрая стигнахме до извода, че трябва да ги подложим на тест или

поне Денис твърдеше, че може да се проведе частичен тест, който би убедил мене и нашите спътници. Той смяташе, че когато свръхпроводимото състояние се стабилизира, ще се получи осезателно понижаване на температурата в непосредствена близост. Както си говорехме, двамата с него се отдалечихме от колибата и поехме по горската пътека. Според Денис още сега, на място, сме могли да предизвикаме въпросния ефект.

Седнахме на посипаната с пясък пътека с лице един към друг, като следобедното слънце обливаше и двамата ни с лъчите си. След няколко ниски и механични бръмчения като за настройване Денис възпроизведе звук, много подобен на онзи, който бе издал в колибата преди три дни. Бе изключително специфичен и докато ставаше все по-интензивен, забелязах, че космите по ръцете ми настръхват и започвам силно да треперя от студ. Изкрещях на Денис да престане. Той веднага се подчини и изглеждаше много изтощен от усилието. Бях доста объркан. Честно казано, не можех да определя дали бях усетил леден полъх, или този звук по някакъв начин бе накарал тялото ми да реагира като на много студен въздух. Въртеше ми се мисълта, че постигането на подобен ефект тук, в амазонската джунгла, така или иначе нарушава познатите закони на физиката. Но не посмях повече да експериментирам - всичко ми се струваше толкова фантастично и ако ефектът бе реален, кой знае какво щеше да последва... Бях смутен повече от всякога от моя енигматичен брат, както и от идеите и способностите, които непрестанно развиваше. Всичко изглеждаше абсурдно и същевременно страшно убедително, нещо като увлекателна игра, в която потъваш въпреки собственото си желание.

— Сега вече можем ли да свикаме пресконференция? - попита ме нетърпеливо Денис, като се връщахме по пътеката. Едва го чувах, толкова се бях омаял от тези неочаквано разкрили се перспективи.

Върнахме се в лагера и обявихме на всеослушание, че Денис току-що успя да изстуди въздуха, т. е. направи онова, което досега бе само едно теоретично предположение. Получи се много неловка ситуация и никой не изяви желание за коментари. След вечеря Ванеса и Дейв си тръгнаха към своя

дом край реката, а Ив, Денис и аз се приготвихме за първата си нощ в джунглата след пристигането ни в Ла Чорера.

Денис просто кипеше от енергия, развиваше идея след идея и се опитваше да ни пробутва нови. Тази нощ и на следващия ден той се отегли в някакъв си свой свят, в който кипеше трескава дейност. Записваше идеите в тетрадката си, етапите за осъществяването им, както и съответните теоретични части, в които обясняваше защо еди-кое си става именно така. Пишеше по цели часове, после се връщаше при нас и докладваше. Явно се бе захванал с нещо много шантаво - от словесните му тиради околната реалност сякаш тръпнеше от потрес. Май наистина бе влязъл в контакт с този бълбукащ обсидианов флуид от четвъртото измерение, който се опитвахме да овладеем. Накратко, да сме обявили края на историята. И да отидем на звездите.

Аз смутолех нещо от рода на „Добре де, ще пробваме“, ала бях доста впечатлен. Навсякъде се долавяше присъствието на необичайното. Да, бяхме стигнали до сърцето на Амазония и усещахме, че там горе има нещо, което ни наблюдава. Доскоро бяхме някакви безгрижни ентусиасти, които просто искаха да си поиграят на герои от вълшебна приказка и после да си останат рационалисти до края на дните си. Вместо това се изправихме пред нещо необятно. Нещо живо, древно и адски странно. Така де, непроницаемо, откъдето и да го погледнеш.

Да си призная, бях доста непродуктивен през този период. Бях взел от гъбата и през цялото време се реех в екстаз. За първи път в живота си изпитвах истинско удоволствие от факта, че ме има, ей така, просто да бъда. Не ми трябваха особени усилия, за да свикна с мисълта, за която предполагах, че витае и в главите на останалите, а именно че ние никога няма да си тръгнем от Ла Чорера. Че защо да си ходим, нали тук си имаме абсолютно всичко! Чувството, че най-сетне си се прибрал у дома, там, където винаги си копнял да бъдеш, на моменти бе направо зашеметяващо. Бъдещето ли? Ами представях си как ще слушам възторжените речи на Денис. Неговите визии, пред които се стопяваше и моето недоверие, надвишаваха всичко, за което някога бях мечтал.

Уговорихме се, че следващата вечер, тази на 4 март, ще направим пълен тест на теорията за връзката между хармина

и ДНК. Отбелязах с огромно удоволствие, че датата се връзва с идиотската игрословица, с която се забавлявахме като хлапета: „Кой ден от годината на английски звучи като военна команда?“ Отговор: „March fourth.“

— Датата си я бива! - потривах доволно ръце аз. - Идеален ден за слепване на разбитите души!

Беше пълен абсурд, но това съвпадение на датите ми се струваше част от някакъв таен вселенски план, чиято цел бе онзи кулминационен исторически момент, в който цялото човечество щеше да замарширува към четвъртото измерение. Но дори и тази идея бледнееше пред онази супертеория, с която се бе захванал брат ми. Бях като замаян. На този ден, 3 март, се позабавлявах, като измайсторих лула от странните сърцевидни плодове *Masoubea*, към които иначе не проявявахме особен интерес, защото решихме, че не стават за ядене. Та от един от тези плодове, куха тръстика и малко глина от реката направих нещо като наргиле, което ме изпълни с огромно задоволство.

Забравил за миг целия този биофизически жаргон, аз съзерцавах онова, което бях сътворил с помощта на две растения и шепа кал. Струваше ми се истинско чудо и тъй като плодът по принцип си бе необичаен, съзирах в него нещо неземно. Тази лула сякаш бе изваяна от плодовете, които Уина предлага на Пътешественика в Машината на времето на Хърбърт Уелс. Наргилето бе фантастична и вълшебна вещ. Водата, която бълбукаше под дебелия кор на плода, ми звучеше като огромно сърце. Дори Денис се откъсна от научните си занимания, за да изкаже възхищението си от тази лула. Решихме, че и тя ще бъде използвана в експеримента - когато щяхме да пушим аяуаска, за да повишим нивото на хармина в кръвта си. Да, така е, живеехме в свят, в който научният метод, ритуалът и мистичната съпричастност бяха неразривно свързани. Нашите собствени умове и тела щяха да бъдат ретортите, в които щеше да се извърши онази психоалхимична метаморфоза, целта на нашия експеримент.

Същия следобед всички изравяхме коренища и ги редяхме да се сушат на слънцето. Стори ни се най-приятното занимание, което човек може да си представи. Вечерта записахме на лента какво възнамеряваме да правим, но за нещастие магнетофонът ни не бе в необходимата форма и

записът се оказа неслушаем. Много съжалявам за тази загуба, тъй като емоционалното съдържание на експериментите ни щеше да стане най-ясно от собствените ни думи. Както и да е, записът обхващаше следните теми:

Хирекарболация. Това бе процесът, който променя невралната ДНК и превръща човека в безсмъртно хиперпространствено същество. Според предположенията ни този процес щеше да бъде много сходен със сексуалния акт, бременността и раждането. Нарекохме го „раждане на идея“ и влагахме в названието толкова буквален смисъл, че би се потресъл дори шизофреник. Надявахме се, че съзнанието, тласкано от волята, би могло да контролира процеса на зачеването и да го направлява с помощта на въображението до момента на самото раждане на онова прословуто „възкръснало тяло“, което е толкова скъпо на Отците на Църквата, алхимиците от XVI в. и съвременните ентузиастични на тема НЛО. В случая следвахме Юнг, който още навремето бе прозрял, че летящата чиния е просто един от образите на Аз-а - потисканата психична цялост, която се крие зад привидния дуализъм на съзнанието и природата. Смятахме, че полето на мисълта и нейната воля може да бъде „трегерирано“ с помощта на генетичните механизми на живота. Надеждата ни бе, че обединената енергия на биологията и Тантра може да възпроизведе на дело Живия камък и химеричния еднорог от алхимичното Деяние ще склони най-сетне глава в скута на Девицата. Накъсо, целта ни бе сакралният брак, обручението на Духа и Материята.

Царството на мъртвите. Възприемахме хиперкарболацията като някаква шаманистична победа над смъртта, в резултат на която дверите, през които мъртвите се промъкват в отвъдното, най-сетне ще се отворят широко пред хиперкарболизираното човечество и то ще може свободно да отива и да се връща от Вечността, където всички биологични видове съществуват като жива реалност. Интуитивно предчувствахме контакта с колосите от миналото - Карл Густав Юнг, Нютон, Набоков, Джордано Бруно, Питагор и Хераклит... Съгласете се, че тази възможност съвсем не беше за пренебрегване.

Там трябваше да е идеологичната генеалогия, Златната верига, чиято колективна цел бе именно тази - да бъде разтърсен из основи историческият континуум чрез пораждането на живия философски камък на хиперкарболизираното човечество. Всички тези визионери и мислители щяха да имат роля в този проект. Сега, когато тайното Деяние на човешката история - пораждането на космическото тяло на Адам, изгубено след прокуждането от рая - приближаваше своя финал, тези сенки от миналото сякаш оживяваха и се тълпяха край нашия амазонийски бивак. Явно ни бе писано да бъдем човешките атоми, изиграли решаваща роля в преобразяване- то на Homo sapiens в реещи се из галактиката бодхисатви - кулминацията и квинтесенцията на най-съкровеният възделения на пожелалото звездите човечество.

Изкусеният в психологията ще съзре в това описание мегаломания с месианистичен оттенък. То си е точно така, но ние наистина възприемахме по този начин нещата. Вярвахме, че ни очаква един кулминационен момент в човешката история. Само се чудехме: „Защо? Защо ние?“

На тези въпроси Гъбата тутакси отговаряше в мислите ми: „Защото съвестно сте дирили Доброто и защото на никое друго човешко същество не се уповавате повече, отколкото на самите себе си.“

Емоционалното въздействие на тези вътрешни монолози бе по-интензивно от всичко, което някога бях преживявал. Изпитвах някаква най-смирена благодарност, затрогваща до сълзи. Бях в истинска еуфория. Ние искахме да върнем рая на човечеството и благодаряхме на всички богове и природата, че съдбата е отредила това - нашето ексцентрично начинание, свързано с всички човешки животи и пътища, извървени нявга на тази земя, беше съвсем близо до бленуваната цел. Щяхме да успеем там, където не бяха успели шаманите от древността. Благодарение на хиперкарболацията изваждането на Бисера на човешкото безсмъртие от кладенеца на Смъртта щеше да стане жива реалност за всеки, живял някога на тази земя. Всяка болка, страдание, бран и покруса щяха да бъдат възмездени чрез това проникване в тайната на висшите измерения, тъй като преобръщането на темпоралната логика щеше да анулира всичко онова, което е било. Вълната на

прозрението, набираща сила от 27-и февруари насам, бе вече толкова мощна, че почти я съзирах как се надвесва над мен. Във всичко, на което се спираше погледът ми, се открояваше лещовидната форма на идващия философски камък. Всяко нещо бе изпълнено с неговите неземни и искрометни глъбини.

В която избистряме теорията и започваме подготовки за експерименталния тестови полет на Премъдрия Аеролит.

Следващият ден бе многоочакваният четвърти март. След като приготвихме закуската, не загасихме както обикновено огъня. Вместо това започнахме да варим грижливо обелените стъбла на *Banisteriopsis saari* в няколко галона вода от потока. Огънят, накладен със сгърчените и изпечени на слънцето коренища, се разгоря бясно. Дрогата откликваше с някакво странно бумтящо клокочене. Това бяха идеалните условия за приготвянето на отварата.

Целия следобед ние тримата готвихме и почти не разговаряхме. Този път Дейв и Ванеса решиха да отидат и фотографират старото село Ла Чорера на отсрещния бряг на езерото. Вечерта щяха да се присъединят към нас за една лека вечеря, след което се бяха споразумели да се оттеглят, т. е. обредното съпричастяване с аяуска и експерименталният тест на хиперкарболоцията щеше да мине и без тях. Сигурен съм, че мислите на Денис бяха погълнати много повече, отколкото моите, от детайлите на предстоящия тест. През предните дни често ставаше раздразнителен и според мен това също бе част от ефектите, съпътстващи психологическата трансформация, която той преживяваше. Докато се рееше в своите вътрешни простори, аз бях зоркият страж на шаманския огън.

Напоследък често бяхме обсъждали огъня и ролята, която той е играл в изграждането на психологическите представи на древните хора. Веднъж, докато седяхме и се взирахме в лагерния огън, Денис ми подхвърли следното:

— Хората съзерцават такива пламъци от хилядолетия насам. Това пукане на въглените е освобождаване на йонизираната плазма и в блещукащите вълни на отскубналите се на воля електрони човек започва да вижда в миналото и бъдещето. От огъня идват всички идеи.

Замълчах. Просто си представих нашите предци, приседнали отсреща, зад буйните пламъци. „Какво става с

нас?", запитах се наум, но не намерих подходящ отговор. Но пък мълчанието като че ли бе по-красноречиво.

Денис бе напълно погълнат от приготовленията за теста, който трябваше да убеди всички скептици. Част от деня прекара в бясно писане.

4 март 1971 г.

Вече е възможно да се осъществи на дело физико-алхимичната идея, еволюирала в процеса на осмисляне на този феномен, т. е. хиперпространствената ротация на материята. От лингвистичния модел, който сме конструирали, разбирам, че вълнообразната ЕВР-интерференция, с която ще приключи Деянието, функционира по малко по-различен начин, от- колкото смятах. Би могло да се обясни по следния начин:

Псилоцибинът в гъбата действа като антена, която улавя и усилва хармоничните резониращи тонове на триптофановите съставки на всички живи организми, попадащи в нейния обхват. Тъй като след метаболизацията псилоцибинът става свръхпроводим, това означава, че този обхват поне на теория е безграничен. Антената наистина улавя в някаква степен сигнал, чийто краен източник е всеобхватното цяло на всички живи твари, но тъй като псилоцибиният метаболизъм протича в мозъка (или гъбата) на много ниско волтажно ниво, антената функционира по такъв начин, сякаш има ограничен обхват, независимо от свръхпроводимостта.

Приемам този коментар като опит да се обясни същността на комуникативната връзка, която изпълваше това наше преживяване, протекло в една от най-гъстите тропически гори на планетата. Явно бяхме осъществили контакт с живото съзнание на селвата. Вероятно триптаминовите съставки играят ролята на посредници, които препредават сигналите на самата структура, която регулира и интегрира цялата екосистема.

Давам думата отново на Денис:

Това обяснява защо сигналът, който улавяме след интоксикация с гъбата в тази екологична среда, се чува толкова ясно. Той тръгва от електронния резонас на аяуаската. (Впрочем цялата биосфера излъчва

сигнали, която вероятно могат да се уловят.) Сигналът се усилва от свръхпроводимия предавател на самото растение. Това показва какво точно ще стане в момента на преобръщането на хиперпространството. Поглъщането на хармина от аяуаската ще ускори достатъчно процеса на метаболизация, за да усилва неговия резониращ тон до някакво доловимо ниво. Този хармоничен тон ще спре тона от ЕВР на псилоцибина в гъбата, като го накара да изгуби своя електрически заряд и да премине в свръхпроводима конфигурация. ЕВР-сигналът от аяуаската ще превърне псилоцибина на Гъбата в свръхчувствителна антена. Тогава вече ще може да се метаболизират псилоцибно-харминните ДНК-съставки в тялото, кондензирани в неговия „трегер“. Достатъчна е една микросекунда, след като псилоцибинът на гъбата бъде зареден със свръхпроводимост, за да може неговата усиленa ЕВР-вълна да прекрати резониращите сигнали на триптамините и хармина, метаболизиращи в тялото, както и генетичния материал. Това ще принуди тези съставки да преминат в свръхпроводима конфигурация и да се свържат помежду си още в същия миг, в който се свържат с „трегера“ на Гъбата.

Този трансфер на свръхпроводими съставки, заредени в тялото, към съответния „трегер“ в гъбата няма да се осъществи в триизмерното пространство. На практика няма да се види никакъв физически трансфер, тъй като органично зареденият със свръхпроводимост материал ще се свърже с „трегера“ на Гъбата през едно по-висше пространствено измерение.

В този момент рационалистът сигурно ще изпадне в унии - съгласете се, че зад фразата „през едно по-висше пространствено измерение“ се крие цяла бездна от непроверени теоретични и може би фантастични предположения. Но, подобно на старите алхимици, Денис тръгваше от едно съвсем простичко предположение: ако експериментът се окаже успешен, това ще докаже и правотата на цялата теория. Думите му също напомнят речника, с който борави алхимията, тъй като представляват смесица от съвременна научна терминология и херметично вдъхновение. Той бе измислил нова алхимична система, в

която блянът на алхимиците възкръсваше като феникс от пепелта на забравата.

Резултатът ще бъде Деянието на всички деяния, незримото и неизразимо чудо, при което четирите измерения ще бъдат уловени и преобразувани в три. философският камък ще обхваща всички неща, но тези елементи, които се свързват в хиперпространството, за да го изградят, са сред най-разпространените природни продукти. Това ни позволява да разберем функционирането и мястото на всеки от тях в него. Въпросният камък е плътна хиперпространствена верига с четиридялна структура:

Първата брънка е псилоцибинът, зареден в гъбата, за да действа като „трегер“ или „дънна платка“, върху който се кондензира останалата част от веригата. На финалния етап псилоцибинът действа като свръхчувствителна антена, която улавя информацията, разсеяна във времето и пространството.

Втората брънка е зареденият със свръхпроводимост харминов комплекс в Камъка, който ще действа като негов предавател и енергиен източник. В случая е интересно да се отбележи, че същата тази енергия, на която се дължи свръхчувствителността на антената, ще поддържа функционирането на цялото устройство.

Третият компонент на Камъка е ДНК, свързана с хармина и резонираща чрез него. Тя ще конституира хиперпространствената холограмна памет на устройството, която ще съхранява и показва генетичната история на всеки биологичен вид. Това ще е колективната памет на устройството, в чиято матрица ще станат достъпни всички времена, места и форми, които можем да си представим.

Четвъртата брънка е рибонуклеиновата киселина, която също ще е заредена със свръхпроводимост. (Нормалната функция на РНК е да „разчита“ молекулярния код на ДНК и да транскрибира нейните гени в използвани протеинови молекули.) Благодарение на способността ѝ да се самовъзпроизвежда в хиперпространството РНК ще бъде в състояние да излъчи съответната вълна - триизмерен холограмен образ - и по този начин моментално ще придава форма на всяка идея. Тя ще изпълнява същата функция, която винаги е имала - процеса на възпроизвеждане във времето. Но това възпроизвеждане ще се подчинява, поне донякъде, на прищевките на съзнанието.

Все по-ясно ми става защо аз и моите спътници сме избрани да активираме геицалт-вълната на мъдростта, която ще се състои в освобождаването на хипергпространствения 'Zeitgeist', макар и да си давам сметка, че няма да разбере същността на нашата мисия, докато не бъде завършено Деянието. Ще бъдем инструктирани как да използваме Камъка от някой безкрайно мъдър адепт, член на хиперпространствената общност. Поне в това съм абсолютно сигурен. Което означава, че ще ни връчат ключовете към галактичното гражданство. Мисля, че ще бъдем първите пет човешки същества, които ще получат тези наставления - най-общо казано, нашата мисия ще се състои в това да ги разпространим сред останалата част от човечеството, но селективно и бавно, за да се избегне културалният шок. Освен това можем да предположим, че поне някои представители на биологичните видове имат известна представа за импликациите и въз-можностите на този, тъй да се каже, последен културен артефакт.

И така, противно на всякаква логика, хипотетични варианти, шансове и обстоятелства, аз и моите спътници сме удостоени с рядката привилегия да опознаем цялата човешка история. Би било най-малкото странно да се озовеш в подобно положение и да не опознаеш силите, довели те там. Но тъй като феноменът се изразява именно в разширяване на познанията, човек получава и по-ясна представа за силите, които умеят да свързват пространството и времето, мисълта и културата, когато искат да се съсредоточат върху някой конкретен момент.

Както загатва този монументално загадъчен документ, Денис се опитваше да се измъкне от една особено заплетена ситуация. Покрай неговите идеи и представи животът ни се бе превърнал в чиста научна фантастика. Цялото това преобразяване бе постигнато с нашето колективно въображение. Но кое всъщност се бе променило? Щяхме ли наистина да хванем кормилото на историята, или това щеше да се окаже поредният неудачен порив към един могъщ архетип, който винаги се изплъзва от ръцете ни?

Сега мога да прекарам целия си живот на скенера на паметта и да разбере всички онези мигове, които сякаш са

предвещаваха настоящия. Лесно е да съзреш зад личното си битие събитията от човешката история и да разбереш как е нарязвал този последен миг. Като явление то винаги е съществувало и ще продължи да съществува, тъй като е гребенът на вълната от феноменални знания, която е започнала да се надига още в ерата преди физиката и оттогава насам набира мощ, непрестанно разширявайки своя обхват. Да, онова, към което сме се насочили в триизмерното пространство, е тази вълна от мъдрост, която се надига, за да премине в по-висшето измерение - в сферата на атемпоралното. Както изглежда, тя ще направи този преход чрез един от нас. Но няма да има промяна в този космически порядък и дори най-слабо „изпиукване“ по вселенската верига, тъй като от самото начало феноменалната вълна постоянно набира мощ и ще се излее през времепространството със същата плавност, с която е навлязла в него, докато най-накрая не премине през всички същества във всички измерения. Нейната радост ще бъде пълна, когато след огромен период от време ще е разсяла знанията си по цялото творение.

Ако се поровим из есхатологията, ще се окаже, че влизаме в ролята на Антихриста, но истинският Антихрист е изкривеното в хода на историята отражение на Христа в края на времето - Космическият Адам-Антропос. Есхатологичният Христос е Антихрист само от историческа перспектива. Впрочем интересно е да се отбележи, че сред масатеките и други племенни групи в Централно Мексико идеята за Христос е свързана с гъбите - това синкретизъм ли е или пророчество?

Този път колективната вечеря с Дейв и Ванеса (на фона на изстиващата отвара от аяуаска) протече не особено успешно. Мненията за „феномена“ вече ни бяха разделили безвъзвратно на два лагера. Целия ден Дейв и Ванеса не се вяснаха насам, дойдоха в колибата чак вечерта, но само за да се напуснат с нас. Спорът приключи с изявлението на Денис, който обяви, че експериментът е насрочен за нощес. Ето какво каза:

— Ще получим жива, метаболизираща гъба. Правим там, каквото ще правим с нея, и се местим с всичките си аксесоари в колибата. Искаме да осъществим връзката в гъбата, защото не знаем какво ще стане, ако я направим в нашите тела.

Така де, това е една много широко отворена връзка. Обаче със своя глас, ум и една гъба човек може да прави такива неща. Повече нищо не му трябва. Разни там ускорители на частици и прочие не! Да, с тази енергия, която е поне сто пъти по-слаба от оная в батерията за фенерче, човек преспокойно може да разцепи времепространството.

Въздухът бе здравата зареден с йони, Дейв пък изпълнен със съмнения. Докато говореше, някъде далече отекна гръмотевица. Та възраженията на Дейв бяха главно от емоционално естество, но се долавяше и страх, един вид: „На човек не е отредено да знае тези неща.“ Най-малко това очаквахме от един колега. Опитахме се да му вдъхнем кураж, но той се заинати и накрая изхвърча от колибата. Решихме, че си е тръгнал към къщата край реката.

Вместо това го чухме как възкликна от уплаха, после нещо изпъшка, а накрая се развика от удивление. Изскочихме веднага от колибата и го намерихме целия пребледнял да гледа нагоре и да сочи нещо там. Младата луна бе изгряла и осветяваше парцаливото небе, както и един огромен черен гръмоносен облак точно над пътеката за реката, който гърчеше косматото си туловище на няколко хиляди фута височина в наситения с влага и електричество въздух. Приличаше на чудовищна стоножка, но вместо крака имаше светкавици, които изригваха от долната му част и се стоварваха върху джунглата с оглушителен гръм, все едно, че стреляше полева артилерия. През воя на вятъра, който сега яростно плъщеше по околните дървета, чух как Денис се провикна:

— Вълната! Отдръпва се, за да се подготви за предстоящия пробив! Сега вече съм абсолютно сигурен, че ще успеем!

Дейв изохка, когато за голяма своя изненада се стовари на пясчливата почва, още щом западаха първите огромни капки. Спомних си думите на Ахав: „Бих пернал слънцето, ако ме е оскърбило. Щом то може, значи мога и аз - трябва винаги да се играе честно.“ Съвсем наблизо удари гръм, от който ни запищяха ушите, и всички се изнесохме на бегом към колибата, при което Ванеса успя да си навехне лакътя, подхлъзвайки се на издълбания дънер, който ни служеше за стълба. След няколко минути започна гигантска буря и развихри последните отломки от залеза.

Тази внезапно стоварила се електрическа буря бе изтълкувана като поличба и от двата лагера. Денис, Ив и аз я определихме като обратната връзка от ефекта на експеримента, който щяхме да изпълним само след няколко часа. Според Дейв и Ванеса това било една по-лека доза от Божия гняв заради нашите прометеевски аспирации. Вариантът, че бурята няма нищо общо с нас, изобщо не бе разгледан.

— Дали пък няма да ми се излекува ишиасът, както предрече моят астролог? - попита скорпионът Ванеса, без да се обръща конкретно към никого.

Ив и аз споделихме скромната си вечеря с нашите гости, само Денис не хапна нищо. Дейв и Ванеса ни пожелаха лека нощ - и късмет! - и поеха надолу към реката. Ние тримата останахме сами и вече не ни оставаше нищо друго, освен да пристъпим към теста на Денис, който бе предизвикал такива вълнения в нашата сплотена дотогава експедиция.

Отварата от аяуска бе напълно готова. Оттогава насам съм виждал много пъти как я правят професионално перуанските шамани, тъй че съм сигурен, че е била прекалено слаба, за да е играла някаква по-съществена роля в онова, което последва. Тъкмо гъбата ще е била основният двигател, ако изобщо е възможно да се посочи такъв. А гъби си имахме, и онези, които бяхме набрали в пасището, и още една разновидност, която пък никнеше в самата колиба - както се вика, тя си бе на родна почва. Денис поверително ни осведоми, че живеят, метаболизиращ псилоцибин вече трябва да е налице. Бяхме окачили пашкула на една пеперуда Morpho близо до гъбите, за да има и представител на животните, претърпяващи метаморфоза, в нашето работно пространство. Та кое беше наука и кое - ритуал? Никой от нас не знаеше и не можеше да определи. Всички залози бяха направени. Да кажем, че поетичното вдъхновение и научната догадка вървяха ръка за ръка.

ГЛАВА XI

ЕКСПЕРИМЕНТЪТ В ЛА ЧОРЕРА

В която се провежда експериментът и братя Маккена просто пощуряват при неговия неочакван финал.

Н

ощта на 4 март бе абсолютно черна. Появи се някакъв облак, който се плъзна ниско над малкия свят на Ла Чорера и го обгърна с непрогледен кадифен мрак. След като стихна бурята, накладохме отново нашия огън и кипнахме няколкото литра вода от отварата с *Banisteriopsis саарі*, тъй че тя сега бе много по-силна, отколкото преди. След това добавихме окапалите листа, които Денис бе събрал през деня край чорото, че да има и примес от ДМТ. Надявахме се, че те ще ни предоставят необходимите допълнителни съставки, за да се получат онези интензивни халюцинации, с които е прочута отварата. Бяхме ги идентифицирали като *Justicia pectoralis var. stenophylla* - растение, за което се смята, че се добавя към аяуаската в басейна на Ваупес на север от нас. Сега, толкова години след тази вечер, поставям под съмнение не само концентрацията на *Banisteriopsis*, но и нашата идентификация на въпросните листа.

Несъмнено в отварата е имало значително количество харминов алкалоид, но, както установих по-късно, не е било чак толкова, че да предизвика сигурна интоксикация. Според мен тези алкалоиди са били подсилени от псилоцибина, натрупан в нашите организми, или по-скоро от МАО-инхибитивния ефект на онези бета-карболини, които карат утаилия се псилоцибин да изплува в съзнанието под формата на дълбоко халюциногенно преживяване.

Докато аз съзерцавах кипящата отвара, Ив и Денис си легнаха в хамаците, за да изчакат края на приготвянията. Тихичко си говорехме и се смеехме. Все пак се усещаше някакво вътрешно напрежение покрай предстоящия старт на експеримента, в който бяхме вложили толкова енергия.

Докато наближаваше критичният миг, Ив и Денис станаха учудващо несръчни и сякаш не можеха да овладеят крайниците си - всъщност това ги бе изпратило в хамаците. Единствено аз няхах такива проблеми и бях в състояние да се грижа за онова, което се нуждаеше от внимание. Излегнат в хамака си, Денис изяде две гъби, за да обяви началото на експеримента. Същото сторихме аз и Ив.

На светлината на играещите пламъци нашата схлупена колиба, възкачена на своите кокили, приличаше на малък космически кораб, кацнал в изпълнените с животински крясъци джунгли на някакъв непознат свят. Всички имахме чувството, че се приближаваме към хиперпространството. Наоколо сякаш се натрупваха огромни енергии. Ефектът се подсилваше от хамаците, увиснали като спасителни одеяла, готови всеки миг да поемат екипажа на звездолета. Денис си легна в хамака. Едва държеше молива, но започна бясно да описва със стегнати, оперативни фрази тъкмо започващия експеримент.

В момента гъбата метаболизира в телата ни. Това се дължи на триптаминовия „трегер“ в живата гъба, който изостря чувствителността към кондензацията на хармино-псилоцибната- ДНК молекула. Щом вкусим от аяуаската, харминовият аналог ще започне да метаболизира в телата ни. Електронният резонанс на наличното псилоцибно звено незабавно ще преустанови този на хармина и ще го накара да свърже свръхпроводимо ДНК-РНК комплекса в нашите тела и гъбата с едно по-висше измерение. След осъществяването на връзката харминовата ДНК със своята банка-памет и двигателни механизми ще се кондензира в зареденото с псилоцибин звено на гъбата. Ще видим тази кондензация, тъй като тя ще стане в гъбата в мига, в който бъде установена връзка с по-висшето измерение.

Няхах никаква представа какво означава всичко това и докъде ще ни доведе. Реших, че моята роля е да бъде очевиден. Естествено, вариантите бяха два: или да не стане абсолютно нищо, или да ни се случи нещо чудесно.

Денис обясни, че не можел да се движи много добре, тъй като това било свързано по някакъв начин с обратния ход на

времето. Непрекъснато увеличаващите му се притеснения във връзка с онова, което можеше да се случи, го бяха направили почти неподвижен; единствено умът му, зает с всевъзможни планове и изчисления, бе оставен да се вихри на воля.

Приключихме с подгряването на аяуаската. Добавих и допълнителните съставки в изстиващата отвара. Занесох я в колибата, после занесох и гъбата. Вече всичко бе готово и можехме да започнем.

Денис започна да обяснява какво последно трябва да направим преди някаква си точка Омега, която така и не разбрахме, тъй като бяхме напълно захласнати в очакванията си, че може би ще станем свидетели на зората на Милениума. Той каза, че времето забавяло ход, тъй като сме приближавали тази точка. Предните няколко дни не бяхме взимали никакви халюциногени, тъй че онова, което изпитвахме, очевидно не се дължеше на тях. Ставало било нещо съвсем друго. Като доказателство за своите изумителни твърдения той посочи свещта, която бях поставил на малката лавица на стената на колибата. Без да забележим, наклонът ѝ бе започнал бавно да се увеличава и сега тя стърчеше под някакъв много шантав ъгъл, противно на законите на гравитацията, защото, както той ни обясни, времето вече течало толкова бавно, че нямало как да видим, че тя всъщност падала.

Приближих се до този прелюбопитен феномен и се надвесих над свещта. Пламъкът изглеждаше като замръзнал, абсолютно неподвижен. Мислите ми се върнаха към онзи миг над реката, когато тя също изглеждаше замръзнала навеки. Този пламък определено ме смая. Колкото и да се взирах, не успях да забележа никакво движение в него, нито на частици, нито на газ. Аз самият можех да се движа, както обикновено, но светът около мене сякаш замираще и се превръщаше в гроздове от кристали.

Най-накрая се обади Денис:

— Сега трябва да пробият едни много фини енергии, за да се осъществи тази връзка. Всичко това е отчасти митология, отчасти психология, отчасти приложна физика. Кой може да каже? Ще направим три опита, преди да излезем от експерименталния модус.

Всички отпихме от аяуаската. Вкусът ѝ бе остър и стипчив, все едно, че си варил кожени ремъци в сос моле, но бързо се загуби, след като течността се изля през хранопроводите ни. Денис изяде още една гъба, за да чуел по-добре тона. Навън цареше пълен мрак, а никой от нас нямаше часовник. Трябва да бяха минали часове, откакто си отидоха Дейв и Ванеса. Вече всичко бе в пълна готовност: живата гъба, харминовата отвара, както и още една харминова смес за пушене - „за всеки случай“. След като изпихме по половин чаша аяуаска, седнахме да чакаме.

През последните няколко дни Денис бе чувал ЕВР-тона, който смяташе за *conditio sine qua non*¹ в онова, което се опитвахме да постигнем. След петнадесетина минути обяви, че вече го чувал по-ясно и че самият тон набирал сила. Каза също, че се чувствал напълно готов и във всеки момент щял да се заеме с експеримента.

Споразумяхме се, че всеки път, когато въпросният звук наистина се възпроизвежда, ще угасяме свещта, за да не обременяваме съзнанието си с гледката на гримасите, които евентуалните крясъци биха могли да предизвикат. Преди години, по време на пиковите моменти с ДМТ в нашата стара тайфа от Бъркли, бяхме наблюдавали такива спазми на лицевата мускулатура, че просто ни се изправяха косите. В интерес на истината, напомнях персонажите от тантристкия будизъм - изблещени очи, невероятно дълги и виещи се езици, разни такива неща.

Денис седна в хамака си. Духнах свещта и той нададе своя първи хиперкарболоационен вой. Беше механичен и мощен, като че измуча бик, и завърша, с един конвулсивен спазъм, който премина по цялото му тяло и го накара да се тръшне на пода.

Запалихме свещта, само колкото да се уверим, че всички желаем да продължим, а и да уточним, че ще е по-добре, ако Денис направи следващия си опит от седнало положение на пода. Кое то и бе изпълнено. Отново отекина един дълъг, трептящ йодел, странен и неочаквано механичен, както всеки път, когато звучеше.

Предложих да направим кратко прекъсване преди третия опит, но Денис бе страхотно навит и нямаше търпение да го „прекара“, както благоволи да се изрази. Та се разположихме

за третия вик и когато той се разнесе, беше подобен на предишните, но продължи много по-дълго и доста по-мощно. След това в абсолютния мрак на нашата амазонска колиба настъпи мълчание — безмълвието на прехода в друг свят, тишината на Гинунгагап, това мъчително, протяжно колебание между отделните световни епохи в скандинавската митология.

Точно в тази знаменателна пауза пропя петелът в мисията. Изкукурига три пъти, всеки път по-ясно от предишния, сякаш за да потвърди, че сме актьори на сцена, участници в драматично представление. Денис бе казал, че ако експериментът премине успешно, Гъбата ще изчезне, феноменалните ниски температури щели да взривят нейната клетъчна материя, в резултат на което щяла да остане само една вълна, виолетов пръстен от светлина с размерите на качулката ѝ. Това щяло да бъде поддържащата рама на лещите, философският камък или каквото там е. После някой от нас щял да получи заповед от него — този, чиято ДНК била там, той щял да бъде. Усещането било, че душата ти се преражда, а твоята ДНК изчезва като жизнен флуид, сътворен от езика. Щяло да се получи нещо като мисъл, която може да се види и пипне. Дух неразривен и вечен. Миниатюрна вселена, монада, частица от времето и пространството, която по магически път е кондензирала в себе си цялото време и пространство, в това число и твоето съзнание, карта на вселената, която е толкова реална, че по някакъв начин е самата Вселена или, с други думи, зайчето, което тази сутрин се надяваше да извади от цилиндъра си.

Денис се наведе над все още цялата гъба, щръкнала в експерименталното поле.

— Я погледни!

Проследих погледа му, а той вдигна ръка и върху достигналата пълните си размери качулка на гъбата падна сянката на неговата руана. Съвършено ясно, макар и само в рамките на мига, в който сянката разсече тази сякаш гланцирана повърхност, аз видях не качулката на една узряла гъба, а цяла планета и това бе Земята, сияйна и жива, обагрена в синьо, светлокафяво и ослепително бяло.

— Това е нашият свят...

Гласът му преливаше от емоции. Аз само кимнах. Не разбрах какво стана, но го видях, нищо, че видението ми трая само едно мигновение.

— Значи сме успели - тържествено обяви Денис.

— Не разбирам - смутолевих аз, което бе самата истина. - Я по-добре да се разходим до пасището. Трябва да помисля.

Ив бе капнала от тазнощните ни перипетии и вероятно нямаше нищо против да я оставим сама в колибата с нахално надзъртащата зора, възвестяваща новия ден. Щом се спуснахме по дънера-стълба и стъпихме на земята, бях потресен, когато видях каква огромна бъркотия бяхме оставили след онази трескава шетня през последните часове от варенето на аяуаската. Огромният ни огън се бе превърнал в бяло пепелище. До него се мъдреха и непотребните остатъци от лианата, приличащи на изхвърлени на плажа водорасли. Всичко беше обърнато е главата надолу. Както и да е, поразкършихме тела, а после отидохме на потока, който пресичаше пътеката, за да наплискаме лицата си.

И двамата не обелвахме дума. Пръв наруши мълчанието Денис:

— Ти май се чудиш дали сме успели, а?

— Как няма да се чудя! Какво беше всичко това? Заради тебе го направихме, тъй че казвай сега какво стана.

— Е, не знам как точно е станало, но знам, че стана. Спокойно, аз ей сега ще я разбера тази работа.

Снощи явно бяхме изразходвали цялата аяуаска и гъбите, което не пречеше в мислите ми да се стрелкат хиляди въпроси. Докато вървахме, Денис подхвърляше по някой и друг коментар, които — това изведнъж ме осени — бяха всъщност отговорите на онова, над което размишлявах, но все не успявах да артикулирам. Заковах се на място. Мислено съставих ясен въпрос. Денис, свел глава до мене, започна начаса да отговаря, без да изчака да изрека мисълта си на глас. Бях като втрещен. Ама това ли беше станало? Направо го попитах. Да не би да е придобил телепатични способности? Не, рече, нещо много повече от това.

Според Денис свързването на хармина с неговата ДНК му било предоставило пряк достъп до някакъв огромен кибернетичен информационен фонд. И тази информация била достъпна за всеки в света; достатъчно било да се взре в

мислите си и въпросът му да започва с думата „Денис . Абсурдността на второто направо ме шашна. Той естествено настоя да го проверя. Откъснах едно малко растение, стърчащо точно до крака ми, затворих очи и попитах:

— Денис, как се казва това растение?

Още в същия миг и без никакво съзнателно усилие от моя страна в главата ми изплува едно забравено научно наименование. Пробвах отново същия номер с друго растение и, за мое голямо удивление, получих друг отговор. Експериментът като че ли потвърждаваше поне това: нещо в главата ми даваше отговори, но не можех да разбера дали са верни или не. Постреснах се. Когато излизахме от колибата, бях убеден, че сме се провалили и трябва да обсъдим какви корекции да внесем в своя подход. Дори изпитвах известно облекчение, защото обсесивният характер на случилото се си бе едно огромно бреме. Но сега, като се поразтъркахме и започнах да чувам глас в главата си, който даваше отговори, независимо дали безсмислени или неверни, на всеки зададен въпрос, вече не бях толкова сигурен.

Денис бе някак странно разсеян, но побърза да ме увери, че усилията му са дали резултат и човечеството по целия свят е залято от вълната на хиперкарболоцията, заличаваща различията между личност и общество, вследствие на което всеки най-спонтанно открива, че се рее в един безбрежен телепатичен океан, носещ името на своя откривател: Денис Маккена.

Докато наблюдавах мислите си и слушах възбудените обяснения на брат си, започнах да се съгласявам, че експериментът наистина бе постигнал някакъв необичаен ефект. Сега се питам защо ми е било толкова лесно да направя скока от предположението, че нашите преживявания се дължат просто на специфичната обстановка, до идеята, че тъкмо ние играем ключова роля в един планетарен феномен. Въпросът е важен, макар и неполучил отговор, но говори предостатъчно за склонността към себеизтъкване и самовнушение, която съм демонстрирал по онова време. Аз просто съм бил жертва на когнитивна халюцинация, т. е. в случая не става дума за визуално възприятие на нещо, което в действителност го няма, а по-скоро за халюцинация от чисто познавателно естество, предизвикваща пълен обрат в нашите

интелектуални представи за света. Тази дължаща се на псилоцибина халюцинация бе накарала невъзможното и неправдоподобното да изглежда достоверно и логично. Та тогава изпитах истински възторг, защото стигнах до извода, че ние наистина сме пресекли точката Омега и вече изживяваме първите мигове на Милениума. И двамата усещахме как въодушевлението ни расте, до- като взаимно се убеждавахме, че светът така или иначе е коренно и радикално променен.

— Значи ето какво е станало - заключи накрая Денис. - Не сме кондензирали Камъка във видима форма, а сме го породили в сърцата си. Но той по принцип не се явява веднага във видима форма, а под формата на поучение, точно онова, което сега чуваме в главите си. Но по-късно словото ще добие и плът.

Гледах и се дивях на моя брат. Кой беше той и откъде ги бе научил тези неща? Можех само да гадая.

— В най-скоро време би трябвало да се появят Майката и вероятно цял сонм мъртъвци. Виж, Юнг със сигурност ще дойде и, Бога ми, много ми се ще да чуя онова, което има да ни каже.

В този миг Денис погледна над рамото ми и проточи врат, сякаш искаше да види по-добре някой, който се приближаваше към нашата окичена с хамаци колиба.

— Я, този пък кой е? Набоков, Съни Джим, оня симпатяга на Джойс де, или пък старият досадник Ник Кузански?

Двамата избухнахме в смях и продължихме, прегърнати през рамо. Имах чувството, че си играе с мене, сякаш съм малко дете. Без никаква причина бях престанал да задавам въпроси, вместо това изгарях от нетърпение да видя някакви други хора и да разбере тяхната съпричастност към новото небе и новата земя. С Денис се разбрахме аз да отида до реката, да взема Ванеса и Дейв и да се върна с тях в селвата. През това време той щеше да иде в лагера и да обясни на Ив какво се е случило.

Когато крачех към реката, имах чувството, че съм изпаднал в безтегловност. Бях като прероден, изпълен с енергия и преливащ от здраве и жизненост. В рамките на няколко минути се бях преобразил от отегчен, нацупен скептик в екстатичен неофит. Сега, когато се връщам към тези събития,

смятам, че това е бил моят преломен миг. Защо например не разпитах по-обстойно Денис? Нещо като самохипноза ли бе това? Или може би непривичната околна среда, оскъдната храна и напрегнатите очаквания ме бяха довели до състояние, в което не можех да устоя на изкушението да се гмурна в света на причудливата идеация, където се бе зареял моят брат? Защо не бях способен да отстоявам своята резервирана и скептична гледна точка? В известен смисъл това самоволно разсейване на съмненията е основният проблем — и което според мен важи изобщо за ситуации от типа „срещи отблизо“.

ДРУГОТО си играе е нас и ни достига чрез въображението, след което настъпва и един преломен миг. За да продължиш отвъд, трябва да скъсаш със старите си вкоренени навици, свързани е мисленето и визуалните възприятия. В този миг светът лениво се преобръща с хастара наопаки и всичко, което дотогава е било скрито, се разкрива: една магическа модалност, умозрим пейзаж, по-различен от всичко, което някога си познал, и този пейзаж се превръща в реалност. Ето че си в селенията на космическия кикот. НЛО, елфи и безчислени божества от всички религии населяват този незрим досега пейзаж. Устремяваш се към континентите и океаните на въображението, светове, които могат да приемат в себе си всеки, който иска просто да си поиграе, и тогава се оставяш да потънеш все по-дълбоко и по-дълбоко в Играта, докато тя не се превърне в реалност, с която малцина биха дръзнали да си играят.

Само че докато вървах в онази прекрасна утрин, не ми идваха подобни отрезвяващи мисли. Вместо това бях решил, че тялото ми устремно метаболизира по своя път към възкръсналото тяло, „душата, станала видима“ на християнските херменевтици, която според нас щеше да е един от резултатите на нашия експеримент. Не знаех какво ставаше в света, нито какво още ни предстоеше, но затова пък знаех, че от мига, в който Денис бе обявил края на експеримента, по цялото ми същество се разливаше една вълна от енергия и мъдрост, която ставаше все по-мощна. По някое време ме осени нещо като дълбоко прозрение. В съзнанието ми разцъфна мисълта, че всички ние сме просветлени същества, и единствено нашата неспособност да виждаме и усещаме себе си и останалите такива, каквито

всъщност сме, ни пречи да се отърсим от вината и да започнем да се изживяваме наистина като просветлени. Странно. Никога не се бях вживявал особено в глупотевините на тема „психеделично блаженство“, но ето че се бях озовал някъде между клишето и архетипа.

Да, изпитвах блаженство, но и още не можех да повярвам, че всичко това наистина става. Отиването до дома на Ванеса и Дейв ми отне десет-петнадесет минути. Вече бе към седем сутринта. Слънцето бе високо в небесата и се очертаваше чудесен ден. Докато прекосяха пасището, от време на време спирах и казвах „Денис“, а откликът бе незабавен, досущ като мисъл. Това ме посмути. Продължих по същата процедура - спирах на място и задавах въпрос. По някое време седнах на тревата.

- Денис, това нормално ли е? Какво е то? Аз нищо не вдявам. Безопасно ли е? Не мога да разбера какво означава...

Продължих към реката. Пътюм направих още няколко експеримента. Казах: „Терънс, Терънс.“ Все едно, че си говорех сам. Само че като казах „Денис“, онова нещо моментално се появи. После пробвах с „Маккена, Маккена“ и то пак бе налице. Излизаше, че не мога да се свържа чрез малкото си име, но затова пък с фамилията нямах никакви проблеми. Към усещането за просветление се прибави и известна доза раздразнение. Не можех и не можех да разбера каква беше тая пущина.

Погълнат от тези благочестиви размисли, стигнах до къщичката на Ванеса и Дейв. Те още спяха в хамаците си, но въпреки ранния час пред вратата им вече се бяха скупчили група уитотски деца с широко ококорени очички. Докато си пробивах път, погледът ми се спираше на всяко от тях и си казвах: „Ти си просветлено... ти също ... и ти... и ти.“

Както и предполагах, моята визита бе първото събитие за деня за Дейв и Ванеса. Съобщих им, че сме успели и че успехът ни се изразява не в кондензиран хиперобект, а в поучение. После ги подканих да се облекат и да дойдат с мене. Докато си събираха хамаците, те ми разказаха, че посред нощ Дейв се събудил от истеричен пристъп, горе-долу в същото състояние, в което бе изпаднал предната вечер под влияние на електрическата буря. Бяха доста обезпокоени и го отдаваха единствено на нашите занимания.

Не бих казал, че това не ме интересуваше, но имах чувството, че думите им долитат някъде отдалеч. Нямах търпение да се върна в джунглата и да видя какво ме очаква там. Припомних си нещо, което Денис ми бе казал само преди няколко минути горе на пасището. А той каза, че демаркационната линия между деня и нощта, ивицата на зората, сега правеше 24-часова обиколка около света, започнала още в същия миг на зазоряването, в който бе приключил Експериментът в Ла Чорера. Сега по целия свят спира уличното движение, както и фабриките. Хората излизат от къщи, училища и служби и се взират горе в небесата, защото усещат, че някой някъде е направил пробив и този ден не е като другите. Дейв и Ванеса ме последваха към гората. През нощта лакътят на Ванеса се бе пооправил, което не им попречи да сумтят и пъшкат през по-голямата част от пътя.

Тъкмо отминахме мястото, където се бях разделил с Денис, и се натъкнахме на нещо, което изобщо не се вписваше в очакванията ми. Това беше Денисовата руана, онова късо одеяло, с което се намятат южноамериканските селяни. Насред пътеката пък се белееше ризата му. След това се появиха гащите му, после чифт мръсни чорапи. По-късно установих, че същата участ бе сполетяла очилата и обувките му. Дирята от подобни аксесоари ни отведе чак до наколната колиба в селвата. Там пък намерихме Ив и Денис, и двамата чисто голи, да седят на пода на колибата и да експериментират доста словоохотливо с медитацията „питай Денис“.

С обяснението, че не можеш да получиш сваятно посвещение, ако не си гол, Денис настоя ние също да свалим дрехите си. Ванеса тутакси се разхвърля, последвана от мене и Дейв. Но с дрехите те като че ли се разделиха и със своя скептицизъм. Усещаше се присъствието на Гъбата, която сякаш ни казваше: „Свалете дрехите. Захвърлете всичко. Всичко се разпада. Сега вещите нямат стойност за вас. Изхвърлете ги. Те вече не ви трябва.“

Огледахме се един друг. Всички тези срамни косми и старателно крити гениталии сега бяха изложени на показ и сияеха на слънчевата светлина. Свих един джойнт, после насядахме в кръг и запушихме. Разказахме на Дейв и Ванеса за поучението и те го изпробваха - само че с различен успех.

Дейв май се съгласи, докато вечно скептичната Ванеса не бе толкова сигурна. Но не бях изненадан от резултатите, защото, съгласете се, явление като „глас в главата“ си е една доста субективна и хлъзгава материя. То е на принципа „или го има, или го няма“. Ако го имаш - хубаво, но ако го нямаш, нещата започват да ти изглеждат доста спорни.

Всички бяха страшно любезни, ако не броим Денис, който непрестанно демонстрираше склонността да говори, докато говореше някой друг, сякаш него го нямаше тук. Най-вероятно се намираше в друго времево измерение или поне не се сещам за друго обяснение.

Стигнахме до логичното заключение, че сега е най-добре всеки да си вземе хамака, но без нищо друго, и да идем всички така, както сме голи, в джунглата. Идеята беше да си окачим хамаците по дърветата, да налягаме в тях и да започнем по-обстойно да експериментираме с новия метод, защото явно с него можеха да се правят много повече неща, отколкото да се задават въпроси. Дверите се бяха открехнали. Единствено опитът щеше да покаже какво още можеше да се постигне с него. Щом намерихме подходящ терен, аз попитах онова нещо в главата ми как да процедираме и получих следните инструкции: всеки от нас трябваше да визуализира целия си живот, започвайки от настоящия миг и връщайки се все по-назад във времето, като се среща и оправя с всяко живо същество, с което по някакъв начин е постъпил несправедливо. Когато стигнем до края на този процес, щяхме да напуснем телата си и да навлезем в измерението на абсолютната свобода, което сега изглеждаше съвсем близо. Възприех тази визуализация като бързо пренавиване в обратна посока на записа на кармичната памет. Естествено, щом кармата се върнеше в изходна позиция, щеше да бъде възстановено и състоянието на изначална невинност.

Излегнат в хамака си, всеки пое по своя път в хиперпространството. Мислено се видях как пристигам в Ла Чорера, след това се озовах на пътя за Ел Енканто, после на реката, в Богота и накрая в Канада. Навсякъде срещах хора, които бяха играли някаква роля в живота ми, и им казвах: „Намерихме това, което търсехме. Извинявай, ако има нещо. Надявам се, че не ми се сърдиш. Нали знаеш как е в

триизмерността... Това вече няма да се повтаря. Просто всичко свърши.

Виждах тези хора. Свързвах се моментално с тях. „Ние сме тука, в Амазония, обяснявах им аз, а сега се прибираме у дома. Или нещо такова.“ Виденията се рееха в една своя причудлива реалност. Сълзи бликаха зад притворените ми клепачи. Никога, никога не бях преживявал нещо подобно.

Гласът на учителя отекна в съзнанието ми: „Е, намерихте го. Това е то. Всичко свърши. Повече няма нищо. След някой и друг час свръхструктурата на земната човешка цивилизация ще започне да се разпада и вашият биологичен вид ще поеме по своя път. Първи вие ще отидете на Юпитер и след това на Алфа в Кентавър. Очертава се изключително вълнуващ ден за цялото човечество.“

В началото образите ставаха все по-плътни и наситени, но след около час започнаха да се разсейват. Един по един се заизмъквахме от ступора, предизвикан от горещото утро и дългото излежаване в хамаците. Впуснахме се в едни безкрайни беседи, като все се намираше по нещо да анализираме. Денис изглеждаше напълно безразличен. Дейв и Ванеса не бяха убедени, че изобщо се е случило нещо „реално“. Ив бе по-скоро сдържана, а аз се чувствах определено издрусан и погълнат от онези сюрреални възприятия, на които се бях отдал след хаотичното начало на деня.

После си дадох сметка, че нещо не бе наред. Както винаги, способността да схващаш нещата изпреварваше самата реалност. За всички останали не се бе случило нищо. В хода на разговорите стана ясно, че с изключение на мен никой не чуваше Денис в мислите си. Всъщност всички се чудеха какво става и тревогата им непрестанно нарастваше, тъй като не можеха да намерят друго обяснение освен това, че губя разсъдъка си. Навлизахме в онова, което по-късно определих като „следващата фаза“, т. е. периодът на всеобщо объркване. Денис съвсем се бе откъснал от реалността. Изобщо не реагираше, когато се опитвах да го заговоря, и с нищо не показваше, че ме чува. Прекъсваше всекиго просто защото не си даваше сметка, че говори някой друг. Когато бездната между нашите възприятия стана очевидна, всички изпитахме нуждата от завръщане към привичното, един вид да слезем на

земята. Някой предложи да отидем на баня в мисията, което бе прието единодушно, тъй като всички бяхме мръсни и оклепани до ушите със сажди след среднощната шетня около огъня.

Започнахме да събираме разхвърляните си дрехи. По време на това занимание установихме, че Денис, наред с всичко останало, бе запокитил нейде и очилата си. Поехме към мисията, разчорлени и клатушкащи се, като през цялото време дирихме безуспешно изгубените очила.

Няколко уитоти се зазяпаха в нас и когато ги подминахме, избухнаха в многозначителен смях. „Те знаят, обади се гласът в главата ми, знаят какво е станало.“ Не знаех какво знаеха, но със сигурност се спогледаха и се разкискаха на нещо. Ние пък продължихме към мисията и откритата баня.

Денис не млъкваше. Вече наистина бе невъзможно да се общува с него. Бе постигнат консенсус, че сме изпаднали в криза, но нещата все още бяха под контрол. Съгласих се с тях, че аяуаската е нещо много шантаво, а те на свой ред приеха, че след някой и друг час всичко ще се оправи. Моето заключение гласеше, че се е случило нещо реално и спонтанно, т. е. най-вероятно става дума за несъзнателна манипулация на някакъв непознат фармакологичен ефект. Ефектът обаче е оправдал само частично очакванията ни и затова сега сме попаднали в небрано лозе. Лично аз вече бях по-спокоен, поне можех да участвам в социалната ситуация. Независимо че бях раздиран от емоции, от които по лицето ми се стичаха сълзи от радост, не бях изгубил досега си с реалността. Опитах се да внеса известно успокоение и в групата:

Ще видите, че до утре Денис ще се оправи.

Постепенно всеки възвръщаше обичайното си психично равновесие, с изключение на Денис и моя милост. Докато моят проблем бе онова непривично, но затова пък чудесно разширяване на възприятията, несвързаните приказки на Денис и блуждаещият му поглед показваха, че на него действително му е трудно да слезе на земята. След като взехме по един душ и тръгнахме обратно към селвата, аз му споменах всички тези неща, в отговор на което Денис - един такъв отнесен, като лудия Хамлет — ме обсипа с енигматични реплики и мимики, напомнящи за някои наши починали

родственици. Повече нищо не можах да изтръгна от него, но продължих да смятам, че един здрав сън ще му се отрази чудесно. Щом се върнахме в лагера, го накарах да си легне.

Добре де, сега вече можем ли да свикаме пресконференция? — обади се той от хамака си, докато всички останали се суетяха наоколо и се опитваха да въведат някакъв ред.

В която откриваме, че Вселената е по-странна, отколкото сме предполагали. Денис предприема шаманско пътешествие и нашата група отново се разделя на два противоположни лагера.

3

а да спестим на Ванеса обратния път до реката, решихме двамата с Дейв да останат тази нощ при нас в колибата. Те окачиха хамаците си до нашите. Вярно, сблъскахме се с проблема за пренаселеността, но пък вечерта си хапнахме добре и като изключим някои откъслечни или направо нечленоразделни коментари от страна на Денис, нещата поне наглед като че ли се бяха уталожили. Лакътят на Ванеса все още я болеше и посветихме немалко внимание на този проблем може би защото това бе едно от малкото понятни неща на фона на всичко останало, което ставаше около нас. Аз все още смятах, че съм претърпял някаква метаморфоза, в резултат на която се чувствах като новороден. Бях се дистанцирал от останалите и същевременно няхах нищо против да оставя събитията да следват своя ход, без да се опитвам да разгадая смисъла им. Онова нещо в мен ме увери, че нещата може и да изглеждат странни, но всичко се развива много, много добре.

След вечеря също имаше емоции, последните за този дълъг и преудивителен ден. От своя хамак Денис наруши мълчанието, за да ни уведоми, че през нощта сме щели да научим от сънищата си най-различни неща, след което ни очаквала раздяла с физическите ни тела, а всичко това щяло да се случи много преди зазоряване. После трябвало да се приберем в нашите усъвършенствани, виртуални тела, намиращи се на борда на един звездолет, който се движел в геосинхронична орбита на височина 22 000 мили над равнището на Амазонка.

Това бе второто за деня пророчество, което се простираше в конкретни параметри, ако приемем, че първото бе онова за медитативното завръщане към мига на раждането. Сега, от дистанцията на времето, виждам, че тази „есхатологична истерия“ бе един от основните белези на радикалната промяна, която бе претърпял моят начин на мислене. През следващите седмици, месеци и години щеше да има още много подобни пророчества, които подлежах на непосредствена проверка, най-различни сценарии за начина, по който светът щеше да претърпи своето окончателно, тотално и пълно преобразяване. Подобно на старозаветните пророци или елинистичните алхимици, ние живеехме с чувството, че сме участници в някаква космическа драма за Падение и Изкупление.

Четвъртия ден след експеримента, петия, седмия, десетия, шестнадесетия, двадесет и първия, четиридесетия, шестдесет и четвъртия - всеки път ги очаквахме с упование и съзнателно потискане на недоверието и всеки от тях идваше и си отиваше заедно с надеждата ни да е Есхатон - все така вездесъщ и все така изплъзващ се... Подхвърлената преди време идея за лещовидния носител, преобръщащ измеренията, също не бе изоставена. Той неизменно присъстваше в моите и Денисовите фантазии, подхранваше нашите тайни надежди и изпълваше сънищата ни.

Съобщението за очаквания ни звездолет бе и първата поява на образа на НЛО в мислите на Денис след приключването на експеримента. Темата щеше да бъде обсъждана хиля- дократно през следващите дни. Именно равенството $I_{apis} - аз = НЛО$ бе логическата предпоставка за онова мъчително пътуване към себеоткритието, което тепърва го очакваше. Легнахме си, капнали от изтощение, а в главите ни продължаваха да витаят тези образи — смърт по време на сън и прераждане в космически кораб.

Подчертавам, че колибата бе претърпкана и на всяка налична греда бе окачен по някой хамак. Човек не можеше да се обърне в него, без да обезпокои някой от съседите си, тъй като опънатите въжета непрекъснато се заплитаха. Трябва да сме си легнали към десет. Спах дълбоко, но по някое време, според мене - около два, се пробудих. Станах за традиционното среднощно изпикаване, което според научните

изследователи се дължи най-вече на прекомерната употреба на кондензирано мляко. Седнах в хамака си и започнах да тършувам за кибрит, после запалих свещ. И ето че в тази тиха нощ чух как някой възкликва от удивление и този някой се оказах аз. Пламъчето на свещта се разливаше в ярък, трипластов ореол с диаметър около четири фута. Във външния пласт се преливаха всички нюанси на синьото. Следващият бе чисто оранжев. Моментално се сетих за ореола, обкръжаващ тялото на възкръсналия Христос в картината на Матиас Грюневалд . Хрумна ми, че Грюневалд сигурно е наблюдавал същото явление и после го е вградил в представата си за „възкресение.

В същия миг ми хрумна една още по-дълбока мисъл нещо като интуитивно „прозрение“: това изкривяване или по-скоро поляризация на светлината на пламъчето се дължеше не на друго, а на изкривяването на психичното времепространство, предизвикано от нашия експеримент, както и на вездесъщото присъствие на Камъка. Продължих в същия ред на разсъждения: в такъв случай разстоянието до Камъка - в темпорален и пространствен план - би могло да се изчисли съобразно наситеността на цветовете в аурата на една най-обикновена свещ. Тоест изкривяването на тази светлина можеше да послужи като детектор на философския камък. Припомних си притчата за Диоген, който търсел добродетелта с фенер. Дали пък не е правел тъкмо това? Сетих се за израза „По-добре запали една свещ, отколкото да проклинаш мрака , и се разсмях.

Събудих Ив и тя сънено потвърди, че около свещта наистина играели някакви цветове, но, за разлика от мене това не и говореше нищо. Обърна се на другата страна и когато се върнах от среднощния си рейд, тя вече здраво бе откъртила. Докато се намествах в хамака си, установих със задоволство че всички са налице и най-важното - спят. Дълго лежах буден и размишлявах. Цареше пълна тишина, сякаш наоколо нямаше жива душа.

Докато закусвахме на другата утрин, стана ясно, че снощният ни сън, в който влагах толкова надежди, е бил всичко друго, но не и спокоен. Изявленията на Денис, който бе все така разсеян, но за сметка на това експанзивен, подсказваха, че той специално е прекарал много активно

нощта. Когато го пазпитахме по-обстойно, се разбра, че по някое време се събудил и се облякъл, след което преминал през какви ли не среднощни премеждия или поне той бе абсолютно убеден в това. Премеждията му включваха самотна разходка в мрака до гръмотевичния тътен на чорото, намиращо се на повече от мила оттука, после изкатерването на огромно дърво до мисията и пребиваване за известно време в клоните му, а накрая прекосяване на пасището и завръщане в хамака при всички останали. Самата мисъл, че е скитал цяла нощ из тези пущинаци без очила, вероятно изпаднал в шаманистичен екстаз, което означаваше, че е виел и се е държал по най-палеолитен начин бе достатъчна, за да настръхна от ужас. Това си бе направо камък в блатото на колективното ни спокойствие. Независимо че аз лично бях 90 % убеден, че не се е случило в действителност, реших да взема най-строги мерки да не се повтарят подобни изцепки.

Разказът на Денис всъщност представляваше едно класическо описание на шаманското пътешествие. Каза ни, че най-напред отишъл на чорото и медитирал в гробището на мисията, което бяхме посетили преди време. Тръгнал да се прибира в лагера и тогава му се изпречило едно огромно дърво от рода Inga, израсло точно там, където пътеката се отърква в стената на мисията. Тутакси започнал да се катери по него, давайки си сметка, разбира се, че изкачването на световното дърво е централен мотив в пътешествието на сибирските шамани. Докато се катерил, долавял присъствието на какви ли не двойствени архетипи, а когато достигнал най-високата точка, пред него се отворило онова, което нарече „Въртопа огромен завихрен проход във времето. Съзрял тогава циклопските мегалити на Стоунхендж, а някъде зад тях кръжали с различна скорост и на по-голяма височина силуетите на пирамидите, блестящи и облицовани с мрамор, т. е. такива, каквито трябва да са били по времето на фараоните. Продължил по-нататък в шеметно извиващия се тунел на Въртопа и видял неща, превърнали се в мистерии много преди идването на човека - титанични архетипни форми в невъобразими за нас светове, загадъчните съоръжения на някакви разумни същества, пребродили тази част на галактиката тогава, когато планетата ни е била още млада и повърхността ѝ едва започвала да изстива. Изведнъж тези

сътворения, тези клокаещи бездни, обвеяни от леденото дихание на междузвездното пространство и полъха на времето, за което еоните са само трохи, се срутили върху него. В този миг изгубил съзнание и представа за времето - та кой би могъл да каже колко време е траело това...

След това се намерил на пасището, на неколкостотин фута от своята новооткрита *axis mundi*. Ако е бил паднал от дървото, то това поне не го било наранило. В мислите му царял истински хаос - преплитали се изумление, възторг страх и смущение. Сякаш пред очите му се раздирал и разнищвал самият континуум, времето и пространството завихряли плодовете на двеставековните човешки стремления във въртоп от апокалиптични противоположности. В това състояние на страх и ликуване, опознал издъно откровението за бъдещата човешка съдба сред звездите, Денис се завърнал в лагера и безшумно се вмъкнал в хамака си. Или може би се събудил в него, след като сънувал същите тези неща.

Бяха изтекли двадесет и четири часа след опита ни да хиперкарболизираме човешката ДНК. Очевидно Денис не излизаше така бързо от състоянието на шамански екстаз, както се бяхме надявали. Май траеше твърде дълго, за да бъде прието като нормална реакция към гъбите или аяуаската. Очертах се два варианта за обяснение на ситуацията.

Според първия, на който заложиha Ванеса и Дейв, напрежението от пътуването и зачестилите напоследък псилоцибни „трипове бяха спомогнали да се активира шаманистич-ния архетип в психиката на Денис, пребивавал досега в латентно състояние. Сега той бе излязъл наяве и носеше в себе си силен трансферентен потенциал, нещо, с което бях склонен да се съглася, тъй като в никакъв случай не можех да призная, че брат ми е изпаднал в някакво патологично състояние.

Второто обяснение, предпочетено от мене и Ив, се базираше по-скоро на биохимичния, отколкото на психологическия подход. То гласеше, че Денис - с помощта на необичайната за него диета от алкалоиди и експеримента, който бе извършил - е забавил реакциите на някоя своя ензимна система, която при нормални обстоятелства щеше да му помогне да се приземи след халюциногенния „трип“, но в

случая се бе оказала неефикасна. Най-вероятният кандидат за този пост бе моноаминната оксидазна (или MAO) система, която препаботва много халюциногени в безвредни вещества. Подобно явление - необратимост на MAO-инхибицията - е наблюдавано при някои дроги и се знае, че на човек са му необходими поне две седмици, за да се оправи. При положение, че съставките на Banisteriopsis caapi обикновено приключват действието си в рамките на 4-6 часа, това обяснение очевидно съдържаше зрънце истина, тъй като Денис щеше да се рее в своите шаманистични видения още две седмици.

От години размишлявам над тези събития и моето собствено обяснение продължава да клони към втория вариант. Не вярвам, че Денис има някаква предразположеност към подобно гмурване в света на архетипите. Смятам, че в определен момент той е успял по някакъв начин да спре цялата моноаминна оксидация (MAO) в тялото си и времетраенето на неговото умопомрачение се покриваше със срока, необходим за възстановяването на въпросния процес след неговата пълна и внезапна инхибиция. Убеден съм, че сривът се дължеше на експеримента и най-вече на онзи резонантен звук, който бе прекратил действието на силите, опериращи нормално в съответните молекули, предизвиквайки по този начин огромни промени в неговата телесна химия. Накъсо, аз смятам, че Денис бе предизвикал една необратима MAO-инхибиция в собственото си тяло с помощта на псилоцибина, гласа си и своята воля.

Ако горното е вярно, то тогава, колкото и самонадеяно да звучи това, се разкриват изумителни перспективи, тъй като данните подсказват възможността за създаването на специфична фармакологична технология, благодарение на която човечеството ще е в състояние да изследва паралелния континуум, чието взаимодействие с нашето собствено съществуване ще може дори да се възприема визуално. Бяхме постигнали ефект, който може би някой ден ще отвори дверите към онези светове, населяващи нашите сънища и въображение. Този ефект със сигурност заслужава повече внимание - има какво да се научи от него. Днес, след толкова години, всичко това все още ми се струва изключително обещаващо. Отколешният ми интерес към тези проблеми се

основава на моето лично убеждение, че в хода на нашия експеримент бе постигнат някакъв необичаен и все още непотвърден от науката ефект, нещо като онова „спиране на резонанса“, което толкова бе заинтригувало Денис.

Закуската на седми март, втория ден след експеримента, приключи с една разгорещена дискусия за това дали Денис наистина бе отишъл до чорото, или само го бе сънувал. След като реториката се изчерпа, Ванеса успя да ме измъкне от колибата и решихме да се поразходим заедно, а и без това трябваше да отида до потока за вода. Тя искаше да си поговори с мене, като най-същественото в разговора засягаше най-вече широките различия между нашите обяснения за случващото се, което на свой ред водеше и до не по-малки различия по отношение на онова, което трябваше да се направи.

— Но тъй като Денис е твой брат - започна тя в обичайния си приповдигнат стил, - и ти така или иначе си страна в спора, то аз съм склонна да се съглася с онова, което смяташ, че трябва да се направи тук. Поне за момента.

Бях благодарен и за тези темпорални параметри, които Ванеса благоволи да ми предложи. Всичко се въртеше около състоянието на Денис и по-точно как и най-вече кога той щеше да излезе от него. Всяка диагноза трябваше да включва и конкретни срокове. Вътрешният глас ме бе уверил, че нещата вървят добре, но ми се щеше Ванеса да разбере, че оценявам усилията ѝ, дори и да не съм съгласен с нея.

От изявленията на Ванеса стана ясно, че за един определен период щяхме да останем свършено сами в горския дом. Двамата с Дейв щели да ни идват само от време на време на гости. Във въздуха вече витаеше идеята за измъкване от изолацията на джунглата. Засега бе доста неопределена, но затова пък съзряваше бързо.

Та в тази обстановка щяха да протекат последвалите пет дни на хаос в Ла Чорера, от 7 до 12 март. От този ден нататък Ив се превърна в нашата връзка с останалия свят на мисията. Тя пристигаше привечер и на сутринта си отиваше, приготвяваше ни вечерята и закуската, като при това демонстрираше завидно постоянство, особено като се има предвид, че бе едва от три седмици е нас.

През това време състоянието на Денис бавно се подобряваше. Умът му май съвсем буквално се бе обърнал е хастара навън. В определени периоди заговарваше малко по-смислено и тогава ми обясняваше, че експериментът го бил катапултирал в псевдосферата на Риман, т. е. в една вселена, където дори и паралелните линии се пресичат. Твърдеше, че при завръщането си в обичайното пространство изпитвал на всяко следващо ниво все по-силен вътрешен регрес. През този период се случили някои свръхстранни неща. Чувал например как функционира съзнанието ми. Че бе развил телепатични способности, в това изобщо не се съмнявам. Можеше също така да имитира до съвършенство гласовете на нашите родители. Превъплъщаваше се в най-различни хора и се уподобяваше на тях до най-дребните детайли. Освен това ми каза, че ме виждал като някакъв шаман или месия. Наричаше ме „Уче“, не учител или учение, а точно Учето, нещо като персонифициран представител на извънземните, който е упълномощен да уреди формалностите около преминаването на човечеството в селенията на Висшия разум.

Имаше и още нещо: видение, обхванало цялата история на XX век, съграждането на лещите и края на времето. Каза, че откритието на по-висшето физическо измерение ни очаквало само след няколко години, но то по някакъв начин било свързано с древния Египет и неговите триптаминови култове към акацията, а също и с осемдесетвековната история на Тибет, шаманската магия на бьон-по, както и Идзин. Ето тези теми бяха в обръщение, щом заговореше или се захванеше с нещо, а той го правеше непрестанно.

От този период няма никакви записки. Бях толкова преизпълнен от мисълта, че вече пребиваваме във вечността, че не изпитвах потребност да пиша. Тъй като според мене бе очевидно, че светът ставаше все по-съвършен, реших, че по някое време ще напиша поема, но това време така и не дойде. От тези пет дни не са ми останали никакви що-годе смислени или свързани спомени. Но затова пък съм ги запомнил като най-интензивния период, който някога съм преживявал. Не остана емоционален или интелектуален акорд в човешкия регистър, който да не бе отсвирен в хиляди вариации.

В бележките, които нахвърлях след седмици, можах само да обобща преживяването през тези пет дни, като го класирах

по следните абсурдни показатели: Огън, Вода, Земя, Човек, Покой. Общо взето, процедирахме така: аз сядах, а Денис започваше да бесува. Лишен от очилата, погледът му бе станал безумен, пронизващ и шуращ се във всички посоки. След нощта на неговото шаманско бродене бях взел решението да не спя и да го наблюдавам денонощно. Та през следващите девет дни не мигнах, но и не изпитах нито веднъж нужда от сън. Знаех, че в науката са описани такива случаи, но това не ми попречи през следващите години да изтъквам своето деветдневно бдение като най-солидния аргумент за реалността на силите, с които експериментирахме. Не само не се нуждаех от сън, но и непрестанно размишлявах, при това по един необичайно пищен и образен начин, на който обичайният ми мисловен процес бе само една бледа и непохватна сянка. Тази ми способност продължи през целия безсънен период и дълго след това.

Времето, което течеше край нас, бе сякаш сътворено от отраженията на предшестващото го и онова, което тепърва щеше да се случи. Първата ми безсънна нощ, тази на 6 март, премина в мечтателен унес и все по-нарастващо изумление, че организъмът ми функционира без видима необходимост от сън. Малко преди зазоряване, в момента, който според мен точно съответстваше на този, в който бяхме приключили експеримента, чух, че Денис се размърда неспокойно в хамака си. След това го чух как издава - бавно, но силно и ясно - същия вибриращ вой, който само преди две денонощия ни бе катапултирал в един прекрасен Нов свят. Прозвуча три пъти, точно както нещо в главата ми ме бе уверило.

Последният вопъл прозвуча като първия път по време на експеримента - издигна се и се стопи в рамките на около минута. Докато отзвучаваше, чух как кукуригането на петела от мисията прониза разсейващия се здрач. Защо ли нещата се случваха с такава симетрия, сякаш някаква огромна, подредена форма се опитваше да се впише в самата организация на околната реалност? Заревото на изгрева обagri небесата, започваше още един титаничен ден. Нещото в мислите ми нямаше търпение да посрещне поредните предизвикателства към разума, с които бе зареден всеки нов миг. Всичко, което ми е останало от тези дни, са образи и инцидентни случки, просто метафори, функциониращи като

натрапчиви теми. Всичко това бе някакво митотворчество, фантазийност — трепетна, метаизмерна и лееща се в непрестанен кръговрат.

ГЛАВА XIII

На гости в Господните поля

В която Денис и аз проучваме съдържанието на нашите общи умопомрачения и просветления.

С

утринта на 7 март Ив се върна с Дейв и Ванеса на реката и за първи път от два дни Денис и аз останахме сами. Атмосферата бе спокойна. Заех се да прегледам и прередя екипировката. В лагера ни отново се възцари пълен ред. Денис се раздвояваше между апатията и продължителните космологични тиради на теми като онези в Звездотворецът на Олаф Стейпълтън. Той се превъплъщаваше, имитираше, описваше и по всякакъв начин се уподобяваше на най-различни воюващи помежду си гностически и манихейски божества, чиято битка бе придобила вселенски мащаби. В лабиринта на неговото съзнание вечната битка между доброто и злото заприличваше на комикс от четвъртото измерение. Всичко това бе поднесено с хумор - по едно време изръси, че се чувства като „стар мандеец“, след което се смя до припадък на собствените си измишльотини.

Седнах в хамака си и се опитах да дам и аз своята вербална лепта, поне доколкото ми позволяваха обстоятелствата, тъй като бе съвършено ясно, че Денис нямаше никаква нужда от събеседник, за да поддържа разговора. Един вид бе ударил с жезъла си скала, от която бликна мощна струя от поезия.

Затворих за миг очи и ето че зад клепачите ми тутакси се яви първото от онези неща, които възприех като поучения или послания. Беше една красива и сложно преплетена геометрична форма, увенчана с четири „цветчета“. Гласът в съзнанието ми ме информира, че това е „кривата на Валентин“. Цветчетата определено напомняха с нещо картичките, които си разменят влюбените на Свети Валентин, разните прободени сърца и т. н. Тук се сетих за сърцевидния

плод, който бях префасонира в наргиле. Май нямаше връзка... образът се изплъзна. Грабнах бележника и се опитах да нарисувам кривата. Първия път стана доста груба, но после се получи нещо по-прилично. Скицата ме подсети за Василий Валентин, алхимик от XIV в. и автор на Триумфалната колесница на Антимона. Бях чел книгата, но не си спомнях абсолютно нищо от нея. Прехвърлих наум и Валентин, александрийски гностик от II в., и неговата теза, че материалният свят възплъщава чувствата на лутащата се София-Ахамот, най-низшата от Властите, която еднолично сътворява видимия свят, без да сключи съюз с никой друг, освен със самата себе си. Идеята за врастването на терзанията ѝ във физическата вселена бе тясно свързана и с нашите собствени алхимични опити. Чувство, кондензирано в материя - при самата мисъл косата ми настръхваше. Въсъщност това бе темата, довела ни в Амазония. Алхимията бе гноситез на материалната трансформация. Дири бяха навсякъде; всички неща бяха вплетени в една обща магическа тъкан от значения, утвърждения и мистерии.

През този ден и дните, които последваха, в съзнанието ми спонтанно се формираха всевъзможни мисли и идеи, които неминуемо водеха до допълнително разширяване на тематиката, около която бяхме организирали живота си. Една от тези теми, преразгледана и изпълнила се с нова мощ, в началото бавно, после по-стремително, бяха идеите и взаимоотношенията, съдържащи се в Идзин, китайската гадателска книга. Тези древни и фрагментарни коментари на още по-древния набор от шестдесет и четири оракулски идеограми, наречени хексаграми, отдавна привличаха вниманието ми като част от общия ми интерес към некаузалните форми на логиката. Въсъщност за първи път научих за тази книга, като четях Юнг, който твърди, че съпоставянето на една хексаграма с дадена ситуация във външния свят, което именно позволява Идзин да бъде използван като средство за предсказание, подсказва за наличието на некаузална връзка между вътрешния психичен свят и обективната външна реалност. Юнг нарича този феномен синхроничност.

От няколко години ми бе станало навик да гадая по Идзин. Самото гадаене се състои от манипулирането на четиридесет и

девет стръкчета бял равнец или, както бе в моя случай, бамбукови пръчици, чиито конфигурации образуват хексаграмите. Правех го на всяко новолуние и пълнолуние и записвах „хвърлянията“ на лист хартия, който държах пхнат под обложката на моя екземпляр на книгата. На първия ден след експеримента гласът в главата ми ме посъветва да извадя листа с хексаграмите. Тогава едва ли можех да си представя до какви озарения и изводи щеше да ме доведе впоследствие този простичък съвет. Прегледах записките, за да открия случай, в който съм хвърлил първата от 64-те хексаграми, а когато я намерих, се върнах отново отначало, за да потърся втората, и т. н. Записките ми обхващаха три години и съдържаха около осемдесет хвърляния и техните изменения.

След половин час установих, че съм хвърлил всяка от 64-те хексаграми поне по веднъж през тези три години. Този леко неправдоподобен факт ми се струваше изпълнен със смисъл. Вероятността да се падне не е еднаква за всяка хексаграма, а това, че се бяха паднали всичките, и то след толкова малко хвърляния, изглеждаше просто необичайно. Хрумна ми, че имам някаква тайна идентичност, която бях започнал да разкривам. Това доказваше, че аз по някакъв начин се явявам отражение на микрокосмоса и всъщност съм избран да попадна точно в тази ситуация, в която се намирах. Сълзите изблигнаха с лекота, когато лично се уверих в подредения модел на живота, чиито знаци откривах навсякъде. Посъвзех се и след това, по силата на някакъв вътрешен подтик, най-спокойно изгорих листа с хвърлените хексаграми. Това бе нещо нетипично за мене.

Денис наблюдаваше всичко това и изведнъж изръси една от многото гатанки, с които щеше да ме засипва през следващите няколко дни.

— Какво можеш да направиш с дупка в тояга, което не можеш да направиш с тояга в дупка? - проехтя ревът му над пясъчната площадка, която бях измайсторил около огнището. Реших, че отговорът включва препратка към жизнерадостните и витални тези на Тантра, а именно че лулата е най-подходящото средство за пътешествия във вътрешните селения - ето това би могъл да направиш.

След около час, протекъл в пълно мълчание, нещо нетипично за сегашното състояние на Денис, той се откъсна от своите размисли и обяви, че може да накара всеки телефон да звъни просто като се концентрира върху един образ, който обаче отказа да разкрие. Нещо повече, той каза, че може да ги кара да звънят по всяко време в миналото, откакто има телефони. За да демонстрира тази си способност, „набра“ номера на мама някъде през есента на 1953 г. Хванал я, като слушала коментара на Дизи Дийн на някакъв мач от Световните серии. По думите на Денис тя не могла да повярва, че той е на телефона, тъй като виждала заспалото му тригодишно телце пред себе си. Той пък й рекъл, че пак ще й се обади, но в още по-ранен момент, и после цял следобед въртя телефони на всеки, за когото се сетеше, и то в най-различни моменти от миналото, като провеждаше оживени разговори и сам си обясняваше какво изумление е предизвикал и на какви чудеса е способно онова, което наричаше „Мама Бел“. Та така прекарахме следобеда на 6 март.

Последва логичният извод, че Денис развива нещо като токсична шизофрения, и ние би трябвало да си тръгнем от Амазония. Но най-големи опасения вдъхвах самият аз. Държах се сравнително нормално, като изключим едно нещо: непрестанно повтарях, че всичко е наред и Денис е съвсем наясно с това, което прави.

— Няма страшно бе, хора - опитвах се да убедя останалите — Той направи онова, което искаше, а сега най-добре го оставете на мира. Нека момчето се налудува на воля.

Бях убеден в това, макар и да не знаех как Денис бе извършил експеримента, а още по-малко пък как е открил своята теория. Знаех само, че от мига, в който се бяхме взряли в гъбата след приключването на експеримента, с мен се случваше нещо много необичайно.

Бях в твърде странна ситуация. Имах чувството, че най-сетне съм станал самият себе си. Контактът ми с гласа бе като между ученик и учител. Той ме учеше на какво ли не. Без никакви обясними причини вече знаех неща, които в нормална обстановка не бих могъл да зная. Ив също бе участвала в експеримента, но с нея не се бе случило абсолютно нищо. Другите изглеждаха доста резервирани. Не

можеха да разберат какво става и предпочитаха да стоят настрана. Всеки си мислеше, че всички останали са откачили. В интерес на истината всеки се държеше доста странно в сравнение с обичайното му поведение.

Най-същественото, което ми рече невидимият учител, бе това:

— Не се притеснявай. Не се притеснявай, ти казвам, защото има нещо, през което ти трябва да преминеш. Брат ти ще се оправи. Твоите спътници ще се погрижат за него. Не се притеснявай, а слушай. Трябва да се справиш е това.

Само няколко часа след експеримента въпросното „нещо“ бе започнало да прониква в мене - нещо, което трябваше да разгада.

Тази сутрин, седмата, Денис ми се стори малко по на себе си, но в съвсем слаба степен, тъй че бе въпрос на лична преценка дали изобщо има подобрение. Забелязах с интерес, че докато той изглеждаше дезориентиран, а структурата на идеацията му - все така шантава, в съдържанието определено имаше подобрение. Предният ден явно се бе разпрострял прекалено нашироко във времето и пространството, така че много малко можеше да се разбере от космическите тиради, в които постоянно се разливаше. През този ден бе невъзможно да открия дори нашата галактика в мислите му. Но ето че на втория ден се пробуди в тази галактика и неговите видения и фантазии оставаха в рамките. Ако това бе само поредният пример за неговото самовглъбение, едва ли си струваше да се отбележи, но фактът бе, че всяка фаза от неговото завръщане към нормалното състояние протичаше по този начин. След като пресече границите на нашата галактика, той влезе в Слънчевата система и се зарея в недрата на нейните планети, докато накрая взе, че се идентифицира със Земята. Прониквайки в екологията на своя роден дом, той започна да се възприема като олицетворение на цялото човечество, което му позволяваше да възкресява всички мигове от неговата история. По-късно се превъплъти във всички представители на нашия огромен и специфичен ирландски род, връщайки се чак във времето преди Съдиите да ни дадат Числата, а Левит да напише Второзаконието, както би се изразил Джеймс Джойс. Това бяха най-различни типаж и той ги изигра всичките: отрудени миньори, един свещеник от XVII в.,

плувнал в пот под бремето на похотта, надути патриарси и жени с изпити лица, след което се пренесе в друго поколение, в което се подвизаваха яки женища с мазолести ръце на аргати и езици, режещи като градинарски ножици. Като си поигра в тези среди, взе, че се вмъкна в нашето собствено семейство, за да започне в един момент да се чуди дали е Денис или Терънс. За щастие накрая се укроти, след като стигна до извода, че той е Денис, идващ от границите на вселената на съзнанието, ободрен и прероден, шаман в най-пълния смисъл на думата.

Но когато на утрото на 7 март вървахме през пасището, въпросната реинтеграция и преоткриване щеше да се случи след цели двадесет дни, а от приключването на експеримента бяха изтекли само няколко часа. Изкачихме се на малко възвишение, на което растеше младо дръвче. Ама, уитотската дума за „брат“, бе станала една от многобройните форми на обръщение, които Денис бе измислил за мене. Докато вървахме, си оглеждахме за гъби, което ни бе станало навик, независимо че мисълта да ги ядем бе останала в миналото.

Денис избърза да стигне пръв до дървото. Наведе се и започна да разгръща тревите в подножието на дървото, след което ми показва думата АМА, издълбана на кората. Надписът бе направен поне преди няколко години. Случката бе доста смущаваща. Откъде бе разбрал за този надпис и какво означаваше това? В отговор той протегна ръка към хоризонта и обяви, че това там било планетата Венера или по-скоро архетипният свят на Венера - така и не разбрах кое от двете. Тези предизвикателства, запратени в лицето на разума, бяха трудни за преглъщане и ме караха да тръпна от отчаяние, щом се замислях за душевното му състояние, въпреки че през повечето време се стараех да си внуша, че той се оправя и вече се завръща от онези незрими светове, които толкова го привличаха, че не желаше да види нищо друго.

Опитах се дам някаква нова насока на фантазиите му, като подхвърлих идеята, че пресътворението на разпиления Аз е бил алхимичен акт с огромно личностно и историческо значение. В продължение на няколко дни след 5 март всяка сутрин отивахме на пасището и там за пореден път исках от него „Камъка“. И двамата не виждахме нищо ненормално в това. Светът изглеждаше преизпълнен с чудеса и енергия,

което неизменно ме убеждаваше, че всичко е възможно и от тази гледна точка нещата се движат във вярната посока.

— Не се учудвай на нищо, ти ще приемеш кралството от своя баща - мълвеше спокойният глас от хиперпространството. - Мистерията на кладенеца и финиковата палма ще бъде разкрита.

Наблюдавах собствените си озарения за връзката между онова, което вършехме, и класическата алхимия, като правех огромни интуитивни скокове, включващи имена като Герхард Дорн, Робърт флѐд и граф Михаел Майер - все хора, свързани с най-блестящия литературен разцвет на алхимичната мисъл. А също свързани и с един нов възглед за човека и природата, който бе подготвил почвата за съвременната химия.

Бях под омаята на алхимичната образност. Тридесет и шестата емблема от Майеровата *Atlanta Fugiens* бе една чудесна визуална загадка, която свързваше куба на *Stropharia cubensis* с НЛО, хиперобектът, забелязван в небесата. Този образ непрекъснато витаеше пред очите ми. Джон Дий, с неговия населен от ангели кристал и окултната геометрия на езотеричния му трактат Йероглифната монада, борави със същия набор от символи. Защо? Дали пък този кръг от алхимични адепти не е проникнал в мистерията на една тайна, за която техните съвременници и конкуренти дори не са и сънували?

Образите се стрелкаха пред мисления ми взор: Николас фламел и съпругата му Перней - една легендарна любовна история е неизвестен край. В *Mutus liber* („Безмълвната книга“) е описана една двойка, шетаща около пещта - дали пък не сушат гъби? Доста напомня за това. До каква степен на развитие е достигнала алхимията, преди науката на Просвещението да пропъди нейните адепти и да заклеми техния контролен език като неоперативен?

Както казах, всяка мъглива утрин в пасището исках от Денис да ми даде философския камък. За него явно бе доста мъчително да преформулира съзнанието си, да го превърне в нещо, което би му помогнало да пренасочи трансферентния потенциал, който бе толкова интензивен, че непрестанно заплашваше да ни погълне. Не мигвах нито за миг, бях постоянно буден и се намирах едновременно в света на развиващата се ситуация в Ла Чорера и в този, който бе

вкопчил моя брат в психотопологичните си клопки - един хиперпространствен въртоп, зад който сякаш прозираше вечността, земята на мъртвите, цялата човешка история, НЛО... Свят, чиито незрими кибернетични хроникьори общуваха е нас телепатично и ни разкриваха, че ние и цялото човечество сме пред един преломен момент, след който отново ще можем да странстваме между тези незнайни измерения и онова, в което досега сме живели, за да възродим есхатологичното шаманство, забравено преди хилядолетия.

Веднъж взех една пръчка и на песъчливата почва пред колибата начертах знака &. Нарекох го „Пясъка на съгласието“. Това, че опашката му завършваше в единия ъгъл на въображаема квадратна структура, ми се стори твърде удовлетворително. Започнах да си мисля, че този знак всъщност е символ на кондензацията на алхимичния lapis. Струваше ми се, че той е най-естественият символ на четириизмерната вселена, свързана по някакъв начин в триизмерна матрица. Този знак ми се въртя в главата няколко дни, а накрая го кръстих „есхатон“. Реших, че това е основната мерна единица за време. Комбинацията и резонансът между отделните есхатони определяха кой от възможните според физиката светове действително ще премине през формалностите на оня акт, наречен поява, „формалностите на действителната поява“ (the formality of actually occurring) бе израз на Уайтхед, който звучеше постоянно в мислите ми като припев на полузабравена песен. Представях си как в края на времето всички есхатони ще започнат да резонират в пълен синхрон и по този начин ще предизвикат онтологична трансформация на реалността - краят на времето като една градина на земните наслади.

От време на време като че ли схващах механизмите на онова, което се случваше с нас. Кадри от полузабравени филми и пасажии от стари научнофантастични романчета, които навремето бях изгълтвал като пуканки, се съчетаваха в колажи от полуразбираеми асоциации. Ключовите фрази от стари вицове и смътно припомнени сънища описваха спирали в една забавила хода си галактика от взаимносвързани спомени и предчувствия. Покрай тези преживявания стигнах до извода, че каквото и да се случваше, част от него

включваше цялата информация, която някога бяхме успели да съберем, и то до най-тривиалните детайли. Общото впечатление бе, че нещо - вероятно от космоса или от друго измерение - се бе свързало с нас. И го правеше по много специфичен начин, като използваше всяка мисъл в главите ни, за да ни отведе към телепатично внушени сценарии, изпълнени с екстравагантно въображение, дълбоки теологични озарения или пък щателно сканиране на странни времена, места и светове. Източникът на този контакт с Незнайното бе *Stropharia cubensis* и експериментът.

Нашият колективен разум не се примиряваше с положението, но поне разчиташе на способността на разума да дава смислено обяснение на онова, което става, докато в същото време парадоксалността, съвпадението и общата синхронична странност се разрастваха до невероятни размери. Във вакуума, останал след рухването на разума, се раждаха екзотични озарения на тема защо нещата са такива, каквито са.

Скоро след като закусихме на 7 март, т. е. на третия ден след експеримента, Денис възвести ново учение. Каза, че човек можел да види всеки отрязък от времето, като затвори очи и си представи една осмица, завъртяна на 180 градуса, така че да наподобява знака за безкрайност, след което мислено да насложи двата затворени пръстена на осмицата един върху друг, за да образуват окръжност, която пък да сведе до една единствена точка, а накрая да си намисли думичката „моля“ и цел във времепространството. Обикновено не се сецах откъде му хрумват тези идеи, но този път бях наистина впечатлен. Спомних си свършено ясно как преди шест седмици, малко преди да замина от Ванкувър, Британска Колумбия, отидох на зъболекар като част от обичайните приготовления за едно по-продължително пътешествие. Докато седях в чакалнята, прочетох едно старо, излязло преди седем месеца списание на някаква си канадска педагогическа асоциация. Та в това списание, което не бях обсъждал с никого, имаше една много кратка статия за машините-учители и много малките деца. Стандартният сценарий „Само си представи това“ започваше със снимка на дете, което гледа осмица на телевизионен екран. После то я

обръщаше на 180 градуса, наслагваше пръстените и т. н., и т. н. Ето че в случая имаше и някакво медийно присъствие, което моят брат или нещо, действащо чрез него, бе в състояние да изчопли от съзнанието ми цели седмици след като го бях забравил. Нещо, което можеше да префасонира тези наши спомени и да ги използва по най- абсурдния начин, който би ми хрумнал.

— Е, сега вече можем ли да свикаме пресконференция, брато? - обади се Денис от своя хамак, полюшвайки се хипнотично в сенките.

ГЛАВА XIV

ПОГЛЕД НАЗАД

В която се изброяват няколко чудеса, не на последно място от които е появата на, Джеймс и Нора Джойс, дегизирани като домашни птици.

Д

ва месеца след тези преживелици, през май 1971 г., реших да обобща определено странните и вероятно поставящи под съмнение законите на физиката инциденти, които успях да си припомня. Та ето какво написах тогава, когато се бях заел да опровергая идеята, че шизофренията е някакво магическо слово, обясняващо всичко, което бяхме преживели.

12 май 1971 г.

Вече меделят близо два месеца от събитията, последвали нашия експеримент в Ла Чорера, и вече ясно си давам сметка, че двамата с брат ми сме демонстрирали класическите симптоми на две общо взето различни категории на процеса, известен като шизофрения. Той очевидно проявяваше характерната затвореност на същинската шизофрения, докато моето поведение бе от по-екстровертен и параноиден тип. Въпреки това аз не мога да приема, че нашият експеримент не е довел до „нищо друго“, освен до два паралелно протичащи случая на шизофрения. С пълното съзнание, че една такава позиция показва, че все още изпитвам остатъчните симптоми на болестта, аз продължавам да твърдя, че ние се бяхме сблъскали с един обективен феномен, който, макар и от много специфично естество и неразривно свързан с психичните процеси, се основаваше на онези молекулярни идеи, които тогава изследвахме. Ще се постарая да дам и емпирични доказателства в подкрепа на това твърдение, като изброя онези моменти, които според мен поставят нашия случай извън сферата на душевните заболявания:

Внезапността, с която се развиха симптомите след нашия експеримент.

Бяха изминали само няколко минути, след като изпълнихме предварително запланиваните процедури, когато моят брат започна да се откъсва от континуума на общите възприятия, а в същото време аз се разделих със съмненията си и започнах да усещам онова кибернетично единство, за което предполагахме, че ще е част от резултатите на експеримента, ако успееш да създадем свърхпроводима генетична матрица и харминова връзка.

Съпътстващият аспект на нашата обща дисоциация: макар и да демонстрирахме симптомите на два отделни типа шизофрения, ние споделяхме едни и същи фантазии, идеи и разбираня. До- като брат ми ме смяташе за шамана-месия във всички негови проявления, аз го възприемах като кондензирано лещовидно съзнание, завърнало се от своето странстване из вселената, което пък щеше да бъде един от логичните резултати на нашия експеримент. Явно и двамата страдахме от халюцинации, но затова пък всеки от нас можеше да открие убедителни доказателства в полза на твърденията на другия. Бих добавил още нещо: въпреки че никой друг не можеше да разбере специфичните психични процеси, които преживяваше моят брат, аз бях убе-¹ ден, че долавям някаква дълбока мъдрост, която се криеше зад тях - но същевременно си давах сметка, че очевидната липса на интеграция при него се дължеше на факта, че насоката на неговото мислене бе претърпяла фундаментална промяна. Ако гледате филм, превъртан назад, на пръв поглед той ще ви се стори като някаква нелепа и ирационална бъркотия, но накрая нещата ще дойдат на местата си. По същия начин идеите и постъпките на моя брат ми се изглеждаха лишени от всякаква логика. Денис бе убеден, че мозъкът му функционира на принципа на холограмата. Това всъщност е идея на Карл Прибрам, неврофизиолог от Станфорд, която навремето бе много модерна в нашите среди. Тя убедително обяснява факта, че една голяма част от физическия мозък може да бъде увредена или отстранена, без това да се отрази на паметта. Това е така, защото всяка част на холограмата съдържа цялата информация, постъпила в общия комплекс, от който е била отделена. Преди експеримента Денис бе изказал предположението, че може да получи обърнато изображение на организацията на моя мозък и съзнание за един кратък период по време на самия експеримент. Когато слушах

неговите волни асоциации след въпросното „преобръщане“, аз се убедих, че това наистина е станало - но за много по- дълъг срок, отколкото бяхме предполагали. Всъщност все още вярвам, че единственото, за което биха ни упрекнали, що се касае до експеримента и събитията, които го последваха, бе нашата неспособност да предвидим продължителността на целия процес. Вярвам също, че бяхме разбрали правилно, макар и не изцяло, механизмите на този процес, с изключение на неговата продължителност. С други думи, времето е играло решаващата роля в този случай. В отделни моменти волните асоциации на брат включваха неща, които аз самият бях преживял преди повече от година, и то на повече от десет хиляди мили разстояние от мястото, където той бе живял тогава - става дума за случки от моя живот, които с никого не бях споделял.

В периода непосредствено след експеримента Денис явно бе придобил способността да чува мислите ми. За пример ще дам следния случай. Седях пред нашата колиба и слушах поредния му цикъл от волни асоциации. Малко преди това бях забелязал, че мускулите му са напрегнати почти до краен предел и изпълнени с онази огромна енергия, свързвана с някои видове шизофрения. Това ме притесни. Казах си, че в един момент той може да се противопостави на усилията ми да го откажа от броденето по архетипните маршрути, заради което постоянно се опитваше да напусне района, в който живеехме. С толкова насъбрала се енергия той спокойно можеше да ме осакати или просто да избяга. Докато обмислях тази смущаващ вариант, забелязах, че Денис е слязъл от хамака си и стои на прага на колибата. Имитирайки съвършено гласа на баща ни, той ме успокои със следните думи:

— Денис е добро дете и никога няма да направи такова нещо.

Друг подобен инцидент се случи на 12 март, т. е. седем дни след началото на „преобръщането“. Денис заяви, че в 11 часа вечерта ще се появи „готината дрога“. Ставаше дума за един обогатен с псилоцибин хашиш, за който Денис бе споменал, че го е пробвал няколко месеца преди да замине от Щатите. Излишно е да казвам, че бе невъзможно да се открие такава

дрога в Амазония. Всъщност това предсказание за материална трансмутация не бе толкова странно, особено на фона на алхимичните идеи, заради които бяхме предприели самия експеримент. Та ние бяхме обсъждали алхимичните идеи и бяхме изчели доста неща още щом ми попадна Психология и алхилша на Юнг, а тогава бях на четиринадесет години. Смятахме, че като са проектирали своите несъзнателни фантазми върху материята, алхимиците са постигали нещо, което може да се нарече психеделичен стадий на познанието. В крайна сметка какво представляваше вярата на алхимиците? Вярата, че светът е създаден от езика. А понякога именно на поезията се пада последната дума за автентичността на битието.

След този разговор Ив и аз се върнахме в горската колиба за нощта, а Денис остана заедно с Ванеса и Дейв в къщата край реката, където се бе пренесъл по това време. Както ни бе обичай, пушихме „Санта Мария Голд“ преди лягане. По някое време от лулата изпадна едно парченце, все още горящо. Посегнах да го вдигна и в колибата се разнесе характерното ухание на азиатски хашиш. Проучих много внимателно съдържанието на лулата. Не забелязах никакви промени, но сега то демонстрираше - за моя голяма радост, а и на вечно скептичната Ив - свойствата на истинския хашиш, един абсолютно недостъпен лукс в Амазония през 1971 г.

Въпросният феномен продължи около пет минути, след което бавно изчезна и марихуаната в лулата се върна към рационалния континуум на нормалните си реакции. Можехме само да съжаляваме, че въпросната трансмутация се случи със субстанция, толкова презряна сред скептиците. Известно ми е популярното мнение, че „напушените не могат да мислят като хората“, но ви уверявам, че за всеки, запознат по-обстойно с тези две субстанции, разликата просто е съществена. В това преживяване се забелязваха известни паралели с движението Ниджули, възникнало сред баланганите от Борнео през 20-те години на XX в. В случая най-интересно е тяхното вярване, че някакво късче смола внезапно удължило формата си под звуците на флейта. Въпросното издължаване явно доста ги е впечатлило, защото според тях тя засенчвала дори човешкото безсмъртие.

Еднакво абсурден и дори по-необясним бе инцидентът, който се случи на утрото на петия ден, 9 март. Денис седеше и бръщолевеше, без да се обръща към никого конкретно, докато около него течеше обикновената лагерна суетня. Аз клечах до огъня и точех един ловджийски нож. Слушах Денис и се опитвах да открия някакво послание в приказките му. Изведнъж замръзнах от изумление.

— Ти ли си моят шивач? - попита той със силен английски акцент.

Това ми се стори познато отнякъде.

— Колко много отражения! Я, че това съм аз! Само че къде се е запилял този глупак, шивачът? О, я го виж пък този! Слушай, приятелче, ти защо си ми обул гащите?

Изчервих се до уши. Забих поглед в земята и не казах нищо. Чувствах се адски неудобно. Денис чисто и просто имитираше разговора, който бях провел с моята английска позната в Непал, когато я бях намерил изпаднала в делириум след онзи „трип“ с ЛСД и ДМТ - нещо, което се бе случило преди повече от година! Целият този нелеп диалог, който бях коментирал само с въпросната дама, сега гърмеше с пълна сила над нашата амазонска обител, и то произнесен с налудничавия глас на моя роден брат.

Това едва ли бе ситуацията, в която бих искал моят брат да блесне с телепатичните си способности. Не знаех къде да се дяна от смущение и тайно се надявах, че неговото актьорско изпълнение постепенно ще премине в безсмислено бръщолевене. Но бях определено впечатлен - по някакъв начин той бе успял да проникне не само в мислите ми, но и в моите най-интимни спомени.

Много по-съществен довод в полза на твърдението, че се случваше нещо повече от обикновена паралелна шизофрения, е удивителната устойчивост на модела, който си бяхме изградили след внимателното наблюдение на нещата, ставащи с нас. Никой не можеше да отрече, че теорията за хиперпространственото естество на психеделичните състояния и експериментът, който според моя брат щеше да докаже тази теория, бяха постигнали забележителни резултати. Доста неочаквана - с оглед на първоначалните ни очаквания - бе тази ревизия на математическото описание на времето, използвано във физиката. Съгласно тази теория старата

представа за времето като чиста протяжност, която би могла да се оприличи на равнинна плоскост или права линия, следва да се замени с идеята, че времето е едно сложно и многопластово явление, със своите редуващи се приливи и отливи, в чиито рамки пробалистичната вселена започва да тече плавно като река по каменно корито. Бях открил фракталното измерение на времето, математическа константа, която заменя теорията на вероятностите с един по-сложен, но елегантен и, бих добавил, почти магически сбор от ограничения, възспиращи проявите на новото.

След първия ни контакт с гъбите на Ла Чорера Денис и аз бяхме обсебени от две конкретни представи. Това бяха „учителят“ и насекомото. Усещахме постоянното присъствие на някакво невидимо разумно същество, което като че ли ни наблюдаваше, а понякога директно се намесваше, за да ни насочи към желанието от него резултат. Озарението е ДМТ е от доста причудливо естество. Тук ударението върху темите за извънземни, насекоми и междузвездно пространство. Затова и стигнахме до извода, че въпросният „учител“ е нещо като дипломат-антрополог, дошъл да ни връчи ключовете за галактическото гражданство. Представяхме си това същество като гигантско насекомо и в цвърченето на амазонските буболечки по пладне сякаш долавяхме едно по-дълбоко и хармонично бръмчене. За нас това бе знакът, с който загатваше за себе си съществото от хиперпространството.

Това усещане за едно трето присъствие на моменти бе доста натрапчиво, особено от 5 до 10 март, след което постепенно отшумя. Образът на насекомото-учител обаче вдъхнови много ентомологични догадки.

По онова време смятахме, че процесът, с който се бяхме ангажирали, ще завърши с раждането на дете, но по-скоро като метаморфоза от типа на онези, които стават в житейския цикъл на насекомите, най-вече при бръмбарите, молците и пеперудите. „Узнахме“, че триптаминт играе някаква важна роля в решаването на ензимните загадки, обкръжаващи метаморфозата. Припомнихме си някои непотвърдени сведения за личинките на един бръмбар, които индианците в Източна Бразилия ядели заради техния халюциногенен ефект.

Дифракцията на светлината, което се наблюдава при небесните дъги, пауновите пера, разни насекоми, както и

цветовете, появяващи се по повърхността на някои метали при нагорещяване, е постоянен мотив на един определен стадий в алхимичния процес. Например *caudia pavonis* („пауновата опашка“) е един кратък етап, който предвещава финалното побеляване. По някакъв интуитивен път бях „узнал“, че появата на подобно сияние в природата подсказва наличието на триптаминови съставки. Нещо повече, бях „узнал“, че южноамериканските пеперуди от вида *Morphoea*, за които са характерни огромните криле, обикновено оцветени в блестящо синьо, са най-подходящите обекти за изследване, което би хвърлило известна светлина в тази непроучена област на науката.

Узнах също, че ензимите, влизащи в действие при метаморфозата на инсектите, получават своята молекулярна настройка и се контролират чрез резонанса на хармоничното жужене, издавано тъкмо от онези насекоми в джунглата, чиито тела съдържат психоактивен триптамин. Триптаминът им служи като антена за ЕВР-сигнала на колективната ДНК, също както в нашия експеримент. Този сигнал по някакъв начин поддържа целия клас насекоми в състояние на стабилно равновесие в еволюционния поток. Тази странна идея обясняваше забележителната устойчивост на адаптацията при насекомите. Истината е, че те са стабилизирали своята еволюционна стратегия още преди неколкостотин милиона години. Всички тези идеи, свързани със загадките на природата, ми бяха предложени по време на разговорите с гласа.

Пак по това време едно специфично синьочерно сияние от гъбите привлече вниманието ми. Този ефект се получаваше, когато *Stropharia cubensis* растяха на гроздове и по-големите гъби ръсеха спори върху качулките на по-дребните си посестрими. Не по-малко интересно бе и това, че същото металическо сияние се появяваше и върху крилето на един голям и вреслив бръмбар, представител на рода *Buprestidae*, който бях уловил в джунглата в следобедната мараня. Знае се, че хитинът, който изгражда външните обвивки на насекомите и спорите, е един от материалите с най-голяма кондензираност на електрони в органичната природа и в това отношение е подобен на металите. Вътрешният учител настоя, че тези насекоми трябва да се анализират за наличието на

психоактивни триптамини. Ако такива имаше, това доказваше предположението, че отделни видове насекоми, издаващи онзи невъобразим шум в джунглата, действително съдържат в телата си триптамини. Триптамините са антената на една биоелектронна система, която позволява на насекомите да откриват хармина в местните лиани *Banisteriopsis* и чрез него да поддържат връзка с цялата колективна ДНК-мрежа. Предположих, че ако някои от тези видове резонират, то в такъв случай другите цвърчащи видове могат да се настроят към молекулярния сигнал. По този начин те го усилват и ежедневно го поддържат из цялата джунгла в продължение на часове. Впрочем акустично предизвиканите химични реакции са добре известни на науката. Бях сигурен, че част от жизнените процеси при насекомите са акустично регулирани от някои определени видове, и то по гореописания начин.

Тези необичайни и странни идеи ме спохождаха именно през онези дълги горещи дни, докато Денис лежеше кротко в хамака си, а аз чоплех земята наоколо. На третия или четвъртия ден след експеримента вече знаех достатъчно за този нов и подчертано символичен език, на който той бе проговорил. Все повече се убеждавах, че благодарение на този език при него се наблюдава постепенно, но прогресивно подобрене. Често след тирадите му настъпваха периоди на дълго мълчание и тогава всеки от нас се оттегляше в своя свят на лични блянове. На няколко пъти през тези интермедии поглеждах надолу и с някакъв странен потрес установявах, че пръстите ми машинално са събирали вейки и са ги подреждали в строго определени форми, напомнящи миниатюрни огньове. Този подсъзнателен акт ми се стори свръхнеобичаен - в него сякаш намираха буквален израз енергиите, които се вливаха в мене от онзи неизвестен източник, същият, който редовно ме захранваше с енергия, за да издържа на безсънието.

От време на време Денис помолваше мене или Ив да изпушим по една цигара вместо него. След като го разпитах, разбрах, че е стигнал до следния извод: топологията на всички човешки тела в хиперпространството е константна величина и затова той може да абсорбира всичко, което му е

необходимо, директно от нашите тела. В продължение на пет дни животът течеше по този начин - със наяве, изпълнен с палиндроми и игрословици. Излъчвахме учудващо малко сигнали към „реалния свят“ около нас. Никой не се спираше, за да ни позяпа, сякаш бяхме станали невидими. Но на утрото на 10 март всичко това се промени.

Пет дни почти не се бях отдалечавал от колибата и пътеката, която я свързваше с пасището. Утринта започна в идилично спокойствие. След като закусихме, си побъбрих с Денис и той ми се стори по-спокоен и по-трезв от когато и да било след приключването на експеримента. Изглеждаше толкова сдържан и отпочинал, че нямаше как да не се заблудя и да не приема, че ситуацията е под контрол. Взех сака за пеперуди и заедно с Ив се измъкнахме за една безгрижна разходка из близката джунгла.

Пътеката бе посипана с чистичък бял пясък, на места стигащ до няколко инча, един такъв мек и подканящ към лудории. Не бяхме изминали и четвърт миля, когато похотта измести нашия интерес към ципокрилите. Допълнителна тръпка придаваше и рискът да бъдем засечени от някой уитот, решил също да се поразходи по тази пътека. Цялата ни предпазливост отиде на вятъра и само след мигове вече бяхме потънали един в друг. В тази пасторална обстановка ми бе изключително приятно да прилаская и опозная рунтавите и влажни потайности на нейната сексуалност. Наум си рекох: „Правим го за Владимир.“ Прилив на похот сред зеленина и пеперуди - едно постоянно присъствие в завидното въображение на Набоков.

Нямаше ни не повече от четиридесет минути, но когато се завърнахме в колибата, установихме, че в нея витае безутешната и вледеняваща атмосфера на пустотата. Вече не се страхувах, че на Денис ще му щукне да броди из гората и ще се изгуби. Бях убеден, че в каквото и душевно състояние да се намира, той не би направил подобно нещо. Онова, от което се страхувах, бе, че може да привлече вниманието на другите към нас и онази гранична зона, която изследвахме.

Оставих Ив в лагера, в случай че Денис се появи, и хукнах към пасището и мисията. Докато тичах, си повтарях, че той просто е отишъл да се види с Дейв и Ванеса и най-вероятно ще го намеря там. Бях прекалено зает с това, за да забележа,

че камбаните на мисията, обикновено обаждаци се само в неделни дни, от известно време бият. Когато се изкачих на възвишението, откъдето се виждаше къщата край реката и езерото под чорото, забелязах, че Ванеса води Денис към техния дом. Досетих се, че ситуацията ще да е била доста по-сложна, отколкото се надявах.

Ванеса беше бясна и явно бе решила да поеме нещата в свои ръце. Оказа се, че Денис бе изхвърчал от хамака си още в същия миг, в който ни бе изгубил от поглед. Отишъл право в мисията, докопал въжето на камбаната, с която свикваха паството на неделната служба, и започнал яростно да я бие. Падретото пък хукнал да вика Ванеса и Дейв и те не особено деликатно го убедили да зареже своите лудории. Естествено, отдавна вече бе плъзнал слухът, че един от членовете на нашата експедиция е превъртял, и този абсолютно непровокиран и публичен скандал в никакъв случай не го опровергаваше. Крехкото политическо равновесие, което бях постигнал и благодарение на което можех да се грижа за Денис, както аз сметна за добре, сега бе нарушено. Идеята на Ванеса бе, че той трябва да се премести в къщата край реката. Тя бе горещо подкрепена от свещениците, а, както се оказа, и от полицията. Явно трябваше да преразгледам онова свое непоклатимо убеждение, че няма за какво да се притеснявам, и да призная факта, че напълно съм изгубил контрол върху своя брат. След това не ми оставаше нищо друго, освен да се съглася с всички предложения.

Но Ванеса имаше и още една новина. Всеки момент щеше да пристигне един самолет. Не идваше заради нас, но щеше да ни позволи да започнем своето отстъпление, тъй като можеше да вземе един от нас и той да прелети онези стотина километра джунгла до Сан Рафаел, където бяхме оставили част от екипировката си, преди да потеглим към Ла Чорера. Това бе единствената възможност да се прелети, а не да се измине пеша този маршрут и Ванеса настоя да се възползваме от нея. Поразмислих и си рекох, че изригването на Милениума скоро щеше да елиминира всички тези светски суетни, но прецених, че е най-добре да оставя другите сами да установят този факт, докато навлизат във все по-задълбочаващото се измерение на бъдещето.

Дейв предложи той да се качи на самолета - решението бе взето почти на мига. Той щеше собственоръчно да натовари екипировката ни на някой кораб и да отплава с него нагоре по Рио Путумайо, а след това и до Богота. Щяхме да се намерим там, когато и ако успеехме по някакъв начин, засега неособено ясен, да се доберем до въпросния град. Набързо натъпкахме един сак. Самолетът се плъзна по пистата, след което отново си отиде, а ние е потрес установихме, че сме останали само четирима.

Денис бе преместен в къщата край реката, а Ванеса и Ив се превърнаха в негови бавачки. Аз самият предпочетох да остана в горската колиба, за да избегнем проблема с пренаселеността. Дебатът продължи в следния дух - дали в действията на Денис се забелязваше някаква тенденция към подобряване, или той просто потъваше още по-дълбоко в света, в който се бе залутал. В Бъркли всички се бяхме сблъскали с проблеми с дрогата; сравнението между състоянието на Денис и онези изгубени души не бе особено обнадеждаващо. Преместването му бе повратен момент, тъй като оттогава насетне ефектите от феномена вече витаеха не толкова в съзнанието ни, колкото в самия свят.

През цялото време, дори и след преместването, двамата с него продължавахме да дириим онзи прословут лещовиден обект. Онова, което учителят ми каза през първите дни след експеримента, гласеше следното: „Вие почти сте го открили, но не съвсем.“ По-често обаче използваше метафората с кондензацията: „Той сега се кондензира.“ Това си бе чисто алхимична метафора. Камъкът е навсякъде. Тоест той е и тук.

Денис пък казваше нещо от сорта:

— Аз го виждам този Камък. Той е на двеста и петдесет фута оттук, вляво. Там над езерото, рее се над водата.

Всеки ден го разпитвах за Камъка и всеки път Софийният хидролит, т. е. Универсалната панацея, се оказваше все по-близо. Имаше някакви много особени бури с гръмотевици. Постепенно установих, че тези метеорологични явления като че ли се концентрираха на югоизток. Започнах системни наблюдения и всеки път виждах небесни дъги.

Нашите интуитивни прозрения за случващото се варираха от глъбините на религиозното преживяване до чистия абсурд. Следобед на 12 март Денис в продължение на няколко часа

успяваше да отговаря, макар и енигматично, на въпросите, които му задавахме, а те се въртяха около това - как той вижда нещата. Този разговор бе проведен в къщата край реката, под която живееха един петел-хубавец и неговата възлюбена. Вероятно това бе петелът, който чух да кукурига на зазоряване, когато приключихме експеримента, както и след още два дни. Петелът и кокошката будеха известно смущение у нас, за което и друг път бе ставало дума. Точно този следобед Денис насочи вниманието ни към кокошчицата. Каза, че ако някой започнел да си мисли за нея като за произведение на изкуството, то тогава постижението, което тя олицетворявала, щяло да бъде наистина огромно. Че кой би могъл да сътвори тази кокошка? Само този, който е сътворил специфичния свят, в който бяхме попаднали. Тоест? Денис ни изглежда изпитателно, но май никой не гореше от желание да попие поредната му сентенция:

— Джеймс Джойс.

В следващите минути той разви тезата си: Бдението на финеган съдържало най-съвършената мъдрост, до която някога се е добирал човешкият ум, и затова Джойс, след смъртта си, бил поел върху плещите си отговорността да наглежда това кътче от Божията вселена. В случая Денис просто следваше Уиндам Луис, който бе превърнал възнесението на Джойс в отвъдното в тема на своя роман Човешката епоха.

„Джим“ и „Нора“, както Денис нарече новоявилото се божество и неговата спътница, участвали във всичко случващо се в Ла Чорера и най-вече в онова, което Джойс някога е обичал. Например, кокошчицата била символ на Анна Ливия Плурабел от Бдението. Джойсовият хумор лъхал отвсякъде в нашия екваториален Едем. Тези идеи бяха абсурдни, но очарователни и по-късно ме накараха да прочета отново Джойс и да го приема като един от истинските пионери в картографирането на хиперпространството. Само че тогава не ни прозвучаха особено обнадеждаващо.

Денис продължи да развива възгледа си за живота като литература. Той ми напомни, че един от нашите алхимични аналози на философския камък, които споделяхме в нашите лични асоциативни кодове като деца, беше малкото сребърно ключе за инкрустираната кутия с тайно отделение,

принадлежала някога на нашия дядо. Аз пък му напомних, че това ключе отдавна изчезна. Казах му също, че ако успее сега да телепортира това ключе, това ще докаже реалността на неговите шамански способности, както и тази да преодолява обичайните ограничения на времето и пространството. Разговорът премина в анкета с въпроси и отговори. Най-накрая Денис ме накара да вдигна ръка и да плесна неговата, свита в юмрук, при което се чу силен и звучен шум, а след това видях в дланта си едно малко сребърно ключе.

Да си призная, бях като ударен от гръм. Намирахме се на стотици мили от всяко що-годе цивилизовано място. На практика той беше гол и въпреки това ключето, което виждах, по нищо не се различаваше от онова от детските ми спомени. Нима го беше пазил през всичките тези години, за да го извади тъкмо сега, насред Амазония, и да обърка напълно представите ми за реалността? Или беше просто подобно ключе, което бе донесъл в Южна Америка, но по някаква причина досега не го бях забелязал? Това не изглеждаше особено вероятно. Беше в стая, която се намираше далеч от нашия лагер, и не можех да допусна, че той е способен да се концентрира до такава степен, че да отиде дотам, да прерови най-внимателно нашия багаж и да намери въпросното ключе. Но пък аз се бях хванал на идеята за ключето и бях започнал да го разпитвам - дали не ме бе подвел да поискам единствения предмет, който носеше в себе си? Тази история със сребърното ключе, независимо дали оригиналното или не, никога не получи удовлетворително обяснение. Кутията се бе загубила много отдавна, така че нямаше как да проверим какво беше това ключе. В целия епизод се долавяше и една иронична нотка, тъй като и двамата бяхме почитатели на Х. П. Ловкрафт и знаехме разказа му През портите на сребърния ключ - една притча, в която имаше всякакви измерения, странни същества, космически епохи и безброй свръхнеобичайни произшествия, с каквито и ние се сблъскахме.

След като Денис се премести в къщата край реката, вече нямаше нужда от моите нощни бдения. Но все още не изпитвах потребност от сън. Просто всяка нощ изчаквах момента, в който всички наоколо заспиваха, и тогава в продължение на часове се разхождах, отдаден на безмълвни

размисли. Подобно на лисицата-дух от И дзин, която вечно броди из обсипаните със скъпоценни камъни нощни треви, аз преброждах пасищата и пътеките на Ла Чорера. Понякога присядах под дървото с инициалите АМА и съзерцавах огромните мандали на времето и пространството, които се въртяха и просветваха около мене. Понякога пък правех огромни крачки, извит като дъга, с отметната назад глава, и се вирах в пъстроцветните звезди. Онова глъбинно нещо, което споделяше с мен съзнанието ми, свързваше с лекота отделните съзвездия и ми показваше огромния зодиакален механизъм на предначертаната от звездите орис, който навярно е въздействал на древните със същата сугестивна мощ.

Сливах се с милиони човешки образи от всички страни и епохи, като разбирах, но и все още се борех с неразрешимите загадки на битието и човешката участ. През тези кадифенозвездни нощи в джунглата се чувствах най-близо до разрешаването на тройната мистерия: философския камък, Незнайното друго и човешката душа. Има нещо човешко, което превъзмогва индивидуалното, както и живота и смъртта. То има воля, мотивация и огромна сила. И сега то е с нас.

Стигнал съм до убеждението, че при определени обстоятелства манипулативната мощ на съзнанието излиза извън очертанията на тялото и преминава в света. Тогава светът се подчинява на неговата воля до такава степен, че инерцията на физическите закони може да бъде преодоляна. Тя се преодолява от съзнанието, определящо изхода на обикновено произволните микрофизически събития. С течение на времето микросъбитията се отклоняват от произволността и преминават към кумулативността, вследствие на което ефектът от подобни отклонения се изразява в това, че се изменя ходът на събитията и в по-големи физически системи. Естествено, когато желаеш някое твое желание да се сбъдне, най-важно е търпението.

Дали това беше просто една фантазия - зрял мъж се опитва да си обясни как се сбъдват желанията? Не мисля така. Преживял съм го и знам, че с колкото повече време разполага съзнанието, за да се почувства ефектът от неговата дейност, толкова по-голяма е вероятността желаното събитие да се случи. Ще го кажа така: необходим е един дискретен подтик

към даден резултат, за да започне цяла поредица от микроотклонения, водеща до непроизволна и антиентропична ситуация - сбъднатото желание. Признавам, че този порив към сбъднатите желания винаги е ръководел моите действия. Спомням си, че когато бях малък, мама ме взимаше на ръце, люлееше ме и тихо ми прошепваше онова стихче от стара детска песничка: „Ако желанията бяха коне, всички просяци щяха да яздят.“ Можех да го казвам още преди да разбера какво означава. Всъщност аз все още се опитвам да го разбера.

Сега бих казал, че това е начинът, по който съзнанието функционира в мозъка, където материята и енергията са в едно по-свободно и динамично състояние, отколкото в останалата част на природата. На съзнанието е лесно да направлява електрическият ток в централната нервна система (независимо че нямаме представа как става това); то среща известни проблеми при задвижването, не на електроните, а на цялата система от атоми, разпростряла се на шир и надлъж във времето и пространство. Това може би обяснява защо то оформя мигновено мисълта, но за сбъдването на желание му е необходим далеч по-дълъг срок.

Размишлявах над тези неща през дългите звездни нощи в Ла Чорера и ми се струваше, че всеки момент пред мене ще се разкрие най-дълбоката мистерия на битието. Дотогава алхимичното злато винаги бе изтичало между пръстите ми, но този път имах чувството, че ако го смеси с надежда и въображение, то няма да ми убегне.

Разбрах, че има някаква междинна фаза между съзнанието, функциониращо в света, и съзнанието, функциониращо в централната нервна система, чийто носител е тялото. Тази фаза е езикът. Как съзнанието използва езика? То информира мозъка, който на свой ред информира тялото да внесе някаква съгласуваност в произволните движения на въздушните молекули, реещи се в непосредствена близост, но все пак извън самото тяло. Тази съгласуваност или кохерентност се формулира от съзнанието във вид на дума. В случая не се нарушава нито един от физическите закони, действащи сред въпросните молекули, защото кохерентният модел на поведение, следван от тях, се дължи на излъчената енергия - енергия, чието освобождаване е предизвикано с

един съзнателен волеви акт. Само че волята не фигурира в инвентара на научните обяснения.

Тоест езикът би трябвало да се разглежда като вид парапсихологическа способност, тъй като включва въздействие от разстояние и телекинеза, макар и осъществени с помощта на гласа. Вероятно под влиянието на психологична волята се зарежда с огромна енергия, която би могла да се трансдуцира с помощта на гласа в околния свят и там да свърши много повече неща, отколкото само да разбута волнощъкащите из въздуха молекули. Възможно е и друго: една визуализирана дума да се трансдуцира и да се появи при подходящи промени в рефракцията сред същите тези реещи се в непосредствена близост молекули.

Нормалната човешка реч понякога съвсем очевидно влияе на рефракционния индекс на въздуха пред устата на говорещия. Ако го наблюдаваме в профил, понякога се вижда как от устата на говорещия излизат въздушни вълни, напомнящи маранята над напечена от слънцето магистрала. Вероятно това е още едно указание за скрития потенциал на човешкия говор - че може да надскача обичайната си функция да символизира реалността и да започне да я обозначава в най-буквалния смисъл на думата. Резултатът би бил един по-съвършен Логос - Логос, способен да регулира дейността на егото, докато то съществува в общата съвкупност от индивиди, живели във всички времена и епохи. Този Логос ще е подобен на Бог - Човешкия Бог. Това все някога ще се случи на човечеството, а щом ще се случи, значи то вече се случва. Няма нищо скрито. Онтологичният модус на висшите измерения, в който ще бъде тласнато човечеството, вече е възвестен от онази странна същност, която наричаме изцяло-Другия или Незнайното. Незнайното излага учението си по определен график: то ни подготвя за мига, в който ще се изправим пред собствения си божествен лик, който нашите изследвания върху естеството на живота и материята ще разкрият.

Та това бе настолната беседа на нашата поразтресена тайфа авантюристи. Струваше ни се, че сме в Ла Чорера от цяла вечност!

ГЛАВА ХУ

ЕДНА ЧИНИЯ, ПЪЛНА С ТАЙНИ

В която планираме нашето заминаване, аз срещам летяща чиния и теориите никнат като гъби след дъжд, докато се завръщаме в Бъркли.

Н

а 11 март беше пълнолунието. След онази изцепка на Денис с камбаната в мисията то премина направо безшумно, с което искам да кажа, че сега си спомням много малко от онова, което всъщност се случи. Аз си останах в същото екстатично състояние, уверен, че всичко се развива по възможно най-добрия начин, уверен, че в най-скоро време ще си стиснем ръцете с онова нещо, с което се занимавахме.

Привечер на следващия ден Ив дойде да ме види. Покани ме да се върна с нея в къщата край реката и да вечеряме всички заедно. Личеше й преумората, от която впрочем страдахме всички. Несъмнено онова, което се случваше, ни бе докарало до границата на силите ни. Просто повече нищо не можехме да асимилираме. Докато вървахме през пасището, атмосферата изглеждаше по-жива и активна от всякога - с гонещи се облаци и рееща се мъгла. Ив посочи на югоизток, където една черна маса от слоесто-купести облаци бушуваше и набираше огромна мощ. Наблюдавахме я няколко мига и тя се превърна в огромна гъба, като след термоядрен взрив. Впечатлението бе доста потресаващо и Ив ми припомни думите на Денис по повод *Stropharia cubensis*. А той беше казал, че това е гъбата, отбелязваща края на историята. Според него формата на атомния взрив беше физическа и биофизическа метафора за трансформативната мощ на строфариите и тяхното изригване в човешката история.

Изведнъж Ив изпищя. От кипящата основа на облака се появи нещо, което приличаше на стълб от светлина. Стълбът беше плътен и масивен, не просто някаква светкавица. Беше ни трудно да преценим дали това не бе игра на слънчевата

светлина, защото вече се свечеряваше, слънцето клонеше на запад, а облакът се намираше на югоизток от нас. Въпросният стълб се виждаше може би цяла минута. После изведнъж се стопи. Ив много се стресна. Това произшествие я впечатли дори повече от изглеждащата като замръзнала река - определено бе от по-различен емпиричен порядък в сравнение е всичко, което бе преживяла в Ла Чорера.

Когато пристигнахме в крайречния лагер, научихме, че Ванеса ходила в мисията и там разговаряли заедно с отец Хосе Мария по радиото с пилота, който бе грабнал като орел Дейв и бе отлетял с него зад хоризонта. Пилотът бил склонен да се вслуша в обясненията на Ванеса и да ни приеме като жертви на дребна злополука. Обещал да се върне след няколко дни, за да вземе и нас. Не бях особено доволен от тези уговорки. Знаех, че ще станем за резил пред местните жители, когато разберат, че тия рошави gringos не могат да си тръгнат оттук, ако не ги вземе някой самолет. Освен това не споделях вярата на Ванеса, че единственото, от което се нуждаеше Денис, за да се върне в нормалното си състояние, бе лечение със средствата на съвременната психиатрия. Но не можех нищо да направя по въпроса, затова вечеряхме в пълно мълчание, всеки потънал в собствените си мисли.

На следващия ден трябваше да опаковаме цялата си екипировка и да я пренесем до реката, тъй като самолетът можеше да кацне по всяко време, без да ни предизвести. Вече се подготвяхме да се измъкнем от въртопа на Ла Чорера.

Единствената проява на хумор през тази вечер бе на Ив, която много артистично описа как Денис надхитрил своята гувернантка Ванеса и по някое време снощи се измъкнал от стаята си, след което отишъл и седнал кротко пред дома на някакви колумбийски colonistas, които го открили чак на сутринта, но въпреки всичките им опити да установят контакт с него той мълчал като пън. След като разказът привърши, неговите неизказани измерения изплуваха в мислите на всеки от нас.

Следващият ден бе 13 март. Лагерът в джунглата, онова сакрално пространство, на което бе извършен експериментът с трансформацията, бе вдигнат. Всички онези неща, които го отличаваха от десетки други уитотски колиби, бяха изнесени и той се върна към изначалната си анонимност. Все пак не

малко от тях останаха, струпани на купчина пред него, тъй като нашата принудителна евакуация по въздуха не ни позволяваше да вземем целия си багаж. С нас щяха да заминат някои от събраните насекоми и растения, камерите, записките по експеримента и това беше всичко. Останалото щеше светкавично да бъде разпределено между толерантните уитотски собственици на мястото, където се бяхме опитали да проникнем в хиперпространството.

Всички се настанихме в къщата край реката, готови във всеки миг да хукнем към самолета. Сякаш всичко вървеше по мед и масло. Поплувахме в реката, после насядахме на скалите, зяпахме небето и слушахме монотонните звуци, издавани от някои дребни представители на земноводните. Така премина следобедът, като дори Денис кротуваше, ако не броим един инцидент рано сутринта, когато бе започнал да изхвърля най-методично цялата покъщина от стаята си през прозореца, като за капак бе изкъртил и рамката му и я бе запокитил след всичко останало.

Към четири часа бях легнал на брега, на пет-шест метра от водата. Размишлявах за онази разходка до реката, която бях направил преди два дни, когато ми се струваше, че всяка стъпка, с която се приближавах до нея, внасяше повече ритъм и рими в моите мисли. Спомних си една стара келтска пословица, спомената от Робърт Грейвз: „Поезията е сътворена край течаща вода.“ Моето преживяване явно имаше нещо общо с това. Някъде пред мене Ванеса и Ив перяха в реката. Точно отсреща само преди двадесет и четири часа бяхме забелязали с Ив онзи странен сноп светлина.

Бях се загледал в същата посока, когато забелязах нещо, което ми се стори началото на дъга, ниско долу в небето, току над хоризонта, където би трябвало да се намира най-светлият тон от спектъра. След няколко секунди подвигнах на двете жени долу на реката и ги попитах дали виждат отсреща дъга. Те хвърлиха по един поглед и обявиха, че не виждат нищо. Реших да не настоявам, но затова пък внимателно наблюдавах тази част от небето. По това време бях престанал да налагам мнението си на другите. Вече ме смятаха за откачен - не точно луд, а човек, на когото не може да му се има доверие, защото вярва в разни нелепи неща. Та това ми беше кусурът.

Продължих да наблюдавам набеязания обект и видях, че онова нещо там набираше мощ. Това изключително ме заинтригува. В тази пасторална обстановка ми се стори, че ще се случи някакво велико откровение. Ето че цветовете започнаха да се изясняват. Така и не се получи истински лък, но поне на едно място цветовете се откриха съвсем отчетливо. Отново попитах жените дали виждат дъгата отсреща. Светлината отново проблесна. И какво? Ами беше просто чудесно!

— Да бе, виждаме я. То пък чудо голямо!

Онази вечно диреща поличби част от моето хиперактивно въображение бе мигновено погълната от този детайл. Да, първо изплува облак със сноп светлина, после точно на същото място се появи петънце със спектограмни цветове. Имах силното усещане, че рисувам със собствения си поглед, вперен в небесата - нещо, над което доста бях размишлявал. Наблюдавах явлението с удовлетворение, тъй като разбрах значението на югоизтока, а също и колко важно е да съсредоточа вниманието си в тази посока. В мислите ми се обади учителят: „Това е мястото. Това е знакът. Отваряй си очите.“

Не казах нищо на никого, но взех твърдото решение да не прекарвам тази безсънна нощ така, както бях прекарал предишните - бродейки из полята като вълшебната лисица или медитирайки над чорото. По-добре бе да седна там, където езерото изчезва и Рио Игара-Парана отново потича лениво по пътя си. Там, на малкия кей, до който отвеждаха стъпала, издълбани в глинения бряг - на двадесетина метра от нашата къща. Там щях да седна и през цялата нощ щях да наблюдавам.

И така, аз цяла нощ седях и си припомнях изминалите неща. Явно бях успял да разделя съзнанието си, като едната половина изпратих назад и я спуснах по моето родословно дърво, а другата - напред в бъдещето. Струваше ми се, че видях всички години, които ми предстояха. Видях, че някаква техника възникна покрай този контакт, нашите кариери се развиха във времето и пространството и накрая - триумфът, когато светът разбра истината за хиперпространственото естество на строфарийните видения и реалната близост на световите, които те разкриваха. Впрочем бях убеден, че

контактът между тези разумни, но безкрайно чужди същества и човечеството бе започнал. В дългата нощ на космическото време бе започвала най-голямата от всички новости - контактът между съзнания в абсолютно различни планове.

Ние бяхме сред първите, установили контакт с тези, Другите. Това беше най-важното. Бяхме дошли в екваториалната джунгла, за да изследваме измеренията на триптаминовия екстаз и там, в мрачното сърце на Амазония, бяхме открити и докоснати от тази странна и древна форма на живот, която сега пробуждаше глобалния потенциал на една символична връзка с технологичната цивилизация. Цяла нощ ме осеняваха дълги видения и озарения. Видях гигантски машинарии и светове на растителни и механични форми, разпрострели се на невъобразими площи. Времето, блестящо като ахат, ме обливаше като свръхфлуидите от онези сънни селения с ужасно налягане и свръхстуд. И тогава съзрях Плана, величествения План. Най-сетне! Беше истински екстаз - ekstasis, който траеше часове и поставяше печата на завършеността на целия ми досегашен живот. Накрая се почувствах прероден, но като какъв - не знаех...

В сивотата на илюзорната зора вълната от вътрешни образи бавно се отля. Станах от мястото, където бях седял през всичките тези часове, и се протегнах. Небето бе ясно, но още бе съвсем рано и звездите продължаваха да блещукат на запад. На югоизток - посоката, в която бе съсредоточено съзнанието ми - небето бе чисто с изключение на тънка ивица мъгла, проточила се паралелно на хоризонта, само на няколко фута от върхарите на дървета по отсрещния бряг на реката, на около половин миля отук. Докато се протягах, стъпил върху плоския камък, на който бях седял, забелязах, че ивицата мъгла потъмнява и като че ли започва да кръжи на място. Наблюдавах я много внимателно. В един момент се раздели на две и едно от тези по-малки облачета също се раздели на две. Тези промени станаха само за минута и сега виждах четири облачета с формата на лещи, наредени в една линия малко над хоризонта, на не повече от половин миля отук. Обля ме вълна от възхита, последвана от смразяващ страх. Взирах се в тях като хипнотизиран, неспособен да помръдна, сякаш насън.

Докато ги наблюдавах, облачетата се събраха по същия начин, по който се бяха разделили, което пък стана за няколко минути. Симетричността на това разделяне и събиране, както и фактът, че по-малките облачета бяха с еднакви размери, внасяше нещо магическо, сякаш самата природа внезапно се бе превърнала в инструмент в ръцете на някакво невидимо разумно същество. След като се събраха, облачетата продължиха да потъмняват и станаха по-матови. Накрая се превърнаха в един, който започна шеметно да кръжи. Изведнъж ми хрумна, че това е воден циклон - нещо, което никога не бях виждал. Мисълта ми тъкмо се оформяше, когато чух пронизителен вибриращ вопъл, който се разнесе над короните на дърветата, идвайки явно от онова, което наблюдавах.

Обърнах се и хвърлих един поглед към нашата къща, извисяваща се на двадесетина метра от мене на хълма, като преценявах наум дали ще имам време, за да изтичам до горе и събудя някой, който да потвърди онова, което виждах. За целта обаче трябваше да се изкатери на четири крака по склона и да изгубя от поглед явлението. Поколебах се само за миг, след което реших, че не мога да прекратя наблюдението. Опитах се да извикам, но никакъв звук не излезе от моето сковано от ужас гърло.

Подобният на сирена звук стремително набираше мощ и като че ли всичко също ускоряваше ход. Въртящият се облак все по-бързо набъбваше и се насочваше право към мене. Усетих, че краката ми отмаляват, и приседнах, целият разтреперан. За първи път аз наистина вярвах във всичко това, което ни се случваше, и знаех, че полетялото към мене нещо май се кани да ме грабне. С приближаването му отделните детайли ставаха все по-плътни и масивни. След това профуча точно над главата ми, на около двеста фута височина, изведнъж се стрелна нагоре и изчезна от погледа ми зад билото на хълма.

В мига, преди да изчезне, аз напълно открих сетивата си за него и го видях съвсем ясно. Това беше една машина с формата на чиния, която бавно се въртеше, с ненатрапчиви и меки синьо-оранжеви светлини. Когато минаваше над мене, успях да видя някакви симетрично разположени зъбчати детайли по долната ѝ част. Издаваше същия онзи звук - „уиу-

уиу-уиу" - като летящите чинии в научно-фантастичните филми.

Емоциите ми бяха в пълен хаос. Първо ме обзе ужас, но в мига, в който разбрах, че каквото и да бе това нещо в небето, то нямаше да ме грабне, изпитах и разочарование. После усещах единствено удивление и се опитвах да си припомня, колкото се може по-ясно, онова, което бях видял. Беше ли реално в онзи наивен смисъл на думата, когато подобни въпроси се задават за НЛО или разните му там движещи се маси и столове от спиритическите сеанси? Доколкото ми е известно, никой друг не го видя. Бях единственият свидетел. Убеден съм, че ако имаше и други, щяха да съобщят в общи линии същото като мене, но дали бе „реално“, кой би могъл да каже? Аз видях, че това нещо се превърна от облак в някакъв въздухоплавателен апарат, осеян с болтове и нитове. Беше ли по-истинско като облак или като въздухоплавателен апарат? Беше ли това халюцинация? Срещу моето свидетелство могат да се извадят солидни аргументи - безсънието и заниманията с психеделични растения. Но колкото и куриозно да звучи, последното би могло да се изтълкува в моя полза. Аз познавам от пряк опит всички известни халюциногени. Но това, което видях онази сутрин, не попада в нито една от категориите халюцинации, които са ми известни.

Знам също, че в моето описание има един детайл, който придава абсурдност на цялата случка. Когато летящата чиния мина над мене, аз я видях достатъчно ясно, за да преценя, че бе НЛО, и то с три полусфери на долната ѝ част, появяващи се и на една прословута фотография на Джордж Адамски, която пък общо взето се смята за фалшификация. Не съм много добре запознат със случая, но приемам мнението на експертите, че Адамски всъщност е заснел задния капак на прахосмукачка „Хувър“. Затова пък видях същия този обект в небето над Ла Чорера. Обяснява ли го фактът, че като малък бях запален на тема НЛО? Беше ли това просто спомен, изплувал в моето съзнание със същата лекота, както много други? Моята стереотипна, но отдавна развенчана представа за НЛО изведнъж се появява в небето. При това във форма, сама по себе си спорна, което поставя под съмнение достоверността на цялото ми преживяване, независимо че бях напълно убеден, че това е извънземен обект.

Ако питате мене - а в интерес на истината няма кой друг да попитате, - това беше или холографен мираж на някакво техническо съвършенство, все още непостижимо на Земята, или проявлението на нещо, избрало в случая да се покаже първо като мъгла, а после да се превърне в машина, но което би могло да приеме каквато си пожелае форма. Демонстрация на чувството за хумор на нещо, което упражнява тотален контрол над света на формата и материята.

Ако е било мираж, определено не беше от стандартния тип. След години ми хрумна, че е било мираж от неизвестен за нас вид - темпорален мираж. Нормалният мираж е обърнато изображение на вода или някакво далечно място. Причината е в изкривяването на светлината от различните нива на топъл и студен въздух. Веднъж в Индия, край Бенарес, видях тройното изображение на същия този град, увиснало над водите на река Ганг. Но темпоралният мираж е съвсем друго нещо - лещовидно изображение на далечно време и място. Причината е неизвестна. Онова, което поставя и нормалния, и темпоралния мираж в една и съща категория, е, че и в двата случая е необходимо посредничеството на човешкото съзнание, иначе те не биха съществували. Условиата на определени области в света са благоприятни за появата на миражи; може би същото важи и за темпоралните миражи. Или може би темпоралният мираж е природно явление, а НЛО е дело на човешките ръце, но сътворено с помощта именно на темпоралния мираж, с който е експериментирала някаква технология от бъдещето?

Мисля, че последното стои най-близо до истината. Тоест НЛО е отражението на някакво бъдещо събитие, което обещава на човечеството, че все някога ще овладее времето, пространството и материята. В нашия несръчен опит да разгадаем тези мистерии бяхме успели да приласкаем природата, като изхвърлихме тази велика пламтяща искра от чисто противоречие от тъмната утроба на ретортата, в която е зреело алхимичното деяние на Милениума. Това, че успяхме да го сторим, е изпълнено със смисъл. Според мене ние просто бяхме намерили верния път - гъбата *Stropharia cubensis* е банката с памет на галактичната история. Чужда, загадъчна, но изпълнена с обещания, тя демонстрира потенциал, пред

който бледнеят всички дребнави земни грижи на обвързаното с конкретния исторически момент човечество.

В Ла Чорера имах просто едно лично убеждение, че нашият подход ще бъде възнаграден. Сега, когато нашите идеи намират почва в една малка общност, споделяща тези интуиции, аз съм още по-сигурен, че отговорът на всички загадки, отговорът, който ще преобърне представите ни за света, ще бъде намерен, когато се взрем в самите себе си. Когато го направим с помощта на псилоцибин, ще открием, че не е нужно да се озъртаме наоколо и да се залъгваме с уклончивите обещания на живота, че някъде далече кръжат прекрасни звезди, за да сподавяме усещането си за космическа самота. Трябва да погледнем навътре - пътеките на сърцето отвеждат към близки вселени, изпълнени с живот и човечност.

За мене срещата с НЛО бележеше кулминацията на нашето дело в Ла Чорера. Моят контакт с летящата чиния бе осъществен призори на 14 март. На следващия ден, 15 март, в 11 часа сутринта пристигна самолетът - без предизвестие, но не и ненадейно. Ванеса го чакаше от три дни. Беше въпрос на няколко мига да се качим на борда, след като си взехме довиждане със свещениците и полицаите, които проявиха такова търпение към нашата колоритна тайфа и нейните необичайни занимания. Напоследък само във виденията си бях съзирал такава материя, от каквата бе направено нашето малко самолетче, тази полирана акрилна повърхност, неподатлива на ултравиолетово излъчване, която хората в Амазония наричат „кожа на мачете“. Напомняше ни за всичко онова, към което се завръщаме.

Денис се държа чудесно. Като изключим коментара му, че самолетът представлявал всъщност „частична кондензация на летяща чиния“, той не каза почти нищо, след като се качихме. Моторите изреваха, корпусът рязко потръпна и ние с нашия легендарен амазонийски пилот се понесохме във въздуха. Направихме един кръг над мисията, преди да литнем първо над Рио Игара-Парана, после над Рио Путумайо и накрая да се озовем в онази версия на цивилизацията, която можеше да ни предложи град като Петиция. Мъничкият свят на Ла Чорера остана в неизбродимата джунгла. Зърнахме за миг постройките на мисията и няколко зебута, преживящи сред

зелените пасища, които приличаха на капчици топящ се ва-нилов сладолед. Казах си, че каквото и да беше онова, до което се докоснахме, а и то ни докосна, сега то остана зад нас.

В Летиция останахме два дни, през които Денис показва значително подобрение, докато всички останали се стремяхме да спазваме колкото се може по-голяма дистанция помежду си, за да компенсираме онази прекалена интимност, неизбежна в изолацията на джунглата. Най-странното нещо в Петиция бе, че едва слязохме от самолета и връхлетяхме на Джак и Руби, една американска двойка, която бе наела за няколко седмици апартамента на Ив в Богота. Още когато се запознах с тях преди шест седмици, си бях помислил, че комбинацията на имената им е доста чудата, а сега фактът, че те на практика ни чакаха на летището, внасяше допълнителна странност в ситуацията. Нещо не можех да я проумея.

По времето, когато пристигнахме в Богота, Денис почти напълно се бе завърнал към нормалността, което навеждаше на мисълта, че причината за неговите реакции е бил някакъв временен химически дисбаланс, а не хронично личностно разстройство. Много се стряскаше и смущаваше при всяко споменаване за хиперпространствени връзки, аяуска или шаманизъм. Казваше: „Виж какво, направих го, и толкова.“ Кое то си беше и така де.

Той бе почти нормален, но аз се намирах в началото на един продължил години период на необичайна идеация - състоянието на разсеялото се неверие, в което се родиха идеите за времето, изложени в нашата съвместна книга „Невидимият пейзаж“.

На 20 март бе постигнато единодушно съгласие, че Денис вече напълно е дошъл на себе си. Това си бе чудесен повод и го отпразнувахме в един от най-хубавите ресторанти на Богота. Беше и невероятно постижение при положение, че не прибяхнахме до прехвалените процедури на съвременната психиатрия. Изпитанието в дивата пустош, пред което всеки шаман трябва да се изправи, бе издържано. Бе направена една крачка по пътя към Познанието.

На 21 март направих следните записки в дневника си - първите от седмици и единствените, които щях да направя в продължение на още два месеца. Ето какво написах:

21 март 1971 г.

Изминаха седемнадесет дни от 4 март и конкретизирането на идеята за &.

Ако правилно съм разбрал този феномен, то утре, на 18-ия ден, ще настъпи някакъв преломен момент в това отношение. Предричам, че утре Денис ще се завърне в онова психологическо състояние, в което бе преди 1 март, макар че по-скоро е възможна частична амнезия относно събитията в Ла Чорера, отколкото по-цялостно разбиране на експеримента, чий-то създател бе самият той. Изминалите седмици бяха угнетяващи и включваха толкова много темпорални пластове, места и мисли, че е невъзможно да се направи някакво рационално хронологично описание. Само Бдението на финеган дава известна представа за парадоксалната реалност на онова, което преживяхме, когато успяхме да надзърнем отвъд двойствения лик на времето. Въпреки предишните погрешни тълкувания и неудачни проекции относно циклите на времето и числото, опериращо в рамките на въпросния феномен, сега вече съм убеден, че през тези седемнадесет дни ние сме преживели - макар понякога в обратна последователност и със сигурност невероятно интензивно - един достатъчно пълен цикъл, за да започнем да предвиждаме по някакъв начин събитията през следващите двадесет дни и да се сдобием с една приблизителна представа за естеството и продължителността на нашето алхимично деяние.

От тези записки става ясно, че докато Денис се е възстановявал от своята титанична битка, аз тъкмо съм навлизал в моето собствено изпитание. Бях потънал в натрапчиви мисли, едва ли не обсебен от идеята за естеството на времето. Вниманието ми бе изцяло погълнато от усилията ми да изградя един нов модел на онова, което всъщност е времето. Вниманието ми бе насочено към резонанси и повторения, както и към идеята, че всички събития са взаимносвързани и следват общ устойчив модел, че са задвижени от други събития, отстоящи в много по-далечен темпорален и каузален план. В онези първоначални размисли си представях някакъв митичен цикъл, за който са нужни четиридесет дни, за да се изпълни докрай. Едва когато

започнах да се интересувам от свързаната с ДНК и стриктно регламентирана периодичност на времето, аз насочих вниманието си към циклите от 64 дни. Това пък ме насочи към Идзин. Онази ранна догадка за четиридесетдневния период съвсем слабо загатваше за вида, който теорията впоследствие придоби, щом се изпълни с оперативни детайли, но идеята в общи линии си остана същата. Резонансите, взаимносвързаните модели и фракталните регресии на отделните периоди в други периоди - това бяха материалите, с които започнах да градя. Накрая, след няколко години труд, в резултата щеше да се долавя и известно изящество. Но повтарям, имах да извървя още много път. В първоначалния си вид концепцията ми бе тромава, неаргументирана и свръхспецифична. Единствено моята вяра, че тя би могла да звучи смислено и рационално и за другите, ме крепеше през тези години, в които преобразих първоначалната интуиция в набор от логически свързани съждения.

Остатъкът от март бе прекаран главно в Богота. Унило, вяло време. Градската шумотевица на претъпкания съвременен град не се отрази особено приятно на нашите изострени от джунглата сетива. Денис изглеждаше съвсем нормален, но отслабнал и сдържан. От Дейв нямаше ни вест, ни кост и Ванеса накрая си тръгна сама за Щатите. На 29-и Денис последва примера ѝ и отлетя за Колорадо. Настоях пред Ив да прескочим заедно до Южна Колумбия, за да имам известно време за размисъл, което и направихме. Направих разбор на целия инцидент в Ла Чорера. Не стигнах до нови озарения и реших, че някаква психична гравитация ни тласка към родината. На 13 април, т. е. месец без един ден след срещата с НЛО, ние пристигнахме в Бъркли.

Беше кратка и досадна визита. Бях започнал да виждам смътните очертания на онова, което щеше да се превърне в базиращата се на Идзин теория за времевълните. Тогава бяха направени и първите карти на йерархията на хексаграмите, които впоследствие се превърнаха в една компютърна софтуерна програма, наречена от мене Timewave Zero. Странях от хората. Бях изцяло потънал в работата си, не проявявах интерес, нито пък търпение към нищо друго. Бях обладан от някаква творческа мания, която никога не бих

допуснал, че е възможна. Струваше ми се, че всеки разговор с някой друг на тези теми ще е само губене на време..

Най-гротескното ми преживяване бе свързано с опита ми да намеря някаква подкрепа за нашите идеи от онези, които смятах за „истински експерти“. Тази наивна представа ме закара един хубав майски ден в Донорската лаборатория по вирусология и бактериология към Калифорнийския университет в Бъркли. Предварително се бях уговорил да се видя с д-р Гюнтер Щент, специалист от световна величина в областта на генетиката и автор на книгата Молекулярната химия на гените (Molecular Chemistry of the Gene). Тогава не знаех, че Щент се е превърнал в легенда с пословичната си скандинавска порядъчност, нито това, че се изживява като ренесансов мислител и социален философ. След година или две щеше да издаде книга, в която предлагаше реформа на глобалното общество, основаваща се на традиционните социални модели на Самоа.

Намерих великия мъж, облечен с бяла престилка, в една стая, заобиколен от бълбукащи стъкленици и прехласнати студенти. Моментално бях изпъден от лабораторията, а едно асистентче ме заведе в кабинета на деветия етаж, от чийто прозорец се виждаше целият кампус, изпълнен с щъкащи като мравки студенти, и Моста на Златните врати в далечината. След няколко минути се появи и самият Гюнтер Щент.

Мършав и олисял, той се настани в стола си, а аз започнах да го засипвам с идеите, стоящи зад експеримента в Ла Чорера. Опитвах се да го давам по-кратко, но бях страшно притеснен и нервен. След няколко минути усетих, че д-р Щент най-вероятно преценява възможността да го атакувам физически. За негова чест трябва да кажа, че той се опитваше да отхвърли тези тревожни мисли и ме остави да се наприказвам на воля. Изражението му ставаше все по-безстрастно, а аз - все по-неуверен в насоката, в която бе поел нашият разговор. Накрая, след един особено продължителен и невнятен рейд из дебрите на метафизиката, по време на който той остана абсолютно непроницаем, реших, че е време да заговоря по същество.

— Д-р Щент, дойдох да обсъдя всичко това с вас, тъй като искам да разбера дали тази теория има някаква научна стойност, или е просто погрешна.

Той като че ли леко се поотпусна, стана от стола си и дойде при мене, след което се загледа в прозореца през дебелиите тъмни стъкла на очилата си. С лека въздишка, която сломи сърцето на неговия посетител, той се обърна към мене и заговори.

— Скъпи млади приятелю, тези идеи не заслужават дори и определението „погрешни“.

Отчаянието ми бе бездънно и аз побягнах, изпълнен с покруса. Та с това приключиха и опитите ми да установя контакт с нормалната наука.

Срещите от този род ме убедиха, че трябва да преговоря отново епистемологията, генетиката, философията на науката - целият този набор от теми, който бе обсебил мислите ми. След като изследванията ми върху Идзин напреднаха, аз прецизирах идеята си, че неговата структура се явява основа на самите времеви линии. Тези линии са отделни периоди на промени, които се редуват, и всеки следващ съдържа в себе си предишния. Стигнах до извода, че вътрешната логика на времеви линии предполага свършека на нормалното време и края на историята в обичайния смисъл на думата. По това вече бях идентифицирал идеята си за срасналата се психоматерия с онзи летящ обект, който бях видял в Ла Чорера, като мислено ги свързвах и с всички есхатологични сценарии от западните религиозни традиции.

Картата на първоначалното, не-количествено време бе изпълнена със съвпадения, свързани с моя собствен живот. По-специално, финалният стадий на всеки от компонентите на времеви линията имаше някакъв специален смисъл за мене. Ако приемех, че един от тези моменти се бе случил в Ла Чорера, то той съответстваше точно на определени моменти в миналото (смъртта на майка ми и моята среща с Ив), както и на такива в бъдещето (двадесет и петият ми рожден ден, което ми се стори особено показателно). Изчислих, че важните събития в моя живот се случват на всеки шестдесет и четвърти ден, при това с удивителна точност. Наложих се сам да избистря тези идеи, тъй като упоритостта, с която ги отстоявах, както и тяхната парадоксалност изглеждаха абсурдни в очите на околните. Независимо дали ставаше дума за общо явление или за някакъв уникален случай, аз разбирах, че е от изключително значение за самия мен.

Трябваше да оставя силите, с които се бях заиграл, да се разкрият докрай.

Колкото и нелепо да изглеждаше това на другите, аз реших да се върна в Ла Чорера, в нейната самота и странност, и там известно време просто да наблюдавам - спокойно и внимателно - онова, което веднъж бе преминало над мене. Едно от последните неща, което направихме с Ив, преди да заминем от Колумбия, бе да си купим смарагди. Продажбата им щеше да ни осигури необходимите финансови средства за завръщането ни в онези сюрреални селения, изпълнени със слънце, джунгли и реки, които бяха обсебили мислите ми. Щом веднъж пристигнех там, щях да опиша всичко онова, което така ни бе покорило. Такова бе намерението ми, а резултатът е една голяма част от съдържанието на „Невидимият пейзаж“. Решението да напусна Калифорния бе приветствано от моя кръг в Бъркли. Приятелите ми вече се притесняваха за душевното ми състояние, а и до нас бе достигнал слухът, че фБР е разбрало за завръщането ми и е започнало да ме издирва. Неволите с онзи хашиш от Бомбай за Аспен продължаваха да ме следват. Нещо много се застоях, време бе да тръгна пак на път.

ГЛАВА XVI

ЗАВРЪЩАНЕТО

В която Ив и аз се връщаме сами в Ла Чорера и една нова колгета сеустрелшва към Земята.

Н

а 15 юли Ив и аз отново стояхме пред прага на Амазония. Намерението ми да се завърна в Ла Чорера бързо се превръщаше в реалност. Моят дневник отново започна да се изпълва със записки, щом се понесохме по Рио Путумайо, име, което оттогава тълкувам като „блудница на илюзията“.

15 юли 1971 г.

След като напуснахме преди няколко часа околностите на Пуерто Легуисамо с нашия товар от бира и говеда, двамата с Ив за пореден път бяхме обкръжени от онова съновидение, което са джунглите и реките на Амазония. Това завръщане, за да продължим размислите и наблюденията си над феномена в чистата среда на тропическата природа, в която го открихме, показва една всеотдайност, която, предполагам, на всеки, запознат със събитията, които ни връхлетяха през март, ще се стори невероятна, а и не без елементи на риск.

Имам предвид не толкова опасностите, криещи се в самата джунгла, или неизбежните трудности при едно пътуване в отдалечени райони, колкото психологическия стрес, който предполагат срещите с феномена - по някакъв странен начин той се явява част от собствената ти същност и същевременно е огромен и чужд - при това сме далече от успокояващата среда на приятелите, далече от света, който изобщо не се интересува или е скептично настроен към подобни срещи, но и далече от познанието, което евентуално ще извлечем от тях. Първата ми грижа в това отношение е да направя всичко по силите си, за да елиминирам всякакви неприятни изненади. В съзнанието ми постоянно витае мисълта за моя брат и неговия

крипто-шизофреничен срив. Убеден съм, че сме се захванали с нещо, чиято вътрешна динамика не позволява никаква несигурност или неяснота. Внимателното обмисляне и изследване би елиминирало възможността феноменът внезапно да ни „връхлети“ или да ни предложи други подобни нежелани преमेждия.

Но формулировката на правилния подход все така ми убягва. „Вътрешният глас“ все така твърди, че след хиперкарболоционния опит на моя брат няма какво повече да се прави и ако изобщо трябва още нещо, то това ще се разбере в хода на самия контакт, т. е. точно това, което се каним да направим.

Ив и аз живяхме кротко в Ла Чорера от август до средата на ноември 1971 г. Често имаше изключително весели моменти. И през това време съумях изцяло да се посветя на онези вътрешни процеси, които преживявах. Дните ми бяха запълнени с дълги умислени разходки по пътеките в района на Ла Чорера и клечане с часове над разграфените листове, които бях донесъл със себе си. Тук, сред зеленината на Амазония, развивах теориите си за времето и изпълвах лист след лист с моите фантазии на тема вълни. Когато не четяхме или не се реехме в бляновете си, с Ив провеждахме дълги разговори, в които като че ли се оформяше и този нов светоглед.

По време на второто ни пребиваване в Ла Чорера темата за укуе отново заяви за себе си. Запознахме се с неколцина уитоти, които редовно минаваха по пътеката край новата ни колиба, намираща се на неколкостотин ярда от тази, в която бе проведен експериментът. Сред тези, които се поспираха да разменят някоя дума или да ме позаяпат как събирам насекоми, имаше и един набит старец, на име Деметриус. Беше чевръст като невестулка и с отнесен поглед, а от него се разнасяше зловоние, каквото със сигурност се носи от Пазителя на космическите двери. В моето приповдигнато състояние на духа ми се струваше, че буквите Д, М и Т в неговото име проблясват като фарове. Щом се оказахме веднъж сами, аз тутакси му зададох директно въпроса:

— Укуе?

— Укуе?!

Той сякаш не вярваше на ушите си. Трябва да му се е сторило невероятно кощунство това, че някакво си странно, хилаво същество, падащо сякаш от небето, може така безцеремонно да си вре носа в тайната традиция на неговия народ. Нямах представа колко културни конвенции бях нарушил, но след кратък разговор или онова, което би могло да mine за разговор между хора, невладеещи нито един език, разбираем и за двамата, бях сигурен, че той се опитваше да ми помогне. След няколко дни, на моя двадесет и пети рожден ден, ми бе донесено нещо лепкаво и смолисто, увито в малки листенца. Никога не успях да постигна халюциногенен ефект с този материал, но по-късно анализът на химиците от Каролинския институт в Стокхолм потвърди наличието на диметилтриптамин (ДМТ). Деметриус се бе оказал достоен за името си.

Най-същественото, свързано с второто пътешествие до Ла Чорера, бе, че поученията на Логоса така или иначе продължаваха. И онова, на което ни учеше през тези месеци и след това, бе една нова идея за времето. Идеята бе съвсем конкретна и изпълнена с желязна математическа логика. Лотосът ме научи да направя нещо с Идзин, за което може би никой дотогава не се бе сещал. Впрочем не е изключено китайците да са го знаели някога, но да са изгубили това знание още преди хилядолетия. Той ме научи да виждам по един хи- пертемпорален начин. Моите книги, обществен живот, тайни мечти - всичко това бе станало част от усилието ми да усетя и разбера новото време, което се разкриваше в Ла Чорера. Но революцията в човешките възприятия не е тема, която може да се изчерпи с един разговор...

Този нов модел на времето позволява на човек да притежава възможно най-големи познания за бъдещето. Бъдещето не е абсолютно детерминирано, тоест няма такова бъдеще, в което всички събития са определени веднъж завинаги и на тебе ти остава само да „погледнеш“ в него. Вселената не функционира така. Бъдещето не е запълнено, а обусловено. По един мистериозен начин от всички възможни събития се подбира само една част, която след това преминава, ако използваме израза на Уайтхед, „формалностите на действителната поява“. Та Логосът се бе

заел именно с това - да разкрие механизмите на този процес - и за целта си послужи с идеята за времева̀лната.

Онова, което първоначално ме насочи към Идзин, бе, че моята ранна и опростена представа за циклите от 64 дни тогава се вписваше идеално в моя собствен живот. Смъртта на майка ми бе първият такъв момент, който успях да изолирам от общия поток. След това забелязах, че моята дължаща се на щастлива случайност връзка с Ив бе започнала точно 64 дни след това, а след още 64 дни бе настъпила и кулминацията на експеримента в Ла Чорера. От идеята за шест цикъла по 64 дни се стигна и до тази за една лунна - хексаграмна - година, състояща се от шест части, също като хексаграмите от Идзин, които имат по шест линии.

Стойността на моята идея бе потвърдена в чисто личен план, когато установих следното: ако една такава година от 384 дни започне от деня, в който почина майка ми, то тя ще завърши точно на моя двадесет и пети рожден ден, 16 ноември 1971 г. После забелязах, че има цикли, но и цикли от цикли. Представих си една година от 384 дни и след това по-голямото, на която тя бе част, т. е. цикъл, включващ 64 години по 384 дни, и т. н. Диаграмите, които съставях, както и начинът за квалифицирането им, са описани в „Невидимият пейзаж“. Но там не фигурират преживелиците ни в Ла Чорера и начинът, по който моето подсъзнание - или нещо в мислите ми - ми помогна да открия тези скрити възможности на Идзин.

А какво да кажем за океана от резонанси, който времева̀лната явно раздвижваше, свързвайки всеки отделен миг от времето с някой друг, и то по модел, който нямаше нищо общо нито със случайността, нито с причинността? Или с факта, че определени детайли от математиката на вълната сякаш подсказваха, че времето, в което живеем, се явяваше средоточието на едно епохално и ужасно важно усилие? Това бяха лишени от съдържание образи - и аз съзнавах, че са такива, - но тяхната прима̀мливост и сила поне за мене бяха просто неустойими.

Очевидно времева̀лната бе образ от колективно несъзнаваното, който се стремеше да покаже по някакъв си свой начин, че кулминацията на всички вселенски процеси ще настъпи в рамките на нашия живот. Но за всеки от нас това е очевидна истина: всеки човек смята, че именно неговият

живот, който изживява в своето тяло и в конкретна историческа среда, изразява по някакъв начин и крайната цел на цялото съществуване. Времеви́лната вещаеше, че ще свърши в рамките на нашия живот и по-точно едно десетилетие след края на века. През него щяха да станат такива невероятни неща, че след тях не можеше да се случи нищо друго, освен да настъпи краят на самото време. Най-озадаващото от всичко бе именно този имплицитен „край“: период, в който щеше да се осъществи смяната на работния режим, и това щеше да трансформира изцяло модалностите на реалността.

Бях запознат с есхатологичната идея, т. е. представата за края на времето, но само в религиозен контекст. Никога дотогава не ми бе хрумвало, че режимите в природата могат да търпят внезапни промени, преобръщащи естествените закони. Всъщност срещу това няма какво да се възрази. Просто науката, ако желае да функционира, трябва да приеме, че физическите закони не зависят от времето, както и от контекста, в който се проверява тяхното действие. Ако това не бе така, идеята за експеримента щеше да се обезсмисли, тъй като експериментите, извършени в различни времена, би трябвало да дават и различни резултати.

През следващите години продължих да развивам тази теория и да изяснявам собствените си разбирания по въпроса. Накрая, през 1974 г., успях да стигна до една напълно оформена математическа квантификация на фракталната структура, която бях разкрил сред пластове́те на Идзин. През 80-те години работех, първо с Питър Бродуел, а после с Питър Ме-йър, над създаването на софтуер за персонален компютър, наречен от мене Timewave Zero и позволяващ едно по-щателно изследване на самата времеви́лна. Компютърът бе онова могъщо средство, с чиято помощ щях да прецизирам всичко, което би могло да потвърди или опровергае тази теория. Изводът, до който съм стигнал днес, гласи, че теорията за фрактално-цикличното естество на ингресията на новото е напълно самодостатъчна и иманентна. Тя е вярна сама по себе си. И връща човешката драма и нашия собствен живот в самия център на вселената.

Може да се каже, че всяко състояние, в което се чувстваш освободен от условностите на времепространството, не е нищо

повече от едно съвършено познание за съдържанието на вечността. Ако знаеш какво се съдържа от начало до край във времето, ти в известен смисъл вече не си в него. Дори все още да имаш тяло, да се храниш и да правиш онова, което правиш, ти вече си открил нещо, което те освобождава от времето като необратим процес, за да изпаднеш в тази напълно удовлетворителна едновременно всеединност (all-at-oneness). Но и други предимства има, които не са изброени в тази формулировка. Времената са свързани помежду си - ако мога така да се изразя, в случващото се има резон, но този резон не е каузален. Резонансът, този мистериозен феномен, в който някоя вибрираща струна сякаш магически предизвиква подобна вибрация в друга струна или обект, с които няма физическа връзка, като че ли ни предлага модела на онова мистериозно свойство, свързващо един период с друг, независимо че те могат да бъдат разделени на дни, години и дори хилядолетия. Все повече се убеждавах, че има вълна - или система от резонанси, - обуславяща събитията на всички нива. Тя е фрактална и отправяща към самата себе си, подобно на всички онези нови криви и нови обекти, появяващи се на границите на експерименталната математика. Тази времева се изразява в рамките на вселената като набор от изключително фини, абстрактни нива. Тя кара атомите да бъдат атоми, клетките клетки, мислите мисли и звездите звезди. Говоря за нова метафизика, метафизика, изпълнена със строга математичност, а не за някаква нова вяра или религиозно убеждение. Тогава едно подобно озарение би приело формата на съждение.

Бях първият, който установи, че не е възможно да се прокара мост между тази теория и нормалната физика. Но подобен мост, освен че е невъзможен, най-вероятно не е и необходим. От нормалната наука научаваме кое е възможно и кое не, докато теорията за времето, която предлагам, дава обяснение за онова, което е. Според мене тази теория обяснява как - с оглед на всички възможни неща - някои събития и неща преминават „формалностите на действителната поява“. Смятам, че тази теория не може да бъде опровергана с външни доводи; това може да стане единствено ако се окаже несъстоятелна сама по себе си. Каня

всеки желаещ да я обори, стига да може, защото именно това се опитах, но не успях.

На 16 ноември 1971 г. започнах да осъзнавам, че моята таблица има прекалено много варианти, за да функционира като средство за предсказване на бъдещето. Налагаше се да изчисля различните параметри на вълната, за да бъдат избегнати твърде субективните оценки. Последните ми записки от Ла Чорера бяха направени на утрото на същия ден, моя двадесет и пети рожден ден. Беше нещо като притча:

16 ноември 1971 г.

Двама стари приятели, да кажем, араби, но може и от по-древен народ, седят в един дворец, много по-стар от тях самите, разположен на планински склон и обкръжен от лози, финикови палми и цитрусови насаждения. Бодри и приветливи, те прекарват дългите звездни часове преди зазоряването, като пушат хашиш и си задават гатанки.

„Хайде да споделим удоволствието от разгадаването на тази гатанка“, казва по-смуслият на по-възрастния и прокарва длан над очите му. Старият човек потъва в съня си и съзерцава гатанката - свят, изтъкан от форма и закони, взаимносвързани механизми, страст и интелект. Преминава през всички негови обитатели, владетелски фамилии и отделни гении, възплъщава се във всички негови философи и преживява неговите катастрофи. Усеца, че тъканта и тонът на всички същества в този свят са сътворени от неговия приятел. Започва да дири тайния образец, тайния модел, който неговият приятел със сигурност е скрил в собственото си творение - знае го, тъй като те често играят на тази игра.

Накрая, стигайки до една епоха, в която цари деспотизъм, науката е нагло самоуверена, а упадъкът - ярък, той се вижда разделен в лицето на двама братя и чрез тях, чрез техните лутания и житейски промеждия, които преминават пред него за едно мигновение, той усеца сложното, но и приятно естество на тази гатанка. Прозрял най-сетне всичко, той разсейва мъглите и разпилява колелцата на съня, и то със смях - смях, в който избухват и двамата. И лулата за

пореден път преминава през ръцете им, преди да се отправят към лазурната градина, където зората ще ги заvari да разговарят сред пауните, под нарови дръвчета и виеци се акации.

Щяхме ли да останем само с тази притча? Или тук имаше още нещо? В тропическите градини, които бях посадил във въображението си, имаше и млади акации, устремили се към зрелостта. Вероятно им трябваше още време, за да израснат в сумрака на философските размисли. Животът е по-странен и от най-странното, който някой от нас може да предположи.

Вече се усещаше, че работата в Ла Чорера клони към своя край. Вдигнахме лагера си и отново поехме по пътища и реки. Трябваше ни време. Имаше да се пишат книги, както и да се освободим от един живот, живян прекадено свободно. Нещата тепърва щяха да се уталожат и опитомят. Известно време живяхме във флоренсия, във финката на един приятел, където написах някои глави от „Невидимият пейзаж“. Там посрещнахме и Коледа на 1971 г., но писането вървеше бавно, а липсата на справочна литература бе просто отчайваща. Върнахме се в Щатите и няколко месеца живяхме с Денис в Боулдър, където работех в местния розариум. След това имаше какви ли не типично американски светски авантюри. А накрая се намерихме отново в Бъркли.

Докато количествената характеристика на времевиълната от Идзин не се изпълни с повече данни, способността ѝ да интегрира привидно маловажни и несвързани фактори много лесно я превръщаше в психологически ребус. Тя като че ли функционираше като теста с мастилените петна, в които можеш да видиш, каквото си поискаш. Въпреки че моят 25-и рожден ден дойде и си замина без особени произшествия, нито в моя живот, нито в света, аз продължавах да изчислявам все нови и нови цикли, простиращи се все по-далече в бъдещето. Усещах, че тази идея за структурата на времето е вярна, но че не може да се аргументира, докато не се открият и уточнят връзките на тази структура с човешката история. Започнах да търся данни от по-особено естество, данни, предвещаващи някакво наистина специално събитие.

Намирам тази част от разказа си за най-поразителна. След като теорията за циклите, поне на пръв поглед, не се

потвърди на моя двадесет и пети рожден ден, аз се насочих към други дати в бъдещето, на които годините от 384 дни щяха да свършват, при положение, че не се отказвах от идеята, че именно 16 ноември 1971 г. е отбелязал края на един такъв цикъл. Това означаваше, че края на следващия се пада на 4 декември 1972 г. Консултирах се с няколко астрономически таблици, но датата не бе особено обнадеждаваща. Далеч по-интересен бе края на по-следващия цикъл, тъй като се падаше на 22 декември 1973 г.

Това бе датата на зимното слънцестоене, което вече означаваше нещо. По традиция зимното слънцестоене отбелязва момента на прераждането на спасителя-месия. Става дума за пауза, през която става смяната на работния режим на космическите механизми. Това е и моментът, в който Слънцето преминава от Стрелец в Козирог. Нямам кой знае какво доверие на астрологията, но все пак си отбелязах, че Денис е Стрелец, а Ив - Козирог. Консултирах се с моите звездни карти и добавих още едно съвпадение: там, където еклиптиката ще пресече кuspидата на Стрелец и Козирог - 23-ия градус на Стрелец, - ще се намира и галактическият център, с отклонение от един или два градуса. В продължение на 26 000 години галактическият център, подобно на всички точки на еклиптиката, бавно се придвижва през зодиакалните знаци, но ето че тогава се падаше точно там, където се пресичаха Стрелец и Козирог, в деня на зимното слънцестоене.

Съвпаденията май взеха да стават твърде много, затова продължих да се ровя в съответната литература. Алманахът на Военноморската обсерватория ми поднесе истинска изненада. Точно на деня, от който се интересувах, 22. XII. 1973, щеше да има пълно слънчево затъмнение, което касаше и Ла Чорера, и целия басейн на Амазонка. Пътят на всеобхватността минаваше директно оттам. Бях като втрещен. Имах чувството, че съм герой от роман. Тази нишка от следи бе действително реална! Проучих данните за затъмнението, за да разбера къде то щеше да бъде най-пълно. Оказа се, че това място е бразилският град Белем, в делтата на Амазонка. Онзи шеметен елфичен брътвеж за хиперпространството

буквално закънтя в ушите ми. Надсмиваше ли се, или ме подтикваше да продължа?

Вглъбените размисли над деня на затъмнението откъснаха съзнанието ми от астрономическите съвпадения и го върнаха към мотивите от трансоеите в Ла Чорера. Белем на португалски означава Витлеем. Сетивата ми, чувствителни за всяка месианистична възможност, тутакси се вкопчиха в това. Белем е Витлеем и се намира в делтата на Амазонка. Делтата (D) е символ на промяната във времето; в прозата на Джойс и сред авторите на графити от всички епохи делтата символизира вагината. Денис бе роден в Делта, Колорадо. Възможно ли бе това: всички наши преживявания да са били предзнаменование за едно събитие, предстоящо в друго време и пространство, т. е. след две години в Бразилия? Дали затова точно след приключването на експеримента в мислите ми бе зазвучал по най-абсурден начин псаломът „И ти, Витлееме...“? В късната пролет на 1972 г. вече знаех всичко онова, което току-що изброих. Защо вълната се насочваше към 22 декември 1973 г.? И защо към същата дата отправаше и този порой от съвпадения? Предусещал ли съм затъмнението на някакво подсъзнателно ниво? Знаел ли съм, че ще бъде най-пълно над Белем? Защо важните дати в моя живот се съгласуваха и с тази в хода на вълната, която се бях научил да конструирам непосредствено след срещата с НЛО в Ла Чорера? Струваше ми се невъзможно, че по някакъв начин съм знаел за тези неща и чисто и просто съм манипулирал съзнанието си, за да си въобрази, че ги „открива“. Чувствах се като пътник, лутащ се пипнешком в снежна виелица, но тази виелица се състоеше от съвпадения.

Най-накрая, в ранната пролет на 1973 г., се случи събитието, което доказваше, че в случая действаше нещо много по-голямо от моето лично несъзнавано и дори по-голямо от колективно несъзнаваното на цялото човечество. Това бе откритието на кометата Кохотек, провъзгласена за най-голямата комета в човешката история, пред която бледнееше дори Халеевата.

„Най-ярката комета на всички времена се насочва към Земята“, гласеше водещото заглавие на Сан Франсиско Кроникъл. Докато преглеждах тази статия, едва не изкрещях от изумление. Кометата щеше да се озове най-близо до Слънцето

именно на 23 декември! Една непериодична комета, за която никой на Земята не бе чувал до март 1973 г., бе тръгнала на randevу със Слънцето, което пък щеше да се състои в рамките на стотина часа след зимното слънцестоене и пълното слънчево затъмнение в Амазония. Беше си огромно съвпадение, ако приемем, че съпадението е нещо непредвидимо, нещо невероятно, впечатлило дълбоко своя наблюдател. Значението на това съвпадение не се омаловажаваше от факта, че Кохотек изобщо не се бе поддал на настроенята, обзели някои маргинални прослойки в обществото и които най-общо можеха да се определят като хилиастични и апокалиптични. Тези тревожни настроения се разсеяха едва когато кометата отново потъна в мрака, от който бе изплувала. Случи ли се изобщо нещо в Белем в деня на затъмнението? Не знам, не съм бил там. Не отидох, защото ме задържаха някои светски ангажименти. Но знам, че струпването на събития около тази дата, както и начинът, по който картите го предсказваха, сами по себе си бяха необичайни.

Едва след усъвършенстването на персоналните компютри можах да разбера начина, по който вълната предизвиква промени в отделните отрязъци от време, някои от които траеха само мигновения, а други обхващаха цели столетия. Сега всеки, запознат по-обстойно с теорията, би могъл да се присъедини към мене в тази интелектуална авантюра и сам да се увери какво огромно предизвикателство представлява прогнозирането на поредното срастване между духа и материята. Това, че бях разбрал най-сетне собствената си теория, не ме удовлетворяваше, затова продължих усилията си именно в това направление - да предсказвам хода на бъдещите събития. Когато с течение на годините човек се убеди, че вълната наистина показва бъдещото развитие на новото, то тогава обичайното предчувствие за бъдещето постепенно се заменя с една почти дзен-ска интуитивна оценка и разбиране на общия модел.

Дали горната поредица от събития бе първото указание, че нещо важно е свързано с конкретна дата и място, в случая Белем? Може да ви прозвучи странно, но не беше така. Тук трябва да спомена още един случай, за да свържа историята

на моите несъзнавани процеси с онази куриозно специфична и стъписваща информация, до която се добрах.

През пролетта на 1970 г. бях в Тайпе, Тайван, и се опитвах да се приспособя към градския живот след един продължителен рейд в най-затъntenите дебри на Индонезия, запълнен с лов на пеперуди. Чудех се как да си убия времето, докато чаках една от спътничките в моите странствания, която бях срещнал преди няколко месеца на о-в Бали. Една нощ ми се присъни много особен сън. Тогава не го знаех, но се случи на същия ден, в който баща ми и Денис бяха разбрали, че майка ни умира от рак. Аз лично научих това едва след една седмица. Ето как съм описал съня в моя дневник:

24 май 1970 г.

Дхяна и аз вървахме по един полегат тревист склон. Долините под нас бяха изпълнени с носещи се по вятъра бели облаци, които отразяваха слънчевите лъчи обратно в бездънната синева. Пред нас на цели мили се простираха вълнообразни и все по- високи хълмове, които, доколкото можех да забележа, се преливаха в основния масив на Скалистите планини. Намирахме се в някакъв сънен пейзаж, май в Западно Колорадо [където съм роден и живях до шестнадесетата си година]. Като си вървахме нагоре, хер Б. [един познат от Индонезия] излезе да ни посрещне, облечен в бял екип за тенис, и насочи вниманието ни към няколко малки метеорологични балона, чиито найлонови въжета се бяха оплели от вятъра в клоните на близките дървета. Отляво, над един хребет, се издигаше на тридесетина фута един набръчкан, ослепително бял балон, изгубил поне една четвърт от съдържанието си на газ. Въжетата, които го обвиваха, така се връзваха в него, че той приличаше на огромен обелен портокал. Докато го гледахме, хер Б. натисна някакъв изникнал изневиделица лост и балонът се издигна едновременно с моя въпрос: „Духа много силен вятър, няма ли да го събори? „Бялото му туловище се стрелна над нас, може би само на двадесет фута над главите ни“ и се издигна нагоре, за да срещне вятъра... и съдбата, която току-що му бях предрекъл. Преобръщайки се на една страна, той плавно се спусна на земята. Хукнахме натам. Отсреща се появиха други хора [доколкото си спомням, деца] и също се втурнаха към надипляция се балон.

Тъкмо обсъждахме през сямх падането на балона, когато хер Б. ни покани в своя дом, една продълговата постройка тип ранчо, която се намиреше наблизо. [С нещо напомняше къщата, в която бях прекарал детството си.] Щом влязохме в дома му, аз се спрях да разгледам окачената на стената карта на делтата на Амазонка, публикувана, както разбрах от легендата, в чест на една конференция от 1948 г. на френското археологическо дружество, проведена на едно малко островче в същата тази делта. Когато отидох при Дхяна, тя ми разказа онова, което бе научила от децата на хер Б.: наблизо се

намирала една от най-гъстите гори в света, където валяло като в джунгла. Като кореняк-колорадец аз естествено проявих недоверие. Върнах се при картата, под която имаше библиотека, където пък намерих един голям атлас на света. Потърсих картата с валежите и горските пояси на Колорадо, но вместо на моя роден щат отворих на Асам - впрочем първо ми се мярна топографската карта на Бенгалия, която прелистих. Чух се да казвам, че Шалимар бил най-логичният край на света, след което всичко изчезна.

По онова време смисълът на този сън изобщо не ми беше ясен, но той и досега си остава все така загадъчен. Единственото що-годе ясно указание бе, че в делтата на Амазонка се очаква някакво важно събитие. Щом узнах за слънчевото затъмнение, реших, че именно то ще да е дългоочакваното събитие, а това, че ще е най-пълно над вагината на Майката- Земя, сякаш вещаеше нещо изключително важно за всеки от нас.

ГЛАВА XVII

ВАЛС С ЕНИГМАТА

В която си припомням как е Тимор едва не бях вербуван от група бивши нацисти.

Н

яколко месеца преди въпросния сън се случи друг странен инцидент, който сега приемам като поредното доказателство, че ми е било писано да пътешествам в Амазония и че по някакъв начин съм бил омагьосан от Космическия кикот.

През февруари 1970 г. или година преди Ла Чорера моите скиталици на преследван от закона човек ме отведоха на о-в Тимор, Източна Индонезия. Тъй като в Щатите бях обвинен в неимоверно скверното деяние внос на хашиш, живеех с драматичното усещане, че полицаите от целия свят се обединяват, за да ме издирят. Моята дегизировка на дипломиран студент по ентомология, събиращ пеперуди, за да получи съответната научна степен, бе свършила добра работа през последните месеци, докато бавно преброждах Малайзия, Суматра, Ява и още някои не толкова известни, но не по-малко екзотични острови по онези далечни ширини.

През един особено задушен дъждовен следобед пуших ганджа в стаята си в „Рама“, най-добрия и впрочем единствен хотел на Купанг, Тимор. От десет дни бях единственият гост на хотела и бях опознал всичките му скрити прелести. Не оставяйте с впечатлението, че бе някакъв палат. „Рама“ представляваше един пепелявосив куб и стените на неговите осем напълно идентични стаи свършваха в шокиращо ниски тавани. Тези бетонни стени и отводнителните канали, инсталирани в специални улеи на пода на всяка стая, му придаваха привлекателно амбивалентния вид на нова и неизползвана клиника. Но пък беше чисто, нещо, което управителят изтъкваше с неимоверна жар.

Както си пуших, седнал по турски връз желязното походно ложе и си припомнях тазутринния лов в джунглата, разбрах,

че най-сетне са пристигнали и други гости. Съдейки по шума, бяха поне половин дузина, говореха на немски и в момента тътрузеха насам-натам багажа си из фоайето, централната част на нашия хотел, в която четири плетени стола безмълвно се взираха един в друг върху протъркания килим.

Предположих, че са дошли със следобедния полет от Дарвин и най-вероятно утре по обяд ще хванат самолета за Бали. От гласовете разбрах, че имаше и една двойка, която тъкмо се настаняваше в съседната стая. Знам ги германците. Винаги съм имал чувството, че жените им говорят на съвсем различен език или поне такъв, който аз не мога да определя.

Когато излязох да вечерям, новодошлите не се виждаха никакви. На другия ден станах още призори, за да хвана самолета на Индонезийските въздушни сили, който щеше да ме откара до флорес, следващия остров по моя пеперуден маршрут, и изобщо не се сетих за онези неидентифицирани гости на останалия зад гърба ми хотел, който впрочем се надявах да не видя никога повече. Изкарах цяла седмица в мъгливите джунгли на флорес. Бях отседнал при един алкохолизиран холандски пастор с дървен крак, който отговаряше за мисията във вътрешността на острова. После се върнах в спарената крайбрежна столица, Маумере, на чиято непавирана главна улица се сушаха на слънцето цели купища орехи *Macadamia*, очакващи да бъдат натоварени в нечий трюм за износ. Маумере също си имаше хотел - китайска странноприемница с две стаи, - където възнамерявах да пренощувам, преди да потегля за Бали.

И тогава се спусна мъглата. Беше гъста като супа и плътно обвила земята тропическа мъгла, която, както побърза да ме утеши мойт китайски домакин, по това време на годината не се вдигала със седмици. На другия ден цъфнах на летището, макар и да бе ясно, че ходенето ми ще е напразно. Самолетът за Бали направи четири кръга над пистата, търсейки пролука в мъглата, преди да се откаже и отлети. Всяко пътуване в Азия се състои от подобни забавяния, но аз не бях от тези пътници, които имат време за губене. Върнах се в хотела за поредния турнир по шах с местните шах-маниаци, като си втълпявах, че още утре времето ще се проясни.

На петия ден бях все още във флорес. Играех шах с всеки приходящ, дрогата ми свършваше и перспективата да остана

во веки веков в Маумере ставаше все по-реална, за да се шегувам с това. Премислих още веднъж всичко и реших да забравя за Бали. Светът, в който щеше да ме отведе следващият самолет, можеше да бъде навсякъде.

Може би тъкмо това решение накара времето да се проясни достатъчно, за да се промуши един самолет между облаците. Това бе ежеседмичният полет на „Гаруда“ до Купанг. Преди да преосмисля решението си, вече бях на борда на самолета и летях обратно към Тимор.

Градът бе абсолютно същият. Предишната ми визита явно даваше основание на момчетата с рикши да ми говорят на малко име. Имах чувството, че съм си едва ли не у дома.

— „Рама Хотел“ - казах аз на моя любим шофьор и докато се опомня, бях отново в стая № 4, а онези шах-турнири на забуления в мъгли флорес ми се струваха като избледнял сън.

Бях се излегал в желязното си креватче и съзерцавах вентилатора на тавана, чиято перка описваше лениви махове на фона на ръждясал и обвит в паяжини метал, когато дочух гласове от съседната стая. Говореха на немски и на още един език, който звучеше по-меко в устата на някаква жена, а и по-екзотично, но не беше индонезийски, а по-скоро пущунски или нещо от сорта. Очевидно пътниците, които се бяха нанесли преди две седмици, бяха още тук. Ако не друго, това означаваше, че не са туристи, тъй като трябва да имаш адски сериозна причина, за да се задържиш толкова дълго в Купанг.

Не си падам по случайните запознанства. В онези години се стараех да избягвам каквито и да било контакти с хора, които не попадаха в графата „откачалки“. Но тази вечер тъкмо излизах от стаята си с намерението да отида някъде да вечерям, когато вратата на съседната стая се отвори и аз се оказах в полезрението на нейните обитатели.

— Хер Маккена?

Когато се извърнах към питащия, неловкостта, изпитана от самия факт, че се обръщат към мене на име, трябва да е била изписана съвсем ясно на лицето ми.

— Управителят на хотела ми разказа за вашите биологични занимания в Тимор. Позволете ми да се представя. Аз съм д-р Карл Хайнц от „фар Ийстърн Майнинг енд Минералс Инкорпорейтид“.

Отдъхнах с облекчение. Явно не беше някое ченге от Интерпол, което ме е проследило дотук и сега ще ме сграбчи за яката. Но да си призная, приличаше. Здравосложен, със сресана назад металносива коса и болезнено пронизващ стъкленосин поглед. Имаше си и „нишан“ на лявата буза, един такъв дълъг и тъничък белег. Досега не знаех какво точно е нишан¹, но покрай кръстословиците това понятие се бе запечатало в съзнанието ми. Почудих се дали не го е получил по традиционния начин, т. е. в дуел със саби, нещо, което навремето е било част от младежките лудории, на които са се отдавали студентските братства в Прусия.

Тъй като сме единствените гости на хотела, мога ли да ви поканя с моята съпруга да пийнем по някой и друг шнапс? Много ми се ще да чуя вашите впечатления от Тимор.

Градчето бе твърде малко, за да съхраня тихото си уединение. И да бях отказал, в най-добрия случай щяхме да се озовем на съседни маси в същото ресторантче (с общо пет маси). Не че идеята да прекарам времето си със здравомислещи хора кой знае колко ми харесваше, но не виждах начин да се измъкна.

Звукът от разговора ни накара съпругата му да се присъедини към нас в малкото фоайе. Появата ѝ улесни решението ми, макар че доста се поизпотих, докато се мъчех да прикрия възхищението си. Беше само с една-две години по-голяма от мене, може би на двадесет и пет, зашеметяващо красива, смугла, с огромни очи на кошута, златна халка на носа и безброй гривни. В тези затънтени тропици тя изглеждаше също толкова непривично, колкото и една летяща чиния; беше един блян, изпълнен с брамински финес. Казваше се Рани, а гласът ѝ бе модулиран и мелодичен. Е, рядко се обаждаше, но затова пък английският ѝ бе далеч по-добър от неговия. Определено не бе момиче от селата. Признавам, че бях заинтригуван. Какво пък толкова? Защо да не приема поканата на тази двойка? А и в интерес на истината не виждах нищо по-добро за момента.

Щом се настанихме в ресторанта е бутилка бира „Бинтанг“ пред всеки от нас, разговорът потече по-леко и аз започнах да оформям впечатленията си от моите спътници.

По думите му д-р Хайнц бе геолог и живееше в Сингапур. Миналата година един изследователски екип открил богати

залежи на никел точно на границата между Индонезийски и Португалски Тимор. Той бе дошъл тук, за да провери достоверността на находката, а и да прецени ползата от евентуалното разработване на залежите. Звучеше прекалено нормално за моя вкус, но в хода на разговора се споменаха и разни уреди, с които можело да се определят истинските размери на залежите и това ме накара да наостря уши. Не че разбирах кой знае колко от този тип технологии, но самата мисъл за някаква си машинария, виждаща на стотици футове във вътрешността на земята, ми идваше прекалено много.

Деликатно подпитах за езика, на който ги бях чул да разговарят, като се надявах, че така разговорът ще се пренесе към неговата съпруга. Оказа се, че това е една от любимите му теми. Докато тя си седеше и ни наблюдаваше, той ми разказа, че била внучка на самата махарани' на Махаращра. Разбра се, че д-р Хайнц искал да закупи неколкостотин акра плодородна земя в Махаращра, а старата махарани имала един парцел, от който желала да се отърве. По този повод Хайнц се запознал и с Рани. Още преди да се сключи сделката, станало ясно, че съвсем скоро ще последва и сватба. Тук докторът се разля в нескончаеми тиради за прелестите на механизираното земеделие в Индия. Той всъщност бил един съвсем обикновен човек, чиято най-голяма радост била да гледа как расте новата реколта и прочее в същия дух. Беше доста словоохотлив, но нямаш нищо против да си излее всичко, що си имаше на душата. Оказа се, че е нещо като вицепрезидент, гдето се занимавал с минни проспекти, един вид човек за аварийни ситуации. Поръча по още една бира и след това ме осведоми, че попаднал на партизанска засада, докато разработвал калаени залежи в Северен Тайланд. В кулминационния миг скочи от стола и разгърна ризата си, за да покаже, просто така, за мое сведение, три пресни белега на гърдите си. И то от картеница, натърти той.

— Всеки от тях можеше да ме убие на място. Да, ама не! Отървах кожата, а моята компания пожъна пълен успех.

Едва поел си дъх, той вече се вихреше в Танзания, където се изправил сам саменичък, гол до кръста и въоръжен с една брадва срещу тълпа от шест хиляди побеснели стачкуващи миньори в един бокситов рудник. Не беше от най-скромните,

но историите му бяха разказани добре и убедително. А и стандартният вечерен разговор в тропиците изобщо не изключва самохвалството.

Накрая вниманието му се насочи към компанията, за която работеше.

— ФИММИ не е обикновена компания, хер Маккена, можете да бъдете сигурен в това. Не! Ние сме като едно семейство. Това е източникът на нашата сила. И имаме планове за бъдещето. Много големи планове.

Аз само кимах. Сметнах за по-благоразумно да не му казвам мнението си за минните корпорации, които според мене бяха най-голямата напаст на земята. Но тази лоялност очевидно не бе случайна и той просто не можеше да се откъсне от темата.

— Никъде по земята няма толкова сплотена и всеотдайна група като нашата. Ние сме свързани като братя по оръжие. Всеки член на управителното тяло сам по себе си е гений.

Произнесе го като „чений“.

— Ще кажете какво толкова има за чудене. О, има, има. Защото всеки от нас познава ужаса на мизерията и дълбините на отчаянието, но и онова прекрасно усещане, което те обзема, щом преодолееш тези неща. Ние сме обединени от триумфа, хер Маккена, и мисълта, че всеки проблем ще бъде преодолян, ни прави непобедими.

При последната дума гласът му се издигна във висините, а пестникът му се стовари върху крехката масичка с такава мощ, че бирените бутилки подскочиха от страх.

Виждайки моята уклончива реакция, той продължи:

— Това май ви изненадва. Сигурно се питате за каква мизерия става дума, за какви проблеми? Ето какви: всички ние сме живели по времето на Хитлер и войната. След войната

Германия беше едно нищо. В моя роден Берлин не бе останал камък върху камък. Сновяхме из руините на Европа като хлебарки. Какво да ви разправам? На всички от СС им бяха замразени банковите сметки, и не само на тях, но и на всичките им близки. Моята майка, моята клета аристократична майка, бе принудена да продава картините, които бе наследила от своите предци, за да купува картофи, с които да изхранва себе си и по-малката ми сестра. Представете ли си?

„О, не!, рекох си. Само не и нацисти. Този да не би да иска да ми каже, че е бил нацист?!“

Постарах се да скрия ужаса в очите си, но той бе увлечен от разказа си и не ми обърна никакво внимание.

— Баща ми бе пленен от руснаците по време на битката за Берлин. Обесиха го като куче в Москва, и то за какво - за военни престъпления. Представяте ли си? Те ще ми говорят за военни престъпления! *Verdammen russisch schweinen...* Но те така постъпваха е всички от СС.

Този разговор все повече приличаше на кошмарен сън или на евтин филм на ужасите. Погледнах към неговата спътница, която отвърна на погледа ми с подчертано безстрастие. Разговорът на всяка цена трябваше да бъде тласнат в някаква друга насока, каквато и да е тя.

— А каква бе вашата роля, хер Хайнц, във всичко това?

Той сви рамене.

— Никаква. Пилот на „Месершмид“ в Луфтвафе. Просто един добър германец.

Последното беше казано без капчица ирония.

Преди войната следвах в Минно-геоложкия. Войната промени всичко. След войната неколцина от нас, все колеги от института „Макс Планк“, се намерихме сред развалините на Берлин. Бяхме приключили с идеологията и големите политически мечти.

Това беше единствената добра новина от доста време насам. От благодарност махнах на келнера индонезиец да донесе по още една бира, а Хайнц продължи:

— Бяхме само една малка група, адски окаяни, но обединени от отвращението си към ужаса, който ни заобикаляше отвсякъде. Решихме да си съградим един нов свят, свят, базиращ се на два принципа, две велики сили - силата на капитала и силата на науката. Започнахме по-отдалеч, с патенти на разни неща, открити в Планк Институт през войната, и поточно търговски тайни. Постепенно разширихме дейността си и се установихме в Сингапур. Между нас нямаше разните му там калфи и чираци. Всеки в нашия малък екип бе майстор. Наш фюрер бе един професор, който ни бе научил на всичко. Истински гений! Казва се Макс Бокерман. Именно той ни сплоти. Благодарение на неговата вяра и сила всичко това стана възможно.

При този обрат на разговора белегът на бузата му леко почервенея. Надявах се, че не са останали повече тайни за раз- чепкване, поне в рамките на този разговор, но се оказа, че греша. Забелязах, че в момента преминава, може би под влияние на третата бира, от страстния и задъхан слог към откровено сълзливата сантименталност.

— Никой никога не е обичал така, както Бокерман ни обичаше. Ние му бяхме като деца. Викаше ни „пиленца“. Ja, ja! Когато се намирахме в пълна безизходица, той ни вдъхна надежда. Накара ни да повярваме в себе си.

В този миг от очите му рухнаха сълзи, после се овладя и продължи по-кратко:

— И какъв е резултатът? ФИММИ, хер Маккена, ФИМ- МИ - „Фар Ийстърн Майнинг енд Минералс Инкорпорейтид“. Разраснахме се и преуспяхме. От нашите офиси в Сингапур ръководим проекти в единадесет страни. Нефт, никел, калай, боксит, уран - всичко това го имаме. Но имаме и още, имаме любов, приятелство, общност и силата да реализираме мечтите си.

В този миг рязко млъкна и постави ръка върху бедрото на съпругата си. Аз се зазяпах нанякъде.

Когато се завърнах в бездънната синева на неговия взор, д-р Хайнц вече бе на друга вълна.

— Ами вие, хер Маккена? Ясно е, че водите скитнически живот. (Произнесе го като „скиитнишки“). А ние, скиитни ишите, винаги имаме какво да разкажем. Хайде, слушам ви.

Усетих буца в гърлото си. Не ми приличаше на човек, който би оценил по достойнство моите битки с полицията на барикадите в Бъркли, рамо до рамо с представителите на организации от рода на „Персийски ебачи“ и „ЛСД-анархисти“. Едва ли бе подходяща тема за разговор и моето участие в „Първата среща на човечеството“, а още по-малко пък щурите оргии в Хейт Ашбъри през Лятото на любовта. Най- прясната ми изява - като контрабандист на хашиш в Индия и последвалото преминаване в нелегалност - също нямаше място точно в това интервю.

Реших да процедирам с обичайните полуистини, запазени за нормални люде.

Вижте, аз съм завършил история на изкуството, но ето че станах биолог. Отидох в Непал, за да уча тибетски, но се

оказа, че не съм лингвист, поне по отношение на азиатските езици. И тогава се върнах към биологията, моята първа любов. По-точно съм ентомолог. Тук в Индонезия събирам пеперуди по маршрута на Алфред Ръсел Уолъс. Той всъщност е съзателят на теорията за естествения подбор, Дарвин чисто и просто е обрал лаврите. Да, идентифицирам се с неговия статус на онеправдан. Изритали са го от викторианската наука, защото е бил от кофти класа и не е умеел да се нагажда като Дарвин. Уолъс е изследвал басейна на Амазонка и ако всичко върви добре, надявам се и аз някой ден да отида там. Накрая ще напиша монография за пеперудите в Източна Индонезия и Амазония и ще получа научна степен. После ще видим... Може би ще преподавам в някой университет. Трудно е да се каже.

— Ами че вие сте истински скитник. И пълен аутсайдер с тези дрехи и тази брада. Но това ми харесва. Нали така, Рани, ние харесваме този младеж?

Това беше първият път през целия разговор, когато се обръщаше към своята дама. В отговор тя само кимна, без да откъсва поглед от мене.

— Ja, gut. А сега ще хапнем. Утре пак ще си поговорим. Ще ви чакам тук за закуска.

След което стръвно се нахвърли върху биволския бифтек.

Прибрахме се заедно в хотела. В част от града бе спрял токът, а се наложи да напрегнем леко разфокусираното си внимание, докато се придвижвахме по разкаляните улички. Нямахме повече сериозни разговори.

Щом се озовахме в преддверието на хотела, той се обърна към мене:

— Викай ми Карл. Jetzt wir sind freunden. Разбра ли? Кимнах утвърдително и се разделихме.

Закуската беше цяла епопея. Какъвто и принос да е имала бирата към снощния разговор, бил е минимален, тъй като му бяха достатъчни само няколко минути, за да се развихри отново с пълна мощ.

— Снощи споменахте, че ви се ще да идете в Амазония. Похвално намерение. Но повярвайте ми, аз познавам Амазония добре. Това е джунгла с размерите на континент, не като тия островчета. Тук е лесно. Отсядате при някой

свещеник и си правите експедиции в джунглата - така, за по една, две седмици. Но ако искате да свършите нещо сериозно в Амазония, ще ви се наложи да работите по цели месеци. Ще ви потрябва лодка, екипировка, носачи. Знам как е, уверявам ви. Не е работа за обучаери. Ето защо ще ви направя едно предложение. Казахте, че вече почти сте приключили работата си тук и се каните да ходите в Япония, за да изкарате пари за Южна Америка. Зарежете тази идея. Хайде да направим следното. Трябва да ви кажа, че ФИММИ проявява сериозен интерес към Бразилска Амазония. Преди две години отидох там с един изследователски екип и направихме някои интересни открития. Е, така се получи, че сега пак ще пращаме тези хора там, за да огледат още веднъж по-сериозно нещата. Екипът ще бъде от тринадесет души, някои от които са естественици като вас. Вече е почти сформиран, но ако Бокерман ви одобри, той ще приеме моите препоръки и вие ще се присъедините като тринадесетия член. Ще ви се плаща добре, но ще очакваме и други неща от вас, не само да си довършите монографията, която вече сте запланивали. Ясно е, че като наемаме учени, можем да си спестим част от данъците, но има и друго. Ние вярваме в ползата от чистата наука. Естествено, всичко това трябва да се уточни със Сингапур, но ако те се съгласят, тръгвате направо за там. Ще се запознаете с Бокерман. Ще ви оправим зъбите. Ще минете през пълен медицински преглед. Ще ви дадем нови очила. После две седмици тенис, за да влезете във форма. След един месец в Сингапур пристига кръстосвачът „Ротердам“. Та на този „Ротердам“ ще натоварим три моторници, пригодени специално за целта, цялата екипировка и, разбира се, изследователския екип. В Рио де Жанейро ще продължите тренировките за още две седмици. В хотел „Кроснополски“ има великолепни кортове. Ще ви кажа още нещо: старият готвач на баща ми е шеф там. Ще ви поохраним, а после ще реализираме вашата мечта за Амазония. Е, какво ще кажете?

Облегна се на стола си, очевидно много доволен от себе си.

Хвана ме напълно неподготвен. Беше прав, че в Амазония сам човек трудно ще се справи. Лично Уолъс го е казал. Там са го пратили заедно с ботаника Ричард Спрус и откривателя

на мимикрията при животните, Уолтър Хенри Бейтс. Само че аз не бях този, за когото май ме вземаше Хайнц. Така да се каже, бях международно издирван престъпник, имаше и награда за главата ми. Пък и какво щеше да стане с моето хипарско гадже, дето учеше танци на остров Бали? Бяхме се разбрали да отидем заедно в Япония. При тези обстоятелства едва ли бе удачно да споменавам, че съм поел ангажимент към друго лице. Ами тази нацистка връзка? Наистина ли исках да отпраша за амазонската джунгла с някаква тайфа от бивши есесовци? От друга страна пък, бях зле с парите. А моята приятелка имаше склонност към страстни авантюри в мое отсъствие. По въпроса за нацисткото минало бях, меко казано, раздвоен. Знаех, че Макс Планк е бил май единственият човек, който си е позволил да каже открито на Хитлер да остави на мира чистата наука в Института. Пък и Хайнц бе достатъчно откровен, за да ми съобщи, че неговият брат, който също бил във ФИММИ, се оженил за нигерийка, която била, по думите му, „синкавочерна като патладжан“. Изборът им на съпруги определено не бе съобразен с нордическите принципи.

Помислих си: „Това е знак от съдбата, Маккена. Невероятен шанс. Я сега да те видим какво ще направиш!“ Преместих погледа си върху нея. И двамата явно с нетърпение очакваха отговора ми.

— Ами... това е отлична оферта. Направо изключителна...

Значи приемате, така ли?

— Да.

— Чудесно. Направихте добър избор. Не сте обущарче. Ей това ми харесва.

— Е, благодаря ви. Както знаете, този следобед заминавам за Бали. Имам да свърша някои неща там, които съм обещал. А и да ви призная, не разполагам е много пари.

— Това не е проблем. Вие си свършете работата в Бали, пък аз ще се обадя в Сингапур да ви изпратят пари за самолетния билет дотам. Има обаче още нещо.

Тук стоманеният му поглед стана още по-пронизващ.

— Интервюто за работата ще го води лично Бокерман. А той има набито око, уверявам ви. Хората ги вижда като на длан. Прониква до дъното на душата им. Ей тонинко фалш да има във вас, той ще го открие. И тогава работата се разваля.

Но това са страшно важни неща, на нас не ни трябва обуцари!

Белегът му отново бе поаленял. Направо ми се сви сърцето.
— Аха, разбирам. От него зависи всичко, и толкова.

А наум си казах: „Мама му стара, в какво се забърках?!“
Стиснахме си ръцете и аз тръгнах да си оправям багажа, защото времето течеше.

През целия полет до Бали бях разкъсван от противоречия. Отдолу един по един се изреждаха Малките Зондски острови, а аз избистрях съмненията и колебанията си относно офертата на хер Хайнц. Накрая си казах: „В случая се намесва съдбата. Остави я да направи онова, което си е наумила, а ти просто гледай какво ще стане.“

През следващата седмица свърших това, което имах да свърша. Разказах историята на откачалките от Кута Бийч и повечето ме насърчиха. Моята дама дори ме подкрепи. Още преди няколко месеца се бяхме разбрали, че в Бали нашите пътища ще се разделят. Всеки ден ходех до пощата и проверявах дали са пристигнали билетите и петстотинте долара пътни, които Хайнц бе обещал. Така отминаха три, пет, че чак и седем дни.

На утрото на седмия се събудих с убеждението, че са ме прекарвали. Някаква шантава интуиция, знам ли. Реших, че Хайнц е някакъв психопат, който се забавлява с това да кара разни американски хипари да повярват в неговата фантасмогорична тайна нацистка мегакорпорация, а после ги оставя да се сблъскат със суровата реалност. Разбира се, имаше и друга възможност: че по някакъв начин ме бе проверил и бе разгадал моята съшита с бели конци история. Кое то пък означаваше, че попадам в категорията „обуцари“ и не ми оставаше нищо друго, освен да духам супата. Както и да е, бях направил голяма глупост, като разправях наляво и надясно, че се каня да отплавам с „Ротердам“ на някаква спонсорирана от не знам какви си корпорации експедиция в Амазония.

През следващите седмици трябваше да понеса доста, бих казал, добронамерени насмешки, докато не се върнах към първоначалния си план, а именно да направя един финален ентомологически набег в Индонезия и по-точно в Амбон и Серам от Молукските острови.

Реших, че случаят е приключен. Погребях целия епизод в задния двор на съзнанието си, в сектора, обозначен като „Шантави хора, които срещаш по пътя“. Точно в този гроб обаче не цареше покой. Една година по-късно, след шеметните изпълнения в Ла Чорера, прецених случая като предзнаменование за всичко онова, което в крайна сметка ме отведе в Амазония. Наречете го предчувствие, бродене във времето или пък пророчески сън. Просто пример за Космически кикот. Но това далеч не бе последната ми среща с Хайнц.

Една година след събитията в Ла Чорера и две след моето пребиваване в Тимор, през пролетта на 1972 г., аз бях в Боулдър, щата Колорадо. Тъкмо се бях заел да оправя взаимоотношенията си със закона и да се опитам да оставя скитническия живот зад гърба си. С Денис работехме заедно над ръкописа на „Невидимият пейзаж“ и прекарвахме доста време в университетската библиотека, овладявайки различните дисциплини, които биха ни дали шанс да бъдем приети на сериозно.

Един ден прелиствах студентския вестник и попаднах на нещо изумително. Цяла страница бе отделена за съобщението, че Университетът на Колорадо, заедно с Неврофизиологическия институт „Макс Планк“, ще спонсорира следващия световен конгрес на невролозите. Още щом зърнах името „Макс Планк“, тутакси наострих уши и отново изчетох всичко. В Боулдър щяха да се съберат неколкостотин учени от целия свят и в продължение на десет дни щяха да провеждат срещи и семинари. Щяха да присъстват светила като сър Джон Еклес, Джон Смайтис, Соломон Снайдер и т. н., изобщо всички божества от онази Валхала, която мечтаехме да покорим. Номерът беше, че всичко това щеше да е затворено за широката публика, е изключение на премиерата, озаглавена „Автокаталитични хиперцикли“, водещ на която щеше да бъде тогавашната звезда в неврологията Манфред Ойген от Макс Планк Институт.

В общи линии бях запознат с идеите на Ойген. Въпросните автокаталитични хиперцикли ми се струаха липсващото звено по отношение на идеите, над които работех, тоест времевиълната и начинът, по който тя се проявяваше и отразяваше в живите организми. С други думи, ставаше дума

за нещо, на което Ив, Денис и аз просто трябваше да присъстваме. Не че кой знае колко ме впечатляваше самият Планк Институт - повече ме интересуваха онези стотици учени, които представяха немската научна мисъл.

Лекцията щеше да е в аудиторията на физическия институт, едно оформено като варел пространство, в което лекторът от три страни бе обкръжен от редици зрители, като в някакъв старомоден театър. Както ставаше ясно, преди лекцията щеше да има официална вечеря за поканените гости и докато висяхме на опашка пред залата, се почудих как само се бе изтупало за случая обикновено небрежното научно братство. Звучаха какви ли не езици. От мястото си чувах немски, италиански, японски, руски, нескопосен хинди, испански и китайски.

Докато погледът ми блуждаеше из публиката, внезапно усетих нещо като физически сблъсък. Там отсреща, на по-малко от 50 фута от мен, почти до междинното открито пространство, седеше д-р Карл Хайнц! Бях направо изумен. Хайнц тук?! Възможно ли беше това? Но явно моето присъствие с нещо го притесни, защото докато се чудех дали да вярвам на очите си, забелязах как той с един плавен и отмерен жест откачи баджа с името си и го пусна в джоба на самото си. При това не прекъсна дори за миг оживения разговор на немски, който водеше е човека, седнал до него. Загледах се в друга посока, придавайки се невъзмутим вид, все едно, че не съм го видял. Светлините в залата угаснаха и Манфред Ойген със своя ореол от буйни бели коси започна лекцията си.

Мислите ми тревожно се лутаха. Значи е било истина?! Ето го тук, в залата. Та това си беше мероприятие на Планк Институт. Излизаше, че всичко е вярно. Освен това, ме позна! Но по някаква причина не искаше да разкрива самоличността си. Чувствах се изключително странно, докато се опитвах да предам надве, натри случилото се на Денис и Ив. Погледите и на двамата сякаш ми казваха: „Е, сега какво - ще се направиш на тапа или просто ни занасяш?“ Седях си в мрака и трескаво обмислях ситуацията. Каквото и да разправяше Ойген, щях да го чуя по-късно, от портативния касетофон на Денис. Накрая си казах: какво пък, нищо няма да загубя. Знаех, че все има някаква възможност да се добера до него, но за целта

трябваше да свърши лекцията. Тогава вече щях да пристъпя към действие.

Когато Ойген приключи изложението си и премина към не по-малко блестящото си заключение, започнах да се притеснявам. Щом аплодисментите заглъхнаха и запалиха светлините, хората тръгнаха към изходите. Хайнц беше на десет-петнадесет метра и обсъждаше нещо с двама свои колеги, изглеждащи досущ като жабоци. Но забелязах, че ме наблюдава, и щом започнах да си пробивам път към него, той се извини на събеседниците си и също тръгна към мен. Беше свършено ясно, че предприе тази маневра, за да останем насаме и никой да не чуе нашия разговор. Устремих се право към него.

— Д-р Хайнц? Ако не сте забравили, запознахме се на Тимор - рекох и протегнах ръка.

Ръката ми обаче увисна във въздуха. Той се усмихна широко, но белегът му видимо почервеня.

— Хайнц ли?! Съжалявам, но аз не се казвам Хайнц. А и никога не съм бил в Купанг.

Извърна се бързо и догони своите отдалечаващи се колеги, за да се включи в техните коментари на току-що завършилата лекция. Думата „Купанг“ отекна в ушите ми. Та той просто ми даваше един недвусмислен знак!

Както рекъл някога кралят на Моцарт, „Било, каквото било, а сега по-добре да забравим“. Що за човек беше той - луд, плод на моето въображение, шарлатанин или просто върхът на някакъв нацистки айсберг? И досега не съм намерил отговора. Но то така става с Космическия кикот.

ГЛАВА XVIII

ТОВА ПЪК КАКВО ОЗНАЧАВА?

В която се опитвам да направя връзка между нашите преживявания и една наука, която е всичко друго, но не и нормална.

Р

аздялата с Амазония, уви, не сложи край на тази шантава и заплетена история. Вече е време е да се опитам да извлека някакви изводи от идеите, които се родиха в Ла Чорера. Всеки модел на света представлява един от начините да го видиш, а да възприемеш теорията за времевълната, която ни осени там, означаваше да погледнеш на света по съвсем различен начин. Моят подход се изрази в това: приех веднъж завинаги, че теорията е вярна. Възможно е някой ден тя да бъде опровергана, но дотогава ще вярвам в нея, макар и с известна доза хумор. Може би, ако ѝ се даде гласност, други хора ще подсилят аргументите в нейна полза и ще ѝ предложат необходимия контекст. Много добри идеи рухват именно поради липсата на контекст. Но тази идея предполага фундаментална промяна на начина, по който възприемаме реалността. А и може да се преподава. И удовлетворява напълно моите духовни тежнения, защото изразява разбиране, чисто и просто разбиране...

Теорията, която се роди непосредствено след експеримента в Ла Чорера, не отрича никоя сфера на знанието; тя просто ги допълва. Доказателствата за нея се намират в чисто физически план, въпреки че самата идея е доста комплицирана и обхваща области като квантовата физика, субмолекулярната биология и структурата на ДНК. Всичко това е изложено, надявам се, прецизно и внимателно, в „Невидимият пейзаж“.

Може би онова, което направи Денис в Амазония, не е причина за възникването на идеята, но имам силното усещане, че случаят бе именно такъв. След експеримента

моите обичайни лични грижи бяха заменени от размисли от такова странно естество, че изобщо не можех да ги възприема като продукт на собствената ми личност. Той проведе експеримента си, а аз явно получих някакъв своеобразен информационен „фийдбек“ от моята ДНК или от някакво друго молекулярно хранилище за информация. Това се случи именно за- щото психеделичните молекули се свързаха с ДНК и след това се държаха по очаквания от нас начин; те действително излъчиха един всеобхватен символ, чиято дълбинна структура отразяваше организационните принципи, свързващи молекулите на самия живот. Тази всеобхватност навлезе открито в еднопосочното време, в присъствието на ординерното съзнание, под формата на диалог с Логоса. Логосът предложи съответния дикторски глас, който постави нещата на мястото им и внесе съгласуваност в онзи бушуващ поток от озарения, който иначе щеше да ме отнесе. Моята задача бе да извадя наяве и намеря словесен израз на символичната структура, спотайваща се зад Гласа, и да открия дали тя има някакъв смисъл извън моя вътрешен свят и тесния кръг, в който се движех. Имах чувството, че съм се заел да класифицирам един новоявил се свят, изпълнен с безкрайно разнообразие. Времевърлната е нещо като математическа мандала, представяща организацията на времето и пространството. Тя изобразява енергията и скритите намерения на самата ДНК. А ДНК разкрива онези мистерии за времето подобно на запис или песен. Тази песен е твоят живот, тя е и целият живот. Но без концептуална нагласа човек не би разбрал нейната мелодия. Теорията за времевърлната е един вид хранилище за биокосмическата симфония.

Честно казано, би ми било любопитно, ако тази теория бъде опровергана. Добрата идея не е нещо крехко и издържа на солиден натиск. Случилото се в Ла Чорера едва ли може да получи задоволително обяснение, но така или иначе то плаче за обяснение. Ако не е това, което аз твърдя, какво тогава е срастването на духа и материята, припламналата Искра, срещата с Незнайното? Какво бе всичко това?

Дали не ставаше дума, поне аз мисля така, за ингресията на някаква хиперпространствена епоха, чийто отзвук се долавя през цялата история? Дали пък не бе ударната вълна,

предизвикана от определено есхатологично събитие в края на времето? Естествените закони стават по-лесни за разбиране, ако приемем, че те не са универсални константни величини, а по-скоро бавно еволюиращи и непрестанно изменящи се явления. В края на краищата скоростта на светлината, смятана за една от тези универсални константи, е измерена едва през последното столетие. Би било пълен индуктивизъм да пренасяме действието на закона за нейната неизменност върху всички времена и пространства. Всеки свестен учен знае, че индукцията е израз на вяра. Да, но науката се основава тъкмо на принципа на индукцията и в този смисъл теорията за времевълната се явява едно много сериозно предизвикателство към нея. Общо взето, индукцията се свежда до следното: ако някой е направил А, с което е постигнал Б, то това означава, че винаги когато има А, резултатът ще е Б. Работата е там, че във реалния свят А и Б не се появяват в някакъв вакуум. Във всяка реална ситуация могат да се намесят други фактори и да я насочат към някое по-различно или направо необичайно разрешение.

До Айнщайн пространството е било приемано като измерение, в което човек може да сложи разни неща, т. е. аналогично на пустотата. Айнщайн обаче посочва, че пространството може да се усуква, огъва и пречупва, при това се влияе от материята и гравитационните полета. Лъчът светлина, преминаващ през някое гравитационно поле в пространството, ще се пречупи, тъй като самото пространство, през което минава, е пречупено. С други думи, пространството е нещо, а не място, където слагаш разни неща.

Накъсо, тезата ми е следната: времето, което някога са смятали за очевидна абстракция, също е нещо. Времето не просто се променя, има различни видове време. И те идват и си отиват в циклична прогресия на много нива; ситуацияите се развиват в зависимост от реакцията на материята към измененията във времето и пространството. Тези два модела обуславят материята. Науката отдавна знае за моделите на пространството - викат им „естествени закони“, - но модели на времето, това вече е съвсем друга тема.

Винаги се е смятало, че материята въплъщава реалността, но в действителност тя притежава определени свойства, които

я доближават до мисълта. Измененията в материята се определят от два динамични моделиращи фактора, намиращи се в корелация: времето и пространството. Тази идея има и своите аксиоми, една от които е заета от философа (и оптик!) Готфрид Вилхелм фон Лайбниц. Лайбниц говори за монадите, които си представя като миниатюрни частици, възпроизвеждащи се до безкрайност навсякъде из вселената и съдържащи в себе си цялото пространство. Монадите не са просто тук-и-сега; те са навсякъде, и то през цялото време, или ако предпочитате, съдържат в себе си цялото време и пространство. Всички монади са идентични, но са взаимно-свързани, за да изградят един по-голям континуум, докато същевременно запазват своите индивидуални, уникални перспективи. Тези Лайбницови идеи предвещават появата на едно ново направление в науката, фракталната математика, и по един своеобразен начин онагледяват моята собствена представа за темпорален модел.

Подобни идеи дават едно възможно обяснение на иначе загадъчните механизми на паметта и спомена. Дори 95 % от мозъка да са разрушени, това не се отразява на функционирането на паметта. Излиза, че паметта не се съхранява в определен сектор на мозъка, а като че ли прониква навсякъде в него. Подобно на холограмата, цялата памет се съдържа във всяка от своите части. Например, ако вземете едно холографско изображение на фуджияма и го разделите на две, щом едната половина се освети, ще съзрете в нея цялата фуджияма, абсолютно непокътната. Можете да направите това още колкото си искате пъти: холограмата е изградена сякаш от безброй миниатюрни изображения, всяко от които в съчетание с останалите представя едно-единствено изображение.

Този „холографски“ аспект на паметта е смятан за най-съществената ѝ особеност от мислители като Дейвид Бом и Карл Прибрам. Но именно Денис и аз стигнахме до идеята, че този тип организация би могла да се пренесе извън рамките на мозъка и да обхване космоса като цяло.

Квантовата физика стига до подобни изводи, когато заявява, че електронът не се намира на определено място или в определен отрязък от време; той е набор от вероятности и това е всичко, което може да се каже за него. Това му

качество се съгласува напълно с моята представа за време и това, че го определям като „нещо“, обект, [а не като абстрактна категория]. Но ако времето е „нещо“ или обект, то тогава възниква неизбежният въпрос: коя е най-малката мерна единица за време, с която бихме изчислили продължителността на даден физически процес? Стандартният научен подход би бил следният: времето се разделя на все по-малки отрязъци, докато накрая се стига до някаква абсолютна абстрактна единица. Всъщност онова, което се търси по този начин, се нарича хронон, или най-малката градивна частица на времето. Аз съм убеден, че този хронон съществува, но е неразличим от атома. Атомните системи са хронони. Просто атомите са много по-сложни, отколкото се предполага. Убеден съм, че те имат някои неподозирани свойства, имащи отношение не само към материята, но и към проявленията на времепространството.

Хрононите може и да не са сведими до атоми, но подозирам, че онова, което ще открием, е една вълночастица (wave/ particle), от каквито са изградени материята, времепространството и енергията. Хрононът е много по-комплициран в сравнение с класическото описание на атомните системи от Хайзенберг и Бор. Хрононът притежава свойства, които му предоставят уникалната възможност да функционира като основна съставка на вселената, в която възникват отделните съзнания и организми. Засега не сме в състояние да предложим дефиниция за тези динамични свойства, които позволяват на отделната частица да участва като задължителен елемент в живия или мислещ организъм. Но дори и една нищо и никаква бактерия от рода на *E. coli* е направо изумително постижение за атома, който са си представяли Хайзенберг и Бор.

Онова, което ни дава моделът Хайзенберг-Бор, е възможността да симулираме физическата вселена на звездите, галактиките и квазарите, но не и обяснението за организмите или съзнанието. Налага се да добавим към този модел на атома други и по-различни свойства, за да съответства на по-сложните явления. За целта ще трябва да си представим атом с нови параметри, ако искаме да разберем как всъщност съществуваме, мислим, служим си с разни уреди

и как изобщо са се появили човешките същества от субстрата на вселената.

Все още не мога да кажа, че съм разбрал всичко това. Но вярвам, че съм очертал един чисто умозрителен път, по който може да се стигне и до това познание. Ключът е в циклите от темпорални вариации, разположени в йерархични структури и пораждащи различни типове фрактални отношения, които често приключват доста изненадващо.

От философска гледна точка човекът, положил най-солидната основа за разбирането на този тип идеи, е Алфред Норт Уайтхед. Всичко, което предлагаме, би могло да се извлече от неговите собствени разработки, формализмът на Уайтхед върши чудесна работа по отношение на съзнанието, организмите и ред други явления, които не са намерили задоволително обяснение с методите на картезианската наука.

Но към тези сфери подходат и други мислители-визионери. Идеята за хаотичната атракторна динамика се изразява в следното: всеки процес може да бъде съотнесен с помощта на математическо уравнение към всеки друг процес, тъй като всички процеси чисто и просто са части от едно общо цяло. Падането на някой диктатор, експлозията на звезда, оплодяването на яйцеклетка - всичко това може да се предвиди с помощта на един определен набор от понятия.

Най-обещаващото развитие в тази област е появата на новата еволюционна парадигма на Иля Пригорин и Ерих Янч. Резултатът от техния труд е не нещо друго, а един нов принцип в природата - откритието и математическото описание на дисипативната самоорганизация като градивен принцип, заложен в динамиката на една открита и многопластова реалност. Дисипативните структури сътворяват своето чудо, като пораждат и съхраняват порядъка чрез определени колебания или флуктуации, чиято същинска основа е в квантово-механичната индетерминичност.

Ако сте вникнали в същността на вселената, ще можете, благодарение на подобни интуитивни догадки, да познавате кой колко пари има в джоба си. Доколкото тази сума е реален факт, тя би могла, поне по принцип, да бъде изчислена. Най-важното е да се разберат истинските граници на реалността, а не вероятните параметри на евентуалните бъдещи събития.

Въпреки че те несъмнено ще протекат в определени параметри, последните биха могли да се окажат в най-лошия случай повече или по-малко преодолими препятствия, но не и абсолютно детерминиран факт. Примерно приемаме, че след десет минути стаята, в която се намираме, все още ще съществува. Това е условната граница, която предопределя следващите десет минути в нашите времепространствени координати. Само че не знаем и няма как да знаем кой ще бъде в тази стая след десет минути - ето това не е предопределено.

Тук някой ще попита наистина ли можем да знаем дали стаята ще съществува в който и да било бъдещ момент. Тук на сцената излиза индукцията, тъй като всъщност ние не можем да знаем това със сигурност. Няма абсолютно никакъв сигурен начин да го установим. Но можем да направим един стремителен индуктивен преход към вярата, свързан с натрупания опит. Предполагаме, че съществуването на стаята ще се вмести в тази условна граница, но по принцип през следващите десет минути може да стане земетресение и да се срути цялата сграда. Само че, ако това се случи, условната граница ще бъде радикално нарушена по един твърде непривичен и непредположим, т. е. сингуларен начин.

Най-куриозното е, че то би могло да стане. А времевърлната ни позволява да предскажем именно това - че има условия, при които могат да се случат свръхизненадващи събития. Тук обаче възниква следният проблем. И така, ние говорим за темпорален модел, чиято математика предполага затворена спираловидна структура. Това означава, че събитията се съгъстяват в стесняващата се към върха си спирала, което неизбежно води и до някакъв финален момент. Подобно на центъра на черната дупка, финалният момент е неизбежен, колкото и да е необичаен - става дума за определена сфера или събитие, в чиито рамки обичайните физически закони престават да важат. По принцип е невъзможно да си представим какво ще се случи при подобна сингуларност и затова естествените науки свенливо отбягват тази тема. Но най-не- обичайната сингуларност е Големият взрив, което не пречи на физиците да вярват, че именно той носи отговорност за възникването на вселената. На всичкото отгоре науката иска от нас да приемем на доверие думите ѝ, че в един

определен момент цялата вселена била изскочила ей така от нищото, без никаква обяснима причина. Ако и това не е пример за предоверяване, здраве му кажи. С други думи, ако сте могли да повярвате на това, значи можете да повярвате на всичко. На практика тази идея е подчертано абсурдна, но ужасна важна по отношение на всички онези разумни предположения, с които науката не желае да се раздели. А въпросните т. нар. разумни предположения произтичат именно от тази първоначална невъзможна ситуация.

Западната религия също си има своята сингуларност в лицето на Апокалипсиса, събитие, случващо се не в началото, а в края на вселената. Подобна ситуация като че ли е логична, отколкото тази, която науката предполага. Ако изобщо съществуват непривични, сингуларни явления, много по-лесно е да допуснем, че те произтичат от един древен и свръх-комплициран космос, като нашия, отколкото от някаква невъобразима и необхватна мегапустош.

Науката гледа със снизхождение на апокалиптичните фантазии на религията, смятайки, че под „финален момент“ може да се разбира само някакво ентропично време, в което нищо не се променя. Според научните възгледи всички процеси в крайна сметка приключват, но ентропията се максимализира само в някакво далечно, много далечно бъдеще. Идеята за ентропия се базира на предположението, че действието на законите на времепространствения континуум може да продължава до безкрайност по права линия в бъдещето. В теорията за спираловидния ход на времевъълната това предположение просто няма място. Тук „финален момент“ по-скоро означава преход от определен набор закони, обуславящи съществуването, към друг, и то радикално различен. Вселената се разглежда като поредица от обособени епохи, чиито закони доста се различават помежду си, като преходите от една епоха в друга се случват внезапно и неочаквано.

Да приемаш тази теория означава да виждаш собственото си място в спираловидния ход на времето и да знаеш и предвиждаш кога ще се случи въпросният преход към новата епоха. При това го виждаш във физическия свят. Планетата е на пет-шест милиарда години. Образуването на неорганичната вселена заема първата извивка на спиралата. На следващата

възниква животът. Ако човек се позанимае с тази планета, а тя е единствената, която можем да проучим задълбочено, ще открие, че процесите непрестанно набират скорост и все повече се усложняват.

Една планета кръжи из космоса в продължение на милиарди години, преди да възникне живот на нея. В случая животът се явява едно непредвидимо свойство. Още в същия миг, в който той се явява, настанва страхотна олелия. Появяват се и изчезват какви ли не биологични видове. Това продължава милиард и половина години, за да излезе на сцената поредната сингуларност: мислещото същество. Тази нова епоха на съзнанието е кратка в сравнение с предшестващите я; от кремъчния нож до космическите кораби са изтекли сто хиляди години. Какво друго би могла да бъде тази епоха, ако не един нов свод от закони? Една непредвидимо нова психофизика е позволила на нашия биологичен вид да изяви най-специфичните си особености: езика, писането, сънуването, бленуването и лабиринтите на философията.

Подобно на гърмящите змии и тополите, човешките тела са изградени от ДНК. Но ние активираме същата енергия, с която светят звездите. При това го вършим на повърхността на нашата планета. Или пък можем да създадем температура, равна на абсолютната нула. Вършим тези неща, защото, макар и телата ни да представляват същински миш-маш, нашето съзнание ни е научило как да разширим обхвата на действията си с помощта на сечивата. С тези сечива можем да освободим енергии, които нормално се активират при съвсем различни условия, например в центъра на някоя звезда, където всичко ври, кипи и се разтапя.

Правим такива неща, като използваме умовете си. А какво е умът? Нямаме представа. Двадесет хиляди години разделят номадското ловуване и събирателство от кибернетиката и космическите полети. И продължаваме да растем и да набираме мощ. А ни предстоят още толкова вълни... От първия модел на „Форд“ до космическия кораб - сто години. От тридесетте мили в час до деветте мили в секунда - шестдесет години.

Но най-удивителни са прогнозите, които могат да се направят въз основа на тази теория по отношение на смяната

на отделните епохи, както и съгласуваността между време-
вълната и историческите свидетелства. В този смисъл
време-вълната си пасва най-добре с историческите данни,
когато приемем, че максималната ингресия на новото - или
краят на вълната - ще се случи на 22 декември 2012 г.
Колкото и странно да звучи, това е същата крайна дата, с
която майте завършват своя календар. Дали на тази дата,
предлагана и от мен, един човек от XX в., и от една древна
централноамериканска цивилизация, няма да се случи това,
за което вече ставаше дума - пълното преобразяване на
света? Ами това, че и в двата случая са били използвани
психеделични гъби? Може ли отговорът да е толкова прост? Аз
не мисля така. По-скоро смятам, че когато проучим
дълбинните структури на собственото си несъзнавано, ще
направим неочакваното откритие, че сме оформени на същия
принцип, както и огромната вселена, в която сме се появили.
Този извод, колкото и изненадващ да изглежда на пръв
поглед, скоро ще се окаже очевиден, естествен и неизбежен.

Ще откриете аналогията, обясняваща защо това е така,
когато наблюдавате пясъчни дюни. Интересното при тези
дюни е, че те си приличат със силата, която ги е сътворила -
вятъра. Сякаш всяко зрънце пясък отговаря на един бит
информация в паметта на някакъв естествен компютър.
Вятърът влиза в ролята на „инпут“, информацията на входа на
компютъра, и подрежда пясъчните зрънца по такъв начин, че
да функционират като негова „дънна платка“, т. е. база за
един феномен от по-висш порядък. В това няма нищо
магическо или мистериозно: въпросният феномен, вятърът, т.
е. натиск, вариращ във времето, сътворява раздиплените в
пустинята пясъчни дюни, набраздени от малки вълнички,
които на свой ред са структури, вариращи с определена
регулярност в пространството. Бих казал, че гените са като
пясъчни зрънца в организмите, подредени в нужната форма от
извиващите се и стихващи ветрове на времето. Естествено, в
такъв случай организмите носят отпечатъка на вътрешно
присъщите изменения в темпоралната среда, в която са
възникнали. ДНК е чистият лист хартия, на който
темпоралните изменения записват своите последователности
и относителни различия. Всяка методика, която ни позволява
да открием енергийните полета в живия организъм - говоря за

техники от типа на йога или използването на психеделични растения, - ще ни осени и с дълбоки прозрения за променливата природа на времето. Резултат от такъв тип прозрения е и подредбата на триграмите от Идзин, дело на владетеля Уън.

Човешката култура представлява крива с все по-нарастващ потенциал. В нашия изтерзан век тя се е удължила по вертикала. Човешките същества застрашават съществуването на всички обитатели на планетата. Навсякъде сме струпали радиоактивни материали и всяка жива твар на Земята усеща това. Но планетата, ако приемем, че тя също живее и усеща, би могла да реагира на този натиск. Та тя е само на три милиарда години¹ и разполага с какви ли не опции.

Дуалистичните приказки, че човечеството не било част от естествения порядък, са пълни глупости. Не бихме могли да се появим, ако нямаше съответното предназначение, вписващо се в планетарната екология. Не е ясно какво точно е това предназначение, но то очевидно е свързано с нашите впечатляващи научни достижения. И кризи! Трупайки ядрени оръжия, ние афишираме способността си да унищожим Земята - все едно да поставиш шашка динамит в гнила ябълка. Защо? Не знаем. Със сигурност не е поради някакви политически или социални причини. Ние сме един разумен, но създаващ оръдия биологичен вид. Самият той обаче е оръдие на планетарната екология, която пък се явява разум от повиеш порядък. Този разум знае кои са опасностите и ограниченията в космическата йерархия и трескаво организира живота, за да се съхрани и преобрази.

Моят случай е по-специфичен. Трудно е да се каже какво би могло да се извлече от него. Самата идея за някакво фантастично сложно откровение, поставящо осенения от него в центъра на всички световни събития, е симптом за душевно заболяване. Тази теория твърди точно това, но същото показва и непосредственият ми опит, както и онтологите на юдаизма, исляма и християнството. Моята теория може и да е клинично патологична, но за разлика от споменатите религиозни системи, аз притежавам достатъчно чувство за хумор, за да си давам сметка за това. Важното е да схванеш комичността, потулваща се зад фасадата на привилегированото знание, а също и да прибягваш до

научния метод - когато условията са подходящи. И най-научната теория може да бъде опровергана в тихите очертания на лабораторията, т. е. по пътя на еволюцията към противоположното мнение.

За да изпита емпатия към виденията в Ла Чорера, човек трябва да си представи всичко онова, което може да си представи. Да си представи как щяха да яздат просяците, ако желанията бяха коне, както гласи онази стара пословица. Идеите, родили се в Ла Чорера, бяха тъй убедителни, защото обещаваха нови измерения на човешката свобода. Амазонските легенди за времесвързващите магически флуиди, самозараждащи се в телата на изкусните шамани, не са нищо друго, а загатвания за метаморфозата на човешкото тяло/съзнание, приключваща в рамките на едно по-висше измерение. Ако подобна трансформация на материята е действително възможна, то с нейна помощ човек би постигнал всичко. Би могъл да я насочва, където си поиска, да се катери по нея и да се озовава на която и да е височина - ако трябва, пак чрез нея ще се снабдява и с кислород. Тук отново се появява изкусителният образ на летящата чиния. Човек може да се вмъкне в нея: да нахлузи съзнанието си като водолазен костюм... Летящата чиния е символ на съвършеното човешко съзнание: очакваща ни със запалени мотори в края на човешката история на тази планета. И щом бъде постигнато съвършенството, човешкият вид ще претърпи онтологична мутация, която не е нищо друго, а тъкмо онова „възкръснало тяло“, възделената цел на християнството.

В това се изразява геният на човешката технология - да овладява и използва енергията на живота и смъртта, на времето и пространството. НЛО показва способността на съзнанието ни да се обективира - кораб, който може да прекоси цялата вселена със скоростта на мисълта. Защото какво друго е вселената, ако не мисъл? И когато мисълта стане мобилна и обективирана, тогава човечеството - един новак в овладяването на мисълта - ще си отиде.

Разбира се, би трябвало да го приемем по-скоро като завръщане: нещо там ни зове да се приберем у дома. В такъв случай нашата технология и зовът на Другото ще се устремят един към друг. В това отношение чинията е една превъзходна метафора. Когато е казал, че тя е човешката душа, Юнг е бил

много по-прав, отколкото може би е предполагал. То не е толкова далеч. Говоря за онова, Другото. Последната смяна на епохите ни даде теорията за относителността и квантовата механика. Задава се друга такава смяна, но дали ще е последната, е трудно да се каже. фактът, че сме участници в този процес, придава известна несигурност на наблюденията ни, което затруднява прогнозите.

Всички тези теми са неразривно свързани с ДМТ вероятно защото той претворява целия микрокосмос на промяната в субективните преживявания на индивида. ДМТ сякаш извисява възприятията ни над ограниченията на привичното пространство и време и ни позволява да надзорнем, макар и за миг, в необятните селения на възможното. Когато нарича времето „подвижно отражение на Вечността“, Платон всъщност прави едно заявление, на което всяко пътешествие в вселената на ДМТ придава допълнителна сила. Подобно на епохалната смяна, наречена Апокалипсис, и предчувствана в т. нар. „религиозна истерия“, ДМТ хвърля светлина над онова, което е отвъд смъртта. Но кое е това отвъдно измерение? Ако можем да се доверим на собствените си възприятия, то това е идеалната екологична среда за душите, чиято онтична субстанция вече е по-скоро синтактична, отколкото материална. Успоредно с него се простират други измерения, обитавани от вечните елфически ентелехии, състоящи се изцяло от знание и жизнерадостно самоутвърждение. Животът в отвъдното напомня повече за келтската Земя на феите, отколкото за екзистенциално небитие. Поне това ни подсказват данните от преживяванията с ДМТ.

Ние, хората, трябва да приемем, че се намираме в много специфична ситуация: със самото си раждане се оказваме автономни и открити химически системи, поддържани чрез метаболизма в състояние, което трудно може да се определи като „равновесие“. И сме творения на мисълта. Какво означава това? Какво са трите измерения? И какво е енергията? Намираме се в една свръхстранна ситуация: ние живеем. Щом сме се родили, значи все някога ще умрем. Мисълта ни подсказва, че това всъщност не е чак толкова странно и се случва постоянно във вселената - живите същества идват и си отиват. Но въпреки това нашата физика,

която може да запали огъня на звездите в пустинята, не може да обясни странния факт, че живеем.

Поне на този етап организмите не попадат в обсега на физическите обяснения на науката. Тогава за какво е всичко това? Спенсър и Шекспир, квантовата теория, пещерните рисунки в Алтамира... Кой сме ние? Какво е историята? И какво я тласка напред? Ето че сега сме задвижили процеси, носещи потенциална заплаха за планетата. Подготвили сме почвата за последната криза в цялото ни съществуване. Направили сме всичко това, но не го контролираме. Никой от нас не го може. Никой лидер или държава не може да игнорира факта, че сме попаднали в примката на историята. Движим се към невъобразимото, трупайки информация за истинското естество на ситуацията, пред която сме изправени. Ако ми позволите, ще перифразирам Дж. Б. С. Халдейн: ситуацията в която се намираме, е не само по-странна, отколкото предполагаме; тя е по-странна, отколкото изобщо можем да предположим.

I

ГЛАВА XIX

ИДВАНЕТО НА СТРОФАРИАДИТЕ

В която Ив и аз се разделяме, а Гъбата дръпва едно тържествено слово, преди да се превърне в процъфтяваща нелегална индустрия.

Т

а това бяха грижите, с които шествах през годините до настоящия момент. Но през двугодишния период, разделящ второто ми завръщане от Ла Чорера и публикуването на „Невидимият пейзаж“ през 1975 г., аз определено не седях със скръстени ръце.

С моя брат стигнахме до заключението, че истинският двигател на действието в Ла Чорера, а и най-вероятният му причинител бяха гъбите. Именно *Stropharia cubensis* стоеше зад всичко, което преживяхме. Щом осъзнахме това, ние си дадохме сметка, че евентуалните нови експедиции в селенията на Невъобразимото могат да се осъществят само при осигурена доставка на гъби. Случи се така, че по време на второто ми посещение в Ла Чорера реколтата от гъби не бе така изобилна, както предния път. Тази оскъдица ме накара да взема спори от няколко екземпляра, на които попаднахме. Тези спори останаха замразени през годините, в които е моя брат се отдадохме на академичните си кариери и пишихме нашата книга.

През тези години често обмисляхме възможността да култивираме *Stropharia cubensis*, но единственото писано по темата бе от Уосън и Хайм (и то на френски), а онова, което те предлагаша, ни се струваше доста трудно за осъществяване. През пролетта на 1972 г. вече бяхме изолирали мицела на гъбата и го бяхме поставили в агар в каменен съд. Но не постигнахме нищо. По-късно, в ранната пролет на 1975 г., ни попадна една статия, в която подробно бе описан метод за промишлено производство на гъби върху ръж в затворени буркани при стриктно набелязани условия.

Почудихме се дали този метод няма да свърши работа и при *Stropharia cubensis*, та да пристъпим отново към нашите изследвания на невидимия свят.

Малко преди това се разделих с Ив. Не бих казал, че нашата връзка, възникнала на пътя, процъфтя след завръщането ни в академичните среди. За разлика от мен, Ив бързо си намери работа. По-късно се записа и в курс за секретарки, а аз се завърнах в Калифорния и изкарах аспирантура по консервация на природните ресурси. Колко далеч бе всичко това от възвишените съзерцания в Ла Чорера! Сблъскахме се с препятствия от финансово и интелектуално естество. В крайна сметка интересите ни се оказаха в различни посоки. Когато дойде и мигът на раздялата, имаше грозни и патетични сцени. Дори и да бяхме надзърнали в сърцето на мистерията, това съвсем не означаваше, че сме станали по-мъдри от нормалните хора, особено ако работата опираше до собствените ни сърца. Ив излезе от живота ми в компанията на един мой стар познат от дните в Експерименталния колеж, което ме изпълни с тягостното чувство, че съм станал жертва на двойно предателство.

Злочестият край на нашата дълга връзка ми причини немалко терзания. Страдах от мигрена и самота. Завършвах годините си на учение, които се бяха проточили наистина твърде много, ако включех и онези седем, изпълнени с пътувания по света. Бе време на самота, самонаблюдение и непосилно напрежение. През седмиците, в които непрекъснато се карахме с Ив в стремежа си да постигнем равновесие, аз потънах в някава хиперманиакална активност, съсредоточена най-вече в опитите ми да култивирам гъбата. А когато окончателно скъсахме, зарязах всичко и по цели седмици съзерцавах тавана или бродех унило из Бевърли Хилс и Ягодовия каньон.

Един ден, завръщайки се от поредната продължителна интроспекция, ми хрумна отново да експериментирам с оня метод с лехите от стерилизирана ръж. По всяка вероятност лехите бяха или изсъхнали, или загнили в своята оранжерия, намираща се в задния двор. Рекох си: „Я да взема да поразчистя.“ Кой знае? Може би този акт щеше да отбележи и началото на пречистването в моя крайно объркан и окаян

психичен живот. Не бях надзъртал в оранжерията от близо две седмици. Вратичката ѝ беше като залепнала и се отвори със смразяващо скърцане.

И какво мислите? Те бяха там! Цели дузини, може би стотици... все чудесни образци на *Stropharia*. Тъмната нощ на душата бе тласнала вниманието ми в друга насока и точно тогава те бяха съзряли и постигнали съвършенството. Ето че тънех до гуша в алхимично злато! Елфичните легиони от хиперпространството пак препускаха из моята обител. Бях спасен! Когато коленичих, за да огледам отблизо тези екземпляри, един от друг по-съвършени, по лицето ми рукунаха сълзи от радост. Така разбрах, че пакът все още е в сила и най- великото приключение тепърва ми предстои.

Работех в тясно сътрудничество с Денис, който се бе завърнал в Боулдър, и двамата стигнахме до извода, че благодарение на новия метод след седмица-две строфариите не само ще израстат и ще вържат плод, но и че са по-лесни за отглеждане от *Agaricas*, дето ги продават в магазините за хранителни стоки. Това и евентуалните последиствия бяха постоянните теми на нашите безконечни телефонни консултации.

След пролетта на 1975 г. вече можех да се похваля, че редовното ми снабдяване със *Stropharia* е осигурено. В моя свят на унила печал внезапно се бе открил идеалният метод за отглеждането на същия този организъм, който преди четири години бе открехнал дверите към хиперпространството. Спорите, донесени от Ла Чорера, сега чевръсто произвеждаха пси- лоцибин под собствения ми покрив. Същата пролет експериментирах на няколко пъти с малки дози. Усещането за покой и лекота, което асоциирах с онези безметежни дни в Ла Чорера, определено присъстваше; тук бе също поучаващият глас и наставленията на онази космическа сила с комплексни цели.

През пролетта и лятото на 1975-а взимах гъбата в дози по 5 грама, когато бе изсушена, и по 50, когато бе прясна. Правех го толкова често, колкото смятах за благоразумно, т. е. по веднъж на две седмици. Всяко от тези преживявания бе урок - главозамайващ, но и освежаващ скок в океана от поетични образи. Сякаш собственото ми съзнание се бе разтворило пред мен като топографска карта и ме подканяше

да проуча онзи рефлективен възел на отминалото и предстоящото, какъвто е всеки един от нас. В тези трансове усещах присъствието на извънземните, както и на транслингвистичните елфи. Гъбата демонстрираше своята древност и неизчерпаемите си познания за историческите обрати, настъпили в живота на многобройните цивилизации в хода на хилядолетията. Витаеха образи от миналото и бъдещето.

Веднъж се оказах на един хълм, заобиколен от тълпа хора. Оттук се откриваше гледка към разкривена равнина. Виждах вътрешността на цилиндрична космическа колония, широка цели мили, по чиято повърхност се простираха безкрайни редици от прозорци. През тях се виждаха ферми, редуващи се с градчета, пръснати в закътани долини. Нещо ми подсказа, че виждам едно конкретно бъдеще, в което стотици милиони хора щяха да живеят в подобни цилиндрични светове. Онези светове, реещи се в галактиката, които гъмжат във въображението на нашите фантасти, бяха възпроизведени във вътрешността на една сфера с диаметър само дванадесет светлинни часа, а в центъра ѝ се намираше Слънцето. В тази сфера хиляди общности следваха предначертаната си орис и еволюция; хиляди цилиндрични светове кръжаха около огромната енергийна пещ на Слънцето. В каква неизчерпаема градивна сила се бе превърнало човечеството, измъкнало се от тесните граници на своята планета! През огромните прозорци виждах някакви изключително сложни устройства - блестящи, обсидианови машини, създадени в отговор на предизвикателството на умопомрачителните разстояния, делеящи ни от слънцата на Кентавър. Току пред мен течеше подготовката около излитането на космически кораб. В съзнанието ми зазвучаха фанфари за обикновения човек на Коупланд.

В други случаи виждах и различни алтернативи на това бъдеще, когато опознаването на Гъбата не се съчетаваше с вечния експанзионизъм на човечеството. Видях планета, по която щъкаха като мравки механизирани роби-симбиоти. Видях как животът в Северна Америка премина през няколко века на вълнения и политически промени. Образът наподобяваше огромна и сякаш оживяла карта на военни действия. Дуализмът фашизъм-демокрация кръжеше хищно

като албатрос около врата на Северна Америка. Отново и отново кошмарният фашизъм на полицейската държава се стоварваше като цунами връз хорските надежди и за пореден път поврат-ливостта на народа се сплотяваше срещу тъпотата на потисника. Хората се вдигаха на отчаяни кръвопролитни бунтове, за да осигурят свободно пространство за следващите няколко поколения, които щяха да се опитат да проведат демократични реформи.

Гъбата винаги се връщаше към любимата си тема за еволюцията и не криеше симпатиите си към онзи символичен съюз, който тя самата наричаше „човешки същества“. Нямахме търпение да сподели своето мнение за естеството на нещата, изграждано в продължение на милиони години от един надарен с разум организъм, излъчващ през цялата галактика. От гледна точка на гъбата нещата стоят така: тя е значително по-древна форма на живот и в това си качество предлага своя опит на една възприемчива, но по детски наивна млада раса, готвеща се за първия си полет към звездите. И докато нашето въображение се рее навън, за да провери всички възможности за съществуването на разумното Друго, скрито някъде в галактиката, ето че то, наблюдаващо всичко това, се оказва тук, сред нас, и се разкрива по време на нашите псилоцибни трансове - като един от аспектите на собствените ни личности. В лицето на *Stropharia cubensis* ние се сблъскваме с една разумна и очевидно извънземна форма на живот, макар и не точно тази, която обикновено си представяме под „извънземна форма на живот“. Но по характерния си презабавен начин популярната култура е предвидила дори и този сюрприз. В онова нескопосно филмче „Нашествието на хората-гъби“, дело на същите симпатяги, които ни дариха с Годзила, един екип от японски учени се превръща - за огромна изненада на аудиторията, която едва ли би могла да се идентифицира точно с такъв акт - в цяла сюррия гъби, пеещи в хор в джунглата на едно азиатско островче.

Само анахроничната липса на трезва самооценка би накарала някой да допусне, че разумните извънземни форми на живот ще наподобяват, макар и смътно, самите нас. Еволюцията е един несекващ поток от форми и адаптивни реакции на специфични условия, а същото в още по-голяма

степен важи и за културата. По-правдоподобният вариант е, че ние сигурно няма да разпознаем извънземния разум, когато го срещнем, тъй като той едва ли ще седне да се съобразява с нас, т. е. да ни се яви в хуманоидна форма, или пък да се прехласва пред нашите огромни технологични постижения. Щом пътуешестват между звездите, тези същества би трябвало да имат задълбочени познания в областта на генетиката и функционирането на ДНК, затова не е задължително да се появят в онзи облик, с който ги е дарила еволюцията на собствената им планета. Все си мисля, че ще изглеждат така, както те самите биха желали да изглеждат. Гъбата, със свойството си да оживява в мъртва органична материя и фината си като паяжина подземна мрежа от ефимерни мицели, е организъм, който нагледно демонстрира будисткия идеал за ненамеса в естествения ход на нещата. Тя действително може да служи за пример за най-слабо влияние върху околната среда.

В края на лятото на 1975-а с Денис решихме, че светът, който изследвахме, заслужава по-широка аудитория. Надявахме се да изградим общност, в която съществува консенсус за ставащото. За целта написахме и публикувахме едно ръководство за създадения от нас метод за отглеждане на строфарии. В началото на книгата поместих това, което бяхме научили от личен опит за света на гъбите:

Гъбата говори и нашето мнение се основава на онова, което тя самата разказва за себе си в хладната нощ на съзнанието:

„Древна съм аз, и то много по-древна, отколкото вие, хората, смятате: моята история е петдесет пъти по-дълга от тази, които сте преживели. Макар и да съм на Земята от незапомнени времена, аз ида от звездите. Мой роден дом не е нито една отделна планета, тъй като много светове, пръснати по блестящия диск на галактиката, имат подходящи условия за моите спори. Гъбите, които виждате, са части от моето тяло, отдали се на сексуални трепети и слънчеви бани. Истинското ми тяло е фина мрежа от фибри, израстващи в почвата. Такива мрежи покриват цели акри и понякога имат много повече разклонения, отколкото човешкият мозък. Моята мицелова мрежа е почти безсмъртна - само внезапно

отравяне на планетата или експлозията на нейната звезда-майка може да ме изтрие от лицето на Земята.

По начин, невъзможен за обяснение поради вашия погрешен модел на реалността, всички мои мицелови мрежи в галактиката комуникират помежду си с помощта на хиперсветлината, преодолявайки времето и пространството. Мицеловото тяло е крехко и ефирно като паяжина, но колективното хиперсъзнание и памет е един огромен исторически архив за одисеята на разума, еволюиращ в безбройните светове по спиралата на звездния рой. Пространството е безбрежен океан за тези устойчиви форми на живот, които имат способността да се самовъзпроизвеждат чрез спори, тъй като спорите са покрити с най-устойчивата позната органична материя. През еоните на времето и пространството се реят безброй спорообразуващи форми на живот, като мъждукащата в тях искрица живот може да чака с милиони години, докато се озове в подходяща среда. Но от тях малцина са мислещи създания, само аз и моите наскоро еволюирали близки родственици сме постигнали нивото на хиперкомуникация и способността да запаметяваме, които ни превръщат в най-изтъкнатите представители на общността на галактическия разум. Как се осъществява тази хиперкомуникация е тайна, която не може току-така да се предаде на човечеството. Но средствата ѝ би трябвало да са очевидни: появата на псилоцибин и псилоцин по биосинтетичните кръстовища на моята жива плът, и така пред мен и моите симбиоти се разкрива гледка към всякакви светове. Вие като отделни личности и хората като цяло сте в навечерието на изграждането на една симбиотична връзка с моя генетичен материал, благодарение на която след време земното човечество ще се влее в галактическия поток на висшите цивилизации.

Тъй като вие не бихте признали лесно, че около вас съществуват и други форми на разум, вашите най-прогресивни политически и социални теории са достигнали едва нивото на колективизма. Но освен сплотяването на представителите на даден вид в отделен обществен организъм има и други, много по-пищни и, бих казала,

дори по-барокови еволюционни възможности. Една от тях е симбиозата. Симбиоза - това е двупосочната връзка между два вида, носеща им взаимна изгода. През хилядолетната ми еволюция много пъти и на много места са били установявани симбиотични връзки между мен и най-висшите представители на животинския свят. Тези взаимоотношения са били от взаимна полза; в моята памет се съхраняват данни за движещите се с хиперсветлинна скорост космически кораби и начините за тяхното построяване. Аз ще предложа тези данни срещу безплатен билет за новите светове, които не са толкова занемарени като вашия и са по-близо до галактическия център. За да си усигуря вечно съществуване в безкрийния поток на космическото време, аз непрестанно ще предлагам тази уговорка на всяко срещнато по-висше създание и по този начин ще се разпростирам все по-надалеч в галактиката през хилядолетията. Мицеловата мрежа няма нито органи, нито крайници, за да се движи в пространството, но висшите животни, притежаващи съответните способности, могат да станат съпричастни към звездното познание, криещо се в мен, и ако действат добронамерено, ще успеят да си възвърнат, заедно със своя скромн учител, гъбата, онези милиони светове, на които всички граждани на нашия звезден рояк са наследници."

Нещо, наричащо се крехко и ефимерно като паяжина - защото мицеловата мрежа е именно такава, - бе не само способно да комуникира с мен, но и да ми предложи много по-ефектни преживявания и трансцендентни упования, отколкото някога съм дръзвал да мечтая. Бе вълнуващо, бе главозамайващо, но дали бе и вярно?

Собствената ми реакция към твърденията на гъбата за извънземния произход на триптаминовите халюциногени и виденията, които те носят, премина през най-различни форми. Допускам, че някои от тези съставки може да се окажат „присадени гени“, които са били имплантирани преди хилядолетия в планетарната екология от космическа сонда, изпратена от някаква цивилизация от галактиката. Тези гени са били пренесени в генома на гъбата или на някое друго растение, за да изчакат появата на друга форма на разум, която ще ги открие, за да изслуша тяхното послание,

започващо с онова необичайно измерение, познато на шаманите по целия свят. Смисълът на това послание би станал ясен, когато онези, за които е предназначено, достигнат до съответното технологично ниво, на което ще могат да го оценят. Внушителната еволюция на средствата за анализ и съответните методи през отминалото столетие подсказва, че се доближаваме до това ниво. Мисля си, че в крайна сметка посланието - което впрочем ще бъде наречено „откритие“ - ще се състои от наставления за това как да създадем необходимия трансмитер на материя или друго подобно устройство, което би ни позволило да установим директен контакт с цивилизацията, изпратила ни халюциногенните гени. Трансовете подсказват, че една такава цивилизация разполага с информационна технология, оперираща по-бързо от светлината, тъй че за целта ще е необходим, поне на първо време, съответният приемник, иначе извънземното присъствие в гъбите ще остане в рамките на общата относителност, в която пребиваваме и самите ние.

Нещо или някой е присадил интрагалактичното пространство с помощта на автоматизирани биомеханични сонди. Тези сонди са били изключително напреднали по нашите стандарти. Можели са да „прекрояват“ халюциногенните носители на информация съобразно екологичните условия, с които се сблъскват, и да разпръсват вирусоподобни псевдоорганизми, които могат да пренесат изкуствените гени до ядрената плазма на набелязаните биологични видове и да ги имплантират в нея. По този начин се установява много по-стабилна комуникация, отколкото, да кажем, чрез някой лунен камък или орбитална станция. Изкуствените гени може би се носят по еволюционния поток от стотици милиони години, без това да се отрази съществено на съдържащата се в тях информация. Информацията, пристигнала със сондата и разпространявана чрез халюциногените, се модулира съобразно конкретните потребности на еволюиращия разум на планетата, с която са влезли в контакт. Предсказанията за успешен лов и резултатите от най-простите форми на гадание, например намирането на изгубени вещи или пък своеобразни здравни консултации, постепенно се заменят с разкриването на извънземния произход на тази информация и нейното

предназначение: изграждането на междузвездна антена, с чиято помощ ще получим достъп до Логоса на галактическата цивилизация.

Да, знам, ще кажете, че това са някакви волни фантазии... Но колкото и странно да звучи, много от последните открития и идеи относно разпространението на живота и разума в нашата галактика изправят ексобиолозите пред следния мъчителен въпрос: защо все още не сме установили този контакт? В своята книга Научни перспективи за извънземната комуникация (Scientific Perspectives on Extraterrestrial Communication) Сирил Понамперума и А. Дж. У. Камерън са включили един чудесен обзор на днешните схващания по въпроса. Приносът на Р. Н. Брейсуел, включен в същия труд, послужи за основа на моята собствена теория за междузвездните сонди.

Ще обобща ситуацията по следния начин: днешната научна мисъл смята, че разумът е достигнал своя еволюционен апогей още преди десет, а може би и сто милиона години, тъй че повечето раси в галактиката са много древни и безкрайно напреднали. Съгласете се, че не бива да очакваме от подобни същества да тръгнат с духовна музика от град на град и да разправят колко са велики. Подобно нахлуване в историята би било равностойно на взлом - нещо, на което една изтънчена и древна галактическа цивилизация едва ли е способна. Може би те винаги са били тук или по-скоро тяхното присъствие винаги се е долавяло е помощта на халюциногените - когато всеки от нас разбере това от личен опит, ще можем да им се обадим, за да ги уведоим, че вече сме узрели за пряк контакт.

Можем да изпратим този сигнал само ако следваме инструкциите, съдържащи се в имплантираните гени, и ако създадем нужната апаратура, обществена система или пък подходящ носител. Щом това стане, някъде в космическото пространство ще затрепкат светлини и ще излъчат новината, че още една от милионите „засяти“ планети е прекрачила прага на галактическото гражданство. Според днешните оценки, дори и в една изпълнена с разумни същества галактика, този праг се прекрачва веднъж на сто или хиляда години. А това е радостен миг, дори и за галактианците. Ако подобни разсъждения имат някаква стойност, то самият факт,

че се е стигнало до тях, подсказва, че вече излизаме от фазата, непосредствено предшестваща този контакт, както и въпиещата нужда да бъде проучено естеството на псилоцибния транс и неговата роля в човешката психология.

ГЛАВА XX

ХАВАЙСКАТА ВРЪЗКА

В която сред вулканичната пустош на Кау аз и моята нова възлюбена сме нападнати от пирати мантиди от хиперпространството и произнасям последното си слово за Неп роизносимото.

Е

сента на 1975 г. бе време за промени в личен план и консолидиране. Кат, една моя стара позната, с която се бях срещнал преди години в Йерусалим в разгара на моята опиумно-кабалистична фаза, най-сетне ми стана гадже. Бяха изминали осем години, откакто бяхме обиколили джамията на Омар. Тя умееше да гледа, взирайки се във водна повърхност, и бе самотна пътешественичка. Гъбата бе изпълнила обещанието си да ми изпрати нов партньор, който да се включи в продължаващото пътешествие из вътрешния свят. През октомври заминахме за Хаваите, за да пишем, след което бяхме запланували и едно пътуване до Перуанска Амазония в началото на 1976 г. И, разбира се, през цялото време да се любим до прималяване.

Наехме къща в Кау, най-затънтената и пустинна част на най-големия остров от архипелага. Земята бе покрита с криволичеши потоци застинала лава от всички епохи. Единствената растителност бяха капука, островчета от древни гори сред безбрежни морета от спечени скали, които бяха унищожили всички по-низши и не толкова щастливи форми на живот. В далечината зад нас величествената снага на Мауна Лоа бавно и почти неусетно се извисяваше към небесата, за да достигне 14 000 фута. Намирахме се на около 2500 фута над морското равнище. Нашият малък дом гледаше към обширни и посърнали вулканични пепелища, но съдбата бе отредила зад него да се издигне и една капука, чиято плътна сянка и многогласен хор от птици и насекоми бяха приятен контрапункт на праисторическата пустош, разпростряла се на

цели мили наоколо. Кат бе изцяло погълната от илюстрациите си за книжката, която бяхме написали с Денис за култивирането на *Stropharia cubensis*. Всичко приличаше на един безкраен и слънчев еротичен блян.

Бяхме изолирани, нещо, което и двамата обичахме, и често си хапвахме заедно от гъбите. Тъкмо по време на тази хавайска идилия реших да ида отново в Амазония, за да изследвам *Banisteriopsis caapi* в нейната естествена среда и да намеря най-сетне удовлетворителен отговор за ролята, която тя и съдържащите се в нея бетакарболинови халюциногени бяха изиграли в нашия експеримент в Ла Чорера. Специално се интересувах дали и някои други местни халюциногени могат да предизвикат същия ефект като псилоцибините гъби. Искях веднъж завинаги да разбера дали нашите преживявания спадат към общата феноменология на халюциногените, или са нещо характерно единствено за псилоцибина.

През този октомври вземахме редовно - веднъж седмично или през десет дни - строфариини, които сами бяхме отгледали. Получавахме удивителни серии от преживявания. Псилоцибинът определено оставяше впечатлението, че от време на време и другите могат да видят същото, което виждаш ти. С Кат установихме със задоволство, че това бе вярно, като се редувахме да описваме образите, в които потъвахме. Например, когато потокът от образи буквално се наелектризираше, нямаше никакво съмнение, че виждаме едни и същи неща. Под влиянието на псилоцибина връзката между психиката и повърхността на тялото, т. е. кожата, става синестетична и комплексна в емоционален план. Усещахме цветовете буквално с порите си, нещо немислимо при обичайни обстоятелства. Когато по-големи участъци от кожата ни се намираха в контакт, ние сякаш се отърсвахме от обичайната психична индивидуираност и телесен интегритет, а съзнанията ни се сливаха, за да се стигне до една тантристка кулминация, която бе невероятно приятна и освен това благодатна почва за парапсихологически изследвания поради своя абсурдно-истеричен потенциал.

С Ив не бяхме взимали гъби след завръщането ни в Щатите. Беше чудесно да имаш отново някой до себе си, с когото да споделяш подобни преживявания, тъй като до

появата на Кат моите „трипове“ бяха почти изцяло соло акции - една самотна душа, зареяна в космическия океан. За щастие сега бяхме двама и заедно навигирахме по пенливите талази от изумрудени и демонично искрящи геометрични фигури...

Особено паметни бяха две от тези преживявания. Първото се случи през една вечер в края на ноември. Взехме по пет грама изсушена строфария и приседнахме край огъня, съзерцавайки бавното избликване на халюцинациите зад притворените си клепки. Сякаш виждах убягващи, но пророчески образи, които представяха заплануваното пътуване до Ама-зония. Главата ми се изпълни с лагерни огньове и изнури-телни преходи. Песента на околните щурци се превърна в нощния вой на джунглата, който ни очакваше в Перу. Разговаряхме за нашите планове и изобщо за бъдещето. То изглеждаше огромно и сякаш се отваряше пред нас. Същата вечер двамата се врекохме, че ще създадем семейство. За мен това несъмнено бе повратен миг. Разходихме се навън и застанахме под звездите близо до градината, в която ежедневно усъвършенствахме уменията си по отглеждане на строфари. Нощта бе необичайно тиха, а небето искреше от звезди.

Извърнах взор към южното небе и си рекох: „Ако сте там и одобрявате посоката, която сме избрали, и сега наистина се извършва някакво тайнство, то дайте ни знак.“ Пристъпих към Кат, която се мотаеше нещо пред мен, за да ѝ кажа, че съм ги помолил за знак. Но още преди да проговоря, по небето пробяга пурпурната ивица на метеоритен огън и се скри зад хоризонта. Явно се бе получила много здрава спойка между моята психика и околния свят, за да се стигне до тази синхроничност.

— Такова изригване на метеорити се случва само веднъж - бе коментарът на гъбата, прозвучал ясно и отчетливо в мислите ми.

Приседнахме на топлата радушна земя и се отпуснахме на вълните на виденията. В един момент полъхващият нощен бриз рязко раздруса листата на околните дървета, които дотогава изглеждаха като замръзнали. Наоколо се простираше безлюдна шир, но някъде отдалеч долитаха шумове от фермите, пръснати по хълмовете. Дочувахме печалния лай на всички кучета в тази част на острова. Не млъкваха от часове и

ляят им се разливаше във фантастични, вълнообразни модуляции. Нямахме представа какво можеше да означава това, но го приехме като съвпадение, също толкова необяснимо като онази небесна личба за нашето бъдеще.

След някой и друг час, при първите илюзорни проявявания на зората и по-точно в 4:49 сутринта според сеизмичните уреди, разсеяни по планетата, усетихме земетресение. Едно глухо вибриращо бучене се плъзна по околните вулканични склонове. Скоро след първия трясък се надигна вълната на прилива и се активира вулканичната дейност в Килауеа Калдера, почти до епицентъра на самото земетресение, на около тридесет мили оттук. След час последва още един по-слаб трясък. Сега вече причината за многочасовия кучешки вой бе ясна. Ето как в нашия псилоцибен „трип“ и изследванията ни на психеделичните дълбини се включиха метеорити плюс едно земетресение - най-силното на Хаваите от цели сто години, - по същия начин, както ние се включихме към тях...

Второто преживяване, което в много отношения бе още по-озадачаващо, сложи край на всякакви псилоцибни експерименти до завръщането ни от Перуанска Амазония. Това стана на 23 декември, един ден преди Денис да пристигне, за да прекара коледните празници с нас. С Кат взехме по пет грама изсушена строфария и се настанихме пред огнището, за да изчакаме първата вълна от образи. Скоро потънахме дълбоко в тях. Гъбата ми показва някаква покрита от океани синьозелена планета, без никаква суша, ако не броим ореола от архипелази на екватора, нещо като една огромна Индонезия. Към кадрите от планетата течеше и коментар, от който разбрах, че този богат на кислород свят се намира на по-малко от сто светлинни години от Земята и на него няма никакви по-висши форми на живот. След като асимилирах информацията, усетих, че ме облива вълна от завист, идваща сякаш от гонадите на моите приматни предци, реакция към милионите години на безспирни скитания. Коментарът гласеше следното: щом приключи симбиозата между хора и гъби, „съюзът на човешките същества“ ще може на воля да завладява такива планети за Строфариадите.

Коментарът се бе персонифицирал във вътрешния глас, който обикновено съпътстваше псилоцибния транс. Започнах

да обсъждам с него тази водна планета, както и технологията, с която би могло да се стигне до нея. Интересуваше ме не само реализацията на един подобен междувъзвезден полет, но и начинът за предаване на образи от такива огромни разстояния. Попитах Гъбата дали може - при всичките тези екстравагантни образи, които е в състояние да ми предложи - да възпроизведе подобен ефект и в нормалния континуум.

Хрумна ми мисълта, че ако излезем навън, както обикновено правехме при предишните „трипове“, ще се получи някакво продължение на онзи метеорологичен феномен, който бях наблюдавал в Ла Чорера. Кат и без това се оплакваше, че ѝ станало много горещо, и с охота прие предложението да излезем на чист въздух. Едва се държахме на краката си и, макар че Кат не каза почти нищо, усетих, че ѝ е лошо. Реших, че една малка разходка ще ѝ се отрази добре.

Измъкнахме се с олюляване в дворчето пред къщата. Наоколо се бе спуснала мрачна и непрогледна нощ. Кат май непрестанно губеше съзнание и после се съвземаше. Все повтаряше, че някой си я бил запалил, но щяла да се оправи. Наоколо нямаше жива душа и не можех да разчитам на чужда помощ. Трябваше да вървим с часове, за да намерим когото и да било, а и едва ли на целия остров имаше някой, който да разбира повече от нас от псилоцибин. Доминиращият *gestalt* на ситуацията бе, че сме попаднали в блюдата на Везната на живота и смъртта и че ако изобщо можеше нещо да се направи, трябваше да го сторим сами, и то в рамките на следващите няколко минути.

Сетих се, че зад къщата, там, където обичахме да си правим слънчеви бани, имаше един голям варел, в който се оттичаше нашата импровизирана инсталация за събиране на дъждовна вода. Макар и да знаех, че сме изправени пред смъртна заплаха, запазих достатъчно самообладание, за да съобразя, че трябва да излея варела с вода върху Кат. Още щом го помислих, шеметно кръжащият около мене свят сякаш се укроти. Сграбчих я с един отчаян жест и я понесох през мрака, под заострените листа на палмите, които сега бяха придобили фантастични очертания. Гледката ще да е била гротескна - бермудите ми се бяха смъкнали и омотали около

глезените, та сега пристъпвах като кон с букаи, а задникът ми гордо проблясваше в нощта.

Положих я на земята и започнах да греба е една празна консервена кутия от варела. Облях със сребристочерната копринена вода всеки инч от тялото ѝ. Веднага стана ясно, че сме открили идеалното противосредство срещу онова, което я караше да мисли, че е подпалена, и да губи съзнание. След това се прегърнахме, облени в радостни сълзи, там, в калната локва, като и двамата усещахме, че този нетипичен ефект от гъбата всъщност е носел съвсем конкретно послание. Коленичихме един до друг и докато осъзнавахме, че сме се справили с проблема, някакъв странен звук - нещо средно между вой и кикот - разсече въздуха откъм древната гора зад къщата. Бе като пронизителния крясък на Козлоногия бог, който всявал паника сред замръкналите пътници. Ужасяващ, аморален, налудничав - гърленият боен вик на разбесувал се демон. Побягнахме.

Криво-ляво се добрахме до къщата. Заех се да направя чай, а Кат най-чистосърдечно си призна, че онова, което току-що бе преживявала, ще да е било „нещо като временно умопомрачение“. Каза ми, че имала много ярки халюцинации с отворени очи - някакви необичайно „осезаеми“ форми, наподобяващи папрати и орхидеи, растели и се виели на всички възможни места. Усещането за топлина продължавало, но се преобразило в нажежено до бяло биополе, дбсега с което успяла да избегне, като оставила халюциногенната енергия да се изразходва в хаос от фантастични и експлицитни образи. С помощта на концентрацията успяла да задържи тази пламтяща плазма на няколко фута от краката си, където тя се превърнала в обвивката на някакво видение. От самата плазма изникнало видение, което постепенно се насложило върху всички останали. След няколко минути Кат отоново започна да губи съзнание. Напълних ваната с ледена вода, в която тя лежа, докато симптомите не отслабнаха.

По-късно пак си поговорихме и се разбра, че в нейното преживяване бе имало някои моменти, които тогава не бях усетил. Още в същия миг, в който сме били излезли от къщата, тя установила, че усещането за топлина не само че не е изчезвало, но дори се усилвало. Точно тогава над себе си забелязала диск, покрит със светлини и цветове - нещо като

гигантска детска играчка с вертикално разположени светлини и подобни на скъпоценни камъни мигачи, излъчващи най-различни цветове.

— Давах си сметка - каза ми тя, - че връзката между отделните части, дължината им и ъгъла, под който бяха разположени, беше безкрайно сложна и освен това се явяваше въплъщение на свършената истина. Разбрах абсолютно всичко, просто като гледах този кораб... Но в него имаше и някакви създания, приличащи на искрящи богомолки, на които май хич не им се щеше да стана толкова мъдра. Надвесиха се от люковете и колкото повече неща разбрах, толкова по-яростно ме изгаряха със своите лъчи. Не можех да откъсна очи от тази гледка, а в същото време имах чувството, че се изпарявам. Усетих как ти ме вдигна на гръб и ме понесе. Казах си: „Ох, дано побърза, че иначе ще се превърна в облак пара.“ В един момент излетях нагоре и наблюдавах как ние двамата се влачим към варела - двама души с огромен ръст и непринадлежащи на никоя епоха. После усетих как водата обля кожата ми и възвърна обичайните размери на тялото ми.

Кат тълкуваше ситуацията по следния начин: заплахата не идвала директно от самата гъба, а от някаква друга сила, действаща в онзи континуум, достъп до който ни осигуряваха стро- фариите - явно доста амбивалентна в етично отношение.

— Какво ще кажеш за пирати от хиперпространството?

С други думи, преживяването на Кат бе от типа „контакти с НЛО“, но аз не забелязах нищо. Контакт, изпълнен с опасност и гибелна заплахата. Всичко това бе прекъснало рязко в мига, в който я бях облял с вода.

Цяла нощ обсъждахме случилото се. То ни помогна да уточним и някои други странни феномени, на които ставахме свидетели, когато взимаме псилоцибин в тази пустош. По-специално бяхме засекли едни тихи, едва доловими стържещи и шумолящи звуци, доста напомнящи класическите симптоми на т. нар. „полтергайт“. Тези движения и шумове присъстваха неизменно в нашите „трипове“, затова реших, че просто нямам друг избор, освен да ги приема. По време на псилоцибните воаяжи забелязвахме също, че през определени интервали започва да се проявява някаква дейност и в одушевената, и в неодушевената материя. Например, след

някои по-продължителни полутрансови съзерцания, ако се опитвахме да се отърсим от тях, като се протегнем или разговаряме помежду си, огънят внезапно лумваше и блясъкът на върха на пламъка ставаше още по-ослепителен.

Тоест и двамата бяхме пред прага на същото измерение, в което се бях гмурнал в Ла Чорера, и това отново бе станало с помощта на гъбата. Този път обаче го приехме като предупреждение да не се заиграваме много-много с онова нещо и да укротим за известно време топката. Точно тогава решихме, че когато отидем в Перу, ще експериментираме саяуаска, за да погледнем от друг ъгъл на псилоцибина и да сравним въздействието му с други растителни халюциногени.

Нашите разходки в хавайските джунгли бяха само бледо подобие на онези преходи в Амазония, които бях осъществявал в миналото и в които отново щях да се впусна след няколко месеца. По време на една от тези разходки, както си разсъждаваше на глас за своята среща с извънземните богомолки и техните светещи машинки, Кат току изтърси, че най-естественият резултат от наслагването на две сфери би била някоя леща. Дали това не важеше и за лещовидния НЛО? Може би това прозрение съдържаше и някаква топологична истина - че причината за появата на лещите е именно наслагването на един континуум върху друг. Лещовидните облаци определено присъстваха в моята среща с НЛО през 1971 г. Този мотив отново се появи и по време на псилоцибните „три- пове“ в безлюдната пустош на Хаваите.

При друг такъв нощен „трип“, когато с Кат излязохме навън, видяхме, че звездите блещукат през пролуките на една огърлица от малки облачета в небесата. Но малко по-встрани, на неколкостотин фута от нас, се полюшваше и един много тъмен и наситен лещовиден облак. Докато го наблюдавахме, той ставаше все по-плътен. Изведнъж този процес спря, а той започна бързо да изтънява и избледнява, докато накрая изчезна.

Годините си минават и необичайното почти не се намесва в нашия ежедневен живот. После то изведнъж се появява сред нас, предизвиквайки какви ли не съвпадения и сякаш насочвайки потока на събитията към някаква цел, която дори не можем да си представим. Параноичната патина, полепнала се по повърхността на съвременното общество, получава обратна връзка от една култура, която е трудно да се определи. От определена гледна точка човечеството се намира в процес на непрестанна трансформация, долавяйки във всеки миг дълбоката загадка на неслучилото се още

бъдеще. Различава ли се с нещо сегашната ситуация от която и да било друга в миналото?

Новото винаги се намира в процес на съзряване, но дали понякога не се проявява просто така, внезапно и открито, в събитията, които го въплъщават? И какво можем да сторим, когато то се появи изневиделица, сякаш изскочило от темпоралния континуум? Аз вярвам в чудесата и екстаза, вярвам и в ситуациите, в които прозира действието на незрими „сили“, които не могат да се опишат с езика на днешната физика. Сметнах за нужно да проследя отново тези нишки, оставени по лабиринтите на моя живот и съзнание. Ако не го бях направил, нямаше да има никакво описание на онези плахи и неуверени стъпки, които направихме в Ла Чорера, които обаче ни помогнаха да схванем същността на псилоцибина и неговата връзка с човешката душа - този възел от безценни аномалии и крехки емоции, бродещ като призрак по цялата планета.

Епилог

В който се връщам в настоящето, за да представя своите колеги-изследователи такива, каквито са днес, и да се преклоня пред необичайността на всичко това.

И

така, докъде ни доведе всичко това? Дали космическият кикот продължава да ехти и днес? Какъв съм самият аз? Може би археолог, обречен да се труди прилежно с четчица и лопатка, за да изважда наяве и слепява разпилените отломки на видения, получени в отдавна забравени времена и страни? Не бе особено трудно да хвърля поглед към отминалото и да разкажа тази история, сякаш е някакъв завършен цикъл, нещо окончателно приключило и изпълнено с бляскаво съвършенство. Проблемът при такъв подход е, че тази история е истинска, а актьорите ѝ - реални хора, чийто живот продължава и сега. Най-големите загадки на експеримента в Ла Чорера си останаха загадки, дори и до ден днешен.

Моите колеги, приятели и любими се промениха и развиха. Всеки от нас бе сполетян от различна орис. Дейв остана в Южна Америка и през последните двадесет години се върна само веднъж в Щатите, и то за съвсем кратко. Не съм го виждал от 1971 г. Знам, че е живял в повечето андийски страни. През всичките тези години остана верен на своите хипарски корени и все така си обикаля селцата горе в планините, учейки местните жени да плетат с куки. Мога да си представя, че тази не особено уважавана форма на изкуство вече се е наложила по места, където, преди да стъпи неговият, крак поява е била напълно непозната. Той не стигна до западното крайбрежие по време на своята кратка визита в Щатите, но поне ми се обади по телефона и си поговорихме надълго и нашироко. Доколкото можах да преценя, беше си същият. Добрият стар Дейв...

Ив се омъжи за приятеля, заради който ме заряза през 1975-а. Все още са женени и си имат син, на който вече му

идва времето да постъпи в колеж. Не съм се виждал с нея или съпруга ѝ след раздялата. Веднъж преди години се чухме по телефона. Смутолевих нещо от сорта, че не би било зле да вечеряме някой път заедно, но тъй като беше мой ред да връзвам тенекии, това така и не стана. Не бе случайно, нито пък необмислено. Усещах все още някаква съпротива у себе си, някаква дълбоко стаена болка, която ме озадачаваше, но никак не бе лесно да я сподавя.

Ванеса се завърна от Амазония в Щатите и спази традицията на своя баща и сестра, т. е. дипломира се като лекар. Днес живее в Бъркли, както и Ив, и работи като психиатър с изумително голяма клиентела. Виждаме се много рядко, а когато се съберем, аз избягвам да повдигна въпроса за случилото се в Ла Чорера по две причини. Първата е, че бяхме на противоположни позиции в преценките си за онези събития. А втората е, че не желая приятелството ни да се превърне, както много лесно би могло да стане, в едно постоянно пре- дъвкване на моя „случай“. Ванеса е умна и почтена и няма мотиви да ме съди прекалено строго. Нашите първоначални различия възникнаха покрай тогавашното ѝ убеждение, че моето нежелание да приема състоянието на Денис като психично разстройство се дължи на собственото ми безсърдение, себичност, безхарактерност и даже тъпота.

Единственият участник в онзи екип, с който все още мога да обсъждам без излишни притеснения експеримента в Ла Чолера, е Денис. Още преди години той се дипломира по ботаника, молекулярна биология и неврофизика. Сега вече е онзи учен, за когото в Ла Чорера можеше само да мечтае. Женен е, има си прекрасно детенце и работи като изследовател-фармаколог в Силиконовата долина за една компания, носеща показателното име „Шаманска фармацевтика“. Отнася се толерантно към моите увлечения, но гледа да не ме насърчава особено. Мисля, че мнението му е почти същото, каквото си бе изградил няколко месеца след експеримента - че каквото и да се е случило, той е платил прекалено висока цена. Обикновено изтъква аргумента, че случилото се е било просто folie a deux, т. е. едновременно протичащата лудост на двама братя, скърбящи за своята наскоро починала майка и обсебени от идеята да овладеят хиперпространството. Когато изказвах възраженията си и

заявявах, че се е случило нещо много повече от това, той уклончиво се съгласяваше, след което махваше с ръка и подхващаше друга тема. До ден днешен той си спомня много малко от онова, което всъщност стана между 4 и 12 март 1971 г., и явно предпочита нещата да си останат именно такива.

Така че без особено изненада мога да заявя, че аз останах единственият пазител на Тайната. В онова утро, когато излетяхме от Ла Чорера с малкия самолет на Цаликас, бях само на двадесет и четири години, без пукнат грош в джоба, смятан за луд от най-близките си приятели и с обявена награда за главата ми. През следващите години се постарях да направя всичко по силите си да не бъдат забравени въпросите, повдигнати от експеримента в Ла Чорера.

В средата на седемдесетте с Денис усъвършенствахме своя метод за култивация на строфарии. Последваха ни мнозина други, но ние бяхме първите, а и най-гръмогласните пропагандатори на домашното отглеждане на психеделични гъби. Тази технология предостави на десетки хиляди самоотвержени и любознателни търсачи възможността да експериментират лично с онова, което в противен случай щеше да се окаже само един тайнствен и недостъпен триптаминов халюцино-ген. През 70-те години взимането на псилоцибин се оказа основният фактор в изграждането на една малка, но сплотена общност, която осигуряваше нужната ни подкрепа за идеите, родили се в Ла Чорера. С течение на годините историята в Ла Чорера, както и идеите, свързани с нея, бавно станаха обществено достояние чрез моите книги, а в най-скоро време планираме да заснемем филм на същата тема.

Ситуацията, в която сега се намирам, е интересна, но далеч не и завидна. Тъй като най-важната идея, родила се от експеримента, е тази за времевълната и съответния софтуер, аз се намирам в абсурдното положение да бъда или един непризнат Нютон, или пълен психопат. Съгласете се, че между тези две позиции няма особено място за маневриране. Времевълната представя една радикална картина на начина, по който действа времето, и това какво представлява историята. Тя предлага карта на глобалните подеми и спадове на новоявяващото се през следващото двадесетилетие, а също така предвещава най-същественото преобразяващо събитие,

което ще се случи през 2012 г. Това е точно толкова далече в бъдещето, колкото Ла Чорера отстои в миналото. Ще е скоро.

Тези индивидуални съдби се развиваха на фона на все по-задълбочаващите се проблеми в реалния свят и нарастващия интерес към психеделичния опит сред младите хора. Казвали са ми, че съм една от иконите в културата на ъндърграунда.

Дали това се дължи просто на моя шизофреничен инат, с който отстоявам онова, което в крайна сметка е само някакви идеи и хипотези? Или съм уловил вятъра на историята в платната си и наистина съм опознал Лотоса, т.е. научил съм тайната на Вселената - или поне една от многобройните ѝ тайни - в хаоса на Ла Чорера?

Честно си признавам, че не знам. Сега, когато пиша това, моят брак с Кат, устоял близо шестнадесет години, като че ли е пред разпадане, нещо болезнено и за двамата ни. Въпреки двете ни деца, дома, който изградихме заедно, и съвместните ни усилия да станем нормални хора... Очевидно присъствието на Логоса не бе успяло да предотврати или поне смекчи обичайните житейски неволи. Подобно на Душата в поемата на Йейтс, аз все още съм онази безсмъртна субстанция, окована в тялото на едно тленно животно.

Ако пък идеята, че имам някаква специална мисия и съм избран да спася света, особено в своите по-опасни и профанни аспекти, е чисто и просто илюзия, то това ще да е някаква невероятно голяма илюзия, тъй като изтлява в мен бавно и постепенно. А и тези около мен - издатели, редактори, литературни агенти и експерти по маркетинг, т.е. хора, които си нямат и понятие от онези лъстиви обещания, които ми нашепваха елфите от хиперпространството - непрестанно ме уверяват, че ще стана голяма работа, ще упражнявам огромно влияние и ще променя начина на мислене на хората.

Кой знае, може и да се окаже вярно. Поне така се надявам. Но така или иначе нещо се случи в Ла Чорера, нещо изключително. Имах невероятното щастие да надзърна за миг в един странен, прекрасен и по-добър свят, както и да сключа пакт с извънземните божества, които го обитават. Времевърнатата, плод на дълголетен труд, се явява едновременно средство за прогнозиране и карта на този по-добър свят. Че аз съм само един недостоен изпълнител на това величаво Дело,

виж, в това съм сигурен. Постарах се да приземя тези трансцендентни фантазии и да ги включа в привычните граници на онзи битово-жителски и отмиращ светоглед, в който ни е впримчила културата на отиващото си столетие. Но работата се оказа много повече, отколкото бях в състояние да свърша.

Моите опасения са следните: ако тези идеи се окажат повече или по-малко погрешни, то тогава нашият свят е обречен на една безвъзвратна и съвсем банална гибел, тъй като разумът е станал прекалено уязвим, за да ни избави от демоните, които самите ние сме пуснали на свобода. Надявам се, че бих могъл да се окажа свидетел на факта, че една огромна загадка, разпростряла се през цялата история, най-сетне се е изправила пред всички нас и ни обещава, че ще се саморазкрие и ще ни разясни истинския смисъл на онази бъркотия, която представлява нашият живот и нашето колективно минало. Двадесет години след експеримента в Ла Чорера аз все още не мога да кажа, че това не може да стане...

БЛАГОДАРНОСТИ

Авторът иска да изрази благодарност на многобройните си приятели, които го насърчиха да напише тази книга, фактът, че съм я писал цели двадесет години, означава, че имената им са легион, но особено важна роля изиграха Ърнест Уо и Кат Харисън Маккена, които четяха и правеха своите бележки върху ръкописа на различните етапи от неговото създаване. Благодаря също на Денис Маккена, поощрил ме да разкажа нашите приключения, както и на останалите членове на нашата експедиция, които не възразиха срещу огласяването на нашата история. Специални и много дълбоки благодарности дължа на Дан Леви, който повярва в този проект още в първия миг, когато му попадна моята творба, и свърши огромна работа при редактирането на тези страници. Без неговата подкрепа този разказ нямаше да излезе от ембрионалния стадий. Специални благодарности изказвам също така на Том Грейди, моя отговорен редактор в „Харпър“, Сан Франсиско, на Джеф Кемпбъл, който направи предпечатната подготовка, на Леели Росман, моя неуморим рекламен агент и на Хайме Роблес, който направи художественото оформление на книгата. От все сърце благодаря и на Джон Брокман, моя литературен агент, както и на неговата помощничка, Катинка Матсън. Искрени благодарности и на Сара Хартли, която разреши да използваме една нейна фотография за корицата. И накрая благодаря на всички фенове, приятели и колеги, които настояваха през годините историята на Ла Чорера да достигне до всички онези, осъзнали важността на психеделиния опит и странните измерения, до които той осигурява достъп.

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор	1
Глава I	3
Зовът на тайната	3
Глава II	17
В дяволския Рай	17
Глава III	34
По един призрачен път	34
Глава IV	46
Да си на лагер пред Прага.	46
Първи запознанства с гъбите и шаманите на Ла Чорера	46
Глава V	55
Спречкването	55
Глава VI	65
Катманду или кратка интерлюдия	65
Глава VII	76
Лилавият флуид	76
Глава VIII	92
Нещата се поизясняват	92
Глава IX	99
Беседа за летящите чинии	99
Още за Деянието	110
Глава XI	119
Експериментът в Ла Чорера	119
Глава XII	135
Във въртопа	135
Глава XIII	145
На гости в Господните поля	145

ГЛАВА XIV	155
ПОГЛЕД НАЗАД	155
ГЛАВА XV	173
ЕДНА ЧИНИЯ, ПЪЛНА С ТАЙНИ	173
ГЛАВА XVI	189
ЗАВРЪЩАНЕТО	189
ГЛАВА XVII	203
ВАЛС С ЕНИГМАТА	203
ГЛАВА XVIII	219
ТОВА ПЪК КАКВО ОЗНАЧАВА?	219
ГЛАВА XIX	233
ИДВАНЕТО НА СТРОФАРИАДИТЕ	234
ГЛАВА XX	245
ХАВАЙСКАТА ВРЪЗКА	245
Епилог	254
БЛАГОДАРНОСТИ	259